

BUDSKABET I ET KURSUS I MIRAKLER

Bind 1

ALLE ER KALDEDE

Kenneth Wapnick Ph.d.

INDHOLD

GENEREL INTRODUKTION

Tak

Kapitel 1

GUDS OG HIMLENS IKKE-DUALISTISKE NATUR

Eenhedens Tilstand før adskillelsen

Introduktion

Det Umulige i at Tale om Gud og Hans Skabning

Guds og Kristi Eenhed: Ideer forlader ikke deres kilde.

Kapitel 2

ADSKILLELSEN FRA GUD

Processen i spaltningerne

Introduktion: De fire spaltninger

Den første spaltning

Den anden spaltning

Den tredje spaltning: Egoets strategi:

Første del: synd, skyld og frygt

Den Tredje Spaltning: Egoets Strategi

Anden del: A- B- C

Den tredje spaltning: Egoets strategi

Tredje del: Ikke at se indad.

Kapitel 3

TIDENS OG RUMMETS VERDEN; OPRINDELSE OG NATUR

Den fjerde spaltning.

Introduktion: Ideer forlader ikke deres Kilde

Adskillelse laver adskillelse

Kroppen

Verdens Natur

Formålet med Tidens og Rummets Verden

Kapitel 4

MENNESKEHEDENS NATUR

Introduktion

Den fjerde spaltning - igen

Udvikling af Selv-begrebet

- 1) Kristus
- 2) Beslutningstager eller Vælger
- 3) Det Individuelle selv
- 4) selv A: Syndigt, skyldigt, frygtsomt
- 5) selv B: frygtsomt
- 6) krop
- 7) Uskyldigt offer; synd, skyld og frygt.

Synd, skyld og frygt

Synd

Skyld

Frygt

Kroppen: Det Uskyldig Offer

"En fremmed i et Fremmed Land" Eksistens i en Fremmed Verden

Fanger af Os Selv

Specielle forhold og den tredje spaltning

Specielle Hadforhold

Specielle Kærlighedsforhold

Flere kommentarer til den tredje og den fjerde spaltning

Kroppen: Egoets hjem

Ånd, Sind, Krop

Ånd

Sind og Krop

Kapitel 5

HVAD ER FRELSE

Tilgivelse og Det hellige Forhold

Introduktion

Tilgivelse af Forskelle

Tilgivelse som Ophævelse

Tilgivelsens tre trin

Verden som Kongevejen til Det Ubevidste

Ophævelsen af egoet igennem at Se

At tage Jesu Hånd: At bytte vores egne gaver med Hans

Kapitel 6

FRELSEREN - JESUS

Introduktion: Vores virkelige Frelser

Helligånden som vores Frelser

Jesus som vores Frelser

Kommer til syne i drømmen

Oprindelsen til *Et Kursus i Mirakler*

En Søn af Gud, ikke **Sønnen** af Gud

Forbilledet på Soningen

Den bibelske historie: Krop, krop, krop

Hvad er opstandelse

Kapitel 7

PRAKTISKE IMPLIKATIONER

Introduktion: Problemer og Løsninger

Religiøs Praksis

1) Forvekslingen af Sind og Krop: Jesus og Eucharisti

- 2) Offer: martyrium
- 3) Form kontra Indhold: Hellige strukturer.
- 4) Tilgivelse-for-at-ødelægge kontra Sand Tilgivelse: Skriftemål
- 5) At-bede-for-at-ødelægge kontra Sand Bøn: Bøn
- 6) Vores specielle forhold til Arbejdsbogen: Ritualers Tyrani

Etik og Moral: Vores specielle funktion

Introduktion

Vores specielle funktion: En ny moral

Middelvejens venlige latter

Den Avancerede Gudslærer.

Sammenfatning

KONKLUSION: AT VÆRE VENLIG

GENEREL INTRODUKTION

I begyndelsen af tekstbogen i *Et Kursus i Mirakler*, formaner Jesus sine studerende igennem en henvisning til et berømt bibelcitater:

Jeg kan ikke vælge for dig, men jeg kan hjælpe dig til at træffe dit eget rette valg. "Mange er kaldede, men få er udvalgt" (Math. 20.16) burde være "Alle er kaldede, men få vælger at lytte". Derfor vælger de ikke rigtigt. "De udvalgte" er blot de som vælger rigtigt noget før. Retsindede kan gøre dette nu, og de vil finde hvile for deres sjæl. (T-3.IV.7:11-15) (min kursivering)

“*Budskabet i Et Kursus i Mirakler*” er et tobindsværk, hvis formål er at give et detaljeret overblik over læren i *Et Kursus i Mirakler*, med beskrivelser af og vejledninger til hvordan man kan undgå nogle almindelige misforståelser af denne lære. Bind I - *Alle er Kaldede* - kunne også have undertitlen: “Hvad *Et Kursus i Mirakler* siger”, og bind II - *Få vælger at Lytte* - kunne hedde “Hvad *Et Kursus i Mirakler* ikke siger”. Derfor er fokus i det første bind det Kurset faktisk lærer, imens det følgende bind fokuserer på måder studerende har misforstået *Et Kursus i Mirakler* på, ikke alene igennem at tro det lærer noget det ikke lærer, men også ved at fornægte hvad dets budskab i virkeligheden er.

Nærværende bog har en interessant historie. I 1989 udgav ‘*The Foundation for A Course in Miracles*’ (FACIM) min bog *Love does not Condemn* (Kærlighed Dømmer ikke): *Verden, Kødet og Djævelen ifølge Platon, Kristendommen, Gnosticisken og Et Kursus i Mirakler*. Som titlen antyder er det et langt og lærd værk, og det præsenterer *Et Kursus i Mirakler* i en historisk sammenhæng med 2.500 års vestlig filosofi og teologisk tankegang. Mere konkret omhandler denne sammenhæng tre vigtige intellektuelle traditioner: Den platoniske og nyplatoniske tradition, Biblen og den kristne historie, og den bevægelse der er kendt som gnosticisme. Denne sidste blomstrede i det andet århundrede e.Kr., og var så godt som ved at opgive ånden med Manikæismens uddøen i det 5 århundrede.

Love Does Not Condemn er først og fremmest en detaljeret gennemgang af den ikke-dualistiske metafysik i *Et Kursus i Mirakler*, og en integration af denne metafysik med tilgivelsens princip, som kan være en fører for vores liv i denne illusoriske verden. Den beskriver hvordan Kurset løser det Gud-verden paradoks, der har eksisteret i den vestlige verden siden Platons tid - nemlig hvordan en fuldkommen, ikke-materiel Skaber kunne være ophav til et ufuldkomment, fysisk-materielt univers. Strukturen i *Love Does Not Condemn* er bygget op omkring en syv-trins myte, der kan sammenligne og kontrastere platonisme, kristendom, gnosticisme og *Et Kursus i Mirakler*. Et vigtigt kapitel sammenfatter kursets teori og praksis ud fra perspektivet i disse syv trin, der begynder med Guds virkelighed og dernæst bevæger sig frem igennem adskillelsen, optænkningen af verden, menneskehedens væsen, frelsens betydning, Jesu rolle og endelig slutter af med den betydning det har at anvende principperne i *Et Kursus i Mirakler* i vores daglige liv.

Næsten fra den samme dag bogen udkom, var der mange kursusstuderende der mente, at dette kapitel kunne stå for sig selv, som et fuldstændigt sammendrag af Kursets lære. Selvom jeg godt kunne se hvad de mente, vægrede jeg mig i mange år imod denne tanke, delvist fordi dette kapitel var vævet sammen med bogens helhed som i et billedtæppe, og jeg ikke ønskede at skille det ud fra denne helhed. Jeg har i øvrigt altid haft en aversion imod samlinger af uddrag, fordi de i almindelighed er til skade for eenheden i de oprindelige værker. På den anden side kom jeg med tiden til en erkendelse af, at disse syv kapitler virkeligt udgjorde en sammenhængende eenhed, der med visse modifikationer og tilføjelser kunne tjene som en fin introduktion til tankesystemet i *Et Kursus i Mirakler*. De giver alt i alt en langt mere dybtgående fremstilling end den grundlæggende introduktion til Kurset, som findes i min tidligere bog: "*Introduktion til Et Kursus i Mirakler*", der er bedre til et publikum der slet intet eller kun lidt kendskab har til Kurset. Således giver det første af disse to bind studerende af *Et Kursus i Mirakler*, der allerede har et vist kendskab til dets lære, et sammendrag, der bedre kan tilfredsstille deres behov for et mere detaljeret overblik over Kursets principper. Faktisk indeholder '*Alle er Kaldede*' nu tilstrækkeligt mange ændringer og tilføjelser til at den praktisk talt kan kaldes en ny bog, selvom den er baseret på kapitlerne 11 - 17 i *Love Does Not Complain*. Dele af '*Få Vælger at Lytte*' er ligeledes baseret på materiale der først fremkom i *Love Does Not Condemn*.

Noget der yderligere gjorde sit til at jeg gik videre med denne bog, var et behov for det der nu er blevet til dette tobindsværk. I nogen tid har det været tydeligt for os på Foundation, at studerende af *Et Kursus i Mirakler* har bevæget sig længere og længere væk fra den faktiske lære (og derfor fra praksis) i Kurset. Derfor følte vi, at det ville være nyttigt at genfremsætte Kursets lære i en sammenhæng, der i højere grad behandlede de almindelige misforståelser, der er opstået omkring Kurset. Og således har vi, som sagt, dette første bind, '*Alle er Kaldede*', der omhandler det *Et Kursus i Mirakler* faktisk lærer - Jesu invitation til *alle* sine brødre og søstre, til at lære hans budskab om frelse. Den bog ser så til gengæld frem til sin ledsager - '*Få Vælger at Lytte*' - der fokuserer på hvad *Et Kursus i Mirakler* ikke lærer - de mange måder hvorpå studerende manifesterer deres valg af *ikke* at lytte til dets budskab. For læsere for hvem *Et Kursus i Mirakler* og dets oprindelse er forholdsvis ukendt, vil et kort sammendrag være hensigtsmæssigt før vi begynder på den dybtgående præsentation.

Et Kursus i Mirakler blev skrevet ved en proces, der kan kaldes 'indre diktat'. Helen Schucman, der var psykolog og professor ved Columbia-Presbyterian Medical Center, et meget stort universitetshospital i New York City, "hørte" i sit indre Jesu stemme, som dikterede Kurset til hende over en syvårsperiode, der begyndte i efteråret 1965. Skrivningen - som er Helens betegnelse for processen - begyndte kort efter, at hun havde haft oplevelsen af at hun tilgav William Thetford, der var professor og chef for det psykologiske afsnit på Medical Center, og en nær ven af Helen. Et par dage før de skulle deltage i en månedlig konference sammen med de øvrige universiteter på et andet medicinsk center, holdt Bill en hel lille tale til Helen imens de sad i en bus, og kernen i den var, at der måtte være "en anden måde" at forholde sig til kollegerne på - i kærlighed og fred, i stedet for med angreb og fordømmelse. Helens enighed med Bill afspejlede denne fællestanke om tilgivelse - de var ellers næsten aldrig enige om noget som helst - og det var en form for forening, som *Et Kursus i Mirakler* senere kaldte et *helligt øjeblik*. Kurset, hvis altovervejende fokus er helbredelse af forhold igennem tilgivelse, er tydeligvis 'løsningen' på deres søgen efter en anden måde. Den interesserede læser kan finde den fulde historie om tilblivelsen af *Et Kursus i Mirakler* i bogen '*Absence From Felicity*', oversat til dansk: '*Historien bag Et Kursus i Mirakler*' (Sphinx, Kbh. 2003)

Et Kursus i Mirakler består af tre bøger - en tekstbog, en arbejdsbog for studerende og en håndbog for lærere - der tilsammen udgør et selv-studiekursus i åndelig udvikling. *1 Kurset er enestående i sin art blandt verdens spirituelle retninger, fordi det integrerer en ikke-dualistisk metafysik (den fysiske verden er en illusion) med en sofistikeret psykologi, der i minutiøse detaljer beskriver den subtile kompleksitet i egoets (eller det falske selvs) tankesystem. Kurset lærer, at vores fundamentale problem er troen på at vi har adskilt os fra Gud, og at vi dernæst, i et forsøg på at undgå den rædselsfulde byrde af skyld over det vi tror vi har gjort, projicerer denne skyld ud på andre. Igennem at ændre tænkemåde - at vælge Helligånden eller Jesus som vores Lærer i stedet for egoet - sættes vi i stand til - med Deres hjælp - at tilgive disse andre for hvad de *ikke* har gjort imod os, fordi det kun er vores projektioner vi ser i dem. Derved løftes skylden ikke alene fra de andres skuldre, men bliver også ophævet i vore egne sind. Og på den måde lærer vi, igennem vores beslutning om at

tilgive, at huske, at vi i virkeligheden aldrig har forladt vores Skaber og Ophav, og stadig er som Han skabte os - eet med Ham og hele Skabningen.

De følgende kapitler i '*Alle er Kaldede*', forklarer detaljeret det der her er fremlagt i et kort sammendrag i et enkelt afsnit. Og således begynder vi - efter et par praktiske bemærkninger og udtryk for tak - vores syvtrins rejse igennem *Et Kursus i Mirakler*.

Henvisninger til Et Kursus i Mirakler

Henvisninger korresponderer med det nummersystem der anvendes i den anden udgave af Kurset og de to nævnte tilføjelser. Her følger eksempler fra hver bog:

T-26.IV.4:7	A-dI.169.5:2	H-13.3:2
sætning	sætning	sætning
paragraf	paragraf	paragraf
afsnit	lektion	spørgsmål
kapitel	del I	Håndbog f. 1
Tekstbog	Arbejdsbog	
B-6:4:6	P-2.VI.5:1	BL-2.II.7:7
sætning	sætning	sætning
paragraf	paragraf	paragraf
begreb	afsnit	afsnit
Begrebsafkl.	kapitel	kapitel
	Psykoterapi	Bønnens Lovsang

Sprog

De maskuline stedord der benyttes for Gud, Kristus og Helligånden i *Et Kursus i Mirakler* afspejler kun den traditionelle anvendelse i den bibelske terminologi. Dette forhold behandles kort i kapitel 7 i *'Få Vælger at Lytte'*.

Store Bogstaver

Appendikset i *'Få Vælger at Lytte'* omfatter en forklaring af 'reglerne' om store og små bogstaver i navne- og stedord i Kurset.

Første udgave - anden udgave

Læseren vil støde på nogle henvisninger til *Et Kursus i Mirakler*, der findes i den anden udgave men ikke i den første. En liste over forskellene på samtlige henvisninger kan købes på FACIM. I al korthed blev der foretaget en grundig korrekturlæsning af førsteudgaven under forberedelsen til den nye udgave og til *Concordansen*. Der blev herved opdaget en del udeladelser og mindre fejltagelser, ved sammenligning med Helens originale notater og følgende maskinskrivne versioner. Det er rettelsen af disse fejl, der er årsag til forskellene på de to udgaver af Kurset.

TAK

Jeg vil gerne takke Dr. Rosemarie LoSasso, FACIM's forlagsdirektør, for hendes store hjælp med at forberede manuskriptet til udgivelse. Hun har samvittighedsfuldt og kærligt redigeret manuskriptet på samme måde, som hun har gjort med alt sit øvrige arbejde for FACIM, og jeg er endnu engang glad for at kunne give udtryk for min taknemmelighed overfor hende. Og, som altid, har min kone Gloria været en uvurderlig del af både skrivningen og fuldendelsen af disse bøger. Hendes engagement i Kursets budskab, hendes stadige deltagelse i hvordan bogen har udviklet sig, hendes omhyggelige gennemlæsning af manuskriptet, for ikke at nævne hendes valg af bogens titel, viser altsammen at *Budskabet i Et Kursus i Mirakler* i sandhed er et fælles projekt for os begge.

Kapitel 1

GUDS OG HANS HIMMELS IKKE-DUALISTISKE NATUR

EENHEDSTILSTANDEN FØR ADSKILLELSEN

Introduktion

Vi begynder med begyndelsen, og fastslår derfor, at *Et Kursus i Miraklers* metafysik er ikke-dualistisk, idet den beskriver en før-adskillellestilstand: Gud. Det kan siges, at kurset repræsenterer det vi kan kalde en *fuldkommen* eller *ren* ikke-dualisme. Denne form for ikke-dualisme siger ikke alene at Gud er sandhed, og at alt andet er illusorisk, men også, at Gud på *ingen som helst måde overhovedet* er involveret i opfattelsens illusoriske og uvirkelige verden. Det vi kan omtale som ‘ufuldkomne’ ikke-dualistiske tanke-systemer lærer, at selvom verden er illusorisk og Gud (eller det Hellige) alene er virkelig, er guddommen ikke desto mindre på en eller anden måde involveret i det fænomenale univers. De former for hinduisme der lærer, at den fysiske verden afspejler guds leg med sig selv, som er det indiske begreb *leila*, er eksempler på denne tankegang. Andre former for *tilsyneladende* ikke-dualistiske tanke-systemer, som f.eks. findes i nogle af de gamle gnostiske filosofier, tror, at adskillelsens ufuldkommenhed opstod *inden* selve Guddommeligheden, og derved gav ufuldkommenheden et element af virkelighed. Endelig vender mange studerende af *Et Kursus i Mirakler* også *det* til en ufuldkommen, ikke-dualistisk åndelig tankegang, igennem at se Gud som aktivt involveret i deres personlige liv, hvad jeg kommer nærmere ind på i ‘*Få Vælger at Lytte*’ (ss. 50-68). I de følgende 3 kapitler vil vi undersøge Kursets fuldkomne ikke-dualisme igennem beskrivelsen af dets metafysiske Gudsprincipper, den Absolutte og fuldkomne Eene, og egoets illusoriske tanke-system om adskillelse, der fører til fremkomsten af opfattelsens, eller den fænomenale verden.

Guds og Hans Skabnings Uudsigelighed

Teologien i *Et Kursus i Mirakler* hører til det, der i akademiske kredse kaldes den apofatiske tradition. Den understreger, at vores Kilde er hinsides alle vores forsøg på at definere eller klassificere Gud. Hans fuldkomne og abstrakte væsen forbliver for evigt ukendt i denne materielle verden, og hinsides vore evner til at fatte og udtrykke os, fordi disse er begrænsede af de fysiske og psykologiske dimensioner, som vores egoselver opererer i. Ifølge denne tradition definerer *Et Kursus i Mirakler* ikke vores Kilde, men fastslår ganske enkelt at Gud er den Første Årsag, og Skaberen af alt liv.

I lyset af de overstrømmende beskrivelser af Guds gloriøse væsen der sommetider findes i religiøse skrifter, er det forfriskende at finde dette simple apofatiske udsagn i *Et Kursus i Mirakler*:

Vi siger “Gud er”, og så hører vi op med at tale, for i den viden er ord meningsløse.
(A-dI.169.5:4)

I Kurset lærer Jesus os, at før begyndelsen af drømmen om tid, er der kun Gud. Gud er, og Hans Selvs Væsen er ånd og Kærlighed, hvis karakteristika er formløshed, uforanderlighed, grænseløshed, fuldkommenhed, uendelighed og evighed. Det er altså sammen begreber, der er meningsløse for et begrænset og adskilt sind, og derfor ville forsøg på at gå ud over blot disse få ord være nytteløse, og et eksempel på det der i arbejdsbogen omtales som ‘meningsløse grublerier’ (A-dI.139.8:5).

Ifølge *Et Kursus i Mirakler* er ånds grundlæggende dynamik ikke-rumlig og ikke-tidsmæssig udvidelse, hvori Gud fortsat udtrykker Sin væren i skabelse. I Kurset betegner ordene *udvidelse* og *projektion* en identisk dynamik - at det der er indeni sindet “lægges udenfor”. Som vi vil komme til at se, reserveres *Udvidelse* til åndens udvidelse, imens *projektion* så godt som altid anvendes om egoet. Men det er interessant at lægge mærke til, at helt i begyndelsen af Jesu diktering af *Et Kursus i Mirakler* til Helen, skrev hun ordet *projektion* for at betegne både egoets og Guds og Helligåndens basale dynamik. Det blev senere korrigeret af ham, til den mere konsistente anvendelse man finder i Kurset i dag. Men første

gang denne dynamik nævnes i det udgivne Kursus, læser man om projektion som 'Den forkerte anvendelse af udvidelse,' (T-2.I.1:7), der føjer de to begreber til den samme dynamik, men med tydeligt forskellige kilder.

Det bør også nævnes, at selvom vi anvender ord og begreber - som f.eks. *udvidelse* eller *skabelse* - der har tids- og rummæssige bibetydninger, transcenderer den dynamik de betegner fuldstændigt tid og rum. I almindelig sprogbrug betegner *udvidelse* således nogen eller noget, der udvider sig hen over tid og rum, som at udvide immateriel kærlighed eller at række en materiel hånd til en anden, der opfattes som adskilt fra een selv, og *skabelse* antyder en virkning, der er udenfor skaberens sind, som når en moder skaber liv, eller en kunstner skaber et kunstværk. Vi, der er bundet af vore egne begrebers begrænsninger, er nødt til at anvende ord - 'symboler for symboler' som Jesus omtaler dem som i lærerhåndbogen (H-21.1:9) - der indeholder disse begrænsninger. Derfor bør vi erindre os, at disse begreber henviser til en virkelighedstilstand der er fuldstændigt *hinsides* begreber. Jesus gentager:

Det er ikke nødvendigt yderligere at klargøre noget, som ingen i verden kan forstå.....for de der er i tiden kan tale om hinsidige ting.....Men hvilken mening kan ordene give for de der stadig tæller timerne; står op, arbejder og lægger sig til at sove efter dem? (A-dI.169.10:1,3-4)

Hvis vi vender tilbage til forklaringen kan vi sige, at åndens grundlæggende funktion er udvidelse:

Væren *må* udvides. Det er sådan den opretholder viden om sig selv. Ånden længes efter at dele sin væren, ligesom dens Skaber gjorde... Skabt ved at dele, er dens vilje at skabe. Den ønsker ikke at binde Gud, men vil at Hans Væren udvides. Udvidelsen af Guds Væren er åndens eneste funktion. Dens fylde kan ikke bindes, lige så lidt som dens Skabers fylde kan. Fylde er udvidelse. (T-7.IX.2:6,8-3:3)

Guds Udvidelse - Hans Skabning - er Kristus, der i *Et Kursus i Mirakler* defineres som Guds eneste Søn. Paradoksalt nok taler Jesus mange steder i Kurset om Guds sønner, eller det

kollektive Sønforhold. Og i den følgende passage finder vi både entallet og flertallet i disse på hinanden følgende sætninger:

Det bør specielt bemærkes, at Gud kun har *een* Søn. Hvis alle Hans skabninger er Hans Sønner, må alle være en integreret del af hele Sønforholdet. Sønforholdet transcenderer i sin eenhed summen af de enkelte dele. Men dette er skjult så længe nogle af delene mangler. (T-2.VII.6:1-4)

På samme måde taler Kurset om De Store Stråler (*ikke Stråle*) som er udvidelser af Guds Lys, på samme måde som de stråler af lys der udgår fra solen. Selvom intet adskilt eller fragmenteret sind kan forstå dette begreb, kan vi alligevel fastslå, at Kristus består af uendelige Stråler (Guds Sønner), der alle er fuldkomment forenede og udelelige. Det er dog klart, at vi her ikke taler om personlig individualitet, som vi oplever den i verden. Det er ligeledes vigtigt at nævne, at *Et Kursus i Mirakler* er skrevet i lyset af de studerendes dualistiske verdens-perspektiv, og derfor må dets beskrivelse af Himlen som 'dualistisk' - dvs. med to væsener, Gud og Kristus, for ikke at nævne Kristi skabninger - tages metaforisk, og ikke bogstaveligt. Dette emne - Jesu anvendelse af sprog i Kurset - er et hovedemne i bog to '*Få Vælger at Lytte*', og vil derfor ikke blive behandlet yderligere her, selvom det dog berøres kort senere, i kapitel seks. (Når der henvises til kapitler i denne bog, skrives de med bogstaver, hvorimod kapitler i *Et Kursus i Mirakler* skrives med tal).

Det bør også nævnes, at til forskel fra hvordan traditionel kristendom udlægger det, skal Kristus ikke udelukkende identificeres med Jesus, fordi han i *Et Kursus i Mirakler* forstås som værende en del af Kristus, som vi alle er det - et emne vi kommer tilbage til i kapitel seks, der specielt omhandler Jesus. I lyset af Paulus' lære i det brev han skrev til Galaterne, blev Jesus fra kristendommens første dage set som Guds eneste Søn, imens vi andre i bedste fald forblev adopterede sønner, anden klasses borgere så at sige. Apostlen skrev "But when the appointed time came, God sent his Son.....to redeem the subjects of the law and to enable us to be adopted as sons". "Men da tidens fylde kom, sendte Gud sin Søn.....for at løskøbe dem der var under loven, så vi kunne blive adopterede som sønner" (Gal. 4.4-5). Men

i *Et Kursus i Mirakler* fastslår Jesus, at han ikke 'på nogen måde er adskilt eller anderledes' end os, undtagen i tidens verden (T-1.II.4:1). (Der er et interessant oversættelses-problem her, fordi den danske bibel har en ganske anden oversættelse end den engelske af det samme skriftsted: 'Men da tidens fylde kom, udsendte Gud sin Søn.....for at han skulle løskøbe dem, der var under loven, for at vi skulle få barnekår' (Gal.4.4-5). Forfatterens tese om at vi 'kun' er 'adopteret' kan således muligvis tilskrives oversætterfortolkninger, og ikke Paulus hensigt i brevet. Denne uoverensstemmelse i oversættelse af skriften berører dog på ingen måde den traditionelle teologiske og kirkelige udlægning af Jesus som Guds eneste Søn Kristus O.A.) Men i *Et Kursus i Mirakler* siger Jesus, at han ikke har noget vi ikke kan opnå, og at han ikke 'på nogen måde er adskilt fra eller anderledes end' os, undtagen i tidens verden (T-1.II.4:1). Vi vil komme tilbage til denne vigtige ide senere i nærværende bog.

Det der skiller Jesus ud fra resten af Sønforholdet er, at han var den første der ophævede splittelsen i sindet og huskede sin Kilde, og dermed huskede sin sande Identitet som Kristus. Som Kurset siger om ham i en af de få passager i *Et Kursus i Mirakler*, hvor Jesus taler om sig selv i tredje person

Navnet *Jesus* er navnet på en som var et menneske, men som så Kristi ansigt i alle sine brødre og huskede Gud. Derfor blev han identisk med *Kristus*, og var ikke længere et menneske, men eet med Gud..... Er han Kristus? Ja, sandelig, sammen med dig. (B-5.2:1-2, 5:1-2)

For at vende tilbage til Kristi væsen kan vi sige, at som en udvidelse af Sin Kilde, deler Kristus Sin Skabers egenskaber. Han er også ånd - formløs, uforanderlig, grænseløs, fuldkommen, uendelig og evig. Desuden deler Han Sin Skabers evne til at udvide sig, eller at skabe. Ligesom Gud udvidede Sit Selv - og skabte Kristus - udvider Kristus ligeledes Sit Selv. Disse udvidelser af Kristus er det *Et Kursus i Mirakler* kalder *skabninger*, et ord der dukker op mange gange i teksten, selvom de aldrig virkeligt kan forklares, af de grunde jeg netop har nævnt. Jesus siger f.eks. ganske kort i tekstbogen:

Som Guds skabende Tanke kommer fra Ham til dig, må din skabende tanke komme fra dig til dine skabninger.....Han skabte Sønforholdet, og du forøger det.....Dine skabninger hører til i dig, ligesom du hører til i Gud. Du er en del af Gud, ligesom dine sønner er en del af Hans Sønner. (T-7.I.2:1,3; 3:1-2).

Nu vi er ved det skulle det være klart for læseren, at der ikke kan være tale om nogen virkelig *forøgelse* i Himlen, som kunne antyde en mangel eller en fejl, der er ukendt i Guds fuldkommenhed. Men som jeg - som allerede sagt - skal forklare senere, anvender Jesus ord og begreber der er meningsfulde for os i vores dualistiske tilstand, som symboler der peger hen imod en virkelighed der ligger ud over vores fatteevne. Sammen med Kristus udgør disse skabninger den anden Person i Tre-enigheden, som er det traditionelle kristne ord for Guds eneste Søn - Jesus - som *Et Kursus i Mirakler* fuldstændigt omdefinerer til et altomfattende væsen.

Til forskel fra mange af sine teologiske og filosofiske forgængere, undgår *Et Kursus i Mirakler* som allerede nævnt overdreven teoretisering eller mytedannelser om Guds og Himlens natur. I Kurset præsenterer Jesus ganske enkelt Gud og Hans skabning som noget givet, og han understreger at det er umuligt at fatte noget, der ligger udenfor det adskilte sinds fatteevne, netop fordi det adskilte sind lavede kroppen og hjernen for at *forhindre* at det kunne fattes. Dette afgørende tema - det ontologiske formål med kroppen - behandles indgående i kapitel fire.

Guds og Kristi Eenhed: Ideer Forlader Ikke Deres Kilde

Et Kursus i Mirakler lærer, at *ideer forlader ikke deres kilde* (T-26.VII.4:7), der er et afgørende princip for forståelsen af Kursets teoretiske tankesystem. Som arbejdsbogen siger:

Den vægt kurset her lægger på denne ide (at ideer ikke forlader deres kilde), skyldes dens centrale placering i vore bestræbelser på at forandre din tænkemåde om dig selv. Den (dette princip) er grunden til at du kan helbrede. Den er årsagen til helbredelse. Den er

grunden til at du ikke kan dø. Dens sandhed grundlagde dig som eet med Gud.
(A-dI.167.3:7-11)

Når vi ser på skabelses- eller udvidelsesprocessen, kan vi forestille os at Gud er et abstrakt sind, der indeholder en Tanke, der kaldes Kristus. Kristus kan så igen defineres som en Ide i Guds Sind. Hvis *ideer ikke forlader deres kilde*, kan Ideen om Kristus altså aldrig forlade Sin Kilde - Gud, ligesom Kristi skabninger ikke kan forlade deres. Som Kurset forklarer det i parallelle passager i tekstbogen og arbejdsbogen:

Gud skabte Sine Sønner ved at udvide Sin Tanke, og beholde udvidelserne af Sin Tanke i Sit Sind. Alle Hans Tanker er således fuldkomment forenede i sig selv og med hinanden. (T-6.II.8:1-2)

Kristus er Guds Søn, som Han skabte Ham. Han er det Selv vi deler, Som forener os med hinanden såvel som med Gud. Han er den Tanke, Som stadig bor i det Sind der er Hans Kilde. Han har ikke forladt Sit hellige hjem, eller mistet den uskyld Han skabtes i. Han er for evigt uforandret i Guds Sind. (A-dII.6.1:1-5)

Denne udelte eenhed imellem Gud og Kristus og Kristus og Hans skabninger, udgør tilstanden i Himlen. Hvis vi vender tilbage til vores billede af solen og dens stråler, kan vi sammenligne Gud med solen, og Kristus og Hans skabninger med strålerne. Disse udvidelser er ikke skilt fra deres kilde. På samme måde kan en bølge i havet ikke forstås eller kendes adskilt fra vandet, der er dens kilde. I en vigtig passage i arbejdsbogen omtaler Jesus Faderens og Sønnens, Guds og Kristi, udelte eenhed:

Gud deler Sit Faderskab med dig, der er Hans Søn, for Han skelner ikke imellem hvad der er Ham Selv, og det der stadig er Ham Selv. Det Han skaber er ikke adskilt fra Ham, og ingen steder ophører Faderen og begynder Sønnen som noget der er adskilt fra Ham.

Der er ingen verden, fordi den er en tanke der er adskilt fra Gud, og lavet for at skille Faderen fra Sønnen, og fraspalte en del af Gud, og på den måde ødelægge Hans Helhed.
(A-dI.132.12:3-13:1)

I de følgende kapitler vil vi mere detaljeret gennemgå dette vigtige princip om ideens og kildens uadskillelighed.

Det er interessant, at Jesus i *Et Kursus i Mirakler* anvender ordet 'viden' (på græsk *gnosis*) som synonym for Himlens tilstand. Denne betydning er helt klart i overensstemmelse med den gnostiske tradition, fordi den er uafhængig af den mere almindelige anvendelse af ordet 'viden', der antyder en subjekt-objekt dualitet: En samling af information der kan 'vides', og en der 'ved' det. Viden refererer i Kurset til den ikke-dualistiske og abstrakte totalt forenede tilstand, der intet som helst har at gøre med opfattelse, og derfor er "uforanderlig, sikker, ren og helt forståelig" (B-4.7:1). Og videre, ulig opfattelse:

**Der er intet delvist ved viden. Hvert eneste aspekt er helt, og derfor er intet aspekt adskilt fra resten. Du er et aspekt af viden fordi du er i Guds Sind, Som kender dig.....
Selv den mest ophøjede opfattelse er aldrig fuldstændig.** (T-13.VIII.2:1-3,5).

I Himlen er der derfor ingen forskel, kontrast eller variation. Det er ikke et sted.

Den er blot bevidstheden om fuldkommen eenhed, og viden om at der ikke er andet; intet udenfor denne eenhed, og intet andet indeni. (T-18.VI.1:6)

Som en kontrast er der egoets verden, der er født af frygt for at være det modsatte af Himlens Kærlighed:

Frygt har lavet alt hvad du tror du ser. Al adskillelse, al skelnen, og hele den mangfoldighed af forskelle du tror udgør verden. De er der ikke. Kærlighedens fjende har udtænkt dem. Men kærlighed kan ingen fjende have, og derfor har de ingen årsag,

ingen væren og ingen følger. De kan værdsættes, men er stadig uvirkelige. (A-dI.130.4:1-6)

Det må heraf følge, at Gud ikke har en adskilt bevidsthed, hvormed Han kan opleve Sig Selv i forhold til Sin skabning Kristus; og Kristus kan heller ikke have en sådan bevidsthed, hvormed Han kan opleve Sig Selv i forhold til Sin Skaber, Gud. 'Gud' og 'Kristus' må forstås som dualistiske begreber, der taler om Himlen til tilhørere der tænker og oplever dualistisk, og som ikke ville kunne forstå en ikke-dualistisk virkelighed. Således kan det siges, at der i Himlen ikke er nogen individuelle væsener, der kan kendes som Gud og Kristus, Skaber og skabt. Som Jesus siger i en vigtig passage i arbejdsbogen, der allerede er delvist citeret:

Eenhed er simpelthen ideen om at Gud er. Og i Sin Væren omfatter Han alle ting. Intet sind indeholder andet end Ham. Vi siger "Gud er", og så hører vi op med at tale, for i den viden er ord meningsløse. Der er ingen læber til at sige dem, og ingen del af sindet er tilstrækkeligt adskilt til at føle, at det nu er bevidst om noget der ikke er det selv. Det har forenet sig med sin Kilde. Og som Kilden Selv er det blot. (A-dI.169.5)

Hvis vi nu vender tilbage til vores symbolske beskrivelse af Himlen, kan vi iagttage, at selvom Gud og Kristus deler skabelsens åndelige funktion, og er fuldstændigt eet, er der en afgørende forskel: Gud skabte Kristus; Kristus skabte ikke Gud. Selvom vi er *ligesom* Gud, og skaber ligesom Han gør, *er* vi ikke Gud. Som Jesus understreger for os i Kurset:

Men i skabelsen står du ikke i et gensidigt tilbagevirkende forhold til Gud, fordi Han skabte dig, men du ikke skabte Ham. Jeg har allerede fortalt dig, at kun i denne henseende afviger din skabende magt fra Hans. Selv i denne verden er der en parallel. Forældre føder børn, men børn føder ikke forældre. Men de føder deres egne børn, og føder således ligesom deres forældre. (T-7.I.1:1-2)

Jesus forklarer videre:

Hvis du skabte Gud og Han skabte dig, kunne Himmeriget ikke forøges igennem sin skabende tanke. Skabelsen ville derfor være begrænset, og du ville ikke være Guds medskaber. Som Guds skabende Tanke kommer fra Ham til dig, må din skabende tanke komme fra dig til dine skabninger. Kun på den måde kan al skabende magt udvide sig udad. Guds værk er ikke dit, men dit er ligesom Hans. (T-7.I.2:1-5).

Sammenfattende kan vi sige, at Gud er Fader og Kilde, Skaber og Den Første Årsag, og Kristus er Hans Søn, den skabte og Virkningen. De er forenede som Een, forenede i Himlens fuldkomne Kærlighed og fred, sådan som det udtrykkes i denne smukke passage:

Der er et sted i dig som tiden har forladt, og hvor et ekko af evigheden høres. Der er et hvilested så stille, at ingen lyd kan høres, undtagen en lovsang til Himlen, der løfter sig for at glæde Faderen og Sønnen. Der hvor de Begge bor, huskes De Begge. Og der hvor De er, er Himlen og freden. (T-29.V.1:2-5)

Kapitel 2

ADSKILLELSEN FRA GUD SPLITTELSENS PROCES

Introduktion: De Fire Spaltninger

Vi kommer nu til *Et Kursus i Miraklers* udlægning af et af verdens centrale, filosofiske og teologiske problemer, som har rejst en tilsyneladende uløselig gåde for nogle af historiens største tænkere: Ufuldkommenhedens opståen, eller som Kurset mere korrekt ville sige: Ufuldkommenhedens *tilsyneladende* opståen. *Et Kursus i Mirakler* spekulerer ikke over *hvordan* eller *hvorfor* denne ufuldkommenhed opstod, og har ikke, som mange filosoffer og teologer har haft, kvalfulde overvejelser over emnet, selvom det dog kommer ind på det, som

vi skal se om lidt. Jesus lærer os ganske enkelt i Kurset, at det umulige *syntes* at ske i den Himmelske verdens fuldkommenhed; dvs. at en *del* af den fuldkomne og udelelige Gud *syntes* at adskille Sig fra Sin Kilde og blev uafhængig, og derfor for evigt kom udenfor Helheden.

I dette kapitel vil vi se på denne 'begivenhed', og dens udvikling frem til egoets tankesystem og verden, og vi vil se på den igennem en 'linse' af en række af spaltninger, eller en række fragmenteringer i det splittede sind. For nemheds skyld vil jeg noget vilkårligt inddele disse spaltninger i en rækkefølge på fire delinger, som så vil udgøre strukturen i dette og det følgende kapitel. Men det må selvfølgelig huskes, at vi taler om en proces der i sit væsen er ikke-lineær, hvilket betyder at alt skete (og faktisk sker i drømmen lige nu!) samtidigt og ikke i rækkefølge - for ikke lige at nævne, at vi taler om en proces der afspejler et splittet sind, der aldrig har eksisteret i virkeligheden overhovedet. Og derfor mindes læseren atter en gang om, at se den følgende gennemgang som en metafor, der ikke skal tages bogstaveligt. Faktisk kan denne tilsyneladende progression af spaltninger slet ikke forstås af den lineært programmeret hjerne.

Det er en grundlæggende lov for sindet, at den tanke der er indeholdt i det, til stadighed *gør* det den *er*. Derfor kan Guds Sind, der ikke indeholder andet end den fuldkomment forenede og udifferentierede Tanke om *Kærlighed*, kun *elske*. Og da kærlighed er fuldkommen eenhed, kan denne ikke-dualistiske kærlighed aldrig forlade sin kilde og gå udenfor sig selv, som det er tilfældet i dualistiske tankesystemer. I Himlen er denne kærlighed at ligne ved det *Et Kursus i Mirakler* kalder *skabelse* eller *udvidelse*, begreber vi allerede har været inde på i kapitel et. Derfor kan vi sige, at Kærlighed simpelt hen elsker, som er udvidelse af den selv, og at eenhed på lignende måde kun kan udvide sin eenhed.

Vi iagttager en lignende dynamik i funktion i det splittede eller adskilte sind, men med en tydeligvis anden kilde og et anderledes indhold. Her kan egoets indhold, som er splittelse, kun splitte ad eller adskille, det splittede sind kan kun splitte, på samme måde som den biologiske mekanisme vi kender som celledeling, eller mitose. Og som vi så i det forrige kapitel kaldes denne dynamik projektion, når den afspejler egoet, i modsætning til den samme dynamik når den afspejler ånd, som kaldes udvidelse. Som tekstbogen beskriver det i tre forskellige passager:

Tanker begynder i tænkerens sind, hvorfra de rækker udad. Dette er lige så sandt for Guds Tænkning, som det er for din. Fordi dit sind er splittet, kan du opfatte såvel som tænke. Men opfattelse kan ikke undgå sindets grundlæggende love. Du opfatter fra dit sind, og projicerer dine opfattelser udad. (T-6.II.9:1-5)

Det du projicerer eller udvider er virkeligt for dig (vi vil senere kalde det 'dig' for beslutningstageren). Det er en uforanderlig lov for sindet, i denne verden såvel som i Himmeriget. Men indholdet er anderledes i denne verden, fordi de tanker (af frygt) der styres af den, er meget forskellige fra Himmerigets Tanker (af Kærlighed). (T-7.II.2:4-6)

Jeg (Jesus) sagde før (de to ovennævnte citater), at det påhviler dig hvad du projicerer eller udvider (i det splittede sind), men du må nødvendigvis gøre enten det ene eller det andet, for det er en lov for sindet, og du må se ind før du ser ud. Når du ser ind, vælger du vejlederen for det at se (egoet eller Helligånden). Og så ser du ud, og ser hans vidnesbyrd. (T-12.VII.7:1-3)

Da først den 'lille sindssyge ide' om at være adskilt fra Gud syntes at opstå, fortsatte den med at splitte og splitte og splitte. Som Jesus beskriver det i *Et Kursus i Mirakler*:

Du, som tror at Gud er frygt, lavede kun een erstatning. Den har antaget mange former, fordi det var erstatningen af sandhed med illusion; af helhed med fragmentering. Den er blevet så splintret og under opdelt og delt igen, igen og igen, at det nu næsten er umuligt at opfatte at den engang var eet, og stadig er hvad den var. (T-18.I.4:1-3)

Så på trods af det *tilsyneladende* uendelige antal fraspaltede fragmenter - som omfatter hele det fysiske univers - ophører 'den lille sindssyge ide' om, at erstatte Guds forenende Kærlighed med egoets adskillende frygt, aldrig med at være den eneste årsag til dem alle. Vi har allerede været inde på det vigtige princip om, at *ideer aldrig forlader deres kilde*, og derfor kan vi nu bedre forstå hvordan og hvorfor den fysiske verden er en illusion. Siden *ideen* om en adskilt verden aldrig har forladt sin *kilde* - den ene illusoriske tanke om

adskillelse der er til stede i sindet - må verden altid forblive det den er: En eneste *og* illusorisk tanke. Vi begynder vores gennemgang nu med den første splittelse; 'den lille sindssyge ides' tilsyneladende fødsel - tanken om adskillelsen fra Gud.

Den Første Splittelse

For at gentage denne grundlæggende forudsætning, *forekom* det på et tidspunkt *som om* tanken om adskillelsen opstod i Guds Søns sind, selvom *Et Kursus i Mirakler* med Soningsprincippet understreger, at den aldrig fandt sted i virkeligheden, som det eksempelvis ses i den følgende passage fra *Håndbog for Lærere*:

I samme øjeblik ideen om adskillelse kom ind i Guds Søns sind, blev Guds Svar givet. I tiden skete dette for meget længe siden. I virkeligheden skete det aldrig overhovedet. (H-2.2:6-8)

I Himlens fuldkomne eenhed forekom det som om der kom en sindssyg tanke ind, om at Guds Søn besluttede sig for at være anderledes end sin Fader. I dette øjeblikks sindssyge, overvejede han at bestemme sig for en vilje og et selv, der var uafhængigt af Ham. I et af de klareste udsagn om denne ide i *Et Kursus i Mirakler*, præsenteres selve adskillelsens "begivenhed" sådan:

Ind i evigheden, hvor alt er eet, krøb en lille vanvittig ide, som Guds Søn glemte at le ad. (T-27.VIII.6:2)

Vi kommer tilbage til reaktionen på tanken om adskillelsen i kapitlerne fem og seks, når vi behandler Helligåndens rolle i ophævelsen af den anden spaltning. Lige nu fokuserer vi kun på 'den lille vanvittige ide'.

Tanken om adskillelsen kan forstås på mange forskellige måder, der hver især ganske enkelt er en form for myte, der præsenteres i et antropocentrisk (Mennesket som det centrale i

universet) sprog, om en dybest set ikke-menneskelig tanke, der dukkede op i Guds Søns sind (*ikke hjerne*). Guds Søn kunne f.eks. have tænkt: 'Er det alt hvad der er? Der må være noget mere end Himlen. Jeg vil ha' mere end altings fuldkomne kærlighed' eller 'Kan der være en modsætning til virkeligheden?' eller 'Jeg vil klare mig selv, og være en selvhjulpet og speciel person, uafhængig og fri af mit Ophav'; eller som det sidste: 'Jeg vil være min egen skaber og min egen første årsag'.

Det der markerer *Et Kursus i Miraklers* enestående bidrag til det ovennævnte filosofiske og teologiske problem, og løsningen på det, er den kompromisløse klarhed, hvormed det docerer denne tankes fundamentale uvirkelighed. Som nævnt i Introduktionen omtalte jeg i min tidligere bog '*Love Does not Condemn*' problemet som Gud-verden paradokset. På grundlag af denne præmis uddrager Jesus strengt logisk et tankesystem, der indbefatter ethvert aspekt af vores fysiske univers - fra dets opståen til hverdagens individuelle oplevelser - og forklarer, hvordan den oprindelige illusoriske tanke om adskillelse fragmenteredes ud i en illusorisk verden, der 'aldrig har forladt sin kilde'. *Et Kursus i Miraklers* måde at forstå adskillelsen på, er basis for at det kan korrigere den grundlæggende fejltagelse, der er ophav til verden som vi kender og oplever den, og som fortsætter med at opretholde verden hvert eneste øjeblik vi tror vi virkeligt eksisterer her. Med andre ord bærer den i bund og grund uvirkelige tanke om adskillelsen i sig kimen til frelse fra den selvsamme tanke; 'Løsningen er indeholdt i problemet.' (A-dI.80.4:4). I de følgende kapitler vil vi udforske dette grundigere. Lad os her fortsætte med denne 'lille vanvittige ide', vores første spaltning i sindet.

Som vi har set har Gud kun een Søn, og da tanken om adskillelsen syntes at opstå, skete det i denne Søns sind. Vi kan således også sige - som før sagt - at der i den oprindelige adskillelse kun var een tanke. Den illusoriske fragmentationsproces ud i mange tilsyneladende forskellige selver eller egoer havde ikke fundet sted endnu. Hvis vi bygger videre på billedet af solen vi anvendte i forrige kapitel, kan vi tænke på denne tanke, som *tilsyneladende* opstår et eller andet sted i solstrålerne, som en laser-stråle lyse hele vejen igennem, ligesom en dråbe farvestof der kommes i vand hurtigt spreder sig igennem hele opløsningen.

Et aspekt af denne tanke om adskillelse er - som vi så før - ønsket om at være Gud, om at være selv-skabt i stedet for Gud-skabt; ønsket om at skabe virkeligheden på sine egne betingelser. Som Jesus siger i tekstbogens kapitel 4:

Gud er ikke ophavsmand til frygt. Det er du. Du har valgt at skabe anderledes end Han, og har derfor lavet frygt for dig selv. (T-4.I.9:1-3).

Som det også gælder for mange gnostiske systemer, og især dem der udvikledes ud fra Valentinus i det 2 århundrede, der måske er den mest avancerede af alle de gnostiske lærere, bemærker vi at *Et Kursus i Mirakler* lejlighedsvist anvender ordet 'uvidenhed' som en betegnelse for tilstanden i Guds Søns sind, når han vælger at adskille Sig fra viden. Sønnen *glemmer* således at han er Kristus, hvorved han kommer til 'ikke-at-viden' (som er den etymologiske betydning af ordet 'uvidende' eller 'ignorant' (ignorere')) sin sande identitet. Anvendelsen af dette vigtige begreb kan f.eks. ses i de følgende to passager fra tekstbogens kapitel 14:

Rejsen vi foretager sammen er ombytningen af mørke med lys, af *uvidenhed med forståelse*. Intet du forstår er skræmmende. Det er kun i mørke og i uvidenhed du opfatter det skræmmende, og kryber væk fra det og længere ind i mørke. (T-14.VI.1:1-3) (Min kursivering)

Hvad ønsker du? Lys eller mørke er dit, viden eller uvidenhed er din, men ikke dem begge to.....*Som mørke forsvinder i lys, falmer uvidenhed bort når viden dukker frem.....*For Gud er uvidenhed umulig. Derfor er det ikke et synspunkt overhovedet, men blot en tro på noget som ikke eksisterer. Det er kun denne tro de uvidende har, og ved den tager de fejl om sig selv. De har defineret sig selv som de ikke er skabt. (T-14.VII.1:1-2,6; 3:5-8) (Min kursivering)

Da den 'lille vanvittige ide' syntes at blive til noget, var det *som om* det umulige skete, og Kristi sind blev adskilt i to, som så beviste at der er en ufuldkommenhed i Gud, som tilsyneladende efterlader Sønforholdet delt i to dele: Kristussindet, der stadig var forenet med Sin Skaber som en del af Guds Sind; og det fraspaltede Sønforholds sind, der nu tilsyneladende var adskilt fra sin Kilde. Interessant nok (selvom det for nogle studerende muligvis også er forvirrende) bruger *Et Kursus i Mirakler* begrebet Guds Søn både om Guds

Søns virkelige og ikke-dualistiske tilstand som Kristus, og om Sønnen i hans spaltede og dualistiske tilstand, hvori han drømmer at hans virkelighed er uafhængig af hans Skaber, og at han ikke længere er eet med Ham. Vi læser således i *Begrebsafklaring*, der næsten har karakter af et appendiks, og som er den sidste del af *Håndbog for Lærere*:

I denne verden fremtræder Guds Sønner som adskilte, fordi sindet er splittet. Og deres sind synes ikke at være forenede. I denne illusoriske tilstand synes begrebet "et individuelt sind" at være meningsfuldt..... (Men) Derfor er den ikke Kristus-Sindets eet-sindethed, Hvis Vilje er eet med Guds. (B-1.2:1-3; 6:3)

I sjældne tilfælde sætter Jesus de to sønner i relief, ved at henvise til den splittede Søn med den bibelske vending 'menneskesønnen', og reservere vendingen 'Guds Søn' til Sønnen som Han virkeligt er som Kristus. Men disse tilfælde er isolerede, og så godt som hver gang må de kursusstuderende selv finde ud af forskellen. (Sproget i *Et Kursus i Mirakler*, heri indbefattet den bevidst pædagogiske anvendelse af det der ser ud som uklar eller forvirrende syntaks og ordvalg, diskuteres indgående i 'Få Vælger at Lytte', kapitlerne to og tre.)

Det kan ikke understreges tit nok, at denne første spaltning aldrig virkeligt har fundet sted (og derfor heller ikke alle de følgende), fordi det er den tanke der gør *Et Kursus i Mirakler* til det det er, nemlig en ikke-dualistisk åndelig tankegang. Grunden er, at det der er af Gud, aldrig kan være adskilt fra Ham. Således læser vi i et andet klart udsagn herom i teksten:

Denne verden ophørte for længe siden. De tanker der lavede den, er ikke længere i det sind der tænkte på dem, og elskede dem en kort stund.....Vær glad for at den er forsvundet, for det er dette du vil blive tilgivet fra.....Det *du* husker, har aldrig været. Det kom af årsagsløshed, som du forvekslede med årsag.....Der har aldrig været en tid, hvor Hans Søn kunne fordømmes for det der var årsagsløst, og imod Hans Vilje. (T-28.I.1:6-7; 7:6; 9:1-2; 10:3)

I det følgende smukke og poetiske billede af Himlens sang, finder vi den samme ide udtrykt med understregningen af, at 'den lille vanvittige ide', *der syntes at eksistere*, ingen virkning havde på virkeligheden:

Dig, der stadig tror du lever i tiden, og ikke ved at den er væk, fører Helligånden alligevel igennem den uendeligt lille og meningsløse labyrint du stadig opfatter i tiden, selvom den for længe siden er forsvundet..... Det lille øjeblik du vil beholde og gøre evigt, forsvandt i Himlen for hurtigt, til at noget bemærkede at det var kommet.....Så længe siden, og for så kort et tidsrum, at ikke een node i Himlens sang gik tabt. (T-26.V.4:1; 5:1;4)

Og endelig dette retoriske spørgsmål og svar, der både stilles og besvares, om en afgud, som er et af Kursets symboler for egoet:

Hvor er en afgud? Intet steds! Kan der være et tomrum i det uendelige, et sted hvor tid kan afbryde evigheden? Et mørkets sted oprettet hvor alt er lys; en dyster krog, adskilt fra det der er uendeligt, *har* intet sted at være. En afgud er ikke der hvor Gud har sat alle ting for evigt, og hvor Han ikke har gjort plads til andet end Sin Vilje. Intet og intetsteds må en afgud være, hvorimod Gud er alt og overalt. (T-29.VIII.7)

Men alligevel så det i Sønnens vildledte sind ud som om det umulige skete, og at denne tanke om adskillelse var blevet 'til en alvorlig ide, som både kunne fuldbyrdes og få virkelige konsekvenser.' T-27.VIII.6:3). Og hvori bestod så disse umulige og utænkelige virkninger?

Dette er anti-Krist: Den mærkelige ide om, at der findes en magt der overgår almagten; et sted hinsides uendeligheden; en tid der overskrider evigheden. Her er afgudernes verden oprettet på den ide, at denne magt og dette sted og denne tid gives form, og danner verden hvor det umulige er sket. Her kommer det udødelige for at dø, det altomfattende for at lide tab, og det tidløse for at blive slave af tiden. Her forandrer det uforanderlige sig, og Guds fred, der for evigt er givet til alt levende, viger for kaos. Og

Guds Søn, der er lige så fuldkommen, syndfri og kærlig som sin Fader, kommer for at hade en kort stund; for at lide smerte, og endelig for at dø. (T-29.VIII.6:2-6)

Stadig står dog tilbage det mest grundlæggende spørgsmål nogen kan stille til dette punkt, og en bog der præsenterer det fuldstændige tankesystem i *Et Kursus i Mirakler*, ville være mangelfuld hvis den ikke forholdt sig til det. Det grundlæggende spørgsmål er dette, som jeg her fremsætter i forskellige former: Hvordan kan en sådan tanke om selv-skabelse uafhængigt af den sande Skaber og Kilde på nogen mulig måde være opstået? Hvordan kan den fuldkomne og vågne Søn af Gud nogensinde være faldet i en ufuldkommenhedens søvn? Hvordan kan adskillelsen nogensinde være sket overhovedet? Medmindre jeg husker fejl, har min kone og jeg - sammen eller hver for sig - ikke holdt et foredrag eller en workshop om *Et Kursus i Mirakler*, hvor dette spørgsmål ikke er blevet rejst. Og endda er spørgsmålet ikke nyt. Det er blevet stillet af filosoffer mange, mange gange, og har faktisk været et særligt emne for alle platonister på den ene eller den anden måde, ned igennem deres lange og hæderkronede historie. F.eks. finder vi i de gnostiske skrifter, hvoraf mange benytter den samme undersøgelsesmetode som den platoniske filosofi, to udtryk for dette spørgsmål. Det første i en ikke-kristen tekst 'Zostrianos', der menes at stamme fra det andet århundrede, hvor hovedpersonen spørger:

Nu, hvad angår Eksistensen: Hvordan kommer de der eksisterer, som er fra de eksisterendes evighed, fra en usynlig ånd, og selv-avlet fra det udelte?.....Hvad er dens sted der? Hvad er hans oprindelse? Hvordan er Eksistens, der ikke eksisterer, kommet til syne i en eksisterende kraft?

Jeg (Zostrianos) tænkte dybt over disse ting for at forstå dem. Jeg blev ved med at bringe det frem hver dag for mine fædres gud, som det er skik og brug for min race.....

Men denne gud giver ikke et virkeligt svar, som andre himmelske åbenbaringsvæsener der omtales i traktaten heller ikke gør det.

Det andet eksempel kommer fra de mandeanske skrifter, som er nedfældet af en anden gnostisk gruppe, hvis utrolige historie faktisk strækker sig fra det første århundrede til vore dage. Det samme spørgsmål overvejes, og igen uden svar:

Siden du, Liv, var der, hvordan kom mørket så til verden?..... hvordan kom ufuldstændighed og mangler til live?

Selvom det er fuldkomment logisk at stille disse spørgsmål, er de ikke desto mindre falske, som Jesus godtgør i *Et Kursus i Mirakler*. Han omtaler problemet to steder. I tekstbogen siger han, med det der oprindeligt var et svar på et spørgsmål, der blev stillet af William Thetford imens Helen var ved at nedskrive Kurset: 'Det er rimeligt at spørge hvordan sindet nogensinde kunne have lavet egoet. Det er faktisk det bedste spørgsmål du kunne stille.' (T-4.II.1-2), og går så videre med en meget pragmatisk forklaring:

Men der er ingen mening i at give et svar baseret på fortiden, fordi fortiden ingen mening har, og der ville ikke eksistere historie, hvis ikke de samme fejltagelser blev gentaget i nutiden. (T-4.II.1:3)

Hvorfor skulle vi med andre ord blive ved med at spekulere over hvordan egoet fremkom i fortiden, når vi stadig vælger det lige nu?

I Introduktionen til Begrebsafklaringen finder vi et lidt mere oplysende svar på egoets spørgsmål om dets egen oprindelse:

Egoet vil kræve mange svar, som dette kursus ikke giver. Det anerkender ikke som spørgsmål den blotte form af et spørgsmål, hvorpå et svar er umuligt. Egoet kan finde på at spørge: "Hvordan skete det umulige?", "For hvad skete det umulige?", og kan stille disse spørgsmål i mange former. Men der er ingen svar; kun oplevelse. Søg kun det, og lad dig ikke forsinke af teologi. (B-in.4)

Og senere:

Den der beder dig om at definere egoet og forklare hvordan det opstod, kan kun være ham der tror det er virkeligt, og igennem at definere det søger at sikre, at dets illusoriske væsen skjules bag de ord der synes at gøre det virkeligt.

Der er ingen definition af en løgn der kan gøre den sand. (B-2.2:5-3:1)

Argumentet i *Et Kursus i Mirakler* er altså, at når vi først spørger hvordan det umulige (egoet, adskillelsen) kunne ske, bekræfter vi faktisk *at* det skete, og at dualitet og ikke-dualitet eksisterer samtidigt, eller endog at ikke-dualiteten ikke eksisterer overhovedet. Ellers kunne vi end ikke tænke på at stille et sådant spørgsmål. Vi stiller i virkeligheden ikke et spørgsmål, men fremsætter en påstand, som Jesus lærer os i tekstbogen:

Verden kan kun stille dobbelt-spørgsmål. Et spørgsmål der har mange svar, kan intet svar have. Ingen af dem vil være tilfredsstillende. *Den stiller ikke spørgsmål for at de skal besvares, men kun for at genfremsætte sit synspunkt.*

Alle spørgsmål der stilles i denne verden, er kun en måde at se på, ikke spørgsmål der stilles.

Et pseudo-spørgsmål har intet svar. Det dikterer svaret, selv imens det spørger. *Således er alle spørgsmål i verden en form for propaganda for sig selv.* Ligesom kroppens vidnesbyrd kun er sanserne fra dens eget indre, er svarene på verdens spørgsmål indeholdt i de spørgsmål der stilles. Der hvor svarene repræsenterer spørgsmålene følger de intet nyt til, og intet er blevet lært. (T-27.IV.3:5-4:1; 5:1-5) (Min kursivering)

Det må således nødvendigvis være egoet - der nu er adskilt fra Gud - der overhovedet finder på at stille sådanne påstands-spørgsmål. Dette påstands-spørgsmål er således det, der fremkalder det vanskelige punkt i Gud-verden paradokset, for det synes at gøre begge aspekter lige virkelige: Den sande Skaber, Gud og Hans Himmel, og det illusoriske ego og dets vanskabte verden. Igennem at fornægte at verden er virkelig (efter at det er forstået og erkendt at den er en mis-skabt drøm), forsvinder paradokset, fordi noget der *ikke* eksisterer ikke kan danne en modsætning til noget der *faktisk* eksisterer.

Det modsatte af kærlighed er frygt, men det som er altomfattende kan ingen modsætning have. (T-in.1:8; kursivering slettet)

Når man først har haft en oplevelse af Guds ikke-dualistiske Kærlighed, kan man ikke stille spørgsmålet, der kun er født af frygt og uvidenhed. Det er så det der menes i det ovennævnte citat om kun at søge oplevelsen af sandheden, uden at lade det forsvar, der udgøres af teologiske spørgsmål, forsinke at man når sit virkelige mål.

Spørgsmålet om *hvordan* tanken om adskillelsen opstod (og senere, *hvordan* den adskilte verden opstod som et forsvar imod Gud) kan således ikke besvares i sig selv, og er hinsides muligheden for at blive forstået. Egoet er ude af stand til at fatte en virkelighed, der er hinsides det selv. Og derfor kan vi nu forstå, hvorfor intet ikke-dualistisk tanke-system kan give et tilfredsstillende svar på dette pseudospørgsmål: Selv det at forsøge at give et svar, er at give egoet en virkelighed det ikke har. Det er det samme som det berømte spørgsmål, der blev stillet af gøgleren fra en for længst uddød generation: 'Hvornår holdt du op med at slå din kone?' Simpelthen selve forsøget på at besvare spørgsmålet, medfører at gøgleren når sit mål med det illusoriske angreb på konen. Sandheden kan kun nås ved at benægte spørgsmålets legitimitet overhovedet.

En af de bedste måder jeg kender til at imødegå dette pseudo-spørgsmål på, har jeg fra en lærer fra østen, Kirpal Singh, som jeg hørte om igennem en ven: 'Hvis du bliver fanget i et hus der brænder, begynder du ikke at spekulere på hvordan ilden opstod; du ser bare at komme ud så hurtigt som muligt'.

Siden en af de påstande *Et Kursus i Mirakler* kommer med om sig selv er, at det vil spare tid for den studerende, synes dette svar at være det mest nyttige og praktiske på vort berømte spørgsmål. Men endnu vigtigere end selve spørgsmålet og svaret, er følgerne af den grundlæggende forudsætning: Hvis tanken om adskillelsen er virkelig, så må den adskilte verden også være virkelig; hvis tanken er en illusion, må verden også være en illusion. Vi vil komme tilbage til dette afgørende punkt i senere kapitler, når vi beskæftiger os med hvordan accept eller afvisning af denne grundlæggende forudsætning påvirker ens holdning til, hvordan den lidelse og smerte, der er indbygget i eksistensen i det fysiske univers, lindres.

Før vi går videre med den anden spaltning, er det vigtigt at nævne en vigtig egenskab ved egoets måde at spalte på. Når sindet spalter sig selv, glemmer det hvad det har afspaltet sig *fra*, og fastholder i sin bevidsthed kun det det har spaltet sig selv *til*. Derfor kan vi forstå, at efter denne første spaltning ‘glemte’ den spaltede Guds Søn hvor han kom fra, og hvem han i virkeligheden er som Kristus, og ‘husker’ nu kun sin identitet som et spaltet selv. I lyset af denne kendsgerning kan vi bedre forstå Jesu lære i *Et Kursus i Mirakler* om, at Helligånden hjælper os med at huske hvad vi har glemt (vores Identitet som Kristus), og med at glemme det vi har husket (vores identitet som en egopersonlighed) (T-5.II.6:1). Denne afgørende følge af egoets spaltninger - anamnese, eller årsagen til at Sønnen ikke mere husker sin Kilde - vil vi komme tilbage til igen og igen. Den er essensen i egoets ‘strategi’ til at bevare den individualiserede og adskilte identitet, igennem at skjule den bag det vi kan kalde ‘glemslens slør’.

For kort at gentage den første spaltning - i den umulige drøm om ‘den lille vanvittige ide’ forekom det som om Kristi eene sind havde spaltet sig i to, og ladet Sindet og sindet eksistere side om side. I det følgende afsnit vil nu undersøge dette adskilte sinds skæbne, som det forsøger at sikre fortsættelsen af sin illusoriske eksistens, der begyndte med den først spaltning, der syntes at fjerne Sønnen fra Sit Ophav.

Den Anden Spaltning

Det sind der nu synes at blive frembragt, og som er ude på egen hånd som et adskilt væsen, fortsætter med at spaltes, fordi det er det det er. Det der havde været *een* adskilt sind bliver nu pludseligt *to*, som er den situation *Et Kursus i Mirakler* omtaler som det rette og det urette sind. Og således når vi frem til det næste trin i vores historie: Guds ‘svar’ på ‘den lille vanvittige ide’.

Et Kursus i Mirakler fortæller os, at i det øjeblik tanken om adskillelsen kom ind i Guds Søns sind og fødte egoet, og fik Sønnen til at glemme det Sind han skiltes fra, i det samme øjeblik gav Gud et Svar: Helligånden. Som Jesus *metaforisk* siger om vores Skaber: “Han tænkte: ‘Mine børn sover, og de må vækkes’” (T-6.V.1:8). Hvis altså søvnen, eller drømmen om

adskillelsen, ses som egoets svar på skabelsen - den tilstand det er at være vågen i Gud - så er Guds svar på egoet skabelsen af Helligånden (T-17.IV.4:1). Vi kommer tilbage til denne sekvens i det næste kapitel.

Da adskillelsen skete i sindet - der er arnested og hjem for drømmen - 'anbragte' Gud Sit svar hvor det var nødvendigt, nemlig ligeledes i sindet. Kernen i egoets tanke er, at det har adskilt sig fra Gud, og derfor ophæver skabelsen af Helligånden denne fejltagelse, igennem at genoprette forbindelsen til vores Kilde i sindet. Derfor defineres Helligånden i *Et Kursus i Mirakler* som 'kommunikationsleddet imellem Gud Faderen og Hans Sønner i adskillelsen.' (T-6.I.19:1). Igennem Ham er og bliver vi forbundet med vores Skaber, og ophæver således egoets grundlæggende forudsætning om, at vi har brudt denne forbindelse. Denne korrektion - at adskillelsen fra Gud i virkeligheden aldrig er sket - er det Kurset omtaler som Soningsprincippet, som det kan ses i den følgende sammenfatning af passager om skabelsen af Helligånden fra tekstbogen:

(Helligånden).....fik væren ved adskillelsen som en beskyttelse, og inspirerede samtidigt til Sonings-princippet..... Helligåndens Stemme er Invitationen til Soning, eller til genoprettelsen af sindets integritet..... Han er den Invitation til at vende hjem, som Gud velsignede Sine uforenede Sønners sind med..... Helligånden er Guds Svar på adskillelsen; det middel Soningen helbreder med, indtil hele sindet vender tilbage til at skabe.

Soningsprincippet og adskillelsen begyndte på samme tid. Da egoet blev lavet, nedlagde Gud Råbet efter glæde i sindet..... (Det) er givet dig af Gud, Som kun beder dig om at lytte til det. (T-5.I.5:2,4; T-5.II.2:2,5-3:2,6)

Men på et mere sofistikeret plan, som også er i bedre overensstemmelse med *Et Kursus i Miraklers* egentligt ikke-dualistiske tankesystem, kan vi bedre forstå Helligånden som erindringen om Guds fuldkomne Kærlighed, der 'kom med' Sønnen, da han faldt i søvn. I den forstand er Helligånden ikke en Person, der specifikt og med hensigt blev skabt af Gud, men et stadigt Nærvær i hvert eneste tilsyneladende fragmenteret sind; en fjern erindring om vores Ophav, der hele tiden 'råber' til os, ligesom en glemt sang, der stadig er nærværende

hinsides alle egoets forsøg på at overdøve den med sine 'hæse skrig og meningsløse, forvirrede snak,' (A-dI.49.4:3; T-21.V.1:6), i et forsøg på for evigt at holde den ukendt for os.

.....urgammel tilstand, som ikke helt er glemt, vagt måske, og dog slet ikke ukendt, som en sang hvis navn for længst er glemt, og de omstændigheder hvorunder den blev hørt slet ikke huskes. Ikke hele sangen er blevet hos dig, blot en lille stump af en melodi, som ikke er knyttet til en person eller et sted eller noget særligt. Men du husker, fra netop denne lille stump, hvor smuk sangen var, hvor vidunderlige de omgivelser var hvor du hørte den, og hvor meget du elskede dem der var der, og lyttede sammen med dig.

Noderne er intet. Men du har haft dem med dig, ikke for deres egen skyld, men som en blid påmindelse om det der ville få dig til at græde, hvis du huskede hvor kært det var dig. (T-21.I.6:1-7:2)

Denne sang er Helligåndens 'Stemme', selvom Helligånden er abstrakt og formløs, ikke-konkret og udifferentieret. 'Denne form (som Guds Stemme) er ikke det Han er i virkeligheden, som alene Gud kender.....' (B-6.1:5) Vi kan altså sige, at Helligåndens sang kun har en note, ligesom en jazzmelodi 'Johnny One Note', der var populær hos en ældre generation.

Helligåndens funktion som en erindring der forbinder os med Gud, er magen til den rolle vore dagligdags erindringer spiller for os i vore individuelle liv, som det led der forbinder os med hændelser eller forhold der ikke længere er til stede fysisk. Når vore kære dør, fremmanes deres tilstedeværelse fortsat af os i vort *nuværende* liv igennem vore erindringer om *fortiden*. Det er derfor vi synes de trøster os. Med hjælp fra disse tanker, er det som om vores elskede ikke har forladt os, men stadig er hos os. På samme måde med Helligånden, Hvis kærlige Tilstedeværelse minder os om, at Gud stadig er eet med os, og der intet virkeligt skete, der rev os væk fra Ham.

Men når alt dette er sagt, antager Helligåndens fuldkomne Kærlighed den form der er nødvendig i drømmen, og påtager Sig de ord egoets spørgsmål kræver:

(Helligånden) synes at være en Stemme, for i den form taler Han Guds Ord til dig. Han synes at være en Fører igennem et fjernt land, for du har brug for den form for hjælp. Han synes at være hvad som helst, der tilfredsstiller de behov du tror du har. (B-6.4:5-7)

Derfor kan vi forstå, at det klasseværelse, hvor Helligåndens Tilstedeværelse opleves, er egoets frygttanker. Men nu opfylder disse selvsamme tanker, vejledt af en ny Lærer, kærlighedens formål. Og så, som *Et Kursus i Mirakler* forklarer, når alle disse tanker er væk

og intet spor er tilbage af drømme om ondskab, hvori du danser til dødens svage melodi..... er Stemmen væk, for ikke længere at tage form, men for at vende tilbage til Guds evige Formløshed. (B-6.5:6,8)

Det er også derfor Jesus siger om Kurset at:

Dette kursus holder sig indenfor egoets rammer, hvor der er behov for det. Det interesserer sig ikke for det der er hinsides al fejltagelse, fordi det kun er planlagt til at fastlægge retningen mod det. Derfor anvender det ord, som er symbolske, og kan ikke udtrykke det der ligger hinsides symboler. (B-in.3:1-3)

Den mere avancerede forståelse af Helligånden jeg skitserer her, hjælper med at løse et problem, der har plaget mange tænksomme studerende af *Et Kursus i Mirakler*: Hvordan kan Gud give en Løsning på et problem, som Kurset tydeligt siger ikke eksisterer, og som Gud end ikke ved om?

Ånd er i sin viden ikke bevidst om egoet. Den angriber det ikke, den kan blot ikke forestille sig det overhovedet. (T-4.II.8:6-7)

Og:

Intet kan nå ånden fra egoet, og intet kan nå egoet fra ånden..... De er fundamentalt uforenelige, fordi ånd ikke kan opfatte, og egoet ikke kan vide. De er derfor ikke i kommunikation og kan aldrig være i kommunikation. (T-4.I.2:6,11-12)

Og alligevel siger Kurset et andet sted om Gud: ‘Der var et savn Han ikke forstod, som Han gav et Svar på.’ (A-dI.166.10:5)

Igen ser vi her hvordan Jesus anvender sproget metaforisk; ord, der ikke skal tages som bogstavelig sandhed. Det er også derfor vi kan tale om Kursets mytologi, uanset hvor sofistikeret dens form er. Gud tænker ikke (i det mindste ikke som det vi kalder at tænke), græder ikke, eller kommer med løsninger, lige så lidt som Han får ting til at ske i verden, ikke helbreder fysiske sygdomme eller stopper menneskelig lidelse. Det er altsammen metaforiske udtryk som Jesus (*der selv er et symbol*) anvender i *Et Kursus i Mirakler* for at tale om Guds Kærlighed, der kun kan udtrykkes igennem sådanne litterære og helt klart antropomorfiske hjælpemidler. Som Han siger til os: ‘Du kan end ikke tænke på Gud uden en krop, eller i en eller anden form du tror du genkender.’ (T-18.VIII.1:7). Dette afgørende emne behandles dybtgående i anden del af denne bog: *Få Vælger at Lytte*, og derfor vil vi forlade emnet nu.

Strengt taget ‘giver’ Gud derfor ingen Løsninger - Helligånden - på opståelsen af tanken om adskillelsen; Hans ‘Løsning’ er ganske enkelt Hans uforandrede og evige Kærlighed, der i evighed, som en erindring, lyser ind i vores spaltede sind, ligesom lysstrålen fra et fyrtårn sender sit lys ud over nattens mørke hav. Derfor *gør* Guds Kærlighed i den mest bogstavelige forstand intet. Den *er* ganske enkelt; en vedvarende tilstand eller et stadigt nærvær i vores drøm, som vi så kalder Helligånden. Det er en absolut passiv tilstand i den positive forstand, at Han intet gør, siden der som sagt intet er at gøre. Vi kommer i kapitlerne fem og syv tilbage til Helligånden og til *Et Kursus i Miraklers* princip om frelse.

Hvis vi nu går videre med Kursets forklaring på adskillelsen og hvad deraf fulgte, husker vi, at i det oprindelige øjeblik, da fejltagelsen om adskillelsen syntes at ske, i det selvsamme øjeblik syntes fejltagelsen også at blive korigeret. Som Kurset fremstiller det i forbindelse med omtalen af hvad sygdom er:

Men adskillelse er kun et tomt rum, der ikke lukker noget inde, ikke gør noget, og er lige så immaterielt, som det tomme rum imellem bølgerne i kølvandet fra et skib, der sejler forbi. Og dækket lige så hurtigt som vandet strømmer sammen for at udfylde tomrummet, og bølgerne dækker det når de mødes. Hvor er tomrummet imellem bølgerne når de er forenede og har udfyldt rummet, som syntes at holde dem adskilt en kort tid? (T-28.III.5:2-4)

Vi kan gentage dette princip ved at huske på et tidligere citat om, at i samme øjeblik den tanke-der-aldrig-var syntes at være, i det samme øjeblik blev den ophævet:

Det lille øjeblik du vil beholde og gøre evigt, forsvandt i Himlen for hurtigt, til at noget bemærkede at det var kommet. Det der forsvandt for hurtigt til at påvirke Guds Søns enkle viden, kan næppe være der endnu, så du kan vælge det som din lærer. (T-26.V.5:1-2)

Ikke desto mindre er Sønnen i sin drøm stadig i stand til at vælge dette tankesystem om adskillelse som Sin lærer.

De to halvdele af det spaltede sind - egoet og Helligånden - repræsenterer to hinanden gensidigt udelukkende reaktioner på, eller fortolkninger og oplevelser, af 'den lille vanvittige ide'. De er 'antropomorfigerede' af pædagogiske grunde i *Et Kursus i Mirakler*. I begyndelsen af tekstbogen forklarer Jesus sin antropomorfigering af egoet:

Jeg har talt om egoet som om det var en særskilt ting, der handler på egen hånd. Det var nødvendigt for at overbevise dig om, at du ikke kan affærdige det med lethed, men må forstå hvor meget af din tankegang der er egostyret. Men vi kan ikke ubekymret lade det blive ved det, da du ellers nødvendigvis må betragte dig selv som konfliktfyldt så længe du er her, eller så længe du tror du er her. Egoet er intet andet end en del af det du tror om dig selv. Dit andet liv er fortsat uden afbrydelse, og har været og vil altid være fuldstændigt upåvirket af dine forsøg på at fraspalte det. (T-4.VI.1:3-7)

Vi kender allerede Jesu kommentar om os: 'Du kan end ikke tænke på Gud uden en krop, eller i en eller anden form du tror du genkender.' (T-18.VIII.1:7). På samme måde tales der om Helligånden som om Han er en faktisk person, på samme måde som der tales om Gud. Derfor må det følgende forstås som mytologisk eller symbolsk, og ikke tages bogstaveligt, ligesom det at læse *Et Kursus i Mirakler*. F.eks. tillægges både egoet og Helligånden 'bevæggrunde', som om de var medlemmer af arten *homo sapiens*, der tænker og planlægger på samme måde som vi mennesker gør. Men læseren opfordres indtrængende til ikke at tage disse symboler for virkelighed. En sådan fejltagelse ville være ensbetydende med oldtidens græske tro på, at der faktisk var en Apollo, der i sin solvogn fik solen til at stå op om morgenen, at rejse henover himlen dagen igennem, og gå ned om aftenen bag horisonten. Som vi kan forstå i vores mere sofistikerede tidsalder, blev guden opfundet af det græske sind, til i menneskeligt sprog og menneskelig udtryksform at formulere den daglige oplevelse af at se solen stå op, passere hen over himlen og gå ned når dens daglige rejse var overstået. Selv denne opfattelsesmæssige oplevelse er en illusion, fordi det er jorden der kredser rundt om solen, og ikke omvendt.

Hvis vi nu vender tilbage til den anden spaltning af sindet efter adskillelsen, hvor det deler sig i to gensidigt hinanden udelukkende tanker - egoet og Helligånden - kan vi antage endnu et aspekt af det splittede sind. Siden egoet og Helligånden afspejler to forskellige fortolkninger af 'den lille vanvittige ide', følger det logisk heraf, at en del af dette sind må vælge imellem dem. Selvom *Et Kursus i Mirakler* ikke omtaler denne del ved 'navn', mener vi på *FACIM* at det af undervisnings-hensyn vil være nyttigt at omtale denne del af sindet som 'beslutningstageren' eller 'vælgeren', et begreb der ikke anvendes i Kurset i denne sammenhæng, selvom det faktisk nævnes i lærerhåndbogen (H-5.II.1:7). Som vi senere skal se, har begrebet 'beslutningstager' intet med vores menneskelige identitet at gøre, men betegner den del af det splittede sind, som *Et Kursus i Mirakler* i virkeligheden er skrevet til: Det 'dig' Jesus taler til, og hele tiden opfordrer til at vælge igen, som i dette eksempel:

Hver dag, hver time og hvert minut, selv hvert sekund, vælger du ('vælgeren') imellem korsfæstelsen og opstandelsen; imellem egoet og Helligånden. (T-14.III.4:1).

Den sindets slagmark, der tilsyneladende er blevet adskilt fra sin Kilde har i praksis tre komponenter; det *u-rette sind*: Egoets tanke om adskillelse (‘den lille vanvittige ide’ der rent faktisk opfatter sig selv som adskilt og uafhængig af sin Skaber og Kilde); det *rette sind*: Den tanke om fuldkommen Kærlighed (Helligånden), der som en erindring om *det der virkelig er* blevet bragt med af Sønnen, og som opløser *det der ikke er*; og endelig den komponent i sindet der må vælge imellem disse to tanker, og som vi omtaler som *beslutningstageren - vælgeren*.

Betydningen af at vi har den erindring med os der kaldes Helligånden er, at der intet er sket, fordi der intet *kan* ske. Dette omtales også som Soningsprincippet: Guds Søn er og bliver ved med at være som han blev skabt, for når Kærligheden for evigt er usårlig og een, hvordan kan det der er af Gud så adskilles fra Sig Selv? Den indlysende umulighed af at Gud og Kristus kan såres af individualitetens ‘angreb’ medfører, at adskillelsen er ikke-eksisterende, og at en fortsat tro på den i sidste instans er meningsløs. Men det at kalde egoet meningsløst vil nærmest opleves som at blive forbandet, fordi egoets tanke om at *der virkelig er sket noget* skal tages yderst alvorligt. Guds Søn er blevet adskilt fra Sin Skaber, og er blevet uafhængig. Helligåndens tilstedeværelse i Sønnens sind er derfor meget farlig for denne tanke om uafhængighed, og den må forsvares til det yderste for at ‘den lille vanvittige ide’ kan overleve.

Helligånden synes således at angribe din fæstning, for du vil lukke Gud ude, og Han vil ikke lukkes ude.

Du har bygget hele dit sindssyge trossystem, fordi du tror du ville være hjælpeløs i Guds Nærvær, og du vil frelse dig selv fra Hans Kærlighed, fordi du tror den vil knuse dig til intethed. (T-13.III.3:4-4:1)

Hvis Sønnen derfor udnytter sit sinds evne til at vælge, at lytte til og acceptere Kærlighedens Stemme som sand - og husker at le ad dumheden i den tanke, at en del af Alt kan adskille sig fra Alt - så vil han straks vågne fra drømmen om adskillelsen. Det betyder selvfølgelig at egoets intethed forsvinder væk i sin egen illusion (A-dI.107.1:6). I afsnittet ‘*Storhed kontra Storhedsvanvid*’ i kapitel 9 i tekstbogen forklarer Jesus egoets dilemma, som vi vil gå nærmere ind på i det næste afsnit:

Storhed er af Gud, og kun af Ham. Derfor er den i dig. Når som helst du bliver bevidst om den, uanset hvor vagt det er, opgiver du automatisk egoet, for i nærvær af Guds storhed bliver egoets meningsløshed fuldkommen tydelig. Når dette sker, tror egoet at dets "fjende" har slået til, selvom det slet ikke forstår det, og prøver på at tilbyde dig gaver, for at få dig til at vende tilbage til dets "beskyttelse". Opblæsthed er det eneste tilbud det kan komme med. Egoets storhedsvanvid er dets alternativ til Guds Storhed.
(T-9.VIII.1:1-6)

Vi ser således her, at vælgeren konfronteres med disse to gensidigt hinanden udelukkende tanker - egoets tanke om storhedsvanvid og Helligåndens erindring om Guds Storhed - og må træffe et valg imellem dem. Og når det først er truffet, vil det være et valg der bliver troet på og tillagt virkelighed. Som vi alle ved, valgte Guds Søn egoets løgne i stedet for Helligåndens sandhed, da han blev stillet overfor disse to muligheder, ellers ville der ikke være nogen individualitet og ingen verden, hvor denne individuelle specielhed kunne komme til udtryk. Og vi kan konkludere, at i sidste instans blev Sønnens beslutning om at lytte til egoets stemme i stedet for til Helligåndens, motiveret af egoets mest overbevisende argument af dem alle, som det hviskede blidt og med forførende sødme ind i øret på Sønnen, som var let at overtale: Vælg mig, og du vil fortsætte med at eksistere som et særskilt individ, endelig frigjort fra den udifferentierede eenheds fængsel, som Himlen er. Du er nu, endelig langt om længe, et unikt og specielt væsen, betydningsfuld, uafhængig og fri. Og så længe du vælger at mine ord skal være dine, vil du fortsætte med at være fri til at leve livet som et herligt og spændende eventyr. Men hvis du vælger i stedet at lytte til din fjendes bedrageriske stemme - Helligåndens - selve djævelens stemme - vil du forsvinde ind i Himlens glemsel. Der vil du med sikkerhed blive udslettet af den almægtige og alt-opslugende Gud, der skabte dig til for evigt at være en del af Ham og Hans tyrani, og som straffer forræderi med den visse død og tilintetgørelse. Når alt kommer til alt tilbød Helligånden *kun* Guds Søn et venligt smil, men det ville afkræfte selve hans eksistens som et særskilt, specielt væsen, og han var allerede tiltrukket af egoets løfte om individualitet og et spændende liv.

Den Tredje Spaltning: Egoets Strategi

Første Del: Synd, Skyld og Frygt

For at kunne gå i dybden med beskrivelsen af Guds Søns sind, efter at han har valgt egoets individualitet fremfor Helligåndens eenhed, vil også jeg gribe til en myte eller en historie, der er baseret på den mere abstrakte dynamik der findes i selve *Et Kursus i Mirakler*. Læseren advares således endnu en gang imod at forveksle metaforer, eller billeder, med fakta, og opfordres til at anvende de antropomorfe symboler som orienteringspunkter, der - i specifikt menneskelige begreber - kan benyttes til at få en dybere forståelse af adskillelsen, der ellers ville være umulig at fatte for den menneskelige hjerne.

Vi begynder med det generelle udsagn om, at egoet nu opdager at det er i alvorlig fare, fordi det stilles overfor fuldstændig udslettelse, hvis vælgeren korrigerer sin fejltagelse og træffer det rigtige valg. Det er interessant og helt modsat af hvad man skulle tro, at det egoet virkeligt er bange for ikke er Helligånden, som det ikke ved noget om, for hvordan skulle dualitet kunne vide noget om ikke-dualitet, adskillelse noget om eenhed, eller had om kærlighed?

Det (egoet) forstår ikke hvad sind er, og forstår derfor ikke hvad *du* er. (T-7.VIII.4:5)

For selvom egoet ikke forstod hvad der var blevet skabt (Helligånden) kunne det mærke en trussel. Og selvom det følgende citat kommer i en anden sammenhæng, kan det benyttes til at illustrere den uoverstigelige kløft imellem egoet og Helligånden:

Den skyldfri og den skyldige er fuldkommen ude af stand til at forstå hinanden. De opfatter hver især den anden som magen til sig selv, hvad der gør begge ude af stand til at kommunikere, fordi de hver især ser den anden på en anden måde end sig selv. (T-14.IV.10:1-2)

Egoet kan således mærke en magt der er stærkere end det selv, som det skylder sin eksistens, og denne magt er Sønnens sind, der har valgt - igennem hvad jeg har betegnet

beslutningstageren eller vælgeren - at tro på egoets tankesystem. Egoet ved, at Sønnen når som helst kan ophøre med at tro på det, og så vil både det, og det adskillelsens tankesystem det repræsenterer, uvægerligt forsvinde. Og det er den trussel egoet oplever. Som Jesus forklarer forskellige steder i tekstbogen:

Uden din loyalitet, beskyttelse og kærlighed, kan egoet ikke eksistere. Lad det blive dømt i sandhed, og du må nødvendigvis trække loyalitet, beskyttelse og kærlighed tilbage fra det. (T-4.IV.8:9-10)

Men dets (egoets) eksistens er afhængigt af dit sind, fordi du tror på egoet.....*Vær ikke bange for egoet.* Det er afhængigt af dit sind, og ligesom du lavede det ved at tro på det, kan du opløse det ved at trække din tro på det tilbage.....Egoet kan glemmes fuldstændigt når som helst, fordi det er en fuldstændigt utrolig tro, og ingen kan beholde en tro han har dømt til at være utrolig. Jo mere du lærer om egoet, jo mere indser du at det ikke kan tros. (T-7.VIII.4:6; 5:1-2; 6:2-3)

Forestil dig en ballon, som vi nu vil anvende til at repræsentere egoet, fyldt med luft, der symboliserer Sønnens tro på egoets tankesystem som en investering. Når luften lukkes ud, hvilket symboliserer at Sønnen skifter tænkemåde og vælger Helligånden, eller trækker sin tro og investering tilbage, falder ballonen sammen. Det egoet frygter allermost, er dette potentielle kollaps af sit grundlag ved Sønnens beslutning om at holde op med at tro på det. Så længe Sønnen stadig er i kontakt med sin evne til at vælge, er egoet i umiddelbar livsfare. 'Magten (evnen) til at vælge, er din eneste tilbageværende frihed som en fange af denne verden.' (T-12.VII.9:1). Og derfor må egoet holde denne evne væk fra Sønnens bevidsthed, hvilket det opnår igennem den følgende yderst effektive strategi: Det gør Guds Søn sindsløs. Hvis sønnen end ikke ved at han har et sind, hvordan kan han så skifte tænkemåde? Hvis vi anvender Kursets princip om, at frygt nødvendigvis fører til voldsomhed (T-3.I.4:2; T-9.VII.3:7; 4:7), må egoet hurtigt og voldsomt gå til modangreb, for at sikre at Sønnen ikke indser han har begået en fejl, ombestemmer sig og vælger Helligånden. For situationen, som den nu ser ud i vores historie, er den, at Guds Søns sind er blevet en slagmark, hvor to

dødsfjender *tilsyneladende* står overfor hinanden. Det er i det mindste egoets oplevelse, der nu ser ud til at have vundet slaget imod Gud, i det mindste for en tid, og derfor nu kan påstå at det lever sit eget liv.

Det påhviler således egoet at overbevise Guds Søn om, at han skal blive ved med at tro på historien om adskillelsen, fremfor på Helligåndens Soningsprincip, der ophæver adskillelsen. Som følge heraf optænker egoet en plan, der til evig tid skal bringe Helligåndens Kærlige Stemme til tavshed. Det fortæller Sønnen, at han skal se på hvor det selv befinder sig, fraspaltet og adskilt fra Gud, og erkende hvad det har gjort for at opnå en sådan tilstand. Og egoet forklarer Sønnen: 'Ved at nægte at acceptere Guds gaver som tilstrækkelige for dig selv, har du bedrevet en stor synd imod din Fader og Skaber. Du valgte, at fuldkommenhed og at have alt som Kristus, ikke var nok, og at der måtte være noget mere: 'Friheden' til at vælge at være noget andet end Gud. Opnåelsen af din individualitet havde med andre ord store omkostninger - tilintetgørelsen af Gud og ødelæggelsen af Himlen'.

Det er denne illusoriske udnyttelse af valget i 'frihedens' navn egoet betegner *synd*, og så associerer med mordet på Gud og korsfæstelsen af Hans Søn. Dette sidste begreb anvender Jesus i øvrigt i Kurset ikke kun om det der skete på Golgatha, men også som symbol for hele egoets tankesystem om forræderi og mord, der er baseret på den sindssyge tanke, at Kristi virkelighed må ofres for at det adskilte selv kan overleve. Det kan ikke understreges for tit, at hele dette tankesystem er optænkt af egoet, og i dette system erstatter det sandheden om at Gud og Hans Søn er een, med sin optænkte version af Deres splittede forhold. På den måde når det sit mål, som er at bevare sin egen eksistens. *Et Kursus i Mirakler* beskriver denne sindssyge historie om adskillelsen på denne måde:

For det første tror du, at det Gud har skabt kan forandres af dit eget sind.

For det andet tror du, at det som er fuldkomment, kan gøres ufuldkomment eller mangelfuldt.

For det tredje tror du, at du kan forvrænge Guds skabninger, inklusive dig selv.

For det fjerde tror du, at du kan skabe dig selv, og at det påhviler dig at lede din egen skabelse.

Disse sammenhængende forvrængninger repræsenterer et billede af hvad der faktisk fandt sted ved adskillelsen, eller "omvejen ind i frygt". (T-2.I.1:9-2:1)

Sønnen 'stirrer' med væmmelse på den synd egoet har overbevist ham om han har begået. Og det er oprindelsen til skyld: Den rædselsfulde overbevisning om, at der er begået en voldsom synd imod Gud, en forbrydelse der er så afskyelig, at den aldrig kan tilgives eller ophæves. Hvis vi går lidt dybere i vores undersøgelse af egoets historie om synd, kan vi forstå, at det egoet drømmer om, i virkeligheden ikke er den synd der tilintetgør Gud og Hans Søn. Det er derimod det selviske ønske og den selvcentrerethed der siger: 'Jeg vil gøre hvad som helst - *hvad som helst, inklusive mord* - hvis det kan bevare min nyligt erhvervede frihed og min individualitet.' Deraf forstår vi hvordan Guds død og Himlens forsvinden er det uundgåelige resultat af Sønnens behov for at beholde sin specielle identitet. Hans selvskhed er således den synd der er *årsagen*; udslettelsen af himlen er ganske enkelt den uheldige *virkning*. Denne skelnen er vigtig for vores personlige oplevelse i verden, fordi meget, meget få mennesker er nogensinde i stand til at komme i kontakt med den tanke, at selve deres egen personlige eksistens betyder, at de har tilintetgjort Gud. Men næsten alle er sig smerteligt bevidst, at de sommetider sætter deres egne selviske interesser over andre, selv indtil at skade dem. Jesus siger om det splittede sinds behov for at vende illusioner til sandhed og sandhed til illusion, med de deraf følgende forfærdelige konsekvenser sådanne fantasier om specielhed, selvskhed og had har:

Per definition er en illusion et forsøg på at virkeliggøre noget der anses for meget vigtigt, men som erkendes som usandt. Sindet prøver derfor på at gøre det sandt, ud fra sit intense ønske om at have det for sig selv. Illusioner er en parodi på skabelse; forsøg på at bringe sandhed til løgn. Fordi sindet finder sandheden uacceptabel, gør det oprør imod sandheden, og giver sig selv en illusion om sejr. Fordi det anser sundhed for at være en byrde, trækker det sig ind i feberagtige drømme. *Og i disse drømme er sindet adskilt, forskelligt fra andre sind, har sine egne anderledes interesser, og er i stand til at tilfredsstille sine behov på andres bekostning.* (H-8.2:3-8) (Min kursivering)

Det er den slags specielhed der udgør kernen i denne verden, som kun er en skygge af det oprindelige eventyr om selv-interesse, som vi alle deltager i som den eneste ontologiske Søn. For nu at gentage det selvindlysende må det altid huskes, at egoets historie om synd, skyld og frygt er helt og aldeles selvopfundet, og absolut intet grundlag har i virkeligheden. Men fordi den tjener det formål Sønnen har med at bevare sin individualitet, kan han ikke huske oprindelsen til denne myte om adskillelse og straf, men ser den som evangelisk sandhed.

Vi vender her tilbage til vores historie, hvor Sønnen er blevet overvældet af den enorme byrde af disse tanker om synd og skyld, og vejledes videre af egoet - Sønnens selv-lavede, kærlige 'frelser' - til at være på vagt, fordi gud, som han har syndet imod og gjort til offer, intet andet ønsker end morderisk hævn over sin syndefulde og bedrageriske søn. Spørgsmålet om hvordan en gud, der er blevet slået ihjel, på nogen mulig måde kan vende tilbage og udføre sin hævn, dukker aldrig op i Sønnens sind, for som vi skal se, undertrykker egoet den oprindelige tanke om mordet, og lader kun Sønnen beholde bevidstheden om de forfærdelige konsekvenser af sin handling. Den flodbølge af skrækfilm om en fortid, hvorfra et monster bliver ved med at vende tilbage fra graven for at hjemsøge verden, afspejler disse begravede tanker om den onde.

I tillæg til at fremme frygten for denne opfundne gud, fortæller egoet Sønnen, at denne såkaldte kærlige tilstedeværelse af Helligånden i sindet næppe er rigtig. Egoet lærer os, at Helligånden tværtimod er den falske stemme, der taler om had, hævn og jalousi, og som faderen har sendt til Sønnen for at overbringe ham sin vrede, og udføre dødsstraffen.

Dette sindssyge rolleskift imellem egoets frygt og Guds Kærlighed (eller Helligåndens) beskrives sådan i arbejdsbogen:

Så 'bliver kærlighedens egenskaber givet dens "fjende". For frygt bliver din sikkerhed og beskytter af din fred, og den du vender dig til for at få trøst, og for at blive fri for tvivl om din styrke, og få håb om hvile i en drømmeløs stilhed. Og imens kærligheden afskæres fra det der tilhører den, og den alene, udstyres kærligheden med frygtens egenskaber..... Når kærligheden er en fjende, må grusomhed nødvendigvis blive en gud. (A-dI.170.5:1-3; 6:1)

Og den samme sindssyge, som har transformeret den sande Gud til en fjende, findes beskrevet i afsnittet om egoets kaoslove:

For hvis Gud ikke kan tage fejl, må Han acceptere Sin Søns overbevisning om hvad han er (en synder), og hade ham for det.

Se hvordan frygten for Gud forstærkes ved dette tredje princip. Nu bliver det umuligt at vende sig til Ham for at få hjælp i elendigheden. For nu er Han blevet "fjenden" Som har forårsaget den, og til Hvem bøn om hjælp er nytteløs.....

Der kan ingen befrielse være og ingen udvej. Soning bliver således en myte, og hævn, ikke tilgivelse, er Guds Vilje. Set fra hvor alt dette starter, er der ingen hjælp i syne som kan lykkes. Kun tilintetgørelse kan være resultatet. Og Gud Selv synes at tage parti for den, for at overvinde Sin Søn. (T-23.II.6:6-7:3; 8:1-5)

Nu bliver Guds Søn grebet af *angst*, for han kan ingen udvej se. Et liv i synd og skyld foretrækkes klart for intet liv overhovedet, og Helligåndens sandt kærlige Stemme er blevet overdøvet, og i realiteten gjort tavs. Skyld og frygt bliver sindets herskende principper, for kærlighed og sandhed er blevet fornægtet og fordrejet til det modsatte.

Et Kursus i Mirakler opsummerer situationen i mange fremragende passager, og vi vælger tre af de mest repræsentative, en fra hver af de tre bøger. Den første er fra afsnittet om magiske tanker (der omfatter alle egotanker efter adskillelsen) i *Håndbog for Lærere*, og her siges det, i et afsnit vi vil komme tilbage til i kapitel fire:

En magisk tanke anerkender en adskillelse fra Gud. Den erklærer, i den klareste mulige form, at det sind der tror det har en adskilt vilje, der kan modsætte sig Guds Vilje, også tror at dette kan lykkes. At dette næppe kan være en kendsgerning, er indlysende. Men at man kan tro det er en kendsgerning, er lige så indlysende. Og her ligger skyldens fødested. Den der tilraner sig Guds plads, og tager den selv, har nu en dødelig "fjende". Og han må nødvendigvis være alene om sin beskyttelse, og lave sig et skjold, der kan give ham sikkerhed imod et raseri der aldrig kan mindskes, og en hævn der aldrig kan tilfredsstilles En rasende fader efterstræber sin skyldige søn.

Dræb eller bliv dræbt, for kun det kan der vælges imellem. Ud over det er der intet, for det der blev gjort kan ikke gøres ugjort. Blodet kan aldrig fjernes, og enhver der bærer mærket af det på sig, må lide døden. (H-17.5:3-9; 7:10-13)

Og denne gang læser vi i tekstbogen om udlægningen af den anden kaoslov, følgende passage, der vil blive yderligere behandlet i kapitel fem:

Tænk på hvad dette synes at gøre ved forholdet imellem Faderen og Sønnen. Nu ser det ud som om de aldrig kan blive eet igen. For den ene må altid blive fordømt, og af den anden. Nu er de forskellige, og fjender. Og deres forhold er et modsætningsforhold, ligesom de adskilte aspekter af Sønnen kun mødes for at komme i konflikt, og ikke for at forenes. Den ene bliver svag, den anden stærk ved hans nederlag. Frygt for Gud og for hinanden synes nu fornuftig, og gjort virkelig af det Guds Søn har gjort både ved sig selv og ved sin Skaber. (T-23.II.5:1-7)

Og til sidst arbejdsbogens beskrivelse af egoet:

Egoet er afgudsdyrkelse; symbolet på et begrænset og adskilt selv, der er født i en krop, dømt til at lide, og til at ende sit liv i døden. Det er den “vilje” der ser Guds Vilje som en fjende, og antager en form hvorved den fornægtes. Egoet er “beviset” på at styrke er svaghed, at kærlighed er skræmmende, at livet i virkeligheden er døden, og at kun det der modsætter sig Gud er sandt.

Egoet er sindssygt. Det er i frygt udenfor det Allestedsnærværende, adskilt fra Altet og adskilt fra det Uendelige. I sin sindssyge tror det, at det har sejret over Gud Selv. Og i sin frygtelige uafhængighed “ser” det, at Guds Vilje er tilintetgjort. (A-dII.12.1:1-2:4)

Og et andet sted i tekstbogen (T-29.VIII.6:2) ligestilles egoet med antikrist - en betegnelse fra *Det Nye Testamente*, der i Kurset benyttes til at betegne en afgud, eller et specielt kærlighedsobjekt - der skal erstatte Gud i vores drøm om individualiteten.

Egotanken om adskillelsen har nu nået sit fulde potentiale i konstellationen af synd, skyld og frygt i Sønnens sind. Denne u-hellige tre-enighed er nu blevet 'ophøjet' til virkelighed, samtidigt med at den *hellige* tre-enighed af sandhed, kærlighed og fred er forsvundet bag illusionernes skyer, og bogstaveligt talt er blevet begravet og glemt. Forstandighedens Stemme, der taler om det umulige i egoets løgne, kan ikke længere høres, fordi Sønnen kun lytter til egoets falske stemme, der synes effektivt at angribe Helligåndens korrektion (Soningen); egoets hæse skrig og larmen om specielhed har fuldstændigt druknet den stille, lille Stemme, Der taler for Gud.

Du er ikke speciel. Hvis du tror du er, og vil forsvare din specielhed imod sandheden om hvad du virkeligt er, hvordan kan du da kende sandheden? Hvilket svar, som Helligånden giver, kan nå dig, når det er din specielhed du lytter til, og som spørger og svarer? Dens lille, spinkle svar, som er uhørligt i den melodi der strømmer fra Gud til dig i evighed i en kærlig hyldest til det du er, er alt hvad du lytter til. Og den vældige kærlighedshymne der ærer det du er, synes tavs og u-hørt overfor dens "mægtighed". Du anstrenger dine ører for at høre dens lydløse stemme, og alligevel er Guds Kalden lydløs for dig.

Du kan forsvare din specielhed, men aldrig vil du høre Stemmen for Gud ved siden af den. De taler forskellige sprog, og de høres af forskellige ører. (T-24.II.4:1-5:2)

Egoets himmel udgøres således af den psykologiske tilstand af synd, skyld og frygt, der paralyserer Sønnen, og efterlader hans sind hjælpeløst i dets krig imod denne illusoriske gud, tilsyneladende uden nogen vej ud af dilemmaet.

Og på trods af al denne smerte og rædsel, tror Sønnen alligevel at han er fri og uafhængig, fordi han har vundet sin individualitet. Men det er en dyrekøbt frihed, der er betalt med lidelse og en overvældende angst. Ikke desto mindre er det prisen Sønnen i sin sindssyge med glæde vil betale, for at blive ved med at være en selvstændig og individuel personlighed. Og denne sindssyge forstærkes og udvikles yderligere af Sønnens tro på, at det er egoet og dets 'venner', der er hans beskyttere imod truslen fra kærligheden. I en oplysende passage i 'Hindringerne for Fred' defineres disse 'venner' som

Syndens “skønhed”, skyldens næsten umærkelige tillokkelse, dødens “hellige” voksbillede og frygten for egoets hævn..... (T-19.IV-D.6:3) (Min kursivering)

I dualismens og individualitetens formørkede verden, er den lidelse, der er prisen for at være i hænderne på disse ‘venner’, en ringe omkostning for den ‘sikkerhed’ de yder imod truslen fra den ikke-dualistiske sandhed, og dens fuldkomne eenheds lys. I øvrigt beskrives egoets allierede og deres sammensværgelse imod Gud antropomorfisk i *Et Kursus i Mirakler* som ‘mørkets vogtere’, eller som mørkets ‘skildvagter’ (T-14.VI.2:5; 8:3), som f.eks. i den følgende passage:

Vil du fortsætte med at give disse mærkelige ideer om sikkerhed en indbildt magt? De er hverken sikre eller usikre. De beskytter ikke; de angriber heller ikke. De gør intet overhovedet, siden de intet er overhovedet. Vent dig kun frygt for dem, som vogtere af mørke og uvidenhed.... (T-14.VI.3:1-5)

Sammenfattende kan det siges om den tredje spaltning, at egoet er tanken om adskillelsen gjort virkelig af vores tro på at synd er virkelig. Det er *troen* på, at vi ikke alene har adskilt os fra Gud, men desuden er vores egen skaber, og på den måde tilintetgør den sande Skaber og tilraner os Hans rolle som Den Første Årsag og Kilde til alt skabt. Disse illusoriske tanker om synd er så rædselsvækkende for vore sind, at vi tror vi har behov for disse mærkelige og sindssyge forsvar: De uvidende ‘mørkets skildvagter’, der beskytter os imod nogensinde at være nødt til at blive os skylden bevidst. Men det er netop derigennem vi sættes ude af stand til at skifte tænkemåde og komme hjem til Gud.

Moderne psykoanalytiske teoretikere - heriblandt neofreudianere som Harry Stack Sullivan fra USA, og Melanie Klein og hendes elever, der blev kendt som den britiske, psykoanalytiske skole - kan give studerende en endnu mere sofistikeret og dybtgående forståelse af dynamikken i denne myte. Deres teoretiske orientering udgør grundlaget for den følgende uddybning af vores gennemgang af den tredje spaltning, som er II del af egoets strategi.

Den Tredje Spaltning: Egoets Strategi

Anden Del: A-B-C

Jeg vil gerne her i begyndelsen af dette afsnit nævne, at den model jeg præsenterer under denne tredje spaltning, meget tydeligt eksemplificerer egoets mål, som er at fastholde individualiteten, friheden og specielheden, som egoet *troede* det stjal fra den virkelige Gud, og alligevel nægte at tage ansvaret for det - for aldrig mere at opgive dem, end ikke (eller endda specielt ikke) overfor truslen om døden. Dette mål nås igennem at projicere den synd man opfatter i sig selv ud på andre - og den skyld vi føler ved det, afspejler at vi også føler os ansvarlige for det - og så se synden i dem i stedet for i sig selv. Den psykoanalytiske model går frem således:

Vi begynder med at huske egoets primære strategi til at bevare sin individuelle eksistens ved at fornægte Sønnens evne til at vælge, igennem at overbevise ham om at han ikke har et sind. Hvis han ikke har et sind, hvordan kan han så nogensinde skifte tænkemåde og vælge Helligånden frem for egoet? Når først vælgeren, der her er synonym med Guds Søn i hans splittede sindstilstand, vælger egoets tankesystem fremfor Helligåndens - når det u-rette sind rent faktisk er spaltet fra det rette sind - *bliver han dette tankesystem*. Han begynder med et individuelt selv, men bukker så hurtigt under for egoets strategi. Husk igen, at efter at Sønnen har begravet Helligånden i sit rette sind ved at vælge imod Ham, og dermed effektivt bragt Hans Stemme til tavshed, har han intet alternativ i den tilbageværende del af sit sind - det u-rette sind - at henvende sig til, siden der ikke er andre stemmer at høre end de to. Og nu er Sønnens Identitet blevet sammensmeltet med tanken om synd og skyld, og hans selvopfattelse baseret på *troen* på, at han virkelig har adskilt sig fra sin Skaber. Og det begrænsede, fragmenterede og syndige selv han nu opfatter sig som, er det uundgåelige resultat af denne tro. Og for nu at gentage det, glemmes Helligånden, i overensstemmelse med egoets princip om at det der adskilles *fra* glemmes, og Han er nu blevet et ukendt Nærvær, eller rettere et ikke-husket Nærvær, og Guds Søns erindring om at han selv er Kristus, er nu tilsyneladende fortrængt for evigt fra hans sind. Og på samme måde huskes det der adskilles *til*, nu som Sønnens eneste virkelighed, imens hans *sande* virkelighed som Kristus er begravet under det

selv, han nu har lavet til at være sit. Erindringen om hans sande uskyldige Selv er væk, og er nu ikke længere tilgængelig for ham, og han har intet andet valg end at identificere sig med den synd, der er hjertet i egoets tankesystem, da der, som sagt, kun er de to alternativer - uskyld eller skyld - at vælge imellem.

Som det ses af skemaet nedenfor, repræsenteres denne identificering med det syndige, skyldige og frygtsomme selv af bogstavet A. Guds Søn er nu blevet en syndig forfølger, fuld af den skyld der er ledsageren til troen på synd. Skyld er overvældende, og der findes ingen ord eller begreber på engelsk, eller for den sags skyld på noget sprog, der blot antydningssvis kan beskrive omfanget af Sønnens følelser af, at Himlen virkeligt er blevet tilintetgjort af *hans* synd, og at Kristi uskyld - Sønnens naturlige Identitet - for evigt er gået tabt. Hans *angst* vokser, ved tanken om den straf hans *skyld* fortæller ham han retfærdigvis fortjener for sin *synd*.

Sønnen vender sig - atter - til egoet for at få hjælp, fordi det er den eneste stemme der er tilbage, og han siger: 'Jeg elsker min individualitet og min eneståendehed, men jeg kan bestemt ikke lide denne forfærdelige byrde af synd, skyld og frygt. Kan du ikke finde på et eller andet, så jeg kan beholde min individualitet, men uden lidelserne fra disse andre tanker?' Det er vigtigt at bemærke, som jeg også har forklaret tidligere i dette kapitel, at som følge af egoets evne til at få Sønnen til at *glemme* beslutningstager-selvet, som gik forud for det selv han nu er bevidst om, husker han kun det syndige, skyldige og frygtsomme individualiserede selv han tror han er *nu*. Derfor kan Sønnen ikke huske, at 'aben på hans skulder' - synden, skylden og frygten - er det *egoet lærte ham* var virkeligt *efter* at det havde ovebevist ham om, at individuel eksistens skulle værdsættes højere end Kristi eenhed. Da Sønnen således er 'velsignet' af egoets hukommelsestab, eller glemslens slør, beder Sønnen nu egoet om en løsning på hans smertefulde problem.

Her er hvad egoet - hans 'ven' - fortæller ham:

Da problemet er frygt, og frygt forårsages af synd og skyld, er alt hvad vi behøver at gøre at fjerne årsagen, så vil du blive fri for frygten. Og jeg har en plan, en plan der er baseret på selve mit væsen, som er adskillelse og splittelse. Alt hvad vi behøver at gøre er at fraspalte den synd og skyld vi ikke kan lide, og opfinde et nyt selv, der nu bliver opbevaringssted for

synden, og er adskilt og forskelligt fra dig. På den måde vil du være i stand til at opretholde din individuelle identitet uden denne byrde af synd, fordi den nu er blevet givet til en anden.

Og så følger den uvidende Søn egoets råd. Har han andet valg på dette tidspunkt? Og så går han frem på denne måde. Hans problem er synd og skyld, og han skaffer sig simpelt hen af med dem. Men hvor skal han gøre af dem, når der bogstaveligt talt ikke er noget udenfor ham selv? Det er her egoets skændige dynamik med at spalte fra (eller projicere) kommer til undsætning. Det syndige selv (A) spalter sig selv, og reproducerer faktisk sig selv, ligesom en celle der gennemgår mitose, og tager sit 'syndkromosom' og lægger det udenfor sig selv (selv C), som betyder projektion. Da der ikke *findes* andet end sind, betyder dette, at Sønnen (selv A) tror han kan opfinde et andet selv (selv C), der så ikke er andet end spejlbilledet af ham selv. Men nu opfattes dette spejlbillede - denne fraspaltede del af ham selv - som at være udenfor og uafhængigt af sin kilde, som det nu har glemt. Vi kommer igen tilbage til det vigtige princip for det spaltede sind: Det sindet spalter sig *til*, glemmer hvad det har spaltet sig *fra*. Ideer i egotankesystemet kan forlade deres kilde, og gør det rent faktisk. Den fraspaltede del af selv A har nu fundet et nyt hjem i selv C.

Med fraspaltningen af synd og skyld fra selv A, har Guds Søn nu opnået egoets mål, som var at opretholde sin individ-dualitet, men *uden* synden. Han er således blevet et synd-*frit* individ, eller et nyt selv, som vi kan kalde B. Man behøver ikke at være et matematisk geni eller bare at huske underskolens regneundervisning for at regne ud, at siden selv A er blevet til selverne B og C ($A = B + C$), så må 'selv A' minus 'selv C' være lig 'selv B' ($A - C = B$); eller det individuelle, syndige og falske selv A, uden synden, som nu er selv C's identitet, bliver til det individuelle, syndfri selv B, som *desuden er et offer* for denne psykologiske transaktion.

Egoselvet har nu nået sit foreløbige mål, som var at gøre synden virkelig, men at få den anbragt et andet sted. Og jeg vil lige gentage følgende meget vigtige punkt: Da der i det spaltede sinds virkelige tankesystem ikke *findes* noget andet sted, kræver denne egostrategi, at syndens opbevaringssted optænkes eller opfindes, samt at det sind eller selv der gør dette, ikke har nogen erindring om at det har gjort det. Hvis vi igen ser på skema 1 ser vi, at synden i det oprindelige selv A er blevet spaltet fra og projiceret, eller overført til det nye selv C, der så er blevet syndens nye hjem. Dette lader det oprindelige selv være uden synd, eller

uskyldigt, som selv B. Faktisk har det oprindelige selv A opdelt sig i to nye selver: Et syndigt (C) og et uskyldigt (B), og det er det sidste Guds Søn nu identificerer sig *med*.

Det skulle være unødvendigt at sige, at alle tre selver er fuldstændigt selv-opfundne. Først det syndige selv A, der blev lavet for at skjule erindringen om vores sande uskyldige Selv, og så det andet og tredje, fraspaltede syndige og uskyldige selv (B og C), der blev lavet for at skjule og beskytte det selv, som Guds Søn troede havde syndet imod Gud. Selv A begynder således som en syndig, skyldig krænker og tronraner, og ender som et uskyldigt og syndfrit offer, der nu kaldes Guds Søn, selv B. Selv C er helt bogstaveligt lavet i det tidligere selv A's billede, og bliver derfor til den syndige bedrager egoet kalder for gud, som til stadighed forsøger at bedrage (eller straffe) sit offer: selv B, den uskyldige version af selv A, hans søn. Det der altså engang var een er nu blevet til to, og i det mindste i drømmen er disse to for evigt blevet adskilt fra det oprindelige selv. Som vi allerede har set, afspejler den anden kaoslov denne tilsyneladende uigenkaldelige ændring fra eenhed til adskilthed. Gud *må nødvendigvis* være denne ondsindede bedrager, fordi han er hverken mere eller mindre end den ondsindede bedrager, der er det syndige selv A.

SKEMA 1

A

(Offer/krænker selv: synd, skyld, frygt)

B

(offer og 'uskyldigt' selv: angst)

C

(krænker selv: synd, skyld "gud")

Men hele planen er udformet til ikke at virke. Tænk på at egoet har fortalt Sønnen, at vejen ud af frygten som selv A, er at projicere synden og skylden over på dette nye selv C, så Sønnen kan blive selv B - der er uden synd og skyld, og derfor - fortæller egoet - er uden frygt. Men som vi nu skal se, ender B med at være meget bange for selv C, men har glemt hvor frygten i virkeligheden stammer fra, nemlig fra egoets plan om at befri selv A. Og derfor er hele planen

- set fra Sønnens synspunkt - en total fiasko. '... alle forsvar *gør* det de vil forsvare.' (T-17.IV.7:1) - frygt har ganske enkelt ført til mere frygt. *Lige bortset fra at problemet er, at Sønnen ikke ved at planen er mislykkedes.* Han har glemt, at der endda var en plan der skulle frelse ham - selv A - fra et frygtproblem, som han ikke har nogen som helst erindring om. Alt hvad han ved er, at han er selv B, og er skræmt fra vid og sans af selv C, der er parat til at slå til, og han har et fuldstændigt hukommelsestab angående den virkelige oprindelse af disse selver.

Det kan ikke understreges for tit, at alt det her, der foregår i det splittede sind, er illusorisk, en optænkt drøm, der begynder med 'den lille vanvittige ide', og fortsætter igennem alle de spaltninger, der er det uundgåelige resultat af troen på at adskillelsen er virkelig. Det er derfor afgørende at huske, at egoet ikke er andet end dette tankesystem om adskillelse, og at det ikke er virkeligt udenfor den beslutningstager-del af sindet, der tænker på det. Det er ikke noget virkeligt, men simpelthen en *tro* på noget der *tænkes* at være virkeligt. Jesus definerer egoet således:

Hvad er egoet? Kun en drøm om hvad du virkeligt er. En tanke om at du er adskilt fra din Skaber, og et ønske om at være noget Han ikke har skabt. Det er en vanvittig ting, og er ikke virkeligt overhovedet. Et navn for det navnløse er alt hvad det er. Et symbol på det umulige; et valg af muligheder der ikke eksisterer. Vi giver det navn kun for at hjælpe os til at forstå, at det ikke er andet end en ældgammel tanke om, at det der er lavet er udødeligt. (B-2.1:4-10)

Og som han forklarer i tekstbogen:

Adskillelsen er et tankesystem som er virkeligt nok i tiden, selvom det ikke er det i evigheden. Al tro er virkelig for den troende. (T-3.VII.3:2-3).

Det der giver egoet magt er derfor Sønnens (eller beslutningstagerens) *tro* på det. I og for sig er egoet magtesløst, fordi det i og for sig *er* intet, og derfor ingen magt kan have. Vi kommer tilbage til dette yderst vigtige punkt i næste afsnit i dette kapitel, så lige her er det tilstrækkeligt

at citere denne passage om afguder, som er de falske guder egoet laver for at erstatte den levende Gud, og som er absolut uvirkelige og magtesløse hvis der ikke bliver troet på dem.

En afgud er et ønske, der er gjort håndgribeligt og givet form, og således opfattet som virkeligt og set udenfor sindet.....Den må nødvendigvis tros, før den synes at komme til live, og gives magt, så den kan frygtes.En afgud grundlægges af tro, og når den trækkes tilbage, “dør” afguden. (T-29.VIII.3:2; 5:3; 6:1)

Vi fortsætter med vores historie. Sønnen (selv B) og fader-guden (selv C) er nu adskilt og gjort til fjender, fordi de begge er optænkt i syndens billede - den ene er skyldig i den, og den anden er det uskyldige offer for den førstes angreb.

En drøm om at dømme kom ind i det sind Gud skabte fuldkomment, ligesom Sig Selv. Og i den drøm blev Himlen forandret til helvede, og Gud gjort til Sin Søns fjende. (T-29.IX.2:1-2)

Men som vi allerede har set, er drømmebillederne af Gud og Hans Søn i virkeligheden kun de fraspaltede dele af et større syndigt selv (selv A), som er hovedrolleindehaveren og den sande ‘helt’ i egoets drøm. Men siden den ‘uskyldige’ Søn (selv B) har glemt spaltningen, tror han nu at han er fanget i en dødelig kamp med en gud (selv C) der vil tilintetgøre ham. Og ubevidst er han helt sikker på, at det er det gud vil, fordi *han optænkte ham sådan*. Den bedrageriske og morderiske synder han oprindeligt troede han var, er nu blevet til denne tilsyneladende nye figur, der er *absolut hverken mere eller mindre* end ‘billedet’ (1.Mos. 1.27) af sin skaber, den sovende Søn af Gud, der i sin drøm nu har glemt, at de figurer han nu kalder virkelige kun er fragmenter af figurer, hvis oprindelse stadig er begravet i hans eget drømmende sind.

Det bibelagtige sprog i det sidste citat (korrekt i forhold til King James version af den engelske bibel fra 1611 O.A.) er valgt med vilje, fordi denne dynamik er præcist det der afspejles i Biblen - både Det Gamle og Det Nye Testamente - med dens mytologiske skabelsesberetning om skabelse, synd og befrielse. På baggrund af skemaet og den dynamik der netop er

beskrevet, kan vi se, at gudsfiguren - taget som helhed - er projektionen af egotanken om synd og specielhed; speciel kærlighed *og* specielt had. Gennemgangen af det syndige selv, der spalter sig til en bedragerisk gud, forklarer præcist hvordan Biblen blev skrevet, og hvorfor den er blevet så utroligt populær i verden. Det er egoets historie, og gudsrollen er et selvportræt af egoet. Jeg mindes her et morsomt indslag i en gnostisk tekst fra det fjerde århundrede: 'Om Verdens Oprindelse', der er en del af Nag Hamadi skrifterne, et veritabelt skatkammer med ældgamle, gnostiske tekster, der blev fundet i Ægypten i 1945. Skaberen i Det Gamle Testamente, Gud, der i den gnostiske myte kaldes Yaldabaoth, proklamerer arrogant sin storhed og eneståendehed, og tror ikke der er nogen over ham og at han, med Kursets sprogbrug, er selv-skabt:

Men efter at Himlenes og deres magter og hele deres styre havde organiseret sig, ophøjede Den Første Fader (Yaldabaoth) sig selv, og blev herliggjort af hele englehæren. Og alle guderne og deres engle hylkede og priste ham. Og han glædede sig i sit hjerte, og han pralede hele tiden, og sagde til dem: "Jeg behøver ingenting". Han sagde 'jeg er gud, og der eksisterer ikke andre end mig'.

Sophia - i mange gnostiske dokumenter betegnet som Yaldabaoths 'moder', oprindeligt det væsen i den gnostiske litteratur der skilte sig fra den sande gud, og således parallellen til Kursets ego, og det vi her omtaler som selv A - råber vredt ned fra oven: 'Du forvilder dig, Samael' i.e. 'den blinde gud'. Men videre diskussion af den bibelske gud ligger ud over rammerne for denne bog, så vi går videre med vores historie.

På den slagmark, hvor Sønnen nu kæmper imod sin dødsfjende - gud - konstaterer vi atter frygtens manifestationer. Som *Et Kursus i Mirakler* lærer os, kræver synd (eller skyld) straf - og vi frygter uvægerligt den straf vi tror vil komme, og som vores skyld fortæller os at vi fortjener:

Synd kræver straf..... For egoet bringer synd til frygt, og forlanger straf. Men straf er kun en anden form af skyldens beskyttelse, for det der fortjener straf må virkelig være blevet gjort. Straf er altid den store bevarer af synd, som behandler den med respekt og ærer dens uhyrlighed. (T-19.II.1:6; T-19.III.2:2-4)

Hvad andet end synd kan være kilden til skyld, og kræve straf og lidelse ? Og hvad andet end synd kan være kilden til frygt, skjule Guds skabning og give kærligheden frygtens og angrebets egenskaber? (A-dII.259.1:4-5)

Som resultat af denne projektion af synd ud på en anden, er det, for at gentage dette yderst vigtige punkt, umuligt for Sønnen at undgå frygt (faktisk er rædsel et bedre ord) for modangreb som straffen for sin synd, der nu er *ubevidst* og derfor *ikke huskes* og er *ukendt* for ham. Igen kan vi se, hvordan egoets forsvar imod frygt - projektion - blot har forstærket dens tilstedeværelse i Sønnens sind. Egoet er således kun et skridt fra sit endelige mål: den 'sindsløshed' der er den 'fuldkomne' beskyttelse af den specielle individualitet. (Se det følgende kapitel, om gennemgangen af dette sidste skridt, den fjerde spaltning).

Hvis vi sammenfatter egoets strategi op til dette punkt, ser vi følgende: Ved at overbevise Guds Søn (selv A) om at han er en synder, og at hans skyld derfor er berettiget, har egoet ydermere overbevist ham om, at han kun kan undgå dette ved at fraspalte sin synd, og få sig selv til at tro at den ikke længere eksisterer i ham selv (selv B), men nu er fuldt intakt tilstede i en anden (selv C). De to fundamentale egostrategier - fornægtelse og projektion - træder således i funktion igennem denne snedige manøvre, der så har opfyldt det fundamentale behov egoet har, for at få Sønnen til at opretholde den adskillelse han stjal i sin drøm, men uden længere at *tro* at han er ansvarlig for den tilsyneladende synd der følger af den. Den pris han betaler for alt dette er naturligvis dyb angst, men vi skal nu se hvordan egoet atter en gang kommer Sønnen til 'undsætning'.

Den Tredje Spaltning: Egoets Strategi

Tredje Del: Se Ikke Ind I Dig Selv

En anden måde at forstå den pointe på, som jeg gentagne gange har fremhævet, om at egoet får os til at 'glemme' hvad vi har adskilt os *væk fra*, findes i et af hovedtemaerne i *Et Kursus i Mirakler*: Det er egoets stærke opfordring til Guds Søn om ikke at se ind i sig selv, eller ind

i sit sind, for hvis han gjorde det ville han opdage hvad det er egoet er ude på - at dets mål ikke er kærlighed, fred eller beskyttelse, men derimod frygt, mord og tilintetgørelse. Den følgende passage udtrykker egoets morderiske mål så tydeligt, at man ikke kan tage fejl af dets lumske hensigter; hensigter der selvfølgelig i al hemmelighed deles af alle, der virkelig tror de eksisterer i denne verden som adskilte og individuelle væsener, en eksistens de klart nok værdsætter.

Dødsstraffen forlader aldrig egoets sind, for det er i sidste instans den det altid forbeholder dig. Fordi det ønsker at slå dig ihjel som det endelige udtryk for sine følelser for dig, lader det dig leve, men kun for at vente på døden. Det vil pine dig imens du lever, men dets had er ikke tilfredsstillet før du dør. For din tilintetgørelse er det eneste mål det arbejder hen imod, og den eneste afslutning det vil være tilfreds med.
(T-12.VII.13:2-6)

Hvis Sønnen virkelig så ind i sig selv ville han erkende, ikke alene hvad egotankesystemet faktisk er, men at *der intet ego er overhovedet*. Hvis vi låner symbolikken fra H.C. Andersens vidunderlige eventyr om 'Kejserens Nye Klæder' ville Sønnen først forstå, at kejseren (egoet) ingen klæder har (det er ikke hvad det giver sig ud for), og dernæst, at der faktisk ingen kejser var fra starten (adskillelsen fra Gud har aldrig fundet sted)!

Derfor vil *ikke* at se på egoet, præcist være det der opretholder dets tankesystem. Psykologisk betegnes det *ikke at se ind i sig selv* som fornægtelse og undertrykkelse (der i Kursets tankesystem er det samme); rent taktisk eller antropomorfisk kan vi se, at denne dynamik er egoets strategi til at opretholde sin eksistens. At se dette vigtige aspekt af egoets tankesystem, vil fremme forståelsen af hvorfor Jesu tilgivelse er midlet *par excellence* til at ophæve egoets tro på at synd, skyld og frygt er virkelige. Det er hovedsigtet i kapitel fem, men lige her vil vi gennemgå nogle repræsentative passager fra *Et Kursus i Mirakler*, der beskriver dette vigtige våben i egoets arsenal af strategier til at få os til ikke at se ind i sindet. Den første er fra det vigtige afsnit i kapitel 21 i tekstbogen 'Frygten for at Se Indad':

Højt siger egoet til dig, at du ikke skal se ind i dig selv, for hvis du gør det vil dit blik falde på synden, og Gud vil slå dig med blindhed. Det tror du på, og derfor ser du ikke. Dette er dog ikke egoets skjulte frygt, eller din, der tjener det. Men meget højt påstår egoet, at det er det; for højt og for ofte. For nedenunder denne konstante råben og afsindige påstand, er egoet ikke sikker på det er sådan. Under din frygt for at se ind i dig selv på grund af synd, er endnu en frygt; en frygt der får egoet til at skælve. Hvad nu hvis du så ind i dig selv, og ikke så nogen synd? Dette "frygtelige" spørgsmål stiller egoet aldrig. (T-21.IV.2:3-3:2)

I afsnittet om den fjerde og sidste hindring for fred - frygten for Gud - beskriver Jesus vores konfrontation med den sidste grundsten i egoets tankesystem, som vi højtideligt har lovet 'aldrig at se på':

Dette er det mørkeste slør, der holdes oppe af troen på døden og beskyttes af dens tillokkelse. At vie sig til døden (den tredje hindring) og dens herredømme er kun den højtidelige ed, det *hemmelige løfte til egoet om aldrig at løfte dette slør, ikke at nærme sig det, og end ikke have mistanke om at det er der. Dette er den hemmelige aftale, som er lavet med egoet, om for evigt at holde det der ligger uden for sløret udslettet og uerindret. Her er dit løfte om aldrig at tillade forening at kalde dig ud af adskillelsen; det store hukommelsestab, hvor erindringen om Gud synes fuldstændigt glemt; spaltningen af dit Selv fra dig; - frygten for Gud.....* Og nu står du rædselsslagen foran det du har svoret *aldrig at se på.* (T-19.IV-D.3:1-4; 6:1) (Min kursivering, undtagen 'frygten for Gud')

Vi fortsætter med temaet 'ikke at huske', der er resultatet af ikke at se ind i sig selv, og vi citerer en passage fra *Håndbog for Lærere*, der beskriver denne opfundne 'krig' med Gud, og egoets brillante strategi til at klare den:

Glem kampen. Accepter den som en kendsgerning, og *glem den så. Husk ikke de umulige odds imod dig.* Husk ikke, at "fjenden" er enorm, og *tænk ikke på din skrøbelighed i sammenligning med det.* Accepter din adskillelse, men *husk ikke* hvad der førte til den.

Tro på at du har vundet den, *men behold ikke den mindste erindring om Hvem din mægtige "modstander" faktisk er.* (H-17.6:5-10; min kursivering)

Her vender vi så tilbage til lektion 170, og fortsætter fra det punkt vi var kommet til tidligere i dette kapitel: Egoets omvending af kærlighed til frygt, så den første er blevet til fjenden, og den sidste en gud, der maskerer egoets grusomhed. Det er denne frygtgud der kræver, at dens ordrer aldrig anfægtes, hvilket er en anden måde at beordre aldrig at se på hvad egoet i virkeligheden er, så ikke resultatet skal være alvorlig straf. Her beskriver Jesus denne mærkelige, ubarmhjertige og autokratiske gud, der er hjertet i egoets tankesystem:

Og guder kræver, at de der tilbeder dem adlyder deres bud, og *nægter at stille spørgsmålstejn ved dem.* Strenge straffe udmåles ubarmhjertigt til dem der spørger om kravene er rimelige, eller om der er mening i dem. Det er deres fjender der er urimelige og sindssyge, hvorimod de selv altid er barmhjertige og retfærdige. (A-dI.170.6:2-4)

Og endelig denne præcise beskrivelse af det sidste stadium i egoets strategi til at få Sønnen til at lade være med at huske, hvad egoet i virkeligheden er ude på. I særdeleshed peger denne passage på kroppen som et forsvar imod frygt, og denne del af egoets strategi kommer i næste kapitel, når vi gennemgår egoets fjerde spaltning, nemlig hvordan det laver verden og kroppen. Men passagen er relevant her, fordi den er et eksempel på egoets evne til at fremkalde Sønnens hukommelsestab. Den begynder midt i en beskrivelse af egoets forsøg på at overtale Sønnen til at have tillid til det. Og når Sønnen indser, at det råd egoet giver ham er klart paradoksalt og selvmodsigende, *og beklager sig over det*, reagerer egoet simpelthen med ikke at reagere:

Det er her sindet faktisk bliver forstummet. Det får at vide af egoet, at det virkelig er en del af kroppen, og at kroppen er dets beskytter, og det får også at vide at kroppen ikke kan beskytte det. Derfor spørger sindet: "Hvor kan jeg finde beskyttelse?" hvortil egoet svarer: "Hos mig". Så minder sindet egoet om, og ikke uden grund, at det selv har insisteret på at det er identisk med kroppen, så der er ingen mening i at vende sig til *det*

for at få beskyttelse. Egoet har intet virkeligt svar på dette, fordi der intet er, men det har en typisk løsning. *Det udsletter spørgsmålet af sindets bevidsthed.* Når spørgsmålet først er ude af bevidstheden kan det fremkalde ubehag, og gør det, men det kan ikke besvares, fordi det ikke kan stilles. T-4.V.4:5-11) (Min kursivering)

På denne måde ser vi atter hvor effektiv fortrængning er som forsvar. Man kan ikke forandre noget man ikke er bevidst om. Man kan ikke stille spørgsmål, når man end ikke ved hvad man skal spørge om. Fornægtelsens centrale rolle i egoets arsenal af forsvar blev stærkt understreget i det følgende, som var noget Helen sagde da hun vågnede en morgen i den periode hvor Kurset blev skrevet ned: 'Undervurder aldrig egoets evne til at fortrænge'. Sætningen fandt i øvrigt vej ind i *Et Kursus i Mirakler*, og vi finder den i tekstbogens kapitel 5.V.2:11: '.....men undervurder ikke magten i egoets tro på det.' (skyldbegrebet).

Det bør bemærkes her, at egoet har endnu en snedig manøvre, som må anvendes. For at kunne fastholde Sønnen i troen på at adskillelsen er virkelig, må egoet opretholde hans tro på skyld og frygt, men det må på en eller anden måde gøre smerten så tilpas, at den ikke bliver fuldstændig utålelig. Fordi hvis det kommer til dette punkt, kunne Sønnen muligvis alvorligt overveje om egoet virkeligt er hans ven og beskytter. Mindst to steder i *Et Kursus i Mirakler* kommer Jesus ind på den vanskelige opgave det er for egoet, at opretholde frygten samtidigt med at det skjuler sine virkelige hensigter:

Egoet kan tillade – og gør det – at du betragter dig selv som overlegen, ikke-troende, »sorgløs«, fjern, følelsesmæssigt overfladisk, ufølsom, uengageret, ja endog desperat, men ikke virkeligt bange. At formindske frygt, men ikke at ophæve den, er det egoet konstant anstrenger sig for at gøre, og det er sandelig en færdighed det er meget dygtigt til. Hvordan kan det prædike adskillelse uden at opretholde den igennem frygt, *og ville du lytte til det hvis du erkendte, at det er dette det gør?* (T-11.V.9; Min kursivering)

Vi har set dette mærkelige paradoks i egoets tankesystem før, men aldrig så tydeligt som her. For egoet må synes at holde frygt væk fra dig, for at fastholde din lydighed. Og alligevel må det avle frygt for at opretholde sig selv. (T-15.I.4:9-11)

Vi kommer tilbage til den tredje spaltningens projektioner i kapitel fire, når vi kommer til de individuelle udtryk for denne dynamik i vores specielle forhold.

Scenen er nu sat til egoets geniale løsning på Sønnens 'problem' med den rædsel han oplever, ved at blive konfronteret med sit syndige, skyldige selv (selv A), som han opfatter som udenfor sig selv som selv C. Her er kulminationen på egoets strategi til at bevare dette adskilte og individuelle selvs identitet: Fremstillingen af verden. Denne løsning - den fjerde og sidste spaltning - vil blive beskrevet i det følgende kapitel.

Kapitel 3

TIDENS OG RUMMETS VERDEN; DENS OPRINDELSE OG VÆSEN

Den Fjerde Spaltning

Introduktion: Ideer forlader ikke deres kilde

Vi rekapitulerer først den situation vi forlod i slutningen af kapitel to, ved at gå tilbage til egoets oprindelige begrundelse for at udvikle strategien til at gøre Guds Søn sindsløs. Den begynder med, at egoet konfronteres med truslen om sin egen umiddelbare tilintetgørelse af Sønnens medfødte evne til at vælge Helligånden, der er Guds 'Svar' på adskillelsen, eller Tilstedeværelsen af den fuldkomne kærlighed i hans rette sind. Egoet iværksætter så *sin* plan til at frelse sig selv. Hvis det skal fortsætte med at eksistere, må det på en eller anden måde forholde sig til, at det føler sig truet af at Sønnen kan vælge Helligånden, hvis Kærlighed signalerer egoets øjeblikkelige opløsning. Vi har allerede set, at de indledende stadier i egoets plan var, at overbevise den sovende Søn af Gud om, at hans drøm om individualitet og den deraf følgende 'uhellige treenighed' af synd, skyld og frygt, er virkelig. Denne del af egoets plan kulminerede som vi så, i fraspaltningen af Sønnens tro på synden og følelserne af selvhad (selv A), så der nu er et konkret objekt (selv C) - der tilsyneladende er *udenfor det selv* - som han retfærdigt kan hade og frygte. Det er 'virkeligt' på en så frygteligt overbevisende måde,

at han er i umiddelbar fare for at blive tilintetgjort i 'krigen' imod Gud. På den måde bliver dette for ganske nyligt udformede og opfundne billede af gud fjenden, sammen med hans agent helligånden, og da han ikke kan tilintetgøres - han er trods alt den almægtige guddom - må denne fjende-gud undgås for enhver pris. Med andre ord er Sønnens sind blevet en slagmark, og hvis han bliver der, betyder det hans øjeblikkelige udslettelse. Da han atter vender sig til egoet, som er mere end lykkeligt for at komme Sønnen (selv B) 'til hjælp', får han at vide hvordan han skal løse det *tilsyneladende* problem, der bogstaveligt talt er optænkt, og derfor slet ikke findes overhovedet.

Selvom egoet er essensen af arrogance, og fortæller Sønnen at det kan fortrænge den sande Gud, maskeres dets åbenlyse arrogance nu som ydmyghed, der kan fremkalde troen på at det ikke er stærkt nok til at slå Helligånden og overdøve den Stemme der - som det siger - taler for Guds hævn i det spaltede sind, egoets hjem. Som vi har set er det dog ikke Skaberen eller Helligånden egoet virkeligt frygter. Det opfinder kun denne frygt for at overbevise Sønnen om, at der er noget farligt i hans sind, og hans tro på det bliver så hans motivation for at slippe væk fra den frygtede fjende på slagmarken *ved at forlade sit sind*. Det sluttelige resultat er at Sønnen bliver 'sindsløs'. Denne del af egoets plan virker således: Sønnen erkender sin magtesløshed overfor dette Nærvær - som egoet aldrig kan fjerne for ham - og derfor har Sønnen kun een udvej, set i lyset af egoets mål om at han skal blive 'sindsløs', nemlig at adskille sig fra denne illusoriske gud og hans helligånd, hans hævnende stemme (selv C). Egoet fortæller altså Sønnen, at selvom han ikke kan slå disse hellige 'fjender', *kan* han undslippe dem ved at fjerne sig fra det sind, der indeholder dette billede af egoets gud og dens hævngerrige medhjælper - igennem den psykologiske proces vi kalder projektion. Vi har allerede gennemgået denne dynamik, der snart bliver til den fjerde spaltning, da vi gennemgik parallellen til åndens grundlæggende egenskab, udvidelse. Ånden udvider (eller skaber), hvorimod egoet projicerer (eller laver). Som det sammenfattes i *Et Kursus i Mirakler*: 'Du laver (illusioner) ved projektion, men Gud skaber (sandhed) ved udvidelse.' (T-11.in.3:1).

Men før den sidste projektion fra sindet finder sted, introducerer egoet endnu en forsvarslinie: Fragmentering. Det tænker således: Hvis dets gud er på krigsstien, og søger hævn over sin Søn for det liv han har stjålet, kan Guds Søn - der stadig er i en tilstand af forening som *een* Søn - forvirre sin forfølger ved at fragmentere sig ud i milliarder af stykker. Taktikken er

ikke ulig den der praktiseres af en tyvebande, der deler de stjålne penge imellem sig og så går hver sin vej, for derved at gøre det vanskeligere for lovens håndhævere at finde dem alle og samle det stjålne.

Vi kan finde et udtryk for denne del af egoets plan i Manikæismens mytologi. Manikæerne var en gnostisk sekt, der dannedes i de første århundreder efter Kristus. Dens dualistiske teologi lærte, at mørket stjal lyset, og hele tiden forsøgte at opfange lyspartiklerne i sig selv. For at kunne gøre det, skabte mørkets konge, der er Manikæismens version af den bibelske skaber- gud, Adam og Eva. Som det forklares mere detaljeret i min bog *Love Does Not Condemn*:

Lys-Ånd-partiklerne fanges i mørke-kroppen, og fastholdes der af kødets lyster, der fastgør dem yderligere. Dette er naturligvis Kongens formål med at skabe Eva: 'Til hende videregav de (mørkets dæmoner) af deres lystenhed, så hun kunne forføre Adam'. Vækningen af Adams lyst har to formål: 1) Den rodfæster ham endnu dybere i kødet, hvor han svælger i det manikæerne betragtede som dets snavs; 2) *gennem reproduktion får mørkets plan om at sprede lyset endnu større fremgang. Flere og flere lyspartiker fanges i kroppen, hvilket forstærker og mangedobler lysets behov og anstrengelser for at genvinde dem.* (s. 227-228; min kursivering).

Selvom Sønnen stadig er i sit sind, på kanten af at spalte sig og lave det fysiske univers, splintres denne samme Søn, igennem at følge egoets råd, ud i et næsten uendeligt antal fragmenter, der hver især indeholder egoets tankesystem om individualitet, synd, skyld og frygt, samt skabelonen fra den tredje spaltning: A - B og C. Men som vi senere skal se, indeholder hvert eneste fragment også Helligånden, som følge af det holografiske princip om, at helheden findes i hver eneste del.

Fragmenteringen af Sønnen:

Jeg takker Dig Fader, fordi jeg ved Du vil lukke hver eneste lille kløft der er imellem de ituslåede stykker af Din hellige Søn. Din hellighed, som er fuldstændig og fuldkommen, ligger i hvert eneste. Og de forenes, fordi det der er i eet, er i dem alle. Hvor helligt er

ikke det mindste sandskorn, når det erkendes som en del af det fuldstændiggjorte billede af Guds Søn! De former de ituslåede stykker synes at have betyder intet. For helheden er i hvert enkelt. Og hvert eneste aspekt af Guds Søn er nøjagtigt det samme som enhver anden del. (T-28.IV.9).

Vi kommer til beskrivelsen af de individuelle fragmenter af Guds Søn i kapitel fire, og vender her tilbage til egoets fjerde spaltning: Projektionen af selve egoet ud af sindet, med opståelsen af det fysiske univers til følge.

Ideen om adskillelsen projiceres altså ud fra Sønnens u-rette sind, i hans forsøg på at slippe fra og skjule sig for egoets vrede gud og hans helligånd (selv C). Vi husker fra beskrivelsen af skabelsen (eller udvidelsen), at det Gud udvider eller skaber bliver ligesom Ham Selv, og deler Hans egenskaber. Det samme princip gælder for projektion: Det egoet projicerer har egoets egenskaber. Projektionen af tanken om adskillelsen, der blev født af skyld, er grundlaget for en verden af adskillelse, baseret på skyld:

Det var den første projektion af fejltagelsen (adskillelsen) udad. Verden opstod for at skjule den, og blev den skærm den blev projiceret på, og blev så trukket imellem dig og sandheden. (T-18.I.6:1-2)

Den fysiske verden er således *intet andet* end denne tanke om adskillelse i sindet, projiceret ud.

Det vi ser her er endnu en afspejling af egoets dynamik, som er at fraspalte, og som vi gennemgik detaljeret i det foregående kapitel. Vi har set, hvordan egoet tager det der forekommer det uacceptabelt og skræmmende, og bogstaveligt talt udskiller det, og derved laver et konkret selv eller objekt, der nu *opfattes og opleves* og derfor *tros* som værende udenfor det. Siden *ideer ikke forlader deres kilde* - det centrale princip i læren i *Et Kursus i Mirakler* - vil det der fraspaltes *til* forblive eet med det der fraspaltes *fra*, som det er understreget tidligere. De to er faktisk identiske, selvom det ikke ser sådan ud. Og således her, i det der nu er den fjerde splittelse, fraspaltes adskillelsens tankesystem - synd, skyld og frygt; offer og krænker - og projiceres ud som en verden, der tænkes at være virkelig og

uafhængig af det sind der er ophav til den. Men i virkeligheden har denne verden ikke forladt sin kilde i sindet, eksisterer ikke udenfor dette sind, og er, for nu at gentage denne vigtige pointe, intet andet end dette egotankesystem af forfølgelse og angreb: 'Det der er blevet opfattet og forkastet, eller dømt og fundet mangelfuldt, forbliver i dit sind fordi det er blevet opfattet.' (T-3.VI.2:6). Som før sagt: *Ideer forlader ikke deres kilde.*

Begrebet *verden* betyder i Kurset hele det fænomenale univers, og omfatter ikke kun vores individuelle, fysiske liv og alt 'liv og ikke liv' på jorden, men også solsystemet og ethvert andet system af galakser, mælkevejssystemer og universer ud over vort eget. I en poetisk og bevægende passage i slutningen af tekstbogen læser vi om det der forekommer som det majestætiske kosmos, og det der opfattes som den prægtige naturens verden:

Det der synes evigt, vil alltsammen høre op. Stjernerne vil forsvinde, og der vil ikke mere være nat og dag. Alle ting som kommer og går; tidevandet, årstiderne og menneskenes liv; alle ting der ændres med tiden, som blomstrer og visner, vil ikke vende tilbage. Der hvor tiden har sat en afslutning, er ikke der hvor det evige er. (T-29.VI.2:7-10).

Der er en lignende beskrivelse i *Begrebsafklaringen*, i denne krystalklare beskrivelse af *hele* den opfattelsesmæssige verdens illusoriske natur:

Den verden du ser, er en illusion om en verden. Gud skabte den ikke, for det Han skaber må være evigt som Han Selv. Men der er intet i den verden du ser, der vil vare evigt. Nogle ting vil i tiden vare lidt længere end andre. Men den tid vil komme, hvor alle synlige ting vil få ende. (B-4.1)

Og til sidst siger Jesus i sin beskrivelse af dualitetens og adskillelsens rige i arbejdsbogen:

Opfattelse er ikke en egenskab af Gud. Hans rige er viden.....I Gud kan du ikke se. Opfattelse har ingen funktion i Gud, og eksisterer ikke. (A-dI.41.1:1-2; 2:1-2).

Jeg bør her tilføje, som det vil blive taget op senere i bind to, at i modsætning til hvad mange kursusstuderende tror, mener Jesus ikke, at Gud skabte den fysiske verden, og at det kun er den verden vi *opfatter* (eller misopfatter) der er illusion. Sætninger i Kurset der indeholder vendingen: ‘den verden du ser’, som f.eks. i den ovennævnte passage fra *Begrebsafklaringen*, gælder ikke for den verden vi opfatter igennem vores uretsindede linse, men derimod den kendsgerning at vi tror vi *ser* overhovedet. I nogle af de første lektioner i arbejdsbogen fremhæver Jesus denne pointe om forholdet imellem vore illusoriske tanker og vores illusoriske syn:

Det er fordi de tanker du tror du tænker fremtræder som billeder, at du ikke erkender dem som intet. Du tror du tænker dem, og derfor tror du du ser dem. Det er sådan dit “syn” blev lavet. Dette er den funktion du har givet din krops øjne. Det er ikke at se. Det er at lave billeder. (A-dI.15.1:1-6)

For at understrege pointen endnu en gang, er hele det fysiske univers - opfattelsens og formens verden - illusorisk *netop fordi* den er udenfor Guds ikke-dualistiske Sind.

Uanset sin tilsyneladende størrelse, er og bliver det fysiske univers identisk med ‘den lille vanvittige ide’ om adskillelsen. Vi husker på det princip der ikke kan gentages tit nok: *Ideer forlader ikke deres kilde*. Verden er *ideen* om adskillelse, givet form, og den har i virkeligheden ikke forladt sin *kilde* i sindet. Ide og kilde, virkning og årsag, kan aldrig virkeligt adskilles, selvom vore sind har den magt eller evne, at de kan tro at de rent faktisk har adskilt sig. Jesus lærer os således i *Et Kursus i Mirakler*, og i overensstemmelse med nutidens kvantefysikere, at det indre og det ydre er eet; det der synes at være udenfor er i virkeligheden eet med det der er indeni. Og som den indiske lærer Krishnamurti konsekvent sagde: Iagttageren og det iagttagne er eet. Kurset siger det på denne måde, i den følgende passage om tanker og deres virkninger:

Tænkning og dens resultater er faktisk samtidige, fordi årsag og virkning aldrig er adskilte. (A-dI.19.1:4; min kursivering)

Om emnet vores indre og ydre verden lærer Jesus os også:

I dag fortsætter vi med at udvikle temaet om årsag og virkning..... Ideen for i dag ('Jeg har opfundet den verden jeg ser') gælder som de foregående *både for din indre og din ydre verden, som faktisk er den samme.* (A.dI.32.1:1; 2:1)

Og endelig læser vi i stykke 3 i anden del af arbejdsbogen:

Verden er falsk opfattelse. Den er født af fejltagelse, og den har ikke forladt sin kilde. Den vil ikke vare længere end den tanke der fødte den værdsættes. (A-dII,3:1-3, før 1.241).

Da den grundlægende tanke om adskillelsen er illusorisk, af den grund at Himlens eenhed aldrig kan være andet end det den er, vil alt hvad der følger af denne ene tanke være af samme illusoriske natur. Et hvilket som helst aspekt af illusionen er lige så uvirkeligt som et hvilket som helst andet. I afsnittet om sygdom og helbredelse skriver Jesus i *Håndbog for Lærere*:

Der kan ikke være sværhedsgrader i helbredelse, af den simple grund at al sygdom er illusion. Er det vanskeligere at fordrive en sindssygs overbevisning om en stor hallucination i modsætning til en mindre? Vil han hurtigere være enig i uvirkeligheden af en højere stemme han hører, end af en lavere? Vil han lettere afvise en hvisket ordre til at dræbe, end et råb? Og påvirker antallet af høtyve, som bæres af de djævlé han ser, hans opfattelse af deres troværdighed. Hans sind har kategoriseret dem alle som virkelige, og derfor er de alle virkelige for ham. Når han indser, at de alle er illusioner, vil de forsvinde. Og sådan er det også med helbredelse. Illusionernes egenskaber, som får dem til at se forskellige ud, er virkeligt uden betydning, for deres egenskaber er lige så meget illusion som de selv. (H-8.5)

Som det kan ses afspejler citatet det første mirakelprincip '*Der er ingen sværhedsgrader for mirakler.*' (T-1.I.1:1; min kursivering), der imødegår egoets første kaoslov: '*.....der er et*

hierarki af illusioner' (T-23.II.2:3; min kursivering). Vi vil komme tilbage til dette princip i kapitel fire.

Således er den tilsyneladende størrelse af fejltagelsen - eller den fejlagtige overbevisning - irrelevant. Et kæmpeuhyre i en drøm er lige så illusorisk som en myre i den samme drøm; een gange nul er det samme som tusinde gange nul; en illusion er en illusion er en illusion er en illusion..... for nu at parafrasere Gertrude Stein.

Adskillelse laver Adskillelse

Denne illusoriske situation, som *er* verden, er ikke hvad den *ser ud til*, for det er egoets mål og formål at forvirre os om den eenhed der er vores sande virkelighed, og som vi hele tiden bliver mindet om af Helligånden i vores sind. Så efter at den første projektion af adskillelse een gang fandt sted, fortsatte den. Som det tidligere er sagt her, kan det der er i sindet kun være sig selv: Kærlighed i Guds Sind kan kun elske - kærlighed skaber kærlighed; på samme måde kan adskillelse i det splittede sind kun adskille - adskillelse laver adskillelse. Det er det der er grundlaget for egoets fragmentering ud i et næsten uendeligt antal individuelle former, som vi så i det forrige afsnit. Disse tanker om adskillelse er således, efter at de er projiceret ud fra sindet, ophav til adskillelsens fysiske verden, selvom denne illusoriske proces faktisk ikke forløber igennem tid og rum, fordi dens kilde er det spaltede sind, der er *udenfor* tidens og rummets dimension. Vi husker igen på den biologiske proces vi kender som mitose, hvor det befrugtede æg i livmoderen deles og deles igen og igen: En bliver til to, der bliver til fire, der bliver til otte der bliver til seksten, toogtredive osv. Denne udvikling af den fysisk organisme afspejler på det mikrokosmiske plan fødslen af den fysiske verden, som så igen afspejler fragmenteringsprocessen i sindet. Egoet har således konstrueret et massivt røgslør igennem denne projektion af sig selv, hvori det kan skjule og beskytte sin tanke om individualitet. Det har med held afledt vores opmærksomhed fra vores sind, som er der hvor det virkelige problem *er*, for ikke at nævne, at det har afledt vores opmærksomhed fra Løsningen på problemet. På den måde har egoet fået os til at se vores problemer udenfor os selv, hvor de *ikke* er.

Denne afledning er naturligvis afgørende for egoet, fordi det har brug for at holde Sønnens opmærksomhed fokuseret udenfor hans sind. Vi kommer atter tilbage til dette afgørende forhold: Egoet er ikke virkeligt bange for Gud, men af de direkte virkninger af at Sønnen *vælger* Gud. Derfor ligger egoets ultimative frelse i at fornægte sindets evne til at vælge, igennem at gøre Sønnen *sindsløs*, som vi allerede har været inde på nogle gange. Det er afgørende at huske denne ide, hvis egotankesystemet og selve verden skal forstås korrekt. Hvis det grundlæggende formål med egoet er at opretholde individualitet og specielhed, må det på en eller anden måde aflede Sønnens opmærksomhed fra sindet, hvor den illusoriske tanke om adskillelse befinder sig, *fordi Sønnens beslutningstager anbragte den der*. Egoets strategi med at spalte sig selv fra, og derefter få Sønnen til at glemme hvad der er sket - *hvad han har valgt* - er det der gør det muligt at nå dette mål. Frembringelsen af verden ved at fraspalte tanken om adskillelse, og anbringe den *udenfor* sindet, er egoets 'grand finale' på dets 'opus magnum', som er et tankesystem dedikeret til dets egen adskilte og meget specielle eksistens. Slutproduktet er et yderst *individualiseret* og *fysisk* selv, der fuldstændigt har glemt sin skyldige oprindelse i sindet.

Før vi går videre med vores mytologiske drama, er det vigtigt at minde læseren om, at den gud-fjende der truer med at tilintetgøre Sønnen, er en ren opfindelse, og derfor intet overhovedet har at gøre med den sande Gud. Naturligvis findes der ingen hævngherrig fjende til at straffe Sønnens synder, lige så lidt som der findes en synd der fortjener straf. Den vrede gud - den syndige Søns fraspaltede ide - er lige så meget et opfundet forsvar imod synd, som selve ideen om synd, der er egoets beskyttelse af sin individualitet. Mere konkret er fjendeguden, der gør sin uskyldige søn til offer (selv B), et forsvar imod Gudesønnens erkendelse af sin uretsindede tro på at synden (selv A) er virkelig, og synden er et forsvar imod Helligåndens tilstedeværelse i Sønnens rette sind, og er derfor en beskyttelse af hans individualitet. Således er Sønnens *behov* for et forsvar - som egoet har givet ham en løsning på - fuldstændigt ikke-eksisterende. Men så længe Sønnen tror på at synd er et problem, vil han også tro på nødvendigheden af at få det løst. Disse lag af forsvar imod et ikke eksisterende problem, der i sig selv er et forsvar imod den sande Gud og Helligånden, beskrives i skema 2. Her ser vi hvordan egoet har bygget sin 'forsvarsstige', der leder Sønnen længere og

længere væk fra sit rette sind, der indeholder erindringen om Gud og Hans ikke-individualiserede Selv.

Når det er forstået, kan vi gå videre til beskrivelsen af egoets strategi til at beskytte sin nyligt vundne individuelle identitet: Udviklingen af den individualiserede krop.

SKEMA 2

Niveauer af Forsvar

De forfulgte projicerede verden	kroppen
Selv B: den uskyldige søn - offer	
Selv C: den hævngherrige gud - forfølger	
Selv A: Den syndige søn - forfølger	det urette sind
Sønnen - individualisering	
Helligånden - erindringen om Gud	det rette sind
GUD	

Kroppen

Nu kommer vi til egoets sidste trin, der sikrer at dets plan kommer til at virke. Når først egoet har projiceret et kosmos for at distrahere os fra det rette sinds åndelige verden, må det sikre sig, at Sønnen vil gå i den fælde at tro, at sandheden er illusion, og illusion sandhed. Det, der sikrer at egoets bedrag vil lykkes, og forstærke troen på den falske virkelighed det har lavet,

er kroppen, der bekræfter den ydre verdens tilsyneladende virkelighed. Vi er således på det sted i vores myte, hvor Guds Søn er blevet sindsløs, fordi hans viden om hans egen identitet og hans verden er blevet begrænset til hjernen, som han nu tror styrer hans eksistens som et fysisk og psykologisk væsen. Kroppen lærer os - som det fremgår af Newtons fysik, der stadig er grundlaget for vestlig videnskabelig tankegang - at det fysiske univers er uafhængigt af og adskilt fra vores sind (ideer *forlader* deres kilde), og at iagttagere kan se på den tilsyneladende fysiske virkelighed udenfor sig selv, og studere, måle, kvantificere, forudsige, manipulere og kontrollere den. Men det vi glemmer er, at kroppen er lige så meget en del af den fysiske verden som verden selv.

Således er kroppen kronen på egoets værk og plan. Egoet arbejder igennem kroppen, og overbeviser os om at vores fysiske identiteter er virkelige, og de bringer bekræftelser tilbage til det splittede sind, der overbeviser det om det, det *i forvejen har* bestemt sig til er virkelighed:

Denne krop, som i sig selv er formålsløs, bærer alle dine minder og alle dine håb. Du bruger dens øjne til at se med, dens ører til at høre med, og lader den fortælle dig hvad det er den føler. Den ved det ikke. Den meddeler dig kun de navne du gav den at anvende, når du indkalder vidnesbyrd for dens virkelighed. (T-27.VI.3:1-4).

En lignende beskrivelse findes i den sidste del af Kursets 'Forord': 'Hvad Det Siger', der blev dikteret til Helen af Jesus, som en kort oversigt over Kurset, et år efter at det blev offentliggjort. Forordet blev oprindeligt trykt for sig, men bliver nu trykt i alle udgaver efter den første:

Kroppen er tilsyneladende stort set selvmotiveret og uafhængig, *men faktisk reagerer den kun på sindets hensigter*. Hvis sindet ønsker at bruge den til angreb i en eller anden form, bliver den et bytte for sygdom, alderdom og forfald. Hvis sindet accepterer Helligåndens formål med den i stedet, bliver den en nyttig måde at kommunikere med andre på, usårlig så længe der er brug for den, hvorefter den blidt lægges væk når den ikke er til nytte længere. I sig selv er den neutral, som alt andet i opfattelsens verden. Om den skal anvendes til egoets eller

til Helligåndens formål *afhænger helt af hvad sindet ønsker*. (‘Forord’: ‘Hvad det siger’, Mine kursiveringer)

Cirkelforløbet i denne proces, hvor kroppen meddeler egosindet præcist det det ønsker at høre, går aldrig op for vore sind, siden *vi ikke længere ved vi har et sind*. På den måde synes det som om egoet i evighed er ‘i sikkerhed’ for Helligånden og for erindringen om Guds fuldkomne Eenhed. Som *Et Kursus i Mirakler* spørger, der hvor det taler om vores fremmede, falske identitet, egoets u-retsindede tankesystem:

Spørg ikke denne ustadige fremmede “Hvad er jeg?”. Han er det eneste i hele universet der ikke ved det. Men det er ham du spørger, og det er hans svar du vil tilpasse dig. Denne ene vilde tanke, der er barsk i sin arrogance, og dog så lille bitte og så meningsløs at den glider ubemærket igennem sandhedens univers, bliver din vejleder. Den vender du dig til for at spørge om meningen med universet. Og den eneste blinde ting i hele sandhedens seende univers spørger du: “Hvordan skal jeg se på Guds Søn?”
(T-20.III.7:5-10)

Sådan spørger vi til stadighed kroppen, der blev lavet for at holde virkeligheden væk fra os, om hvad virkeligheden er. Kroppen bliver kropsliggørelsen af egoet, hvis man vil tilgive ordspillet, og kan således forstås som tanken om adskillelsen der er givet form, nøjagtigt ligesom verden. Som det siges i arbejdsbogen:

Egoets fundamentale ønske er at erstatte Gud. Faktisk er egoet det fysiske udtryk for dette ønske. For det er dette ønske der synes at omgive sindet med en krop, og holde det adskilt og alene og ude af stand til at nå andre sind, undtagen igennem den krop som blev lavet for at spærre det inde. (A-dI.72.2:1-3).

Og på den måde holdes sandheden om vores Identitet som Kristus, der kun kan blive kendt igennem Helligånden, skjult af vores identificering med kroppen - egoets skelet. Derved har egoet tilsyneladende haft held til at skjule Sønnen for hans sande Selv:

Verden begyndte med een mærkelig lektion, der var stærk nok til at få dig til at glemme Gud, og gøre Hans Søn til en fremmed for sig selv, i landflygtighed fra det hjem hvor Gud bosatte ham. (T-31.I.4:5)

Vi vender os nu mod verden og en mere indgående undersøgelse af dens adskillelses-egenskaber.

Verdens natur

Når vi tænker på princippet om eenheden imellem en ide og dens kilde - *ideer forlader ikke deres kilde* - har vi allerede set, at Gud og Hans Søn, der deler deres væren og væsen, også må have de samme egenskaber, ligesom egoet og *dets* 'søn' (verden). Et af de afgørende elementer i egotankesystemet er, at dets tanke om adskillelse er et angreb på Gud. Essensen i det Sønnen siger til sin Fader er:

Det du har skabt er ikke godt nok. Jeg ønsker noget andet end det Du har givet mig. Jeg vil derfor lave en vilje, et selv, en verden, der skal erstatte den Vilje, det Selv og den Himmel Du skabte.

Sønnen tror således at han har tilintetgjort Gud, og overtaget Hans rolle som Skaber og Første Årsag, og nu selv sidder sikkert på Hans plads.

Det er klart, for nu at gentage denne vigtige pointe endnu en gang, at egoets 'aktion' ikke er virkelig, og kun findes i Guds Søns drøm om adskillelse. Det er derfor *Et Kursus i Mirakler* lærer, at synd grundlæggende ikke findes. Men det der forekommer som et angreb har faktisk virkelighed for Sønnen i hans drøm, en virkelighed der har vidtrækkende konsekvenser i illusionen, som vi snart skal se. I et af de første kapitler i tekstbogen siger Jesus: 'Enhver er fri til at nægte at tage imod sin arv, men han er ikke fri til at bestemme hvad hans arv er.' (T-3.VI.10:2). Adskillelsens verden indeholder derfor den samme grundlæggende tanke om angreb som tanken om adskillelse, og angrebet er, at Sønnen nægter at 'acceptere sin arv'. I

et meget vigtigt stykke i *Et Kursus i Mirakler* lærer Jesus os, at ‘Verden blev lavet som et angreb på Gud.’ (A-dII.3.2:1) og andetsteds siger han:

Hvis årsagen til den verden du ser er angrebstanker, (er der) ingen mening i at prøve på at forandre verden. Den er ude af stand til at forandre sig, fordi den blot er en virkning..... Hver eneste af dine opfattelser af den “ydre virkelighed” er en billedlig repræsentation af dine angrebstanker. Man kan meget vel spørge om dette kan kaldes at se. Er fantasi ikke et bedre ord for en sådan proces, og hallucination en mere passende betegnelse for resultatet? (A-dI.23.2:1,3-4; 3:2-4)

Vi forstår endnu bedre hvorfor *Et Kursus i Mirakler* lærer, at verden blev lavet som et angreb på Gud når vi undersøger egoets verden, der er præcist det modsatte af Guds Himmel, der er formløs, uforanderlig, fuldkommen, ubegrænset, een og evig. Fænomenernes univers er et sted af former, hvor alt forandrer sig og flyder hele tiden (jvf. Heraklits berømte sætning ‘panta rei’ - ‘alting flyder’: Det samme menneske kan ikke bade i den samme flod to gange). Den er tydeligvis langt fra fuldkommen, og den består af grænsesten, som vi kalder kroppe, der afgrænser alting fra alt andet, og begrænser vores kommunikation med hinanden. Og endelig er det fysiske univers et sted ‘hvor udhungrede og tørstige væsener kommer for at dø.’ (A-dII.13.5:1). Verdens sande natur er sammenfattet i nogle ‘billeder’ i denne passage fra tekstbogen;

Den verden du ser, er det vildledende system lavet af dem der er blevet vanvittige af skyld. Se omhyggeligt på denne verden, og du vil indse at det er således. For denne verden er symbolet på straf, og alle de love som synes at styre den, er dødens love. Børn fødes ind i den igennem smerte og i smerte. Deres opvækst er ledsaget af lidelse, og de lærer om sorg og adskillelse og død. Deres sind synes at være fanget i deres hjerne, og dets magt at forfalde hvis deres kroppe såres. De synes at elske, men de svigter og bliver svigtet. De synes at miste det de elsker, måske den mest sindssyge tro af alle. Og deres kroppe visner hen, opgiver ånden og lægges i jorden, og er ikke mere. Ikke een af dem har ikke tænkt, at Gud er grusom.

Hvis dette var den virkelige verden, ville Gud være grusom. (T-13.in.2:2-3:1)

Et stykke inde i tekstbogen stiller Jesus disse spørgsmål om verden:

Tænk en gang over det rige du har lavet, og døm dets værd retfærdigt. Er det værdigt til at være et hjem for et Guds barn? Beskytter det hans fred, og lyser kærlighed på ham? Holder det hans hjerte uberørt af frygt, og tillader det ham at give altid, uden nogen fornemmelse af tab? Lærer det ham, at denne given er hans glæde, og at Gud Selv takker ham for hans given? Det er det eneste miljø du kan være lykkelig i. Du kan ikke lave det, lige så lidt som du kan lave dig selv. Det er blevet skabt for dig, som du blev skabt for det. (T-7.XI.3:1-8).

Et Kursus i Mirakler er helt utvetydig på dette punkt: Gud har ikke skabt det fysiske univers. Intet kompromis er muligt i dette, uden at gøre hele Kursets tankesystem virkningsløst. Den kompromisløse holdning til sin læres integritet Jesus indtager, kommer tydeligt frem i følgende citat:

Dette kursus vil blive troet fuldstændigt eller slet ikke. For det er helt sandt eller helt falsk, og kan ikke kun tros delvist. Og du vil enten undslippe elendigheden fuldstændigt, eller slet ikke. Forstandigheden vil fortælle dig, at der ikke er nogen middelgrund, hvor du kan standse ubeslutsomt og vente med at vælge imellem Himlens glæde og helvedes elendighed. Indtil du vælger Himlen er du i helvede og elendighed. (T-22.II.7:4-8)

Den samme kompromisløse holdning kommer også til udtryk i forbindelse med vigtigheden af at erkende det fysiske univers' illusoriske natur. Vi møder et eksempel herpå i følgende lange passage fra arbejdsbogen, der indledes med den pointe der fremhævedes i det forrige kapitel, om at vi i verden finder det vi anbringer der, og som vi derfor ønsker at finde. Og det understreger igen vigtigheden af at erkende den iboende sammenhæng imellem tanke og form, sind og verden, kilde og ide. Selve tekststykket indeholder et af de tydeligste udsagn i *Et Kursus i Mirakler* om verdens fundamentale uvirkelighed, og om hvorfor den fysiske

verden ikke kan være virkelig, når vi forudsætter at Gud er fuldkommen og Hans Skabning derfor også er fuldkommen:

Verden er intet i sig selv. Dit sind må give den mening. Og det du ser på den er dine ønsker, som udspilles så du kan se på dem og tro de er virkelige. Du tror muligvis ikke at du lavede verden, men kom modstræbende til noget som allerede var lavet, og næppe ventede på at dine tanker skulle give det mening. Men faktisk fandt du nøjagtigt hvad du så efter da du kom.... Der er ingen verden adskilt fra det du ønsker, og heri ligger din endelige befrielse. Ombestem dig blot med hensyn til hvad du ønsker at se, og hele verden må ændres i overensstemmelse med det. Ideer forlader ikke deres kilde. Dette centrale tema omtales ofte i tekstbogen, og må huskes hvis du vil forstå dagens lektion..... Der er ingen verden! Det er den centrale tanke kurset forsøger at undervise i..... Dagens ide er sand, fordi verden ikke eksisterer. Og hvis den faktisk er din egen indbildning, kan du løsgøre den fra alle de ting du nogensinde har troet den var, blot ved at ændre alle de tanker der gav den disse fremtrædelsesformer..... En lektion som tidligere er gentaget een gang må nu understreges igen, for den indeholder det faste fundament for denne dags ide. Du er som Gud skabte dig. Der er intet sted hvor du kan lide, og ingen tid, der kan medføre forandringer i din evige tilstand. Hvordan kan en verden af tid og sted eksistere, hvis du stadig er som Gud skabte dig?..... Der er ingen verden adskilt fra dine ideer, fordi ideer ikke forlader deres kilde, og du opretholder verden i dit sind som tanke..... Men hvis du er som Gud skabte dig, kan du ikke tænke adskilt fra Ham, eller lave det som ikke deler Hans tidløshed og Kærlighed. Er de en uadskillelig del af den verden du ser? Skaber den som Han? Medmindre den gør det, er den ikke virkelig, og kan ikke være overhovedet. Hvis du er virkelig, er den verden du ser falsk, for Guds skabning er anderledes end verden på enhver måde. Og ligesom det var Hans Tanke du blev skabt ved, er det dine tanker der har lavet den, og som må sætte den fri, så du kan komme til at kende de Tanker du deler med Gud.... Der er ingen verden, fordi den er en tanke der er adskilt fra Gud, og lavet for at skille Faderen fra Sønnen, og fraspalte en del af Gud, og på den måde ødelægge Hans Helhed. Kan en verden der kommer af denne ide være virkelig? Kan den være

nogen steder? Fornægt illusioner, men tag imod sandheden. (A-dI.132.4:1-5:4; 6:2-3; 8:2-3; 9; 10:3-11:6; 13:1-4)

Vi kan således forstå hvor enorm den investering er, som egoet (og derfor alle os, der tror på at vi er det splittede selv der kaldes ego) har i at opretholde troen på at verden er virkelig. Hvis kroppens opfattelsesmæssige verden var virkelig - som en kilde til nydelse *eller* smerte - , så måtte egoets tanke om individualitet, der var ophav til den, også være virkelig. Og hvis det individuelle ego er virkeligt, kan eenhedens Gud ikke være det, for gensidigt hinanden udelukkende tilstande kan ikke eksistere sammen. Som Jesus lærer i arbejdsbogen, hvor han anvender smerten som eksempel, fordi smerte er en af egoets stærkeste bekræftelser på illusionen om dualiteten og kroppens eksistens:

Smerte er et tegn på at illusioner hersker i stedet for sandhed. Den viser at Gud fornægtes, forveksles med frygt, opfattes som vanvittig, og ses som en forræder imod Sig Selv. Hvis Gud er virkelig, er der ingen smerte. Hvis smerte er virkelig, er der ingen Gud. For hævn er ikke en del af kærlighed. Og frygt, som fornægter kærlighed og udnytter smerte til at bevise at Gud er død, har vist at døden er sejrherre over livet. Kroppen er Guds Søn, og er forgængelig i døden, lige så dødelig som den Fader han har slået ihjel. (A-dI.190.3; min kursivering).

Vi kommer tilbage til nødvendigheden af at forstå *Et Kursus i Miraklers* lære om verden i 'Få Vælger At Lytte', kapitel to.

Formålet med Tidens og Rummets Verden

Jeg vil lige opsummere hvor langt vi nu er kommet: Gud skabte Sin Søn Kristus lig Sig Selv, og deres fuldkomne eenhed er Himlen. Da tanken om adskillelsen syntes at opstå i Guds Søns sind, forekom det som om kærlighedens eenhed blev til løgn. Den fejlagtige tanke blev 'korrigeret' af Gud, Der - i Kursets metaforiske sprog - 'gav' Sin Løsning på problemet.

Denne løsning er Helligånden, erindringen om Guds Kærlighed i det splittede sind, og princippet om Soningen, der fornægter virkeligheden af 'lille vanvittige ide'. Så 'slog egoet igen' ved at overbevise Sønnen om, at han ville klare sig bedre som et særskilt individ, end som en del af Guds fuldkomne eenhed. Denne individualitet blev købt for en pris af synd-skyld- og frygt konstellationen (selv A). Denne uhellige treenighed er en integreret del af egoets strategi til at gøre Sønnen sindsløs, for derigennem at sikre at Sønnen aldrig vil kunne forandre tænkemåde og vælge imod egoet. Når Sønnen tror på egoets historie om synd, tvinges han uundgåeligt til at fraspalte sin synd og skyld ud i et tilsyneladende andet objekt (selv C) - den hævngherrige gud, der nu frygtes af selv B: Den tredje spaltning, der beskrives i kapitel to og ses på skema 1. Denne sekvens beskrives smukt i en passage i tekstbogen, som vi allerede delvist har citeret:

På en måde var det specielle forhold (imellem selverne B og C) egoets svar på skabelsen af Helligånden, Som var Guds Svar på adskillelsen. For selvom egoet ikke forstod hvad der var blevet skabt, kunne det mærke en trussel. Hele forsvarssystemet, som egoet udviklede for at beskytte adskillelsen imod Helligånden, var et svar på den gave som Gud velsignede adskillelsen med, og med Sin velsignelse gjorde det muligt at helbrede den. (T-17.IV.4:1-3)

Det er naturligvis ikke meningen at ordlyden i denne passage skal tages bogstaveligt, som jeg tidligere har forklaret, men den skal forstås symbolsk, som en måde at udtrykke den psykologiske dynamik i det u-rette og det rette sind.

Når først billedet af denne hævngherrige gud er lavet, bliver behovet for Sønnens forsvar imod den visse tilintetgørelse påtrængende og uomgængeligt. Og det nødvendiggør fragmenteringen af egoets tanke om adskillelsen ud i et næsten uendeligt antal dele. Egoet projicerer derefter disse tankefragmenter ud af dem selv, og laver en verden af adskillelse, hvor ego-sønnen kan skjule sig, i det vi har kaldt den fjerde splittelse. Denne ene projektion er *Et Kursus i Miraklers* ækvivalens til 'the big bang', der af mange videnskabelige forskere forstås som det der har startet kosmos. Den fysiske verden, og endnu mere specifikt kroppen, er på den måde blevet egoets hjem. Den er nu egoets skjulested, der ved selve sit væsen - den

dualistiske adskillellestilstand, der udelukker den ikke-dualistiske eenhedstilstand - udelukker erindringen om den sande Kærlige Gud, der er i sindet, og hvis tilstedeværelse selvfølgelig nu af egoet opfattes som en dødsfjende.

Nu begynder egoets anslag at fortættes. Når det projicerer sin tanke om adskillelse ud, og derved giver anledning til opståelsen af den fysiske verden, fortrænger det sin bevæggrund, så den sande årsag til verden - der er egoets formål om at beskytte sig selv imod at sindet uundgåeligt ville vælge Helligånden - forbliver ubevidst og skjult af kroppen, og væk fra al bevidst korrektion. Som et resultat af denne 'glemsel', forekommer det som om verden er ydre, og uafhængig af sindet, der nu med held er blevet skjult af Sønnens sindsløshed. Årsag/virkningsforbindelsen er blevet brudt, og sandheden om verdens oprindelse ligger skjult bag den tilsyneladende materielle soliditets slør, der nu forekommer som årsagen til sønnens ulykkelige tilstand. Denne fraspaltning med den efterfølgende omvending af årsag og virkning er meget koncist beskrevet i den følgende passage fra tekstbogen:

Adskillelsen startede med drømmen om at Faderen blev berøvet Sine Virkninger, og mistede Sin magt til at beholde dem, siden Han ikke længere var deres Skaber. I drømmen lavede drømmeren sig selv. Men det han lavede har vendt sig imod ham, og taget sin skabers rolle, som drømmeren havde. Og ligesom han hadede sin Skaber, har figurerne i drømmen hadet ham. Hans krop er deres slave, som de misbruger, fordi de motiver han har tillagt den, har de overtaget som deres. Og de hader den for den hævn den tilbyder dem. Det er deres hævn over kroppen, der synes at bevise, at drømmeren ikke kan være frembringeren af drømmen. Årsag og virkning bliver først spaltet fra, og dernæst vendt om, så virkning bliver årsag, og årsag virkning. (T-28.II.8; min kursivering)

På den måde ses verden - *virksomheden* - nu som *årsagen* til vores adfærd, vores følelser, til selve vort liv. Og den sande årsag - egotankesystemet om adskillelse som vi har valgt i vores sind - synes at være forsvundet for evigt.

Egoets triumvirat af synd, skyld og frygt - som sagt den fortrængte *årsag* - fortsætter nu med at forstærke vores tro på at det fysiske univers er virkeligt, og dette er nu egoets fæstning i forsvaret imod Gud. Det der er forandret er, at tidligere blev disse negative følelse oplevet i

sindet, men efter at de er projiceret, opleves de nu som *udenfor* sindet, i kroppen, hvad enten det er i vore specielle partners kroppe - familie, kolleger, venner, politiske skikkelser etc. - eller i vores egen. Uanset er skylden stadig den drivende kraft bag alt hvad vi tænker, siger eller gør i denne verden. Faktisk kan skyldens rolle sammenlignes med en computerprogrammørs, hvis program om angreb og specielhed dikterer det liv computerkroppen fører. Jesus beskriver i en passage hvordan egoet skjuler sindets skyld, der ligger til grund for verden og kroppen. Paragraffen er vanskelig at læse, endnu mere på grund af udeladelsen af stedord. Derfor har jeg tilføjet de manglende stedord i parenteser:

Cirklen af frygt ligger lige under det plan kroppen ser, og ser ud til at være hele det grundlag verden hviler på. Her er alle illusionerne, alle de forvrængede tanker, alle de sindssyge angreb, raseriet, hævnens og forræderiet, der blev lavet for at holde skylden på plads, så verden kunne opstå af den (skylden), og holde den (skylden) skjult. Dens (skyldens) skygge stiger op til overfladen, tilstrækkeligt til at holde dens (skyldens) særdeles ydre manifestationer i mørke, og til at bringe fortvivlelse og ensomhed til den (skyggen, i.e. verden) og holde den (verden) glædesløs. Men dens (skyldens) voldsomhed tilsløres af det tunge dække (kroppen), og holdes borte fra det der blev lavet (kroppen) for at holde den (skylden) skjult. Kroppen kan ikke se den (skylden), for kroppen opstod af den (skylden) for at beskytte den (skylden), fordi den (beskyttelsen) er afhængig af at den (skylden) ikke ses. Kroppens øjne vil aldrig se på den (skylden). Men de vil se det den (skylden) befaler. (T-18.IX.4)

I en passage med et lignende indhold tidligere i kapitlet, der tidligere er citeret, læser vi:

Verden opstod for at skjule den (den oprindelige fejltagelse), og blev den skærm den blev projiceret på, og blev så trukket imellem dig og sandheden. For sandhed udvider sig indad, hvor ideen om tab er meningsløs, og hvor kun forøgelse er mulig. Synes du virkelig det er mærkeligt, at en verden hvor alt er bagvendt og vendt på hovedet, opstod af denne projektion af fejltagelsen? Det var uundgåeligt. For når sandheden bringes til dette, kan den kun forblive roligt indeni, og ikke tage del i den vanvittige projektion,

hvorved denne verden blev lavet. Kald det ikke synd, men vanvid, for således var det, og således er det stadig. Iklæd den ikke skyld, for skyld lader formode at den blev fuldbyrdet i virkeligheden. Og frem for alt: vær ikke bange for den. (T-18.I6:2-9)

Vi husker det om, at verden virker som et 'røgslør', og herom læser vi også et meget tydeligt enten-eller i *Et Kursus i Mirakler*, hvis betydning egoet klogt nok skjuler tilsyneladende for evigt, om Sønnens erindring og Hans Kilde og Hans sande hjem:

Verden kan ikke føje noget til Guds og Hans hellige Sønners magt og herlighed, men den kan gøre Sønnerne blinde for Faderen, hvis de ser på den. Du kan ikke se verden, og kende Gud. Kun een er sand. (T-8.VI.2:1-3; min kursivering)

Og da vi helt åbenbart ser verden igennem vore sanser - den eneste modalitet vi tror på - må den sande ikke-håndgribelige, ikke-dualistiske Skaber nødvendigvis være ikke-eksisterende for os. Det ser således ud som om egoet har sejret over Gud, og at det der begyndte som en ubetydelig tanke, nu har antaget monstrøse proportioner i Sønnens sind, hvor denne 'lille vanvittige ide' nu er blevet

'en alvorlig ide, som både kunne fuldbyrdes (adskillelsen) og få virkelige konsekvenser.'
(verden) (T-27.VIII.6:3)

En af egoets stærkeste allierede i dets taktiske krig imod Gud, der udspiller sig på teaterscenen i Sønnens sind, er tid. Da det ligger ud over denne bogs rammer at gå i dybden med dette vigtige emne, vil vi begrænse *Et Kursus i Miraklers* syn på tid til nogle få sider. (Læs evt. min bog: *'En Kæmpe Illusion. Tid ifølge Et Kursus i Mirakler'*, hvor der er en fyldig præsentation af begrebet tid i Kurset. Kan købes igennem Foreningen for EKIM)

I *Et Kursus i Mirakler* hævder Jesus, at hele tidens og rummets verden - der spænder over milliarder af år, og et næsten uendeligt antal km - allerede er forløbet, i *et ikke-lineært øjeblik*. Kurset ser tiden holografisk; alt kan findes i det oprindelige, ontologiske øjeblik: **'Dette lille,**

ubetydelige øjeblik, hvor den første fejltagelse blev lavet, og alle de andre indeni den fejltagelse,' (T-26.V.3:5). Vi kan også se her, at vores begreb om tid er fuldstændigt afhængigt af vores forståelse af hvad verden er. Som Jesus forklarer:

For tid og rum er een illusion, der antager forskellige former. Hvis den er blevet projiceret udenfor dit sind, tænker du på den som tid (historiens tidsbegrænsede univers). **Jo nærmere den bringes til hvor den er, jo mere tænker du på den i form af rum** (den mere personlige verden af specielle forhold). (T-26.VIII.1:3-5).

Hvis, som *Et Kursus i Mirakler* lærer, verden er det sidste trin i egoets strategi til at gøre Sønnen sindsløs, og netop dette er dens ontologiske betydning, tjener tiden det samme formål i egoets plan til at overbevise Guds Søn om at han *ikke* skal huske sin åndelige identitet, hvilket helt sikkert ville ske, hvis hans vælger valgte at vende tilbage til hans abstrakte, tidløse sind.

Således er tiden en del af egoets kosmiske fælde. Det er en tryllekunstners plan om at narre os til at tro, at virkeligheden er det vi kan se og høre. Vi har tidligere set hvordan Jesus metaforisk i *Et Kursus i Mirakler* lærer, at i samme øjeblik egoet blev født, blev Helligånden skabt som et Svar, og derfor blev fejltagelsen eller mis-tanken korrigeret og ophævet. Med andre ord var tiden forbi i det øjeblik den syntes at begynde. Vi vil her huske en passage vi tidligere har citeret:

I samme øjeblik ideen om adskillelse kom ind i Guds Søns sind, blev Guds Svar givet. I tiden skete dette for meget længe siden. I virkeligheden skete det aldrig overhovedet. (H-2.2:6-8)

I dette ene ontologiske øjeblik kom hele egotankesystemet til syne. For at gennemføre sit formål med at forvirre den sovende Søn, bliver dette *lodrette* øjeblik så at sige af egoet presset ned og fladet ud *horisontalt* til den dimension vi oplever som tid. Faktisk taler Jesus i en passage om tiden som 'et langt tæppe', hvorpå vi sammen med vores skyld ubønhørligt går imod vores død (T-13.I.3:5-7). Men inkluderet i dette øjeblik er ikke kun egoets tanker om

synd, skyld og frygt, men også Helligåndens tanker om tilgivelse, uskyld og kærlighed. Som vi har set er *både* egoets og Helligåndens tankesystemer fuldt til stede i ethvert aspekt af det fragmenterede sind. Således forekommer det som om vi lever i tiden, og træffer virkelige valg i tiden; men i virkeligheden er *alt* allerede sket. Vores eneste valg er derfor hvilket fragmenteret aspekt af sindet vi ønsker at opleve: Helligånden eller egoet, kærlighed eller frygt, tilgivelse eller angreb.

Prøv at forestille dig at Sønnen sidder og sover foran et tv-apparat, med en videomaskine ved siden af sig. Der er også to næsten uendeligt store biblioteker med videobånd, fulde af forskellige aspekter af frygt og tilgivelse henholdsvis. Sønnen, der sover i sit sind udenfor tiden, vælger hvilke videoer han vil se, hvilken drøm han ønsker. Når han først har valgt, forekommer det ham som om han faktisk selv oplever det videodrama han ser på, selvom han i virkeligheden kun genoplever noget der *allerede er forbi*:

For vi ser rejsen fra det punkt hvor den sluttede, og ser tilbage på den, og forestiller os at vi foretager den endnu en gang, idet vi mentalt genser det der er sket. (A-dI.158.4:5; min kursivering)

Som det siges i *Håndbog for Lærere*:

Tidens verden er illusioners verden. Det der skete for længe siden, ser ud som om det sker nu. Valg der blev truffet for længe siden, forekommer at være muligheder der skal træffes beslutninger om nu. Det der blev lært og forstået og overstået for længe siden, ses nu som en ny tanke, en frisk ide, eller en anderledes indfaldsvinkel. Fordi din vilje er fri, kan du acceptere det der allerede er sket, på et hvilket som helst tidspunkt du vælger, og først da vil du forstå, at det altid var der. Som kurset understreger, har du ikke frihed til at vælge kursusplanen, end ikke den form du vil lære det i. Men du har din frihed til at vælge hvornår du ønsker at lære det. Og når du accepterer det, er det allerede lært..... Tiden går således faktisk baglæns, til et øjeblik så ældgammelt, at det er hinsides al erindring, og endog hinsides muligheden for at blive husket. Men fordi

det er et øjeblik der genleves igen og igen, og så igen, synes det at være nu. (H-2.3:1-4:2; min kursivering).

Det er ligesom det der sker når vi sidder i biografen og ser en film. Jo mere interessant filmen er, jo mere identificerer vi os med det der sker på lærredet; så meget faktisk, at vi ofte glemmer hvor vi er - i en biograf, hvor vi ser en illusion udspille sig for vore øjne. Psykologisk set tror vi, at vi faktisk er de projicerede billeder af lys og skygger vi opfatter på lærredet. Når vi i særlig grad bliver opslugt mister vi ofte fornemmelsen af tid, så et drama der varer i mere end tre timer, kan opleves som om det kun har taget ganske kort tid. Det er i øvrigt det samme, som drømmeforskere fortæller os om vore natlige drømme. Imens vi sover, kan sådanne drømme opleves som om de udspiller sig over lange tidsperioder, imens de empirisk kun varer nogle få, korte øjeblikke.

På samme måde med vores vågne liv - der også af *Et Kursus i Mirakler* kaldes drømme - er det ganske enkelt vores oplevelse af at se gamle film i vores sind. Det at vi 'glemmer' hvad der i virkeligheden foregår - at vi er i en biograf - kan få os til at undslippe den stress det er at mærke sit ego, nemlig skylden og frygten der faktisk er i os. Og vi 'glemmer' også det formål, der ligger bag at vi overhovedet har lavet vores livs drøm eller film: Behovet for at slippe for rædslen over at vi opfatter os som skyldige over adskillelsen fra Gud, og vores tro på at vi har tilintetgjort Hans Kærlighed (selv A). Jesus sammenfatter her sindets bevæggrunde, som ligger under alle vores oplevelser i det ego-mareridt vi kalder livet, og han benytter legetøj som symboler for vores hadede og hadefulde specielle forhold. Vi kan også her se en vidunderlig beskrivelse af hvordan selv A spalter sig ud i selv B og C, som vi gennemgik i det forrige kapitel under den tredje spaltning:

Mareridt er barnlige drømme. Legetøjet har vendt sig imod barnet, der troede han gjorde det virkeligt. Men kan en drøm angribe? Eller kan legetøj vokse sig stort og farligt og voldsomt og vildt? Det tror barnet, fordi han frygter sine tanker (selv A' synd og skyld), **og giver dem til legetøjet i stedet** (selv C). **Og dets virkelighed bliver hans, fordi det synes at frelse ham** (selv A) **fra hans tanker. Men det** (selv C) **holder hans tanker** (selv A's synd og skyld) **i live og virkelige, men set udenfor ham selv, hvor de kan vende sig**

imod ham (selv B) på grund af hans forræderi imod dem. *Han tror han har brug for det for at kunne undgå sine tanker, fordi han tror at tankerne er virkelige. Og derfor gør han hvad som helst til legetøj (selv C), for at få sin verden til at blive udenfor sig selv (selv A), og lege han (selv B) kun er en del af den.* (T-29.IX.5; min kursivering)

Men i Helligåndens bibliotek i vores sind er en video med en film, hvor Sønnen til sidst giver Ham sin udelte opmærksomhed, og accepterer sandheden, og forkaster egoets illusion. Det er den video der viser accepten af Soningen, der efterhånden indfører den 'virkelige verden', der er Kursets symbol på fuldstændig tilgivelse, og fuldstændig fornægtelse af egoets tankesystem om adskillelse. Den oplevelse man ser på denne video er også forbi allerede, og frelsen kræver kun vores accept af dens sandhed, der gør ende på alle drømme, og lader begge videoteker - egoets og Helligåndens - forsvinde.

Åbenbaringen om at Faderen og Sønnen er eet vil komme til hvert eneste sind i tiden. Men tidspunktet fastlægges af sindet selv, det læres ikke.

Tidspunktet er fastlagt allerede. Det ser ud til at være ganske tilfældigt. Men intet skridt på vejen tages tilfældigt af nogen. Det er allerede taget af ham, selvom han endnu ikke er begyndt på det. For tiden går kun tilsyneladende i een retning. Vi foretager kun en rejse der er forbi. Men det ser ud som om den har en fremtid, der stadig er ukendt for os.

Tiden er et trick, et taskenspillerkneb, en kæmpe illusion, hvor figurer kommer og går som ved magi. Men bag de ydre former er der en plan, som ikke forandrer sig. Manuskriptet er skrevet. Det tidspunkt hvor oplevelsen vil komme og gøre ende på din tvivl, er fastlagt. (A-dI.158.2:8-4:4)

Og efterhånden som afslutningen på tvivlen indfinder sig, erstatter 'hymnen til Gud' egoets 'drømme om ondskab' og 'dødens svage melodi' - 'Stemmen er væk, for ikke længere at tage form, men for at vende tilbage til Guds evige Formløshed.' (B-6.5:6-8).

Men der er endnu et problem, for vi har troet på egoets historie om behovet for at beskytte os imod Guds Kærlighed, og derfor tror vi også, at tid og rum er til stede for os, og kan 'beskytte'

os imod 'åbenbaringen om at Faderen og Sønnen er een'. Helligånden kravler derfor tålmodigt med os op ad tidens stige, som adskillelsen førte os ned ad (T-28.II.12:7). Eller - for at benytte et andet billede fra en passage der blev citeret i kapitel to:

Dig, der stadig tror du lever i tiden, og ikke ved at den er væk, fører Helligånden alligevel igennem den uendeligt lille og meningsløse labyrint du stadig opfatter i tiden, selvom den for længe siden er forsvundet. (T-26.V.4:1)

Vi sover kun og drømmer om tid, men hele tiden forbliver vort sande Selv vågent i Gud.

Når sindet vælger at være det det ikke er, og at påtage sig en fremmed magt det ikke har, en fremmed tilstand det ikke kan gå ind i, eller en falsk tilstand, som ikke er i dets Kilde, synes det blot at falde i søvn en tid. Det drømmer om tid; et interval, hvor det der synes at ske aldrig er sket, de forandringer der er frembragt er uden substans, og alle begivenheder ingen steder er. Når sindet vågner, fortsætter det blot som det altid har været. (A-dI.167.9:2-4)

Vi kan se en parallel imellem hvordan egoet anvender tid og hvordan de gnostiske arkoner - 'verdens-herskere' - benytter tidsbegrænsning til at fange os her, og holde os væk fra evigheden. I 'Johns Apokryfon', som er et vigtigt skrift fra det andet århundrede, læser vi om Ialdabaoths komplot, ham der var leder af arkonerne, og søn af Sophia, der var legemliggørelsen af ønsket om at skabe adskilt fra Gud:

han (Ialdabaoth) rådførte sig med sine Kræfter; de avlede Skæbnen og bandt *himlens guder, engle, dæmoner og mennesker i målelighed, varighed og tid*, i den hensigt at underkaste dem alle Skæbnens lænker, der hersker over alt - en ondsindet, tanke om tortur..... (Min kursivering).

Hvis vi fjerner den antropomorfe, gnostiske mytologi, er vi igen tæt på Jesu lære i *Et Kursus i Mirakler*. Men Kurset føjer den psykologiske dimension til egoets måde at anvende tid på.

Tid er det der rodfæster os i synd-skyld-frygts tilsyneladende virkelighed, der er grundfjeldet i egoets eksistens. Egoet fortæller os igen og igen, at vi har syndet i *fortiden*, bør føle skyld i *nutiden* (egoets fordrejede version af nuet, selvfølgelig) og frygte den *fremtidige* straf, der er vores retfærdige lod. Som Jesus forklarer i tekstbogen:

Egoet investerer stærkt i fortiden, og tror i sidste instans, at fortiden er det eneste aspekt af tid der er meningsfuldt. Husk at dets betoning af skyld sætter det i stand til at sikre sin kontinuitet, ved at gøre fremtiden magen til fortiden, og således undgå nuet. Ved ideen om at betale for fortiden i fremtiden, bliver fortiden det der afgør fremtiden, og gør dem kontinuerlige uden et mellemliggende nu. For egoet betragter kun 'nu' som en kort overgang til fremtiden, hvor det bringer fortiden til fremtiden, ved at fortolke det nærværende i fortidige begreber. (T-13.IV.4:2-5)

Sådan bliver tiden et fængsel af fortidige synder, hvor vi i evighed er fanget af et ondt tankesystem, der ikke har nogen vej ud, undtagen igennem lidelse og en uundgåelig død i fremtiden, som er den ultimative straf for vores mest afskyelige synder:

Hvor trist og fortvivlet er ikke egoets måde at anvende tid på! Og hvor truende! For nedenunder dets fanatiske påstand om at fortid og fremtid er det samme, er skjult en langt mere lumsk trussel imod freden. Egoet bekendtgør ikke sin endelige trussel, for det vil have sine tilbedere til at blive ved med at tro, at det kan tilbyde dem at blive reddet. Men troen på skyld må nødvendigvis føre til troen på helvede, og gør det altid. Den eneste måde egoet tillader frygten for helvede at blive oplevet på, er at bringe helvede hertil, men altid som en forsmag på fremtiden. (T-15.I.6:1-6)

Det er ikke for meget at sige, at når den uhellige tre-enighed af synd-skyld-frygt projiceres udenfor sindet, manifesteres den som den lineære tids verden, hvor *synd* bliver fortiden, *skyld* bliver det vi oplever som *nutiden*, og *frygt* bliver fremtiden, hvor vi uundgåeligt straffes med døden.

Og i den drømmeverden hvor vi tror vi befinder os (som vi vil undersøge mere detaljeret i næste kapitel), gennemlever vi ganske enkelt i vore specielle forhold igen og igen det oprindelige øjeblik, hvor vi troede vi adskilte os fra vores Skaber og Kilde, uden at huske at det er en drøm. Og derfor tror vi på egoets historie om utilgivelig synd og uundgåelig straf:

Men i hver eneste utilgivende handling eller tanke, i hver eneste dom og i al tro på synd, kaldes dette ene øjeblik stadig tilbage, som om det kunne blive lavet igen i tiden. Du holder en ældgammel erindring op for dine øjne. Hver eneste dag, og hvert minut hver eneste dag, og hvert eneste øjeblik hvert minut indeholder, genoplever du blot dette enkelte øjeblik, hvor rædsels tid indtog kærlighedens plads. Og således dør du hver dag, for at leve igen, indtil du krydser svælget imellem fortiden og nutiden, som ikke er et svælg overhovedet. Sådan er hvert enkelt liv: Et tilsyneladende interval fra fødsel til død, og videre til liv igen, en gentagelse af et øjeblik der er forsvundet for længe siden, og ikke kan genopleves. Og al tid er kun den vanvittige tro på, at det der er forbi stadig er her og nu. (T-26.V.5:5-6; 13)

Så længe vi lytter til egoet, må vi nødvendigvis tro at tiden *er* cyklisk - som de gamle græske filosoffer troede, og som Nietzsche troede - fordi vi hele tiden gen-oplever det ældgamle rædsels-øjeblik. Igen og igen gennemspiller vi det samme drama om synd, skyld, frygt og straf, i det vi oplever som vores daglige liv. På et endnu dybere forståelsesplan, som kun antydes en gang imellem i *Et Kursus i Mirakler*, men klart er underforstået i dets tankesystem, foregår dette kosmiske drama om tid konstant. Som før nævnt er tidens dimension slet ikke horisontal, men lodret. Hver eneste komponent i tiden eksisterer *nu*, i lag i vores sind der forvirrer os. Bunden, eller det inderste lag, er den ontologiske tanke om adskillelsen, der passerer op eller ud igennem det næsten uendelige antal filtre vi identificerer som individuelle eksistenser og erfaringer. Dette 'rædsels-øjeblik' *gen*-leves således i virkeligheden slet ikke, men *leves nu*, så længe vi bliver ved med at tro på egoets historie. I den forstand går vi ikke *tilbage* til det øjeblik, vi går *ned* til det.

Og så er der alligevel andre dramaer der venter på at blive gen-spillet eller gen-oplevet i vores sind. De ligger i Helligåndens 'video-tek', og er Hans korrektioner af egoets lære, som vi ser i den følgende paragraf, der er delvist citeret tidligere:

Gud gav Sin Lærer for at erstatte den du lavede, ikke for at kæmpe imod den. Og det Han ville erstatte er blevet erstattet. Tiden varede kun et øjeblik i dit sind, og havde ingen virkning på evigheden. Og derfor er al tid forbi, og alt er nøjagtigt som det var før vejen til intethed blev lavet. Dette lille, ubetydelige øjeblik, hvor den første fejltagelse blev lavet, og alle de andre indeni den fejltagelse, indeholdt også Korrektionen for den, og for alle dem der kom indeni den første. Og i det lille, bitte øjeblik var tiden gået, for det er alt hvad den nogensinde var. Det Gud gav svar på er besvaret, og er væk. (T-26.V.3)

Det er på dette punkt, hvor vi oplever at der er et valg imellem disse to dramaer, at vi skifter fra det abstrakte metafysiske plan, hvor vi taler om 'een Kristus og eet ego', til egoets mere individualiserede struktur, som det afspejler sig i hvert eneste menneske, der lever på denne jord. Egoet lavede verden for at kunne opretholde illusionen om synd, skyld og frygt, og for at gøre adskillelsen virkelig og gøre angreb til frelse, men Helligåndens tilstedeværelse i vores sind muliggør en omfortolkning, der lærer os, at verden er et klasseværelse hvor vi lærer noget andet. Når vi har lært det, tjener verden intet formål længere, og 'verden hvirvler ind i den intethed den kom fra.' (B-4.4:5). I det næste kapitel vil komme nærmere ind på hvordan Helligånden anvender verden, efter at vi har set mere specifikt på den særlige art af individuelle oplevelser i denne drømmeverden.

Kapitel 4

MENNESKEHEDENS NATUR

Introduktion

Som det blev antydnet i slutningen af forrige kapitel skifter vi nu fra et makrokosmisk, metafysisk orienteret syn på verden, til et mikrokosmisk og individuelt orienteret perspektiv. Vi bevæger os fra gennemgangen af egoets ontologiske formål med verden og kroppen - som er at fastholde Guds Søn i hans sindsløshed, og derigennem at opretholde hans tro på at adskillelsen, individualiteten og skylden er virkelige - til hvordan dette formål kommer til udtryk i menneskers individuelle erfaringer i verden. Læseren vil huske, at vi i begyndelsen af kapitel tre behandlede spørgsmålet om, hvordan egoet anvender fragmentering til at forvirre den hævngherrige ego-gud, der er opsat på at tilintetgøre sin søn, hvorefter egoet fragmenterede Sønnen ud i et næsten uendeligt antal stykker, og anbragte hvert af dem i en krop, der lever i en verden. Som vi læser i 'Den Lille Have':

Således er den besynderlige stilling, som de der lever i en verden befolket af kroppe, synes at befinde sig i. Hver krop huser tilsyneladende et adskilt sind, en løsrevet tanke, som lever alene og på ingen måde forbundet med den Tanke hvorved den blev skabt. Hvert lille bitte fragment synes at være selvtilstrækkeligt, ved kun at have brug for et andet til visse ting, men på ingen måde totalt afhængigt af sin eneste Skaber i alt; med et behov for helheden til at give det nogen som helst mening, for i sig selv har det ingen mening. Og det har heller ikke noget liv alene og for sig selv. (T-18.VIII.5)

I hvert eneste fragment findes både hele egoets tankesystem af skyld og had, og Helligåndens korrektion af tilgivelse og helbredelse. I dette kapitel vil vi derfor fokusere på hvad *homo sapiens* er, og hvad det betyder at være et menneskeligt væsen i egoets univers af synd, skyld og frygt.

Det bør nævnes, at selvom vi af selvindlysende grunde kun taler om arten *homo sapiens*, opererer både egoet og Helligånden på sindets plan, som fuldstændigt transcenderer den menneskelige hjerne. Når vi taler indenfor egoets illusoriske, tidsbegrænsede verden ville vi faktisk sige, at sindet foregriber eller går forud for dannelsen af *homo sapiens*, og denne art er kun eet udtryk for det splittede sinds to tankesystemer i hele Sønforholdet. Vores personlige og individuelle oplevelser er, at egoet og Helligånden er tilstede i os som vi kender os selv - personligheder der eksisterer i en krop, der styres af en hjerne - men sandheden er,

at selve vores oplevelse af at være menneske er en afspejling af valg, der er truffet i sindet, og *ikke* i hjernen. Som vi snart vil se, er alt hvad der har form - både såkaldte levende og livløse objekter - lige uvirkelige, og afspejler kun det splittede sinds *hinsidigt-menneskelige* (*Trans-human*) tanker. Jeg minder om en tidligere citeret bøn i tekstbogen:

De former de ituslåede stykker synes at have betyder intet. For helheden er i hvert enkelt. Og hvert eneste aspekt af Guds Søn er nøjagtigt det samme som enhver anden del. (T-28.IV.9:5-7)

Og således er hver eneste ubetydelig 'livløs' ting en projektion af tanken om adskillelsen i Sønnens splittede sind, fordi den har form. Denne tanke eksisterer side om side med Helligåndens korrektionstanke om Soning. Og i et afsnit, der indeholder læren om at livet - og derfor også kærligheden - kun eksisterer i Himlen, og som en del af denne lære, at alt hvad der ikke er i Himlen afspejler egoets kaoslove, der udtrykkes i princippet: 'Det som ikke er kærlighed, er mord.' (T-23.IV.1:10) - skriver Jesus i denne meget klare, kategoriske og vigtige passage:

Der er intet liv udenfor Himlen. Hvor Gud skabte livet må livet være. I en hvilken som helst tilstand adskilt fra Himlen (i.e. adskillelsens tilstand i kroppen, i den fysiske verden), **er liv illusion. I bedste fald forekommer det at være liv; i værste død. Men begge er domme over noget som ikke er liv, ens i deres unøjagtighed og mangel på mening. Liv som ikke er i Himlen er umuligt, og det der ikke er i Himlen er ingen steder. Udenfor Himlen består kun illusionernes konflikt; meningsløse, umulige og udenfor al forstandighed, og alligevel opfattet som en evig barriere imod Himlen. Illusioner er kun former. Deres indhold** (i.e. egoets tanke om adskillelse, der er fornægtelse af det virkelige liv) **er aldrig sandt.** (T-23.II.19; min kursivering)

Således er det fælles for alt hvad der har *form* - et menneske, en hund, en roe, en klippe, et sandskorn - at det grundlæggende er uden virkeligt *indhold*, hvad der modsiges af de forskellige former og det tilsyneladende liv, eller fravær af samme. Det er yderst vigtigt at

studerende af *Et Kursus i Mirakler* forstår denne skelnen imellem form og indhold, ellers fristes de til at begå den 'synd' at gøre fejltagelsen virkelig (BL-2.I.3:3-4), en fejltagelse Jesus atter og atter advarer sine studerende imod at begå, og som er et hovedtema i bogens anden del '*Få vælger at Lytte*'. Ideen om adskillelse er en illusion, og som vi allerede har set, må en hvilken som helst form den synes at antage være lige så illusorisk, *uden nogen som helst undtagelse*.

Altså: Selvom vi her begrænser os til at tale om mennesker - ligesom Jesus gør i *Et Kursus i Mirakler*, må det altid huskes, at vi taler om en dynamik der kun foregår i det *over-menneskelige*, spaltede sind, og gælder for *alle* verdens former, også selvom disse af vores meget begrænsede menneskelige forståelse anses for at være enten levende eller livløse, og uanset deres position i det der sædvanligvis benævnes udviklingsstigen.

Og inden vi begynder på dette lange og vigtige kapitel, vil jeg blot sige en enkelt ting mere: Da fokus her vil være på det individuelle egos dynamik, som vi alle er en del af, vil nogle læsere muligvis blive forfærdede, og føle afsky for den grumhed der præger egoets tankesystem om had og mord. Men vær forvisset om, at vi i sidste instans blot ser på en illusion, der, når vi ser roligt på den sammen med Helligånden, simpelthen mister den magt den syntes at have, og forsvinder.

Repetition af Den Fjerde Spaltning

Vi ser nu på den proces, hvor Guds eneste Søn er blevet fragmenteret ud i et næsten uendeligt antal adskilte dele. Læseren bør altid huske, at vi beskriver (*ikke forklarer*) en hændelse (eller en række hændelser) der i bund og grund er illusoriske. Derfor kan adskillelsen og alle dens følgende fragmenter aldrig forstås virkeligt, siden de aldrig virkeligt er sket fra begyndelsen. Vi anvender altså symboler til, i mytologisk form, at beskrive udviklingen af en illusion, der ikke kan præsenteres på anden måde. På samme måde siger Jesus, lige før han kaster sig ud i en detaljeret beskrivelse af egoets fem kaos-love, der er hjertet i dets sindssyge tankesystem:

Kaos' "love" kan bringes til lyset, selvom de aldrig kan forstås. Kaotiske love er næppe meningsfuldt, og er derfor udenfor forstandighedens domæne. Men de synes at være en hindring for forstandighed og sandhed. Lad os derfor roligt se på dem, så vi kan komme til at se ud over dem, og forstå det de er, og ikke det de vil påstå at være. *Det er afgørende at det forstås hvad de tjener til, for hensigten med dem er at gøre sandheden meningsløs, og at angribe den.* (T-23.II.1:1-5).

Vi må derfor forstå *formålet* med egoets veludviklede forsvarssystem - bevaringen af vores individualitet - før vi kan forandre dette formål, og derigennem opgive hele tanke-systemet.

Vi har allerede fastslået, at Sønnens primære motivering til at vælge egoet frem for Helligånden, er tiltrækningen til individualitet, eller ideen om at Sønnen endelig er ude på egen hånd - fri og uafhængig - og frigjort fra det der nu opfattes som Guds tyrani, som egoet opfandt. Det er først når Sønnen har truffet sit valg imod Helligåndens Soningsprincip, at egoet afslører alle konsekvenser og hele omfanget af hans valg: Adskillelsen har en pris. Og det er en pris han ikke kan undgå at betale for sin 'frihed' og 'uafhængighed'. Jeg taler her naturligvis om den uhellige tre-enighed af synd, skyld og frygt, der tilsammen udgør de strategiske perler i egoets plan til at fastholde sin adskilte eksistens intakt, igennem at gøre Guds Søn sindsløs.

Og så vender vi tilbage til den fjerde spaltning, hvor Guds Søn, der nu har identificeret sig fuldstændigt med egoet, forlader sit sind. Som et resultat af den tredje spaltning, der laver en syndig, morderisk skikkelse, der projiceres udenfor sig selv, opfatter dette sind sig som en slagmark, og sin skæbne som den visse død for en hævn-gerrig og rasende guds hånd. Det er i hvert fald det egoet har forstået at få Sønnen til at tro sker, hvis han virkeligt ønsker at hans adskillelse fra Gud skal fortsætte. For i sin sindssyge er Sønnen villig til at betale hvad som helst - selv et liv i smerter, lidelser og død - for at sikre sig at han forbliver fri og 'i live'. Derfor konkluderer han, at hans nuværende hjem i sindet virkeligt er et højst farligt sted, og accepterer med glæde egoets plan til at frelse ham. Egoets plan indeholder naturligvis løftet om, at Sønnen vil undslippe denne vanskabte guds vrede hævn, og derfor også den uundgåelige død for hans straffende hånd.

Nu, da Guds Søns sind er opfyldt af egotanker om løgne og illusioner, forener Han Sig med egoet, og: a) fragmenterer Sig først ud i milliarder af stykker, og b) projicerer sit adskilte selv ud fra kroppen, og laver derigennem en verden af adskillelse, men altså stadig i Sin drøm. Læseren må huske, at Sønnens sind på dette punkt udelukkende er bevidst om egoets tankesystem, fordi erindringen om Gud er blevet begravet under treheden af synd, skyld og frygt. Og med denne sidste splittelse bryder helvede helt bogstaveligt løs, idet hvert eneste fragment tilsyneladende er indesluttet i form, og forestiller sig at være alene og helt på egen hånd. Det er den ultimative adskillelses tilstand, der virkelig *er* helvede, og hvorfra der nu med sikkerhed ingen frelse synes at være.

Vi kommer tilbage til dette punkt igen senere, men her ønsker jeg virkelig at gentage for læseren, at hvert fragment i sig bærer hele egoets tankesystem, og Helligåndens for den sags skyld. Det er et eksempel på det holografiske princip om, at helheden findes i hver enkelt del. Som et andet eksempel kan nævnes en vinduesrude, der tabes på jorden og går i stykker. Hvert glasfragment, der nu er adskilt fra alle de andre, har stadig de karakteristiske glasegenskaber - molekylestruktur, hårdhed, gennemsigtighed etc. - der adskiller glas fra alle andre fysisk/materielle former. På trods af deres forskellige former, størrelser og afstande fra hinanden, er hvert stykke stadig glas ligesom den oprindelige rude.

Den næste passage, der er delvist citeret tidligere i kapitlerne to og tre, indeholder *Et Kursus i Miraklers* klareste beskrivelse af den fragmentationsproces, der tilslører den eneste fejltagelse der er roden til det kæmpeunivers af mangfoldighed der forekommer så virkeligt, og som så effektivt tjener til at skjule egoets tanke om adskillelse. Men denne tanke om adskillelse er stadig nærværende i hvert eneste tilsyneladende adskilt fragment af Guds Søns splittede sind, som vi ser her:

Du, som tror at Gud er frygt, lavede kun een erstatning. Den har antaget mange former, fordi det var erstatningen af sandhed med illusion; af helhed med fragmentering. Den er blevet så splintret og under opdelt og delt igen, igen og igen, at det nu næsten er umuligt at opfatte at den engang var een, og stadig er hvad den var. Den ene fejltagelse, som bragte sandhed til illusion, uendelighed til tid og liv til død, er alt hvad du

nogensinde har lavet. Hele din verden hviler på den. Alt hvad du ser afspejler den, og hvert eneste specielle forhold du nogensinde har haft, er en del af den.

Du vil muligvis blive overrasket over at høre, hvor yderst forskellig virkeligheden er fra det du ser. Du forstår ikke omfanget af denne ene fejltagelse. Den var så enorm og så fuldkommen utrolig, at en verden af total uvirkelighed *måtte* opstå af den. Hvad andet kunne der komme fra den? Dens fragmenterede aspekter er skræmmende nok, når du begynder at se på dem. Men intet du har set, så meget som antyder det vældige omfang af den oprindelige fejltagelse, som syntes at kaste dig ud af Himlen, at nedbryde viden til meningsløse småbidder af usammenhængende opfattelser, og at tvinge dig til at lave yderligere erstatninger.

Det var den første projektion af fejltagelsen udad. Verden opstod for at skjule den, og blev den skærm den blev projiceret på, og blev så trukket imellem dig og sandheden.
(T-18.I.4:1-6:2)

På dette punkt i vores historie er det klart, at Guds Søn endnu engang blev vildledt af egoet. Som vi så i kapitel tre, er egoets hemmelige plan til at 'frelse' Guds Søn at fastholde frygten i ham, men at flytte den fra sindet til kroppen. Men at flygte fra den dødens slagmark som Sønnens sind nu er blevet, og lave en verden og en krop hvor han tilsyneladende kan skjule sig og undslippe lidelser og død, hjælper ikke på situationen overhovedet. For som det vil være indlysende for alle der tror de lever i denne verden, *er* livet her fuldt af lidelse og død. Vi har allerede repeteret passagen fra begyndelsen af kapitel 13 i tekstbogen, der rummer en særlig overbevisende sammenfatning af hvad verden er, og som faktisk er Jesu svar til dem, der føler sig fristet til at se den som vidunderlig og endda hellig og skabt af en menneskekærlig gud.

Der er således intet nået i retning af at støtte Sønnen. Tværtimod er situationen faktisk blevet værre, fordi der nu tilsyneladende slet intet håb er om at lindre hans lidelser. Årsagen til dem - i sindet - er begravet endnu dybere under egoets mesterlige forsvarssystem. Derfor ser det ud som om det er egoets tankesystem om adskillelse, der er vinderen i denne kosmiske, planlagte sindssyge. Vi kommer tilbage til dette store bedrag senere i kapitlet.

Her kan det være nyttigt at repetere de trin der førte til vanskabelsen af verden og kroppen, der er de sidste trin i egoets strategi. Det gør vi igennem beskrivelsen af udviklingen af det vi kalder selv-opfattelse.

Udvikling af Selvopfattelsen

En anden måde at opsummere egoets strategiske vejledning på, der fastholder sindet i adskillelsen uden at det tager ansvar for dette valg, er at beskrive de syv stadier i udviklingen af selvopfattelsen, der i virkeligheden udgør en *devolution*, væk fra det oprindelige Selv, der blev skabt af den sande Gud.

1) Kristus

Vi begynder med vort sande Selv - Kristus - Der som en del af virkeligheden er hinsides alle begreber. Pr. definition er alle begreber illusioner siden Guds ikke-dualistiske Eenheds sandhed ikke kan eksistere som et begreb, der jo i selve sin natur er dualistisk.

Opfattelser læres. De er ikke naturlige. De eksisterer ikke uafhængigt af lærdom. De er ikke givet, derfor må de nødvendigvis være lavet. Ikke een af dem er sand, og mange kommer af feberfantasier der brænder af had, og af forvrængninger født af frygt. Hvad er en opfattelse andet end en tanke, som ophavsmanden giver en betydning der er hans egen? Opfattelser opretholder verden. Men de kan ikke bruges til at påvise, at verden er virkelig. For de er alle lavet i verden og født i dens skygge; de udvikler sig på dens veje, og "modnes" til slut i dens tanke. De er ideer om afguder, malet med verdens pensler, der ikke kan lave et eneste billede der repræsenterer sandheden.

En selvopfattelse er meningsløs, for ingen her kan se hvad den tjener til, og kan derfor ikke forestille sig hvad den er. Og alligevel begynder og slutter al undervisning som verden styrer, med det ene mål at lære dig denne selvopfattelse, så du vil vælge at følge denne verdens love, og aldrig forsøge at gå udenfor dens veje, eller erkende den måde du ser dig selv på. (T-31.V.7:1-8:2)

Senere i det samme afsnit: 'Selvopfattelse Kontra Selvet', der kommer næsten i slutningen af tekstbogen, læser vi:

Søg ikke dit Selv i symboler. Der kan ingen opfattelse være, som kan stå for det du er.
(T-31.V.15:1-2)

Kristus er hinsides alle begreber, fordi han, som sagt, som en del af Gud er hinsides alle tanker om dualitet. Hans ikke-dualistiske væsen beskrives klart i arbejdsbogens lektion 95: 'Jeg er eet Selv, forenet med min Skaber.'

Du er eet Selv, forenet og i sikkerhed i lys og glæde og fred. Du er Guds Søn, eet Selv, med een Skaber og eet mål: At bringe bevidstheden om denne eenhed til alle sind, så den sande skabning kan udvide Guds Althed og Eenhed. Du er eet Selv, fuldkommen og helbredt og hel, med magt til at løfte mørkets slør fra verden og lade lyset i dig komme igennem, så det kan undervise verden i sandheden om dig.

Du er eet Selv, i fuldkommen harmoni med alt hvad der er, og alt hvad der vil være. Du er eet Selv, Guds hellige Søn, forenet med dine brødre i dette Selv; forenet med din Fader i Hans Vilje. Føl dette ene Selv i dig, og lad Det skinne alle dine illusioner og al din tvivl bort. Dette er dit Selv, Søn af Gud Selv, syndfri som Sin Skaber, med Hans styrke i dig, og Hans Kærlighed er for evigt din. Du er eet Selv, og det er givet dig at føle dette Selv indeni dig, og at kaste alle dine illusioner ud af det ene Sind, som er dette Selv, der er den hellige sandhed i dig.

Du er eet Selv, forenet og i sikkerhed i lys og glæde og fred. Du er Guds Søn, eet Selv, med een Skaber og eet mål: At bringe bevidstheden om denne eenhed til alle sind, så den sande skabning kan udvide Guds Althed og Eenhed. Du er eet Selv, fuldkommen og helbredt og hel, med magt til at løfte mørkets slør fra verden og lade lyset i dig komme igennem, så det kan undervise verden i sandheden om dig.

Du er eet Selv, i fuldkommen harmoni med alt hvad der er, og alt hvad der vil være. Du er eet Selv, Guds hellige Søn, forenet med dine brødre i dette Selv; forenet med din Fader i Hans Vilje. Føl dette ene Selv i dig, og lad Det skinne alle dine illusioner og al

din tvivl bort. Dette er dit Selv, Søn af Gud Selv, syndfri som Sin Skaber, med Hans styrke i dig, og Hans Kærlighed er for evigt din. Du er eet Selv, og det er givet dig at føle dette Selv indeni dig, og at kaste alle dine illusioner ud af det ene Sind, som er dette Selv, der er den hellige sandhed i dig. (A-dI.95.12-13)

2) beslutningstager /vælger

Da den 'lille vanvittige ide' syntes at blive til noget, og drømmen om adskillelsen begyndte, forekom det som om Guds Søn var i stand til at gøre det umulige, og faktisk har gjort det: At adskille sig fra sit Sande Selv, og leve med et adskilt sind, der har fået sig selv spaltet i to dele: Det u-rette sind, der beherskes af egoet, og det rette sind, der er Helligåndens hjem. Dette spaltede sind regeres af en selvopfattelse vi kalder *beslutningstageren /vælgeren*, der repræsenterer Guds Søns magt til at vælge imellem egoet og Helligånden:

Bevidsthed, som er planet for opfattelse (planet for beslutningstagning), var den første splittelse der blev indført i sindet efter adskillelsen, og som gjorde sindet til en opfatter (en vælger) i stedet for en skaber. (T-3.IV.2:1)

Det er denne ontologiske vælger - sindets evne til at vælge imellem sandhed og illusion - der er den skabelon der former grundlaget for alle de beslutninger vi synes at træffe her i tidens og rummets verden, hvor det ser ud som om vi er individuelle personligheder, der handler hver for sig:

I denne verden, er den eneste frihed der er tilbage friheden til at vælge; altid imellem to muligheder, eller to stemmer.

Men - du (beslutningstageren) *kan ikke* tage beslutninger alene. Det eneste spørgsmål er faktisk hvad du vælger at tage dem med. Det er virkelig alt. Den første regel er altså ikke tvang, men en simpel erklæring om en simpel kendsgerning. Du vil ikke tage beslutninger alene, uanset hvad du beslutter. For de tages enten med afguder eller med Gud. Og du beder enten anti-Krist eller Kristus om hjælp, og den du vælger vil forene sig med dig, og fortælle dig hvad du skal gøre. (T-30.I.14:3-9)

3) *det individuelle selv*

Når først valget for egoet er truffet, glemmer den adskilte, men stadig kun eneste, Søn af Gud sit valg, identificerer sig kun med sit nye, individuelle selv, og eksisterer kun på egen hånd og uafhængigt af Gud, som vi læser i denne passage fra tekstbogen:

Egoets mål er helt utilsløret uafhængighed for egoet. Fra begyndelsen er dets mål således at være adskilt, selvtilstrækkeligt og uafhængigt af enhver magt, undtagen dets egen. Det er derfor det er symbolet på adskillelse. (T-11.V.4:4-6)

Dette isolerede selv har ikke alene glemt sin *beslutning* om at være alene, men har også glemt det det nu har valgt *fra*: nemlig Helligåndens tankesystem om Soning. Alt hvad der er tilbage i Guds Søns bevidsthed er hans autonome og individuelle selv, der selvfølgelig er og bliver en illusion:

Den “individuelle bevidstheds” struktur er i det væsentlige irrelevant, fordi det er et begreb der repræsenterer den “oprindelige fejltagelse” eller den “oprindelige synd”. (B-in.1:4)

Det er klart, at..... indholdet af en eller anden særlig egoillusion ingen betydning har.....(T-4.VII.1:1)

Men Guds Søn har nu, i det mindste i sit eget vildledte sind, gjort sin fantasi til virkelighed, og i dette selvbedrag eksisterer han nu som et særskilt væsen:

Egoillusioner er helt konkrete, selvom sindet af natur er abstrakt. Dog bliver en del af sindet konkret når det splittes. Den konkrete del tror på egoet, fordi egoet er afhængigt af det konkrete. Egoet er den del af sindet, der tror at din eksistens defineres ved adskillelse. (T-4.VII.1:2-5)

4) selv A: Syndigt, skyldigt og bange

Som en del af sin skjulte strategi til at gøre sindet til et frygteligt sted, og presse Guds Søn til at forlade det og blive sindsløs, overbeviser egoet ham om, at dets opfundne historie om selviskhed og mord er sand. Sønnens selvopfattelse bliver så, at han er *syndig, skyldig og bange* (selv A), hvilket resulterer i at han bliver slået med rædsel ved tanken om hvad han tror han har gjort:

Du tror du er hjemsted for ondskab, mørke og synd. Du tror, at hvis nogen kunne se sandheden om dig, ville han blive frastødt og vige tilbage fra dig som fra en giftslange. Du tror, at hvis sandheden om dig blev afsløret for dig, ville du blive grebet af en så intens rædsel, at du ville styrte dig i døden for din egen hånd, men ville leve videre efter at have set, at dette er umuligt. (A-dI.93.1)

5) selv B: frygtsomt

På den måde lokker egoet Sønnen til at fraspalte synden og skylden, og projicere dem over på et nyt selv C, der bliver syndens og skyldens hjem. Det medfører at Sønnens individualitet kan fastholdes intakt, men uden synden og skylden: det uskyldige selv B, der nu er født. Men dette nye selv er lige så frygtsomt som før, fordi det misskabte selv C nu opfattes som morderen. Således har egoet med held overbevist Sønnen om, at hans hjem i sindet er en slagmark, og at han (selv B) - hvis han bliver der - uundgåeligt vil blive tilintetgjort (af selv C)

Den der tilraner sig Guds plads, og tager den selv, har nu en dødelig "fjende"..... Dens afslutning er uundgåelig, for dens udfald må nødvendigvis være døden. (H-17.5:8; 6:2)

6) *kroppen*

Og derfor fragmenterer Sønnen sig nu ud i et næsten uendeligt antal tanker for at frelse sig selv fra den visse død, og de projiceres ud fra sindet, og opfinder en individualiseret krop (det individualiserede selv B), der synes at kunne beskytte ham for evigt imod Guds indtrængen:

Kroppen er et hegn Guds Søn forestiller sig at han har sat op, for at adskille dele af sit Selv fra andre dele. Det er indenfor dette hegn han tror han lever, for at dø når det forfalder og opløses. For indenfor dette hegn tror han, at han er i sikkerhed for kærligheden. Når han identificerer sig med sin sikkerhed, betragter han sig selv som det der er hans sikkerhed. Hvordan kan han ellers være sikker på at han stadig er indeni kroppen, og holder kærligheden ude? (A-dII.5.1)

Denne fuldstændigt nye selvopfattelse, der er indkapslet af og defineret ved form, forstærkes konstant igennem opfattelsen af forskelle imellem een selv og alt andet og alle andre. Følgelig opfattes der ingen forbindelse imellem alle verdens former, og heller ingen forbindelse til vores sande Kilde. Uundgåeligt følger heraf, at vi alle oplever os som alene i universet, og i sidste instans uden mening, fordi den eneste mening ligger i vores sande Identitet som en del af Gud.

7) *det uskyldige offer*

Og til sidst opleves dette krops-selv (selv B) som et uskyldigt offer for verden (de fragmenterede selver C), og alt det onde der sker i verden som årsagen til al smerten og lidelsen. Det er kronen på egoets strategi til at bevare sin eksistens og sin særskilte identitet. For nu har Sønnen overtaget egoets individualitet - *i kroppen* - men kan på ingen måde holdes ansvarlig for at han har gjort det. *En eller anden eller noget andet har gjort det ved ham.* Og lidelserne i vores liv - fra fødsel til død - bekræfter 'sandheden' i denne vor sidste selvopfattelse: Det uskyldige offer (selv B), der lider under verdens onde forfølgere (selv C'erne):

Men hver eneste smerte du lider, ser du som et bevis på at han (vores broder, den onde søn af gud, der ikke opfattes som værende os selv) er skyldig i at angribe. Således ønsker du at gøre dig selv til tegnet på at han har mistet sin uskyld, og blot behøver at se på dig for at indse, at han er blevet fordømt. Når som helst du går ind på at lide smerte, at lide afsavn, at blive uretfærdigt behandlet eller at have behov for noget, anklager du blot din broder for at angribe Guds Søn. Du holder et billede af din korsfæstelse op for hans øjne, så han kan se sine synder indskrevet i Himlen med dit blod og din død, og går foran ham og lukker porten i og fordømmer ham til helvede. (T-27.I.2:2-3; 3:1-2)

Synd er troen på, at angreb kan projiceres uden for det sind hvor troen opstod. Her gøres den faste overbevisning om at ideer kan forlade deres kilde virkelig og meningsfuld. Og af denne fejltagelse opstår syndens og opofrelsens verden. Denne verden er et forsøg på at bevise din uskyld, så længe du elsker angreb. Dens fiasko ligger i at du føler dig skyldig alligevel, men uden at forstå hvorfor. Virkninger ses som adskilt fra deres kilde, og synes at være udenfor din kontrol, eller til at forhindre. Det der på den måde holdes adskilt, kan aldrig forenes. (T-26.VII.12:2-8)

Og på denne måde er Guds ene og fuldkomne Søn, der er forenet med Sin fader, i egoets drøm blevet reduceret til en sårbar og 'syndfri' krop, og dens lidelser er virkninger af *en andens* ondskab. Fra denne helvedesagtige selvopfattelse er ingen flugt mulig, og kun

..... lidt håb om frelse, for syndens verden ville for evigt forekomme virkelig. De der vildleder sig selv må nødvendigvis vildlede, for de må undervise i vildledning. Og hvad er helvede andet? (H-in.5:1-3)

Vi vil nu repetere egoets grundlæggende dynamik og dets basale blokeringer synd, skyld og frygt, som er de konkrete midler egoet anvender til at rodfæste os i verden med.

Synd, Skyld og Frygt

I kapitlerne to og tre blev de tredelte egosind beskrevet på et metafysisk plan, især i forhold til vores overbevisninger om Gud, vores Skaber, og Hans Tilstedeværelse (Helligånden) i vore splittede sind. Nu vil vi skifte fokus til det vi oplever som vores individuelle sind eller selv, der kun afspejler det ontologiske grundlag for vores fordrejede forhold til Gud. Forholdet imellem det individuelle og det kollektive ego, er et eksempel på det vigtige princip der belyses i Kurset, og som allerede er nævnt: Helheden findes i hver del, men helheden transcenderer samtidigt den kvantitative sum af delene, og er derfor hinsides vores forståelse. Som vi læser:

Hver del du husker føjer til din helhed, fordi hver del *er* hel. (T-9.VI.4:5)

Erkendelsen af delen som helhed, og af at helheden er i hver enkelt del, er fuldkommen naturlig, for det er den måde Gud tænker på, og det som er naturligt for Ham er naturligt for dig. (T-16.II.3:3)

Dette del/helhedsprincip er, som vi har set, givet i hologrammet, hvilket ikke var almindeligt kendt da *Et Kursus i Mirakler* blev skrevet ned i midten af 60'erne og først i 70'erne. Og når vi ser på det individuelle spaltede sind i lyset af dette princip, finder vi også her at *både* hele egotankesystemet om synd, skyld og frygt i det urette sind, og Helligåndens korrektion ved hjælp af tilgivelse i det rette sind, findes i hver eneste fragmenterede del af helheden i det splittede sind. I sammenhæng med det vi taler om her kan vi altså se, at alle mennesker - ja faktisk hele dyre- plante- og mineralriget - som er i denne verden, eller rettere *tror* de er i denne verden, kommer til den med hele egotankesystemet intakt i deres sind. De *former* dette morderiske tankesystem om specielhed viser sig i varierer meget, men deres *indhold* er altid det samme, indtil det ophæves igennem accepten af Helligåndens lære om tilgivelse. Nu vil vi så se på de konkrete og individuelle aspekter af dette sindssyge tankesystem.

Synd

Synd refererer til vores *tro* på, at adskillelsen er virkelig. Som nævnt tidligere, er denne tro egoets fortolkning af 'den lille vanvittige ide', som noget der er fuldstændigt horribelt, og som ikke skal tages let. Med Kursets ord, der allerede er citeret et par gange, blev 'tanken til en alvorlig ide, som både kunne fuldbyrdes og få virkelige konsekvenser.' (T-27.VIII.6:3)

Det vi i almindelighed omtaler som synd i vores personlige, individuelle liv, indebærer altid et eller andet aspekt af adskillelse fra andre, og medfører en overtrædelse af sociale, moralske eller religiøse regler eller værdier, uanset hvor relative disse måtte være. Set i lyset af Kursets definition af synd kan vi se, at overtrædelsen af disse værdier og idealer er en spejling af en ontologisk tro på, at vi har adskilt os fra den Gud vi kender som fuldkommen, god, sand og kærlig; troen på at illusionen om Sønnens evige dødelighed har erstattet sandheden om Guds evige godhed. I arbejdsbogen læser vi denne sammenfatning af syndens sindssyge væsen:

Synd er sindssyge. Den er det middel sindet drives til vanvid med, når det søger at lade illusioner erstatte sandheden. Og når det er vanvittigt, ser det illusioner hvor sandheden skulle være, og hvor den faktisk er..... Synd er hjemsted for alle illusioner, som kun står for forestillinger, og opstår af tanker der er usande. De er "beviset" på, at det der ingen virkelighed har er virkeligt. Synd "beviser" at Guds Søn er ond; at tidløshed må have en slutning; at evigt liv må dø. Og Gud Selv har mistet den Søn Han elsker, og har kun forfald at gøre Sig fuldstændig med, fordi Hans Vilje for evigt er overvundet af døden, kærligheden er dræbt af had, og fred aldrig skal være mere. (A-dII.4.1:1-3:3)

Således er synd, som vi allerede har set, den tunge pris Sønnen må betale for sin individualitet, sin autonomi og sin specielhed. Med en parafrase over Paulus' ord fra det berømte skriftsted (Romerbrevet 6.23) - som der i øvrigt henvises til mere end een gang i *Et Kursus i Mirakler* - kan vi sige, at adskillelsens løn er synd. Faktisk er den mere end det, for som vi nu skal se, fører synd uundgåeligt til skyld og frygt.

Skyld

Ud af troen på at vi er syndige vokser den oplevelse vi kalder *skyld*, som omfatter alle de negative overbevisninger og erfaringer vi har om os selv, både bevidste og ubevidste. De kan måske bedst sammenfattes i ordet selvhad. Skyld udtrykker den ide, at ikke alene har vi gjort ting vi ikke skulle have gjort, eller ikke fået gjort noget vi skulle have gjort - begge kategorier af forkerte eller mislykkede handlinger falder ind under syndens paraply - men vi er desuden medfødt forkerte i hver eneste fiber af vores væsen. Som om det ikke var slemt nok føjer egoets lære hertil, at alle adskilte væseners medfødte forkerthed er hinsides Guds Kærlige tilgivelse - selv hvis Han skulle have lyst til at tilgive os, hvad Han i egoets tankesystem absolut ikke har - uden at Han først gennemfører sin hævn. Ingen mennesker der tror de lever i denne verden - i en *virkelig* krop, med en *virkelig* personlighed - undgår denne frygtelige byrde af skyld. Og denne skyld vil altid komme til udtryk, selvom den måske ikke umiddelbart er genkendelig som sådan. Følelser af utilfredshed med ens egen krop eller personlighed, bekymringer angående sygdom, alderdom og evt. død, er blot nogle få af de mange udtryk skylden antager i vores personlige liv. Vi tror vi forstår, at årsagen til disse udtryk for skyld ligger udenfor vore sind, fordi vi ikke har nogen som helst erindring om skylden *i vores sind*, der er problemets sande årsag:

Syndens vidner står alle indenfor et meget lille område. Og det er her du finder årsagen til dit syn på verden. Engang var du ubevidst om, hvad grunden virkelig var til alt det verden syntes at påtvinge dig, uden at du havde inviteret det eller bedt om det. *Een ting var du sikker på: Din skyld var ikke blandt de mange årsager du opfattede, som det der bragte dig lidelse og smerte. Og på ingen måde bad du selv om dem. Sådan er alle illusioner opstået. Den der laver dem, ser ikke sig selv som den der laver dem, og deres virkelighed er ikke afhængig af ham. Uanset hvilken årsag de har, er det noget helt adskilt fra ham, og det han ser er adskilt fra hans sind. Han kan ikke tvivle på sine drømmes virkelighed, fordi han ikke ser den rolle han selv spiller i at lave dem, og få dem til at synes virkelige.* (T-27.VII.7; min kursivering)

Frygt

Og endelig, når vi først føler skylden, må vi nødvendigvis også *frygte* den straf vi tror må komme, og som selvfølgelig er retfærdig på grund af vores synd. Dynamikken følger det vigtige egoprincip om, at skyld forlanger at blive straffet, og det virker på denne måde: Siden det helt grundlæggende objekt for vores synd er Gud - fordi vi tror vi har angrebet Ham og Hans fuldkomne eenhed ved at kræve adskillelsen og individualiteten - må det grundlæggende objekt for vores frygt også være Gud, fordi vi nødvendigvis må tro, at det er retfærdigt at Han angriber os som gengæld. Den mærkelige og paradoksale tro på, at en kærlig Gud straffer Sine børn, og som mange religioner indeholder, har sin rod i denne sindssyge tanke. I kapitel to har jeg beskrevet denne dynamik i afsnittet om egoets tredje spaltning.

Det er klart, at ingen er i kontakt med denne ontologiske frygt, som Jesus forklarer i følgende passage, der også er citeret i et tidligere kapitel:

Tiden går således faktisk baglæns, til et øjeblik så ældgammelt, at det er hinsides al erindring, og endog hinsides muligheden for at blive husket. Men fordi det er et øjeblik der genleves igen og igen, og så igen, synes det at være nu. (H-2.4:1-2)

Således har frygtens specifikke former, som alle i denne verden oplever, deres rod i denne oprindelige frygt for den illusoriske guds gengældelse og straf, uanset dens tilsyneladende berettigelse som den uundgåelige virkning af vores synd imod ham i det forhistoriske øjeblikks sindssyge. Det populære børneeventyr om Lille Kylling, der var bange for at himlen når som helst kunne falde ned i hovedet på hende, udtrykker denne ontologiske og helt ubevidste bekymring, som deles af alle væsener. Denne bekymring kulminerer i frygten for den uundgåelige død, som egoet lærer os er den ultimative tilfredsstillelse af Guds morderiske ønske om hævn. Denne dynamik sammenfattes af Jesus i *Håndbog for Lærere* i følgende passage, som også har været delvist citeret tidligere:

(Tanken om) adskillelsen fra Gud... erklærer, i den klareste mulige form, at det sind der tror det har en adskilt vilje, der kan modsætte sig Guds Vilje, også tror at dette kan lykkes. At dette næppe kan være en kendsgerning, er indlysende. Men at man kan

tro det er en kendsgerning, er lige så indlysende. Og her ligger skyldens fødested. Den der tilraner sig Guds plads, og tager den selv, har nu en dødelig “fjende”. Og han må nødvendigvis være alene om sin beskyttelse, og lave sig et skjold, der kan give ham sikkerhed imod et raseri der aldrig kan mindskes, og en hævn der aldrig kan tilfredsstilles. (H-17.5:3-9)

Nøglen til forståelsen af denne ellers uforståelige passage ligger i begrebet det ubevidste, der fører et mareridtsagtigt liv, tilsyneladende uafhængigt af vores bevidste oplevelser. Uanset den tilsyneladende kilde i verden, begynder vores frygt derfor med denne ubevidste tro på synden, der forlanger at straffen skal komme *fordi* vi fortjener den, hvad enten strafudøveren opleves som en forælder, en søskende, en lærer, en nabo, en overordnet eller endog Gud Selv. På et mere upersonligt plan kan strafudøveren være regeringen, staten, økonomien, religiøse institutioner eller verdens tilstand i almindelighed. Intet af alt dette har noget at gøre med ydre virkelighed som den er, men med vores *opfattelse* af denne ‘virkelighed’, og den vil måske og måske ikke blive forstærket af andre mennesker eller omstændigheder.

Der findes ingen måde at undgå denne angst på, når først man har accepteret skylden ind i sit sind. Troen på at vi er skyldige, leder os ubevidst til at forvente gengældelse, og derfor går vi igennem livet i konstant frygt, i troen på at tragedier eller katastrofer kan ramme os når som helst. Ydermere er frygten for Gud så overvældende, at vi er parate til at gøre hvad som helst for ikke at komme for tæt på den, hvad konfrontationen med skylden og synden med sikkerhed vil medføre. Vi befinder os derfor i den ubehagelige situation, at vi først har gjort skylden virkelig, hvorefter vi er blevet bange for den, hvad der så endeligt kræver et massivt forsvar, der skal beskytte os imod den. *Et Kursus i Mirakler* beskriver denne afgørende måde at beskytte os selv på ved hjælp af fornægtelse i en vigtig passage, der allerede er citeret delvist i kapitel to

Hvordan kan denne uretfærdige kamp (imellem os selv og dette billede af gud vi har virkeliggjort) afgøres? Dens afslutning er uundgåelig, for dens udfald må nødvendigvis være døden..... Glem kampen. Accepter den som en kendsgerning, og glem den så. Husk ikke de umulige odds imod dig. Husk ikke, at “fjenden” er enorm, og tænk ikke

på din skrøbelighed i sammenligning med det. Accepter din adskillelse, men husk ikke hvad der førte til den. Tro på at du har vundet den, men behold ikke den mindste erindring om Hvem din mægtige “modstander” faktisk er. (H-17.6:1-2, 5-10)

Det kan ikke siges for tit, at hele dette tankesystem om synd, skyld og angst er selvopfundet, helt fra begyndelsen. Kun erindringen om Guds Kærlighed i Sønnens splittede sind, Helligånden, afspejler sandhed. Alt andet, begyndende med troen på at adskillelsen er virkelig, er valgt af Sønnen - der har identificeret Sig med egoet - som en måde at fornægte sandheden af erindringen om hans Identitet som Kristus på. Ved at træffe dette valg for illusionerne, og dernæst vælge alle de uundgåelige og illusoriske forsvar, der er nødvendige for at fastholde valget, er Sønnen naturligvis i stand til at beholde sin nyligt vundne adskillelse og individualitet - den største af alle illusioner - ved at fornægte sindets evne til at omgøre dette fejlagtige valg.

Sammenfattende kan vi forstå denne sammenhæng imellem synd, skyld og frygt (angst) som en eenhed. Troen på at vi i bund og grund er forkerte eller *syndige*, fører til oplevelsen af *skyld* over den vi tror vi er, og det fører igen til *frygt* for straf, som vi tror vi fortjener og vil få. Denne uhellige tre-enighed er et ‘sandt’ psykologisk helvede, og udgør grundlaget i egoets tankesystem. Den er det spaltede selv vi identificerer os med, og følgelig den vi baserer vore overbevisninger, værdier og opfattelser på. Den verden der opstår af dette selv er en verden af rædsel, hvorfra der ingen udgang synes at være. Vi har allerede set et skarpt tegnet portræt af dette ekstremt misbilligende selv-begreb i indledningsparagraffen i lektion 93 i arbejdsbogen.

Forholdet imellem synd, skyld og frygt beskrives også klart i 1.Mosebogs tredje kapitel. Vi kan se paradistilstanden før syndefaldet i den mytologiske have, som ensbetydende med eenheden imellem Gud og Hans Søn før adskillelsen. Der eksisterede ingen behov, og der fandtes kun freden og glæden ved at være i Guds Rige, forenet med hele skabningen. I den bibelske fortælling syndede Adam og Eva imod Gud, ved ikke at adlyde Hans påbud om ikke at spise af træet til kundskab om godt og ondt. Straks efter at de har spist frugten af det forbudte træ ‘åbnedes begges øjne, og de kendte at de var nøgne. Derfor syede de figenblade sammen og bandt dem om sig.’ (1.Mos.3.7). De forstod at de havde gjort noget forkert og

skammede sig. Og de 'skjulte sig for ham inde imellem havens træer'(3.8), fordi de frygtede for, hvad Gud kunne finde på at gøre som gengældelse for deres synd.

Således er vores svar på Guds Skabnings eenhed fødslen af det adskilte ego, drømmen om synd og skyld, der kulminerer i hvad Gud vil gøre som straf for vores synd. Og 1. Mosebog fortsætter faktisk egoets drøm ved at beskrive den straf Gud pålægger Adam og Eva: Igennem deres ulydighed, som bekræfter en vilje der er uafhængig af Guds, opstår et liv i lidelser, smerter og død. Med den bibelske guds hævnerrige ord:

Fordi du har gjort dette..... vil jeg mangfoldiggøre dit svangerskabs møje.... fordi du.....spiste af træet, som jeg sagde du ikke måtte spise af, skal jorden være forbandet for din skyld; med møje skal du skaffe dig føde alle dit livs dage..... i dit ansigts sved skal du spise dit brød, indtil du vender tilbage til jorden; thi af den er du taget; ja, støv er du, og til støv skal du vende tilbage!' (1.Mos. 3.14, 16, 17, 19)

Igennem denne adskilte viljes handlinger - egoet - syntes det væsen, den bibelske gud skabte i sit eget billede og lignelse (1.Mos.1.26), og som var af ånd og aldrig kunne dø, at miste sin lighed med Skaberen og at fortabe sin udødelighed. Vort sande liv i Gud - den oprindelige og evige tilstand af eenhed med Ham og hele Skabningen - forsvandt fra vores oplevelses-sfære. Det blev erstattet af egoets verden - symbolet på adskillelsen - og af dens karakteristika skyld, frygt, angreb og lidelse. Det er den verden vi lavede, og den manifesteres i den allerførste hændelse der beskrives i Mosebogen efter udstødelsen af paradiset. Historien om Kain og Abel (1.Mos. 4) er en tragedie om afsavn, jalousi og til sidst mord; det fuldstændigt modsatte af den verden af overflod, kærlighed og evigt liv, Gud skabte som vores virkelige arv som Guds børn.

Kroppen: Det Uskyldige Offer

En afgørende del af egoets forsvar imod at Sønnen husker Sin sande Identitet som ånd, er

troen på at kroppen er virkelig, for denne tro udgør tilsyneladende et bevis på, at adskillelsens synd er virkelig, og den er det nødvendigt at lave et forsvar imod:

I det øjeblik den vanvittige ide om at gøre dit forhold til Gud uheldigt syntes at være mulig, blev alle dine forhold gjort meningsløse. I det uheldige øjeblik blev tiden født, og der blev lavet kroppe til at huse denne vanvittige ide, og give den illusionen om at være virkelig. Og således syntes den at have et hjem der holdt sammen for en kort stund i tiden, og så forsvandt. For hvad kunne huse denne vanvittige ide imod virkeligheden i mere end et øjeblik? (T-20.VI.8:6-9; min kursivering)

Og den fysiske bekræftelse på vores synd, bliver selve det sted hvor vi prøver at skjule os for den 'store straffer'. Historien om Adam og Eva beskriver på samme måde som vi lige har set, hvordan disse mytologiske prototyper på adskillelsen forsøgte at skjule sig for Gud blandt havens træer i frygt for Hans forventede hævnerrige vrede. Som historien udvikler sig, er det selvfølgelig en forventning der er helt berettiget.

For at vi kan diskutere kroppen, er vi imidlertid nødt til at vende tilbage til skyldens verden, og igen se på skema 1 fra kapitel to, og anvende det på det individuelle plan. På skemaet kan vi se, at det oprindelige og arketypiske forhold imellem Gud og Hans Søn, det prototypiske specielle forhold, er blevet fragmenteret ud til det specielle forhold, der danner grundlaget for den individuelle verdens fysiske og psykologiske eksistens, og alle dramaerne i vores daglige liv. På den ontologiske model i skema 1 foregik spaltningen imellem selverne A, B og C udelukkende i sindet, men her på skema 3 ser vi nu, at spaltningen af selv A ud i selverne B og C bringer Sønnen fra sindet og ind i kroppen. Dynamikken er præcist den samme som tidligere, men nu har projektionen af tanken om synd, skyld og frygt tilsyneladende ført til opståelsen af en fysisk verden, hvori denne uheldige tre-enighed synes at antage en kropslig form. Vi tænker ikke længere på vores skyld eller selvhad som et sårbart selv i *tanken*, fordi det nu har fundet et hjem i det 'nye' selv vi kalder vores *krop*, hvor det stadig er yderst sårbart.

SKEMA 3**A (syndige selv)****sind****krop****specielle forhold****forskelle****B****C****(u-skyldige offer)****(skyldige krænker)****“mig”****autoritetsfigurer:
Biblens hævgerrige gud
forældre osv.**

Så samtidigt med disse følelser af at være ynkeligt mislykkede og mindreværdige, oplever vi nu også at være fuldstændigt hjælpeløse, og det i en verden der truer dette yderligt svækkede og belastede billede af os selv. Og naturligvis er det netop denne konstellation af følelser egoet har i sinde. Som vi var inde på i det forrige kapitel, antager kroppen så kendetegnene på sindet, som nu er blevet bragt ud af syne og erindring, og endda uden for muligheden for at blive husket. Igennem fraspaltningen af sindets synd (selv A), er der blevet lavet to ‘spritnye’ selver: Et selv der er opbevaringssted for den projicerede synd (C) der medfører et tredje selv (B), der nu er *uden* denne synd, og derfor er uskyldigt. Det er det selv vi alle stræber efter at opretholde som vores identitet: *Uskyldens ansigt*, som Jesus beskriver i slutningen af tekstbogen, som er det selv der skjuler det vi i hemmelighed tror er vores sande ansigt - det syndige selv A, når vi vælger at følge egoets strategi. Og dette selv, som vi har valgt med vores vælger eller beslutningstager for at opnå individualitet, skjuler vort Sande Selvs ansigt:

En selvopfattelse (selv A) laves af dig (Beslutningstageren/ vælgeren). Den har ingen lighed med dig (dit sande Selv, Kristus) overhovedet. Den er en afgud, der er lavet til at erstatte din virkelighed som Guds Søn. Den opfattelse af selvet der undervises i i verden, er ikke det den ser ud til at være. For den er lavet til at tjene to formål, hvoraf sindet kun kan erkende det ene. Det første (selv B) præsenterer uskyldens ansigt, det aspekt der er grundlag for handling (selv C). Det er dette ansigt der smiler, er charmerende, endog synes at elske. Det søger efter ledsagere, og det ser, af og til medlidende, på lidelsen og tilbyder sommetider trøst. Det tror at det er godt i en ond verden.

Dette aspekt kan blive vredt, for verden er ond og ude af stand til at give den kærlighed og beskyttelse, som uskylden fortjener. Og derfor er dette ansigt ofte tårevædet, på grund af de uretfærdigheder verden tildeler dem der ønsker at være gavmilde og gode. Dette aspekt angriber aldrig først. Men hver dag angriber hundrede ubetydeligheder dets uskyld, provokerer det til irritation, og i sidste instans til åbne fornærmelser og mishandling.

Uskyldens ansigt, som selvopfattelsen så stolt bærer, kan tolerere angreb som selvforsvar, for er det ikke et velkendt faktum, at verden opfører sig groft overfor forsvarsløs uskyld? Ingen, der laver et billede af sig selv, udelader dette ansigt, for han har brug for det. Den anden side (selv A) ønsker han ikke at se. Men det er den verdens lærdom har gjort til sit mål, for det er her verdens "virkelighed" fastlægges, for at sørge for at afguderne lever videre.

Ideen om selvet blev lavet for at undervise i den lektion, der er gemt under uskyldens ansigt. Det er en lektion om en frygtelig forskydning, og om en angst der er så tilintetgørende, at ansigtet (selv B) der smiler over den altid må se væk, så det ikke opfatter det forræderi det skjuler. Lektionen er sådan: "Jeg er det (selv B) du (selv C) har gjort mig til, og når du ser på mig, fordømmes du på grund af det jeg er". Verden smiler anerkendende til denne opfattelse af selvet, for den garanterer at verdens skikke bevares sikkert, og at de der følger dem ikke vil undslippe.

Her er den centrale lektion, der sikrer at din broder (selv C) er evigt fordømt. For det du er (det syndige selv A), er nu blevet hans synd. Og for dette er ingen tilgivelse mulig. Det har ikke længere nogen betydning hvad han gør, for din anklagende finger peger

på ham uden at skælve, med døden som mål. Den peger også på dig (selv A), men det gemmes stadigt dybere i tågerne under uskyldens ansigt (selv B). Og i disse tilhyllede hvælvinger bliver alle hans og dine synder beskyttet og skjult i mørke, hvor de ikke kan opfattes som fejltagelser, hvad lyset med sikkerhed ville vise. Du (selv B) kan hverken bebrejdes det du er, eller lave om på de ting det (selv C) får dig til at gøre. For dig (selv A) er din broder (selv C) således et symbol på dine (selv A's) synder, der stadig, i stilhed og med ubønhørlig pågaaenhed, fordømmer din broder for den forhadte ting du er. (T-31.V.2-6).

På denne måde udspiller vi i vores fysiske liv det ældgamle manuskript, ifølge hvilket vi fornægter den synd vi opfatter i vort indre (selv A) ved at fraspalte og projicere den, og helt bogstaveligt opfinder vi en verden fuld af konkrete selver C, der konstant griber ind i og krænker vores uskyld (selv B). At beskytte og bevare vores individualitet, samtidigt med at vi er fri for synden, er formålet med verden; hverken mere eller mindre. Den følgende passage fra 'Helligåndens Tempel' i tekstbogens kapitel 20, sammenfatter den funktion kroppen har i egoets plan:

Kroppen er egoets afgud; troen på synd gjort til kød, og dernæst projiceret udad. Dette frembringer hvad der synes at være en mur af kød omkring sindet, som holder det fanget på en ganske lille plet i tid og rum, forbundet indtil døden, kun givet et øjeblik til at sukke og sørge og dø til ære for sin herre. Og dette uhellige øjeblik synes at være livet; et øjebliks fortvivlelse, en ganske lille ø af tørt sand uden vand, usikkert indstillet på at blive glemt. Her standser Guds Søn et kort øjeblik for at tilbyde dødens afguder sin hengivenhed, og så gå videre. Og her er han mere død end levende. (T-20.VI.11:1-5)

Vi kan komme endda mere på det rene med egoets formål med at lave kroppen, ved at studere starten på menneskers liv. Freud og psykoanalytikerne har bidraget væsentligt til vores forståelse af hvor tidligt i livet disse følelser af afsavn, kropslig lemlæstelse og værdiløshed i virkeligheden opleves. Otto Rank, der var en af Freuds første tilhængere, lagde i begyndelsen af sin karriere stor vægt på betydningen af fødselstraumet som årsag til alle neuroser. Faktisk

kommenterede Jesus Ranks teori på et tidspunkt imens han dikterede *Et Kursus i Mirakler* til Helen, og han sagde følgende:

Hans 'fødselstraume' som ellers er en velbegrundet ide, var for begrænset, fordi den ikke pegede på adskillelsen, som i virkeligheden er en *falsk* ide om fødslen. Den fysiske fødsel er ikke et traume i sig selv. Men den kan minde det enkelte menneske om adskillelsen, der er en meget virkelig årsag til frygt. (ikke publiceret).

Indtil fødselsøjeblikket har fostret meget lidt eller slet ingen bevidsthed om sig selv som et isoleret væsen. Det begærer intet, fordi dets grundlæggende fysiologiske behov opfyldes af og igennem moderen. I den forstand, og kun i den forstand, er livet i livmoderen magen til paradistilstanden, der beskrives i 1. Mosebogs andet kapitel, hvor Adam intet manglede, da alt var blevet givet af Gud, der afspejler det princip der i *Et Kursus i Mirakler* kaldes overflod (se. f.eks. T.1.IV.3). I en tilstand hvor der ikke er nogen mangel, kan der heller ikke være nogen følelse af adskillelse, eller af at der er andre væsener. Biblen siger om Adam og Eva før faldet, at de 'var begge nøgne, både Adam og hans hustru, men de blue des ikke' (1.Mos.2.25). Der var ingen skam (eller skyld), for de havde endnu ikke besluttet sig for at gøre oprør. Denne præ-adskillelses-tilstand kan på sin vis sammenlignes med fostrets liv, derved at det er eet med sin mor og eet med sin verden.

Ved fødslen forandres alt dette. I en begivenhed der er analog til udstødelsen af Edens Have, og ontologisk afspejler den tilsyneladende adskillelse fra Gud, udstødes barnet pludselig fra sit paradys, og kommer ud i en verden af adskillelse. Og denne udstødelse opleves *ikke* som forårsaget af dets eget valg, men af biologiske kræfter, der helt klart ligger udenfor barnets kontrol. Så helt fra starten af det vi kalder menneskets liv, er fostret den uskyldige virkning (selv B) af seksuelle (eller laboratoriske) hændelser og uundgåeligheder (selv C) som det intet kan indvende imod. Ni måneder senere, ved fødslen, bliver barnet for første gang i sit liv pinligt bevidst om at det har behov, der ikke opfyldes øjeblikkeligt, og sommetider slet ikke opfyldes, *uden at det er dets egen skyld*. Det vi i virkeligheden ser er selvfølgelig det pludselige skift fra speciel kærlighed til specielt had; det skift der er en del af egoets strategi, og som er så pinagtigt karakteristisk for vores daglige eksistens i verden. Det er skiftet fra

den kvasi-paradisiske tilstand (der i virkeligheden er total afhængighed) hvor alle vores behov opfyldes, til oplevelsen af at blive udstødt eller forkastet af kærligheden, med det til følge at vi må klare os selv.

Læseren opfordres til at huske, at babyen (selv B) *ikke er andet* end den ene halvdel af projektionen af det syndige selv A, der stadig er i sindet. Og da ideer ikke forlader deres kilde, har den tilsyneladende nyfødte baby ingen virkelig eksistens udenfor det sind, der faktisk har optænkt den. Men egoets mål, som er at gøre Sønnen sindsløs, dikterer at barnet fremtræder som om det er anderledes og alene, og fremfor alt er det uskyldige offer for begivenheder, der er udenfor dets kontrol. Så hvis vi lytter omhyggeligt til indholdet bag formen af hver eneste nyfødts skrig, vil vi høre dets klare budskab til verden: 'Det var ikke mig der gjorde det. Forstødelsen af mig er ikke min skyld; en anden (min mor) har ansvaret for den tilstand jeg nu befinder mig i'. Og hvert eneste skrig der nogensinde er ytret siden, afspejler dette grundlæggende budskab om det uskyldige offer.

Fuldstændigt efter egoets arrangement får denne traumatiske adskillelses begivenhed, der er så ladet med skyld, os til at føle os sårbare og ude af stand til at opfylde vores egne behov. Den angst det medfører, bliver på et eller andet plan hos os hele livet. Men den virkelige kilde til 'fødselstraumet' ligger i, at vores fødsel er en påmindelse om den oprindelige adskillelse - troen på at synd er virkelig - som er roden til al skyld og frygt. Og denne påmindelse er som sagt forblevet i vore skyldige sind (selv A), der fordi den er uerkendt til stadighed projicerer en verden af kroppe.

Kroppen (selv B) vil blive ved med at være skyldens (selv A i sindets) budbringer, og vil handle som den befaler, så længe du (vælgeren) tror at skyld er virkelig. For skyldens virkelighed, er den illusion der synes at gøre den tung og uigennemskuelig, uigennemtrængelig, og et virkeligt fundament for egoets tankesystem. (T-18.IX.5:1-2)

Vore kroppe, der nu er kommet til at symbolisere adskillelsens tilstand, symboliserer så også skylden fra vores sinds synder, og dette resulterer i den skam der er forbundet med vores person og med visse kropsfunktioner. I vores kultur kan man se en stærk reaktion imod denne skam, i forsøgene på at fornægte vores afsky for os selv ved at gøre kroppen attraktiv. Den

kosmetiske industris kæmpesucces er et resultat af denne reaktion. På lignende måde viser den enorme vækst i de medicinske og farmaceutiske gigantselskaber, samfundets behov for at holde kroppen i live og sund. Når vi identificerer os med vores fysiske selv, bliver den smerte, vore kroppe uvægerligt vil lide under, ubevidst til den straf vi tror vi har fortjent for vores synd. Det starter en ond cirkel: kroppens skrøbelighed bekræfter sindets synd, hvilket får os til at identificere os endnu stærkere med kroppen, fordi vi føler et behov for at beskytte den eller at gøre den attraktiv.

Den normale udviklingsproces fra fødsel til død, består i at lære at klare sig overfor de barske realiteter i et liv alene, som uskyldige ofre (selv B), i en verden der opleves som voldelig og truende (selverne C), og som er udenfor vores kontrol og som vi ikke har ansvar for. Vi tilpasser os den alle mere eller mindre, men det er en tilpasning til en situation der i sit inderste væsen er dyb angst for at vore forsvar skal bryde sammen, og kaste os tilbage til vores følelser af hjælpeløshed og afmagt (selv A), der igen er et forsvar *imod* at vælge sandheden om vores sande virkelighed som Guds Søn, Kristus:

Enhver tilpasning er derfor en forvrængning, og påkalder forsvar som kan opretholde den overfor virkeligheden. Viden behøver ingen tilpasning, og fortabes faktisk hvis der foretages noget skift eller nogen forandring. For dette reducerer den straks til blot og bar opfattelse; en måde at se på, hvorved visheden går tabt og tvivlen trænger ind. I denne svækkede tilstand *er* tilpasning nødvendig, fordi den ikke er sand. (T-20.III.1:3-6)

Vi udvikler alle vore egne specielle måder at anvende tilpasning som forsvar overfor verden på, og lærer at overleve ved at tage forskellige skridt til at sikre vores fysiske og psykologiske tryghed og komfort. Sådanne overlevelseshforanstaltninger er uundgåelige, når vi først har identificeret os med dette adskilte egoselv, og de udgør det centrale tema i egoets verden.

Skyld er altså en altgennemtrængende følelse af fremmedgjorthed, isolation og hjælpeløshed, der bliver hos os fra det øjeblik vi fødes til vi dør. Den minder os om at vi er hjælpeløse og sårbare væsener, der lever i rædsel midt i en verden, *vi som sagt ikke er ansvarlige for*, og som truer med at angribe og endog tilintetgøre os når som helst. Skylden omfatter således - som også før nævnt - ikke kun de ting vi har gjort eller sagt som vi tror er forkerte, og dem vi

ikke fik gjort eller sagt, som vi tror er rigtige at gøre eller sige - der altsammen er rodfastet i vore kroppe - men også en altgennemtrængende følelse af at *være* forkert, mindreværdig eller værdiløs, der har sin oprindelse i vores sind. Forudsætningen for skylden er således troen på, at der er noget medfødt forkert eller syndigt ved os, som vi altid må føle os skyldige over, og som egoet fortæller os aldrig kan ophæves.

Siden kroppen er det håndgribelige udtryk for egotankesystemet, og formålet med den er at gøre adskillelsens synd virkelig, må den nødvendigvis blive et symbol på synd, som vi har været inde på. Derfor må ethvert engagement i kropstanker eller kropsaktiviteter på det allerdybeste plan minde os om vores frygtelige og utålelige syndighed som vi opfatter det, men det er godt begravet i vores sind, skjult af vores fysiske og psykologiske identifikation. *Et Kursus i Mirakler* kalder sådanne tanker for *magi*, og sammenfatter dynamikken i en passage der beskriver egoets måde at anvende symboler på, til at forstærke den angst der opretholder egoets eksistens.

Men hvordan vil du nu reagere på alle magiske tanker? De kan kun genopvække sovende skyld, som du har skjult, men ikke opgivet. Hver eneste siger tydeligt til dit skræmte sind: "Du har tilranet dig Guds plads. Tro ikke Han har glemt det". Her har vi frygten for Gud repræsenteret i sin rene form. For i den tanke har skylden allerede hævet vanviddet op på Guds trone. (H-17.7:1-6)

Opfattelsen (selv B) af synd i en anden (selv C) er den pinagtige påmindelse om kilden til denne synd i vort eget sind (selv A).

Dette selvsamme princip er for øvrigt det der ligger nedenunder den næsten universelle association af seksualitet med synd (eller i visse religioner eller verdslige trossystemer, med hellighed; denne omvending følger den egodynamik der kendes som reaktionsdannelse, hvorigennem vores bevidste tanker eller adfærd bliver det modsatte af det vi tror er sandt, men en 'sandhed' som er ubevidst). Historien om Adam og Eva udtrykker billedligt denne association, idet de to 'synderes' første handling efter at de havde spist af den forbudne frugt var at skjule deres nøgenhed. Den handling beskriver den øjeblikkelige projektion af skylden over den synd det er at vende sig fra Gud - en tanke i deres sind - over på kroppen, og helt

specifikt på deres seksuelle organer, som nu bliver 'kilden' til deres skam. Det er interessant, at det hollandske ord for pubeshår er 'skamhår' (ligesom det danske ord for knoglen lige bag disse hår er 'skamben'). Da Biblen er blevet til igennem de menneskers egoer, der har udformet de forskellige dele af den ned gennem tiderne - i det mindste for størstedelens vedkommende, som det kan ses i den klart egobaserede dualistiske teologi, der gennemtrænger hele dens lære - kan vi forstå denne sammenkædning af sex og skam ved at undersøge det konkrete formål egoet har med seksualitet.

Sex er midlet til fysisk reproduktion, som vi arrogant tror er livets kilde. Det er et udtryk for den grundlæggende egotro, at vi - vores kropslige selver - er skaberne. Derfor bliver sex det håndgribelige symbol på vores 'oprindelige synd', nemlig at vi har overtaget Guds rolle som skaber, og helt fjernet Ham. Derfor er det ikke noget under at der er så meget skyld forbundet med seksualitet, og at så mange religioner og åndelige skoler har anset sex for at være u-åndeligt, om ikke ligefrem selve syndens udtryk. St. Augustin var en kirkefader med stor indflydelse i det femte århundrede, og han identificerede den oprindelige synd med lystenhed, og anslog den moralske tone for kristne i de følgende århundreder. Interessant er det, at før sin omvendelse til kristendommen var Augustin promiskuøs, og man kan opstille den hypotese, at set fra et psykologisk synspunkt var hans senere morallære en reaktionsdannelse imod hans tidligere livmønster, som han er kommet til at opfatte som syndigt. Men alt sammen er det naturligvis ganske enkelt et udslag af egoets strategi til at forskyde sindets (selv A's) synd og skyld til kroppen (selv C), der til stadighed gør selv B til det uskyldige offer, der må forholde sig til disse 'syndige' seksuelle drifter. Vi vil komme tilbage til denne ide i kapitel syv.

For det andet udelukker den tydelige fokus seksualiteten sætter på kroppen som en kilde til nydelse, fuldstændigt vores identitet som ånd, og det er en lige så stærkt motiverende faktor til skyld. I en vigtig sætning, som vi kommer tilbage til senere, siger Jesus til os:

Det ser ud som om kroppen er symbolet på synd, så længe du tror den kan give dig det du ønsker. Så længe du tror den kan give dig nydelse, vil du også tro den kan give dig smerte. (T-19.IV-A.17:10-11)

Og nogle afsnit senere:

*Det er umuligt at søge efter nydelse igennem kroppen, og ikke finde lidelse. Det er afgørende at dette forhold forstås, fordi det er det egoet ser som bevis for synd. Det er virkelig ikke en strafforanstaltning overhovedet. Men det er det uundgåelige resultat af at sætte dig selv lig med kroppen, for det er invitationen til lidelse. Det inviterer frygten til at træde ind, og til at blive dit mål. Skyldens tillokkelse *må nødvendigvis* indtræde samtidigt, og uanset hvad frygten beordrer kroppen til at gøre, er det derfor lidelsesfuldt. Den vil dele lidelsen i alle illusioner, og illusionen om nydelse vil være det samme som lidelse.* (T-19.IV-B.12; Min kursivering)

En sådan fokus på kroppen som en kilde til nydelse fornægter sandheden i følgende vigtige sætning fra tekstbogens første kapitel:

Al virkelig nydelse kommer af at gøre Guds Vilje. Det er fordi *ikke* at gøre det, er en fornægtelse af Selvet (vores virkelige *ikke-fysiske* Identitet som ånd). (T-1.VII.1:4-5)

Det er vigtigt her at sige, at denne fremstilling bestemt ikke skal antyde at man bør føle sig skyldig over at have seksuelle tanker, følelser og oplevelser, mere end over at man bør føle sig skyldig fordi man behøver ilt eller mad for at overleve. Men det er nyttigt at forstå den seksuelle dynamik for bedre at komme til at forstå skyldens dynamik, som er *det der er problemet*.

‘En Fremmed i et Fremmed Land’: Tilværelsen i en Fremmed Verden

Siden al skyld og frygt hviler på den fundamentale tro på at vi har syndet, eller at adskillelsen fra Gud virkelig er sket, må enhver oplevelse af skyld og frygt automatisk forstærke troen på, at adskillelsens verden også er virkelig. Som jeg har sagt mange gange tidligere, stemmer dette fuldstændigt overens med egoets plan til at beskytte sin eksistens overfor sindets evne til at beslutte sig imod det. Hvis verden er virkelig, må den tanke om adskillelsen - selve egoet - der lavede den også være virkelig. Det er hvad der er at sige om Soningen,

argumenterer egoet. Således er det skylden og frygten - *og ikke vores adfærd* - der rodfæster os i denne verden. Disse primære egotanker gør ikke alene verden virkelig for vores opfattelse, men de starter en ond cirkel, som vi føler os fanget i og tilsyneladende ikke har mulighed for at undslippe; fanget i en fremmed verden, der kun er en afspejling af sindets oplevelse af at være fremmedgjort for Gud. Mange steder beskriver Jesus denne fremmedgørelse af vores selv fra Selvet, eller den oplevelse det er at være 'en fremmed i et fremmed land', for nu at citere den berømte linie fra 2. Mosebog (2.22). F.eks. forekommer ordene 'fremmed', 'landflygtig' og 'hjemløs' ofte i *Et Kursus i Mirakler*, som det kan ses af følgende repræsentative passager:

Gud er ikke en fremmed for Sine Sønner, og Hans Sønner er ikke fremmede for hinanden.....Der er ingen fremmede i Guds skaberværk. (T-3.III.6:3; 7:7)

Guds Søn har virkeligt behov for trøst..... Himmeriget er hans, og alligevel vandrer han hjemløs omkring. Hjemme i Gud er han ensom, og midt iblandt alle sine brødre er han venneløs. (T.11.III.2:1-3)

Du vil foretage en rejse, for du er ikke hjemme i denne verden. (T-12.IV.5:1)

Intet som helst er sket, andet end at du har lagt dig til at sove, og drømt en drøm hvor du var en fremmed for dig selv..... (T.28.II.4:1)

Og en hel lektion i arbejdsbogen - 'Jeg er hjemme. Frygt er Den Fremmede her' - behandler meget bevægende dette tema om at være fremmed og landflygtig i en verden, der tydeligt nok ikke er vores hjem:

Frygt er en fremmed på kærlighedens veje. Identificer dig med frygt, og du vil blive en fremmed for dig selv. Og således bliver du ukendt for dig selv. Det der er dit Selv, bliver ved at være fremmed for den del af dig, som tror at den er virkelig, men anderledes end dig selv..... Der er en fremmed i vor midte, der kommer af en ide så fremmedartet

for sandheden, at han taler et andet sprog, ser på en verden sandheden ikke kender, og forstår det sandheden betragter som meningsløst. Og endnu mere mærkværdigt, forstår han ikke hvem han kommer til, og påstår alligevel at hans hjem tilhører ham, hvorimod han der er hjemme nu er fremmed..... Hvem er den fremmede? Er det frygten eller dig, der ikke passer til det hjem Gud gav Sin Søn?..... Den der frygter, har blot fornægtet sig selv og sagt: "Jeg er den fremmede her. Og derfor overlader jeg mit hjem til een, der er mere lig mig selv end jeg er, og giver ham alt det jeg troede tilhørte mig." Nu er han landflygtig af nødvendighed, og ved ikke hvem han er, usikker på alt undtagen dette: At han ikke er sig selv, og at hans hjem er blevet nægtet ham. Hvad søger han nu? Hvad kan han finde? En fremmed for sig selv kan ikke finde noget hjem uanset hvor han søger, for han har gjort det umuligt at vende hjem. (A-dI.160.1:1-4; 2:1-2; 4:1-2; 5:2-6:3)

Der er en meget stærk beskrivelse af livet i denne illusoriske og sindssyge verden, i følgende passage fra en senere lektion, der giver et billede af hvordan verden opleves af een der tror den er virkelig:

Her er det eneste hjem han tror han kender. Her er den eneste tryghed han tror han kan finde. Uden den verden han lavede er han en udstødt; hjemløs og bange. Han forstår ikke, at det er her han faktisk er bange, og også hjemløs; en udstødt der vandrer omkring så langt hjemme fra, at han ikke forstår at han har glemt hvor han kom fra, hvor han går hen og endog hvem han virkeligt er.

Han vandrer blot videre, bevidst om den formålsløshed han ser overalt omkring sig, og opfatter hvordan hans lille lod stadig svinder ind, imens han går afsted til ingen steder. Og stadig går han videre i elendighed og armod, alene, skønt Gud er med ham, og han har en skat der er så stor, at alt hvad verden indeholder er værdiløst i sammenligning med dens storhed.

Han forekommer at være en sørgelig skikkelse; træt, udslidt, i forslidt tøj, og med fødder der bløder lidt på grund af den stenede vej han går på. Ingen har ikke identificeret sig

med ham, for alle der kommer her har fulgt den vej han følger, og har følt nederlag og håbløshed, som han føler dem. (A-dI.166.4; 5:4-5; 6:1-2)

En meget smuk lektion - 'Jeg vil være stille et øjeblik og gå hjem' - giver endnu et billede af de nagende kvaler vi har over at være i en verden der ikke er vort hjem, imens vi desperat prøver på at huske vort virkelige hjem:

Denne verden, som du synes at leve i, er ikke dit hjem. Og et eller andet sted i dit sind ved du, at det er sandt. Et minde om dit hjem bliver ved med at forfølge dig, som om der var et sted der kaldte på dig for at få dig til at vende tilbage, selvom du ikke genkender stemmen, eller forstår hvad det er stemmen minder dig om. Men alligevel føler du dig som en fremmed her, fra et eller andet fuldstændigt ukendt sted. Ikke noget så tydeligt, at du med sikkerhed kan sige du er landflygtig her..... Ingen ved ikke hvad vi taler om..... Vi taler i dag for hver eneste som går i denne verden, for han er ikke hjemme. Han går usikkert omkring i en endeløs søgen, og leder i mørket efter det han ikke kan finde, uden at erkende hvad det er han søger. Han laver tusind hjem, men ingen af dem tilfredsstiller hans rastløse sind. Han forstår ikke at han bygger forgæves. Det hjem han søger kan ikke laves af ham. Der er ingen erstatning for Himlen. Alt hvad han nogensinde lavede er helvede. (A-dI.182.1:1-5; 2:1; 3)

Og til sidst disse to uddrag fra lektionerne 200: **Der er ingen anden fred end Guds fred.'** og 188: **' Guds fred lyser i mig nu.'**

Kom hjem. Du har ikke fundet din glæde på fremmede steder og i fremmede former, der ingen mening har for dig, på trods af at du forsøgte at gøre dem meningsfulde. Denne verden er ikke det sted du hører til. Du er en fremmed her. Men det er givet dig at finde de midler, hvorved verden ikke længere forekommer at være en indespærring eller et fængsel for nogen. (A-dI.200.4)

Lys er ikke af verden, men du der bærer lyset i dig, er også en fremmed her. Lyset kom med dig fra dit fødehjem, og blev hos dig fordi det er dit. Det er det eneste du bringer med dig fra Ham Der er din Kilde. Det lyser i dig fordi det oplyser dit hjem, og leder dig tilbage til hvor det kom fra, og du hører hjemme. (A-dI.188.1:5-8)

Søvn er en anden metafor Jesus anvender i *Et Kursus i Mirakler* til at symbolisere livet i denne kroppens fremmede verden, og endnu mere specifik er den vigtige metafor 'drømmen', der betegner både egoets mareridtsagtige illusioner og Helligåndens lykkelige drømme. Disse 'lykkelige drømme' er et beskrivende udtryk for at vi har valgt at tilgive, som i sidste instans sætter os i stand til at vågne fuldstændigt fra drømmenes verden. Det følgende er nogle eksempler, der beskriver kontrasten imellem søvn og *virkelig* vågen tilstand, som er livets tilstand i Himlen:

Din vilje er stadig i dig, fordi Gud nedlagde den i dit sind, og selv om du kan lade den sove, kan du ikke udslette den..... Hvile kommer ikke af at sove, men af at vågne. Helligånden er råbet om at vågne og blive glad. Verden er meget træt, fordi den er ideen om udmattelse. Vores opgave er den glædelige, at vække den til Råbet for Gud. (T-5.II.1:5; 10:4-7)

Du har valgt en søvn, hvor du har haft slemme drømme, men søvnen er ikke virkelig, og Gud kalder på dig for at vække dig. Der vil intet være tilbage af din drøm når du hører Ham, fordi du vil vågne op. (T-6.IV.6:3-4)

Du er hjemme i Gud, og drømmer om eksil, men er fuldkomment i stand til at vågne op til virkeligheden..... Du husker ikke hvordan det er at være vågen. (T-10.I.2:1; 3:2)

Du som har tilbragt dit liv med at bringe sandhed til illusion, og virkelighed til fantasi, har gået drømmenes vej. For du er gået fra at være vågen til at sove, videre og videre, til stadig dybere søvn. Hver drøm har ført til andre drømme, og hver eneste fantasi

som syntes at bringe et lys ind i mørket, gjorde kun mørket dybere. Dit mål var et mørke, hvor intet lys kunne trænge ind. (T-18.III.1:1-4)

Sindet kan tro det sover, men det er alt. Det kan ikke ændre på det der er dets vågne tilstand. Det kan ikke lave en krop, og ikke være i en krop..... Det der forekommer som døden, er kun et tegn på at sindet sover..... Det der ser ud til at være det modsatte af livet, er blot søvn. (A-dI.167.6:1-3, 7; 9:1)

Vi går nu over til at se på de uundgåelige konsekvenser af en sådan søvn: Oplevelsen af at være fanget i kroppens og verdens fængsel, hvorfra der intet virkeligt håb synes at kunne næres om at blive fri.

Fanger af Os Selv

Indeni egoets eksil-verden er der ingen flugtmulighed, fordi fængsling, som vi har set, er formålet med verden og kroppen. Så længe vi tror vore problemer er i det fysiske univers, vil vi også søge efter løsninger der. De 'løsninger' egoet tilbyder - der alle er forskellige former for det Kurset kalder specielle forhold - er blot snedige måder til at forstærke problemet med, fordi de bliver ved med at lære os (selv B) at se verden (selv C) som virkelig og adskilt fra den indre årsag (selv A). Som Jesus forklarer os i *Et Kursus i Mirakler*, er egoets grundsætning: 'Søg, men find ikke' (T-16.V.6:5). Den måde vi definerer problemet på bestemmer hvor vi søger dets løsning. At definere et problem som ydre, medfører uundgåeligt at vi må forsøge at løse det i det ydre, igennem det Jesus omtaler som magi, et begreb vi har været inde på i en anden sammenhæng. Frelse kan aldrig nogensinde findes ved at søge udenfor (magi), men kun ved at se indad (miraklet) - i vores sind - hvor problemet i virkeligheden er. Denne indre søgen er naturligvis lige præcis det egoet ikke ønsker. Sindets beslutning om at være en individuel personlighed, og som følge heraf et syndigt selv A, må for evigt skjules, for ikke at beslutningen skal blive ændret, og egoet forsvinde i sin egen intethed.

Tænk på den biograf vi kort besøgte i kapitel tre, der er fyldt med mennesker der er opslugt af de billeder de opfatter på lærredet foran sig. På trods af at de er opslugt af skuespillernes handlinger på lærredet, er de alligevel samtidigt på en eller anden måde bevidst om situationens 'virkelighed': Der er en film der løber igennem en fremviser, der står i et rum bagved dem; og denne film *projiceres* op på lærredet, hvor den ses og reageres på. Det er faktisk et interessant eksempel på, hvordan dissociation - spaltning - sætter een i stand til at fastholde tanker om virkeligheden og illusioner samtidigt i sit sind. På den ene side ved vi, at det vi ser på er ren illusion; ikke kun fordi film sædvanligvis er illusion, men også fordi de mennesker og situationer vi ser ikke er der virkeligt. Men på den anden side reagerer vi *psykologisk som om* billederne på lærredet er virkelige; vi ler og græder, bliver bange, vrede eller keder os, glæder os når helten vinder, og bliver tossede når det onde viser sig og vinder over det gode.

Så selvom en del af os ved at der intet sker, reagerer en anden som om der *virkeligt* sker noget. Men vi rives ud af vores illusion hvis der pludseligt opstår problemer med filmfremvisningen. Hvis f.eks. billederne på lærredet begynder at hoppe, eller der opstår strømsvigt. Så rives vi ud af vores kvasi-drømmetilstand, og forlanger irriteret at få drømmen tilbage. Prøv at forestille jer hvordan vi ville opleve det, hvis en eller anden sprang op til lærredet, og med hænderne forsøgte at få de rystende billeder til at være rolige. I bedste fald ville han blive anset for en tåbe, i værste for klinisk sindssyg. Det er klart at problemet med de rystende billeder intet har at gøre med det opfattede lærred, men derimod med noget der foregår med projiceringen i rummet bag os, der ikke ses, men som under forevisningen slet ikke huskes. I eksemplet her repræsenterer projektorrummet selvfølgelig sindet (selv A), og selve filmprojektoren sindets evne til at projicere, og den film der vises er enten Helligåndens eller egoets. Lærredet repræsenterer verden, som vi ustandseligt identificerer os med (selverne B, der hele tiden påvirkes af selverne C), imens vi 'glemmer' at det vi ser og oplever *ikke er andet* end spejlingen eller det projicerede billede af det tankesystem (selv A) der passerer igennem sindet. Og endelig symboliserer den person der sidder i biografen og ser filmen, og glemmer alt om projektoren klart beslutningstageren (eller i dette tilfælde iagttageren), der har valgt at glemme sit syndige selv A, og kun opleve virkeligheden som de projicerede billeder af en adskilt verden fuld af synder.

Til det billede af biografen som jeg her benytter, har jeg taget indholdet fra den berømte allegori om hulen i Platons 'Staten' (VII 514 - 520), en af de mest berømte af alle filosofiske tekster. Dens klarhed og direkte relevans for *Et Kursus i Mirakler* berettiger nogen omtale her. Måske vil studerende af Kurset genkende allegorien de tre steder Jesus omtaler den i tekstbogen (T-20.III.9; T-25.VI.2; T-28.V.7). Specielt behandler Platon her det tema der optog ham hele livet, og som også er centralt for *Et Kursus i Mirakler*: Forholdet imellem fremtrædelsesformer og virkelighed.

Noget forenklet beskriver Platon en hule, hvor nogle fanger er lænked, og sidder ansigt til ansigt med væggen inde i hulen:

I denne hule er der mennesker, der har været fanger der siden de var børn, og deres ben og hals er så fastlåst, at de kun kan se lige frem for sig, og ikke kan dreje hovedet.

Bag dem er indgangen til hulen, og udenfor den går der en vej med al den normale dagligdags trafik. Bag vejen flammer der et bål, hvis lys skinner ind i hulen, og kaster skyggerne fra trafikken op på væggen direkte foran de lænked fanger. Og endelig bag bålet skinner solen, der er den egentlige lyskilde. Fangerne, der ikke kan se de virkelige skikkelser der passerer bag dem på vejen, ser kun deres skygger, og tror det er dem der er virkeligheden:

Tror du at fangerne kan se noget af sig selv eller af deres kammarater, bortset fra de skygger der af ilden kastes op på hulens væg overfor dem? Og ville de se mere af de effekter der bæres ad vejen?..... Og hvis de nu kan tale til hinanden, vil de så ikke tro, at de skygger de ser er virkelige ting? Og hvis væggen i deres fængsel tilbagekaster lyde, tror du så ikke at de ville tro stemmen tilhører en af skyggerne foran dem, hvis en af de forbipasserende på vejen taler?..... Og vil de ikke på den måde altid tro, at objekternes skygger er hele sandheden?

På et tidspunkt befries en af fangerne (som senere bliver filosof-kongen, Platons idealhersker) og går henimod hulens åbning og bålet. Han begynder at forstå, at det han selv og de andre troede var virkeligheden blot er en *illusion* om virkeligheden:

..... det han plejede at se var så megen tom meningsløshed, og at han nu var nærmere virkeligheden og at se mere korrekt, fordi han nu var vendt mod objekter der var mere virkelige.....

Den befriede fange fortsætter ud i solskinnet, men hans øjne gør i begyndelsen meget ondt på grund af det skarpe lys. Efterhånden kan han dog se mere og mere klart på verdenen uden for hulen:

I begyndelsen syntes han det var lettest at se på skygger, dernæst på spejlbilleder af mennesker og objekter i vand, og endelig på selve objekterne. Derefter syntes han det var lettere at se på de himmelske legemer og himlen om natten, og at se på månens og stjernernes lys, fremfor på solen og dens lys om dagen. Det han kunne gøre til sidst var at se direkte på solen (Gud), og stirre på den uden at behøve at benytte spejlingerne i vandet eller et andet medium, men som den er i sig selv..... Senere kom han til den konklusion, at det er solen der er årsag til de skiftende årstider og årenes gang, og som kontrollerer alt i den synlige verden, og på en måde er ansvarlig for alt hvad han selv og hans medfanger normalt ser på.

Da bliver han ked af det på sin medfangers vegne, og den oplyste mand vender tilbage til hulen for at dele sin nyerhvervede viden med dem. Men han 'gør sig til grin', fordi hans øjne nu er nødt til at tilpasse sig hulens verden af mørke og skygger. Og fangerne siger til ham, at

hans besøg i oververdenen har ødelagt hans syn, og at opstigningen ikke engang var forsøget værd. Og hvis nogen vil prøve på at befri dem og føre dem op, vil de dræbe ham hvis de kan få fingre i ham.

Det var uden tvivl indlysende for Platons atheniensiske læsere, at forbilledet for den befriede fange der nåede viden om det gode, var Sokrates, der blev henrettet af sine egne bysbørn, fordi han forsøgte at opvække sandheden om forskellen på det tilsyneladende og virkeligheden i dem. Senere fortsætter Platon, helt klart stadig med Sokrates i tankerne:

Og man vil heller ikke finde det mærkeligt, at hvem som helst, der stiger ned fra synet af det hellige til menneskelivet og dets viderværdigheder, vil dumme sig og gøre sig til grin, hvis han med magt bliver slæbt i retten ifølge skyggernes lov, imens han stadig er blændet og ikke vant til det omgivende mørke..... og blev tvunget til at diskutere deres ideer, med mænd der aldrig har set den rigtige lov.....

Platon fortolker nu metaforen for os, og henviser til det han har skrevet om solen, som er modstykket til det der i *Et Kursus i Mirakler* beskrives som at være i det rette sind og til sidst i den virkelige verden, der er *spejlingen* af Himlens Sandhed:

Det rige der åbenbares af synet, svarer til fængslet, og lyset fra bålet i fængslet til solens lys. Og man vil ikke tage fejl hvis man forbinder opstigningen til den øvre verden og synet af objekterne der, med sindets opadstigende bevægelse til den tydelige region (dvs. det rette sind) det sidste der vil blive opfattet i den tydelige region, og kun opfattet med vanskeligheder, er det godes form; når det først er set, udledes det som ansvarligt for hvad som helst der er rigtigt og værdifuldt i alt, og som det der i den synlige region frembringer lys og kilden til lys, og som det der i selve den synlige region kontrollerer sandhed og intelligens. Og enhver der vil handle fornuftigt enten i det offentlige eller private liv, må have det for øje.

Tidligere har Platon i *Republikken* trukket en analogi imellem det at se vagt om natten uden sollys, og så at prøve på at forstå uden kontakt med det Godes virkelighed:

Når sjælens øje ser på objekter der er oplyst af sandhed og virkelighed, forstår og kender det dem, og det er tydeligt at det besidder intelligens; men når det ser på forandringens og forfaldets tusmørkeverden, kan det kun lave meninger, dets syn er forvirret og dets meninger skifter, og det synes at mangle intelligens (VI 508b).

Opgaven for den befriede fange, der nu er filosof-kongen, er at undervise sine medfanger. Det var som bekendt et af formålene med Platons Akademi, og et af budskaberne i *Republikken*: Udviklingen af et uddannelses- og træningsprogram for samfundet, og for filosof-kongerne, som indeholdt hjælp til at erkende og påtage sig ansvaret for at vende tilbage

til den lavere verden for at undervise de andre. Men vi kommer forud for vores historie, og derfor forlader vi Platon, og kommer tilbage til hans filosofi omkring filosof-kongen i kapitel syv, hvor vi vil gennemgå det helbredte sinds rolle i 'planen' til verdens frelse.

Hvis vi nu vender tilbage til *Et Kursus i Mirakler*, er vi ved hjælp af disse metaforer bedre i stand til at forstå det geniale i egoets strategi til at holde problemet med skylden væk fra tilgivelsens løsning, ved ikke blot at fjerne skyldproblemet fra sindet, men også at fjerne al erindring om, at der overhovedet er et problem, for nu er der end ikke længere et sind. Igennem at sindet projicerer sin skyld over på kroppen - vores egen eller andres - har egoet optænkt en fremmed verden af skygger, der effektivt skjuler den sande kilde til vores elendighed og ulykke, som er sindets beslutning om at være et selvstændigt individ, der er uafhængigt af sin Skaber og Kilde. Vi er således blevet fanger, der bevogtes af en uset fangevogter - sindets *beslutning om* at være et selv A - hvis eksistens vi end ikke er bevidst om.

En definition af golf, lavet af en anonym kilde, giver en humoristisk beskrivelse af den dumhed der er uløseligt forbundet med egoets ikke-ret-humoristiske tankesystem: 'et ineffektivt forsøg på at skubbe en ukontrollabel kugle ned i et utilgængeligt hul, med et instrument der passer meget dårligt til formålet'. Verdens såkaldte problemer og løsningen på dem er således enkle, når vi først har omdefineret dem: Verdens eneste problem er vores *sinds* tro på verden; dvs. på at adskillelsen og skylden er virkelig; Løsningen på problemet er at acceptere Soningen, dvs. forandringen af vores tænkemåde igennem tilgivelsesprocessen. Vi kommer tilbage til denne enkle dynamik i frelsen i kapitel seks.

Specielle Forhold og den Tredje Spaltning

På dette sted vil jeg gerne vende tilbage til vores gennemgang af spaltningsprocessen i egotankesystemet, for at introducere et meget vigtigt emne, nemlig Specielle forhold. Måske kan læseren fra gennemgangen af den tredje spaltning både i kapitel to og i nærværende kapitel huske, at det nu-opfattede, syndige selv (selv A) spalter sig selv i to nye selver: Den *u-skyldige* søn (selv B), der nu vil til at blive det uskyldige offer for den *syndige* fader (selv

C), der opfattes som adskilt fra og noget andet end sønnen. Alt dette er naturligvis en del af egoets *åbenlyse* plan til at beholde den adskillelse og individualitet det tror det har stjålet fra Gud, og at undgå at tage ansvaret for det ved at lægge syndens byrde (projicere den) på en anden. Denne anden (selv C) er, som vi har set, hemmeligt lavet af det selv (selv A), men det holdes omhyggeligt skjult for den 'uskyldige' søns bevidsthed. Denne *skjulte* del af egoets plan tjener, som vi også har set mange gange, til at bevare dets eksistens ved at fastholde sønnen 'sindsløs', altså i troen på at han er en krop, og ikke sind.

Denne grundlæggende, ontologiske spaltning i to nye selver - den tredje spaltning - bliver nu den arketypiske skabelon så at sige, for egoets individualiserede specielhed. Det specielle forhold er særkendet for den sidste del af egoets plan - den fjerde spaltning - der munder ud i fremkomsten af den fysiske verden. Når fragmenteringen af Sønnen sker, foregår denne fragmentering i hvert eneste tilsyneladende adskilt fragment af Sønnens oprindeligt ene splittede sind. Og derfor bærer hvert eneste fragment i sig indholdet af den oprindelige ontologiske tredje spaltning, der så udspiller sig igen og igen - og igen - i alle dets specielle forhold i drømmen, hvor det kan ses at hvert eneste specielle forhold er en fraspaltet del af det større syndige selv (selv A).

Vi kan nu undersøge det specielle forhold mere detaljeret, og begynde med en kort beskrivelse af fænomenet 'et enkelt liv', fra undfangelsen (eller fødslen) til døden. Denne beskrivelse vil i øvrigt bære præg af lidt tilfældighed, for som vi tidligere har været inde på, er tiden i virkeligheden ikke lineær. Hvortil kommer, at der ikke findes nogen virkelig fødsel eller død, fordi en individuel, fysisk eksistens blot er en del af egoets foregivne drømmeverden i tid og rum.

Set i det perspektiv kan vi forstå, at *alt* hvad der angår vores fysiske liv, kun er et fraspaltet fragment af sindets større selv A. Det omfatter vores genetiske udrustning, vores kroppe, personligheder, familier, aldringen og døden - det er alt sammen udtænkt til at forstærke vores tro på, at vi er de uskyldige ofre (selv B) for magter, kræfter og mennesker (selv C) der er udenfor vores kontrol. Vi var igennem denne del af egoets plan i et tidligere afsnit i dette kapitel, og vores fødsel som 'uskyldige' babyer af forældre (eller surrogat-skikkelser) som vi er totalt afhængige af, bringer os ind i det allerførste specielle forhold i verden. Med andre ord er vores individuelle liv planlagt til at nå egoets mål: At fastholde vores individualitet

uden at tage ansvar for den, med den samme intense hensigt som en skuespilforfatters, der skriver et skuespil. Vi - vores vælger, drømmeren af drømmen - er faktisk forfatterne til det manuskript der er forlæg for vores liv fra fødsel til død (og både før og efter det fysiske liv, afhængigt af eens trossystem). Derfor *er* vi fuldstændigt ansvarlige for det der sker. Det er en af betydningerne i følgende vigtige passage fra tekstbogen:

Jeg ER ansvarlig for det jeg ser.

*Jeg vælger de følelser jeg oplever, og jeg beslutter hvilket mål
jeg vil nå.*

*Og alt hvad der synes at ske mig beder jeg om,
og modtager som jeg har bedt.*

Vildled ikke længere dig selv med, at du er hjælpeløs overfor de ting der gøres mod dig. Anerkend blot at du har taget fejl, og alle virkninger af dine fejltagelser vil forsvinde. Det er umuligt, at Guds Søn blot tvinges af begivenheder udenfor sig selv. Det er umuligt, at hændelser der kommer til ham ikke var hans eget valg. Hans magt til at vælge, er den afgørende faktor i hver eneste situation han synes at befinde sig i, tilfældigt eller uheldigt. (T-21.II.2:3-3:3)

Metoden bag den vanvittige fødsel ind i en krop, og troen på at den er ens identitet, hviler på den underliggende egostrategi, der går ud på at bekræfte dens adskilte eksistens, og samtidigt beskyjde alle de mennesker der er omkring os for vores smerte, for lidelserne og endda for selve fødslen, for slet ikke at nævne naturlovene, der uvægerligt medfører vores død. Således er formålet med alle forhold, set fra egoets perspektiv, at opfylde dets primære mål, som er at fastholde troen på at adskillelsen og skylden er virkelige i vores sind (selv A), og derved forjage Gud og Helligånden, og alligevel dadle en eller anden anden (selv C) for denne ontologiske synd, som det er at tilrane sig Guds position. Dette fastholder os stadig stærkt som en individualitet (selv B), men nu uden synden, der tydeligvis ligger på en anden. Selvom en detaljeret behandling af specielle forhold - egoets primære våben imod Gud - ligger

udenfor rammerne af denne bog, er nogle bemærkninger om begrebet nødvendige, fordi det i særlig grad er en del af egoets strategi på dette niveau.

Læren om specielle forhold tager udgangspunkt i egoets ide om, at der mangler noget i os, og at denne mangel er den direkte følge af synden, og den benævnes knapheds- eller mangelprincippet. Som Jesus siger i det der nu er forordet til anden udgave af Kurset:

Vore følelser af utilstrækkelighed, svaghed og ufuldkommenhed stammer fra den stærke investering i "mangelprincippet", som styrer hele denne verden af illusioner. Baseret på dette søger vi det i andre, som vi føler vi mangler i os selv. Vi "elsker" en anden i den hensigt at få noget selv. Det er faktisk det der går for at være kærlighed (i.e. speciel kærlighed) i drømmeverdenen. (Forord. s. xv)

Oplevelsen af skyld bekræfter fornemmelsen af, at der er noget radikalt forkert ved os, en nagende følelse af tomhed der aldrig kan lindres. Det der mangler er naturligvis Kristus, den åndelige Identitet der forener os med Gud, og som egoet lærer os er forsvundet for evigt. Vi tror med andre ord på, at vores synd faktisk er sket - og har virkelige virkninger, og derfor er denne mangel en uhelbredelig kendsgerning, der aldrig kan ophæves. Vi kommer tilbage til dette begreb senere i kapitlet.

Det oprindelige specielle forhold har vi således til egoets billede af vores Skaber. Vi kræver Hans specielle kærlighed, så vi ikke behøver at konfrontere skylden over den adskillelse vi tror på. Vi tinger med gud, i det håb at han - stadig vores billede af ham - vil tage imod vores tilbud om lidelse og selvopofrelse som betaling for vores synd imod ham. Når gud ikke tager imod vores tilbud - husk, alt dette foregår *kun* i vores vildledte og sovende sind - begynder skylden at blive for overvældende, og fører så til frygt for den straf der uvægerligt vil følge hans vrede hævn. Denne frygt - rædsel er faktisk et bedre ord - fører så igen til forsvar for projektionen: Det er ikke os der har forkastet Gud; det er Ham der har forkastet os. Det er det jeg i tredje kapitel omtalte som den tredje spaltning. Derfor er det nu berettiget at vi vender os til andre for at få den kærlighed han har nægtet os, og i og med den beslutning fødes alle vores specielle forhold:

Det er i det specielle forhold, som er født af det skjulte ønske om en speciel kærlighed fra Gud, at egoets had sejrer. For det specielle forhold er forsagelsen af Guds Kærlighed, og forsøget på at sikre selvet den specielhed Han nægtede. (T-16.V.4:1-2)

Denne fornægtelse af Kærligheden Der skabte os, og af det Selv der er vores sande Identitet som Kristus (Kærligheden skabte mig lig Sig Selv' (A-dI.67), er det skjulte fundament for alt hvad der følger i egoets tankesystem. Ligesom egoet oprindeligt rådede den sovende søn til at undgå smerten fra skylden ved at projicere den, råder det os nu igen her, i vores tilsyneladende individuelle eksistens, til at undgå smerten forårsaget af den indre tomhed, ved at søge befrielsen fra den udenfor os selv. Jesu svar på dette råd er at opfordre sine studerende indtrængende: *Søg ikke udenfor dig selv*. Det er endda overskriften på et vigtigt afsnit i slutningen af tekstbogen, hvor Jesus, som en dygtig komponist, benytter vendingen som et tilbagevendende, musikalsk ledemotiv hele vejen igennem afsnittet:

Søg ikke udenfor dig selv. For det vil ikke lykkes, og du vil græde hver gang en afgud falder. Himlen kan ikke findes hvor den ikke er, og der kan ikke være fred, undtagen der. Ingen afgud du tilbeder når Gud kalder, vil nogensinde svare i Hans sted. Der er intet andet svar du kan sætte i stedet, og finde den glæde Hans svar bringer. Søg ikke udenfor dig selv. For al din smerte kommer ganske enkelt af en forgæves søgen efter det du ønsker, og en stædig fremturen i hvor det skal findes. Hvad nu hvis det ikke er der? Foretrækker du at have ret, eller at være lykkelig? Vær glad for at du får at vide hvor glæden bor, og søg ikke længere andre steder. Det vil ikke lykkes. Men det er givet dig at kende sandheden, og ikke at søge efter den udenfor dig selv..... En afgud kan ikke indtage Guds plads. Lad Ham minde dig om Sin Kærlighed til dig, og prøv ikke på at drukne Hans Stemme i dybt fortvivlede hymner til afgudsbilleder af dig selv. Søg ikke efter dit håb udenfor din Fader. For håb om lykke er ikke håbløshed. (T-29.VII.1; 10:4-7; min kursivering, undtagen ikke i sidste sætning)

Denne ydre søgen har grundlæggende to former, som *Et Kursus i Mirakler* benævner specielle had- og specielle kærlighedsforhold, som vi nu vil se på hver for sig.

Specielle hadforhold

For nu at beskrive egoets grundlæggende dynamik enkelt her, søger vi i vores specielle hadforhold et pusterum fra den smerte vi oplever, ved at projicere årsagen til vores oplevelse af tomhed og ensomhed ud på andre, og siger: 'Jeg (selv B) er ulykkelig (lider) på grund af noget du (selv C) har gjort (eller undladt at gøre). Jeg er det uskyldige offer, og du er den skyldige, og derfor er min vrede retfærdig, og det er berettiget at jeg beskylder dig for mine lidelser'. Som det siges i en lektion i arbejdsbogen;

Egoets plan til frelse centrerer sig omkring beklagelser. Den påstår, at hvis en eller anden anden talte eller handlede anderledes, hvis en eller anden ydre omstændighed eller begivenhed blev ændret, ville du være frelst. Således opfattes kilden til frelse konstant som udenfor dig selv. Hver eneste beklagelse er en erklæring, og en påstand du tror på, som siger: "Hvis dette var anderledes, ville jeg være frelst". Den forandring af tænkemåde som er nødvendig for frelse, kræves således af alt og alle undtagen dig selv. (A-dI.71.2)

For at egotankesystemet skal kunne overleve er det derfor påkrævet, at der opfattes en fjende udenfor vores sind, for det 'beskytter' Sønnen imod nogensinde at beskæftige sig med den virkelige kilde til sine lidelser, som er hans første valg af at lytte til egoets stemme, der taler om synd, skyld og frygt (selv A), fremfor til Helligåndens Stemme, der taler om Kærlighed. Når først Sønnen erkender hvem hans sande 'fjende' er - vælgerens forkerte valg - rettes hans opmærksomhed tilbage mod hans eget sind, hvor Helligåndens helbredende Nærvær også findes. For at sikre sin overlevelse råder egoet os konstant til at søge efter de 'specielle' mennesker, objekter, tankesystemer og ydre kræfter vi kan hade, angribe og overvinde. En opfattelse af en *vi-de andre* verden af selv B'er og C'er bygges hurtigt op, der stivner ved hjælp af vores retfærdige vrede:

Vrede indebærer altid projektion af adskillelse, som i sidste instans må accepteres som ens eget ansvar, fremfor at andre beskyldes for den. Vrede kan ikke opstå medmindre

du tror du er blevet angrebet, at dit modangreb er retfærdigt som gengældelse, og at du på ingen måde er ansvarlig for det. (T-6.in.1:2-3)

Det bør meget stærkt understreges her, at dette princip om uretfærdig vrede på ingen måde betyder, at man skal undlade at forholde sig til andre menneskers vrede eller aggressive handlinger. Det drejer sig kun om vores *egen* reaktion på disse magiske tanker, der opfattes som om de er udenfor os selv. Det had vi observerer i andre er deres ansvar, ligesom vi selv alene har ansvaret, når vi projicerer vores skyld ud og angriber andre mennesker.

Som vi har været inde på i kapitel tre, optænker vi ontologisk set helt bogstaveligt en verden af konkreter - det opfattede univers af tid og rum - så vi, som een Søn, kan komme af med had, ved at projicere det væk fra sindet ud på en eller anden, der opfattes som udenfor os selv. Jesus forklarer dynamikken i følgende passage fra arbejdsbogen, som vi kommer tilbage til senere, der modstiller Guds Kærlige Sind (ikke-konkret) med egoets had-sinds konkrete væsen:

Sindets naturlige tilstand er fuldstændig abstrakt. Men en del af det er unaturligt nu. Det ser ikke på alt som eet. I stedet ser det kun fragmenter af helheden, for kun sådan kunne det optænke den partielle verden du ser. Formålet med alt syn, er at vise dig det du ønsker at se. Al hørelse bringer blot dit sind de lyde det ønsker at høre.....*Sådan blev de specielle ting lavet..... Had er specifikt. Der må være en ting at angribe. En fjende må nødvendigvis opfattes i en sådan form, at han kan røres, ses og høres, og i sidste instans dræbes.* (A-dI.161.2:1-3:1; 7:1-3; min kursivering)

En variant af egoets følelse af skam og mangel er, at vi oplever 'uskyld' som om den er udenfor os (selv C) og at skammen er indeni (selv A). Som en følge heraf forsøger vi at stjæle denne uskyld ved at give vores skam til den anden, i den sindssyge tro at vi nu selv er blevet uskyldige (det for nyligt lavede selv B), fordi vi nu opfatter vores egen synd som værende et andet sted (selv C). Projektionen retfærdiggøres dernæst af vores had, eller den vrede vi retter imod denne specielle person. Dette had er et resultat af den sindssyge tro på, at den specielle uskyld med vilje blev holdt borte fra os af denne anden synder, der nu opfattes som vores

fjende, altsammen beskrevet i egoets fjerde kaoslov i kapitel 19. Den bygger på det princip egoet elsker så højt: dræb, eller bliv dræbt (H-17.7:11). Her kommer et citat fra denne fjerde kaoslov:

Egoet værdsætter kun det det tager. Dette fører til den *fjerde* kaoslov, som, hvis de andre accepteres, nødvendigvis må være sand. Denne illusoriske lov er troen på, at du har det du har taget. Ved den bliver en andens tab din gevinst, og således er den ikke i stand til at erkende, at du aldrig kan tage noget væk, undtagen fra dig selv. Men alle de andre love må føre til denne. For fjender giver ikke villigt til hinanden, og de vil ikke søge at dele de ting de værdsætter. Og det dine fjender vil holde borte fra dig, må være værd at have, fordi de holder det skjult for dit blik.

Alle vanviddets mekanismer viser sig her: “Fjenden”, som er gjort stærk ved at holde den værdifulde arv som skulle være din, skjult; dine holdninger og angreb, som er berettigede på grund af det der holdes skjult; og de uundgåelige tab fjenden må lide, for at du kan frelse dig selv. Således betyder de skyldige deres “uskyld”. Var de ikke tvunget til dette rædsomme angreb af fjendens samvittighedsløse opførsel, ville de kun reagere med venlighed. Men i en grusom verden kan de venlige ikke overleve, så de må enten tage eller blive taget fra. (T-23.II.9-10)

Afgørende for at egoets plan kan gennemføres er, at selv B og C *må og skal* være forskellige. Det er i overensstemmelse med egoets grundlæggende princip om *den ene eller den anden*, som er skabelon for *dræb eller bliv dræbt* princippet. Egoet fortæller mig, at hvis jeg skal undgå mit syndige selv A, må jeg give synden til en anden (selv C), hvilket så gør ham til en anden end mig. På denne andens bekostning er det nu *mig* der er blevet syndfri, og kendetegnet på det uskyldige selv B. Faktisk burde alle disse sindssyge tanker ikke komme som nogen overraskelse, når man tænker over hvad det er der præcist er indeholdt i den oprindelige tanke om adskillelsen: Sønnen er *anderledes* end Sin Skaber, og er sin egen skaber. Og det er tanken om skyld/skam/frygt der er grundlaget for at man kan tro, at denne forskel er virkelig, og er en kendsgerning der ifølge egoet aldrig kan ophæves. Som vi har set, opstår der uundgåeligt af denne oprindelige opfattelse af forskel en hel verden af forskelle,

der giver overbevisende bevis på og retfærdiggørelse for egoets oprindelige påstand om, at det umulige er sket. 'Se dig omkring' siger egoet til Sønnen, 'og lad dine øjne vise dig hvad virkelighed er: adskillelse og forskelle. Tror du virkeligt nu på, at Helligånden fortæller dig sandheden om at virkeligheden er eenhed?'

Og sikkert er det jo, at Guds Søn fra sin oplevede, indelukkede virkelighed i sin krop, og uden erindring om det sind der optænkte alt dette, ser en verden af forskelle, *og intet andet*. Faktisk er ikke to mennesker ens. Ikke noget som helst der er to af, er ens. Videnskaben fortæller os, at selv ikke to snefnug er identiske, og vi ved alle, at hvert enkelt medlem af racen *homo sapiens* har fingeraftryk, der er forskellige fra alle andres, en kendsgerning der blandt andre ting udgør en afgørende del af vores lov-og-orden system. Et nøgleaspekt indenfor psykologien er studiet af det der benævnes individuelle forskelle. Det er derfor fundamentet i egoets tankesystem, som det beskrives i de fem kaoslove (T-23.II), og det fremstilles klart i den første, der siger:

Den første kaoslov er, at sandheden er forskellig for enhver. Som alle disse principper påstår dette, at alle er adskilte, og har et forskelligt sæt tanker, som gør dem forskellige fra andre. Dette princip udvikles fra troen på, at der er et hierarki af illusioner; at nogle er mere værdifulde end andre og derfor sande. Hver enkelt fastlægger dette for sig selv, og gør det sandt ved sine angreb på det andre værdsætter. Og dette er berettiget fordi værdierne er forskellige, og de som har dem synes at være forskellige og derfor fjender. (T-23.II.2)

Som før sagt ville der ikke uden denne lov om forskelle være noget ego, og derfor ville der heller ikke kunne være specielle forhold, der afhænger af forskelle til at vise den udvalgte partners specielhed: 'Du er speciel for mig, fordi du er *anderledes end* alle andre'. Det skulle være unødvendigt at tilføje, at det ingen forskel gør for egoet om forskellen bygger på hvad der er godt og kærligt, eller på hvad der er ondt og hadefuldt. Det eneste kriterium der må opfyldes er, at den specielle partner må være *anderledes end* os selv. Og i bund og grund vil forskellen imellem to individuelle personligheder altid være 'synd', uanset det specielle forholds 'kærlige' eller hadefulde art.

Hvem har brug for synd? Kun de ensomme, og de der er alene, som *ser deres brødre som forskellige fra sig selv. Det er denne forskel, der ses, men ikke er virkelig, der synes at retfærdiggøre behovet for synd, der ikke er virkelig, men ses.* Og alt dette ville være virkeligt, hvis synd var. For et uheldigt forhold er baseret på forskelle, hvor hver især tror den anden har det han ikke har. De mødes, hver især for at fuldstændiggøre sig selv, og bestjæle den anden. De bliver, indtil de tror der ikke er mere at stjæle, og går så videre. Og således vandrer de igennem en verden af fremmede, forskellige fra dem selv; og lever måske sammen med deres kroppe under et fælles tag, der ingen af dem beskytter; i det samme rum, og alligevel i hver sin verden. (T-22.in.2; min kursivering)

Dette grundlæggende behov hos egoet for at fraspalte selv A's skyld er oprindelsen til - for ikke at sige hjerte og sjæl i - det specielle forhold, der fører det uskyldige selv B i krig med det skyldige selv C. Og selvfølgelig påtager *begge* parter i forholdet sig den uskyldiges rolle, side om side med den skyldiges, i en morderisk dødedans. Alle mennesker i verden ser virkelig sig selv som selv B, som alle andre - selv C'erne - bevæger sig omkring. Denne morderiske sindssyge af skyld, adskillelse og forskelle - der alt sammen er ren opfindelse! - beskrives tydeligt i de følgende to paragraffer:

Alt hvad der nogensinde værdsættes som en skjult overbevisning, for at blive forsvaret selvom den er uerkendt, er tro på specielhed. Den antager mange former, men de tørner altid sammen med Guds skabnings virkelighed, og den storhed Han gav Sin Søn. Hvad kunne ellers retfærdiggøre angreb? For hvem kan hade een som er hans Selv, og Som han kender? *Kun de specielle kan have fjender, for de er forskellige, og ikke den samme.* Og forskelle af enhver art fremtvinger ordener af virkelighed, og et behov for at dømme, som ikke kan undgås.

Det Gud skabte kan ikke angribes, for der er intet i universet som er ulig det selv. *Men det som er anderledes kræver en dom, og den må komme fra een der er "bedre", een der er ude af stand til at være som det han dømmer, er "hævet over" det, og syndfri i sammenligning med det.* Og på den måde bliver specielhed på een gang et middel og et mål. For specielhed ikke blot adskiller, men tjener som grundlag for, at angreb på dem

der synes “under” den specielle, er “naturligt” og “retfærdigt”. De specielle føler sig svage og skrøbelige på grund af forskelle, for det som vil gøre dem specielle *er* deres fjende. Men de beskytter dets fjendskab, og kalder det “ven”. På dets vegne kæmper de imod universet, for intet i verden sætter de højere. (T-24.I.3-4; min kursivering, undtagen 4:5)

Vi slutter gennemgangen af det specielle hadforhold, med dets ydre udtryk for had, med at citere denne rædselsfuldt malende beskrivelse af egoets uopslidelige morderiske mål:

Men lad din specielhed styre hans skridt, og du vil følge efter. Og I vil begge gå i fare, hver især opsat på, i de blindes mørke skov, der er uoplyst undtagen af de skiftende små glimt fra syndens ildfluer, der gløder et øjeblik og så går ud, at føre den anden til en navnløs afgrund og styrte ham derned. For kan specielhed nyde andet end at slå ihjel? Hvad søger den, andet end synet af død? Hvor fører den hen, til andet end tilintetgørelse? Men tro ikke, at den så på din broder først, eller hadede ham før den hadede dig. Den synd dens øjne ser i ham, og elsker at se på, så den i dig, og ser stadig på med glæde. Men er det glæde at se på opløsning og vanvid, og at tro at denne hensmuldrende ting af kød, der allerede er løsnet fra knoglerne og har tomme øjenhuler, er magen til dig? (T-24.V.4)

Fra denne ondsindede og totalt sindssyge verden er det ikke muligt at undslippe - mord *er* loven for kroppenes verden - medmindre man ser på dens sande natur i verden *og* i sindet. Da, og først da, kan sandheden - der også er i sindet - ses hinsides den. Men før vi går i gang med tilgivelsesprocessen, der kommer i kapitel fire, er det nødvendigt at vi først ser på de mere bedrageriske former mord tager i vores specielle kærlighedsforhold, og dernæst på en videre behandling af den tredje spaltning og kroppen.

Specielle Kærlighedsforhold

Specielle kærlighedsforhold følger det samme dynamiske mønster, eller har det samme *indhold* som hadforhold, men med den modsatte *form*. Her råder egoet os til ikke at projicere

vores skyld og selvhad ud på andre direkte, men hellere lade hadets indirekte udtryk 'kærlighed' og 'interesse' skjule den underliggende hensigt, som er mord. Under kærlighedens forklædning opfordrer egoet os - dets tilhængere - således til at 'udskære' og 'sønderdele' det der er udenfor os, vriste dele deraf fra den anden (eller verden), og optage det i os selv for at udfylde den gabende tomhed egoet har overbevist os om er vores virkelighed. Som vi har set, er den helt grundlæggende forudsætning for egoets tankesystem knapheds- eller mangelprincippet: Vi føler en mangel indeni os, en mangel der har sin oprindelse i adskillelsen fra Gud:

Hvor mangel ikke eksisterer i det Gud skabte, er den meget åbenlys i det du har lavet. Det er faktisk den afgørende forskel imellem dem. Mangel antyder at du ville have det bedre i en tilstand, som på en eller anden måde er forskellig fra den du er i nu. Indtil "adskillelsen", som er det der menes med "faldet", manglede der intet. Der var ingen behov overhovedet. Behov opstår kun når du fratager dig selv noget..... Denne følelse af adskillelse ville aldrig være opstået, hvis du ikke havde forvrænget din opfattelse af sandhed, og således havde opfattet dig selv som en der mangler noget. (T-1.VI.1:3-8; 2:2)

De 'specielle' mennesker elskes derfor for det deres specielle selv kan gøre for os, eller kan give os - dvs. tilbyde den specielhed vi tror mangler i os selv - og ikke for det de er i virkeligheden: 'selvløse' brødre eller søstre i Kristus:

Det "bedre" selv egoet søger, er altid et som er mere specielt. Og hvem som helst der synes at besidde et specielt selv, "elskes" for det som kan tages fra ham. (T-16.V.8:1-2)

Sagt på en anden måde, opfylder mennesker og ting udenfor os selv (selv C) de specielle behov vi tror vi har (selv B), der ikke er andet end konkrete former for den underliggende abstrakte tro på, at skylden og manglen er virkelig (selv A). Den primære motivation for alle specielle forhold er således, at vi ved at 'forene' os med hinanden i kærlighed (hengivenhed,

værdsættelse, omsorg) udfylder den iboende mangel i os selv, og derved undgår den sviende smerte fra vores dybe selvhad:

Alle som kommer, må nødvendigvis endnu have et håb, en eller anden illusion som endnu lever, eller en drøm om at der er noget udenfor ham selv, der vil bringe ham lykke og fred. Hvis alt er i ham, kan det ikke være sådan. Ved at komme her, fornægter han derfor sandheden om sig selv, og søger efter *noget der er mere end alt*, som om en del af det er skilt fra, og findes hvor resten ikke er. Det er det formål han tillægger kroppen; at den skal søge efter det han mangler, og give ham det der vil gøre ham fuldstændig. Og således vandrer han omkring uden mål og med, i søgen efter det han ikke kan finde, og tror han er det han ikke er. (T-29.VII.2; min kursivering)

Når disse behov bliver opfyldt af en speciel person, bliver vi forelskede, som blot er en anden form for afhængighed: 'Hvor begge partnere ser dette specielle selv i hinanden, ser egoet "en forening indgået i Himlen"' (T-16.V.8:3). Men når de samme behov ikke opfyldes, som vi har bestemt at de skal, vender vores 'kærlighed' sig hurtigt til had, og vi er lige tilbage i beskyldninger rettet imod nogen eller noget udenfor os selv for vores lidelser (selv B der er offer for selv C). Og som vi allerede har set, var det resultat egoets mål fra starten; at fastholde individualiteten og specielheden intakt, men at beskyldte nogen andre for det; metoden *par excellence* til at opfylde egoets strategi til at fastholde Guds Søn i hans 'sindsløshed'.

Kernen i alle specielle forhold er byttehandel, som er det middel begge parter i det specielle forhold anvender til at forhandle sig til tilfredsstillelse af deres behov, og det herskende princip er at få så meget som muligt af den anden, og at opgive så lidt som muligt for at få det. Det skulle ikke være vanskeligt for læseren at se parallellerne til den kapitalistiske etik, sådan som den praktiseres i vores samfund. Det betyder i øvrigt intet om min specielle kærlighedspartner er bevidst om denne sindssyge byttehandel eller ikke. Jeg udspiller den for os begge i mit eget sind, ligesom partneren udspiller den for sig selv i sit sind.

Hvis vi et øjeblik vender tilbage til vores ikke-dualistiske metafysik ser vi, at hvem som helst vi *opfatter* må være en illusorisk skikkelse, siden der i virkeligheden intet eksisterer udenfor vort sind. Ligesom psykologerne fortæller os, at alle skikkelserne i vores natlige drømme

kun er projektioner af fraspaltede tanker i vores hjerne, gælder det også i den vågne drøm vi kalder vores personlige liv, bortset fra naturligvis, at vi faktisk her taler om sindet og *ikke* hjernen. Vi har allerede set hvordan vi igennem egoets strategi til at fraspalte, bogstavligt talt opfinder en verden af specielle selver B og C på basis af vores egen skyldige selvopfattelse A. I en passage i slutningen af tekstbogen finder vi disse linier, der beskriver princippet om hvordan den verden vi opfatter, er det direkte resultat af det tankesystem vi har gjort virkeligt for os selv i vores sind:

Der er kun to lektioner at lære (egoets tankesystem om skyld, og Helligåndens tankesystem om uskyld). **De har hver sit resultat, i hver sin verden. Og hver verden følger usvigelig sikkert af sin kilde. Det sikre resultat af den lektion at Guds Søn er skyldig, er den verden du ser** (af specielhed).... **Resultatet af lektionen om at Guds Søn er skyldfri, er en verden uden frygt, hvor alt er oplyst af håb og funkler med en blid venlighed** (tilgivelse). (T-31.I.7:1-4; 8:1)

Således eksisterer mit forhold til dig (fra *mit* synspunkt) kun i mit sind: Du er blot en illusorisk skikkelse i min drøm, men i denne drøm er min oplevelse virkelig, og jeg har fuldstændigt glemmt, at jeg i virkeligheden er den der drømmer drømmen (selv A), og ikke dens hovedperson (selv B). Og i den drøm er jeg et væsen der føler mangel, og med visse specielle behov, som de andre personer i drømmen (selv C'erne) er nødt til at opfylde. Alt dette sætter scenen til det drama om specielhedens byttehandler, der så tager denne form: Jeg har et desperat behov for fuldstændighed, som kun du (min specielle kærlighedspartner) kan opfylde for mig. Men siden jeg er så ussel, findes der ingen måde du vil lade mig få det jeg har brug for på - den specielhed, jeg i min drøm har gjort til en del af dit selv - uden at du modtager noget værdifuldt til gengæld. Men jeg har ikke noget af værdi at give dig, siden jeg allerede har besluttet at jeg er værdiløs og skyldig. Derfor må jeg vildlede dig til at tro, at jeg faktisk giver dig noget af værdi i bytte for den store gave du giver mig. Alt dette udgør egoets himmerige: Et veritabelt helvede, bygget på løgne og bedrag, på tyveri og opsplittende had. Det er en sindstilstand der begynder med skyld, og nødvendigvis må ende med skyld, over de vedvarende angreb, som *er* det der er egoets fordrejede version af frelse og himlen. Denne

mærkelige dynamik, der for størstedelens vedkommende er ubevidst, beskrives i den følgende psykologisk set avancerede passage fra tekstbogen:

Det mest besynderlige af alt er ideen om selvet, som egoet fremelsker i det specielle forhold. Dette "selv" søger forholdet, for at gøre sig selv fuldstændigt. Men når det finder det specielle forhold hvor det tror dette kan lade sig gøre, giver det sig selv væk, og prøver på at "handle" sig til en andens selv. Dette er ikke at forene sig, for der er ingen forøgelse og ingen udvidelse. Hver partner forsøger at ofre det selv han ikke ønsker, for et han tror han foretrækker. Og han føler sig skyldig i den "synd" det er at tage, uden at give noget af værdi til gengæld. Hvor stor værdi kan han tillægge et selv, som han vil give væk for at få et "bedre"?..... Igennem dit selvs død tror du du kan angribe et andet selv, og frarøve den anden det, for at erstatte det selv du foragter. (T-16.V.7; 10:6)

På en større skala kan mønsteret i denne sindssyge og ondartede byttehandel, hvor vi på kannibalistisk vis optager det der synes værdifuldt udefra, til gengæld for en 'gave' der vurderes som værdiløs, ses i det grundlæggende mønster for udveksling imellem kroppen og dens indre interaktion med verden. Vi kan ikke overleve uden ilt, som vi kun kan tage fra den omgivende, ydre atmosfære, og til gengæld giver vi kuldioxid tilbage til miljøet, som er værdiløst for os. Til gengæld for kuldioxiden, som planterne har brug for til at opretholde deres eksistens, forsyner de, som er vores specielle kærlighedspartnere i denne proces, os med ilt, som vi behøver til vores overlevelse. Og vi har brug for mad til at producere energi med, som er af uvurderlig betydning for os, og hvoraf en væsentlig del, som vi ved, kommer fra jorden. Vi kan så udstøde affaldsprodukterne fra vores fordøjelsessystem, der er værdiløse for os, men af stor værdi for jorden, der giver os vores føde.

Ekskrementer er i almindelighed afskyelige for vore sanser, og i dette perspektiv kan vi forstå, at afskyen for vores eget menneskelige affald - *formen* - afspejler den underliggende rædsel for skyld - *indholdet* - over denne kannibalisme, der er fundamentet for vores overlevelse som individuelle organismer. Og under skylden er der så selvfølgelig rædslen over den ontologiske kannibalisme, der 'vandt' os vores frihed helt fra starten, på bekostning - tror vi

- af tilintetgørelsen af Gud og Hans Skabning. Efter at vi så fik det specielle liv og den magt vi tragtede efter fra vores Skaber, kasserede vi Ham som et irrelevant og uønsket spildprodukt. I forlængelse af denne fremstilling er det interessant at se, hvordan vores spildprodukter, set fra miljøets synspunkt, udgør den næring der er nødvendig, for at fastholde det specielle forhold, der er imellem individuelle organismer og verden, intakt; i sandhed et 'ægteskab indgået i himlen', set fra det egoperspektiv *Et Kursus i Mirakler* viser os. Men bagsiden af dette specielle kærlighedsforhold imellem den enkelte og miljøet, begynder nu at dukke frem i form af de ydre, destruktive virkninger af denne byttehandel, der er opstået i kølvandet på den industrielle revolution. Affaldsprodukterne fra industri og atomkraftværker har forgiftet og ødelagt verdens luft og vand og jord. På den måde er den specielle kærlighedssymbiose, der nu har eksisteret i tusindvis af år, vendt til det den i virkeligheden hele tiden har været: Et specielt hadforhold, der er i funktion hele tiden, hvor to tilsyneladende adskilte personligheder har brug for hinandens specielhed til at udfylde den mangel de hver især tror de har i sig selv. Vores verden er således et eksempel på egoets morderiske og sindssyge tankesystem, der for evigt ligger skjult for vores øjne af det specielle forhold. Fordi vore øjne blændes af specielhedens glamour, kan vi aldrig se ud over dens blodvædede glimten, og se dens virkelige grimhed, der er skjult i sindet, og hinsides den til vores strålende og sande virkelighed:

At kende virkeligheden er ikke at se egoet og dets tanker, dets virkninger, dets handlinger, dets love og dets overbevisninger, dets drømme, dets håb, dets planer til sin frelse, og den pris som troen på det har. I lidelsen er prisen for troen på det så enorm, at korsfæstelse af Guds Søn dagligt tilbydes ved dets mørke alter, og blodet må flyde foran alteret, hvor dets sygelige tilbedere forbereder sig på at dø. (A-dII.12.4)

I tekstbogens afsnit med overskriften 'De To Billeder' (T-17.V) modstiller Jesus det specielle forhold og det Hellige forhold, og illustrerer modstillingen ved hjælp af et billede med en ramme. Egoets ramme, der er oversået med noget der ligner juveler, *skjuler* billedet af den død, det præsenterer for os som sin gave; Helligåndens billede er i modsætning hertil let indrammet, så billedet af det indre lys bliver klart *synligt*, og leder os til sig, og derfra videre direkte til Gud. Egoet prøver på at skjule sine morderiske hensigter (i *sindet*) med tiltrækning

til nydelse i alle dens former (i *kroppen*). Og derfor tænker vi hverken på at søge efter problemet *eller* løsningen på det, der hvor de begge to virkeligt er - i sindet.

Et sådant skift fra speciel kærlighed til specielt had er uundgåeligt af adskillige grunde. For det første kan intet menneske eller nogen ting nogensinde være der for os al tid og på alle måder. For det andet er egoets hensigt mord, som Jesus atter og atter fortæller os i *Et Kursus i Mirakler* (T-12.VIII.13; T-13.II.5; T-24.V.4), og derfor bliver vores specielle kærlighedspartnere, af egoet, så at sige 'narret' til at svigte os med tiden, og på den måde blive syndebukke for vores retfærdige vrede. Og endelig: Siden det er skylden der har gjort det specielle forhold nødvendigt som et forsvar imod den, må kærlighedsobjektet nødvendigvis blive et symbol på den skyld, der er formålet med forholdet. Så selvom vi kun er bevidst om kærlighed og taknemmelighed over den elskede, der har hjulpet os til at fornægte vores smerte under dække af at være specielle, skifter vores ubevidste tanker hele tiden imellem den elskede og det han/hun/de symboliserer: Skylden. Og da det vi hader mere end noget andet i verden er vores skyld, må vi nødvendigvis også komme til at hade den der symboliserer den for os. Dette had er derfor altid nærværende, selv når vi hævder vores kærlighed allerstærkest. Det er kun et spørgsmål om tid før hadets storm gennembryder den specielle kærligheds barrikader, og afslører sig som det den virkeligt er:

Det specielle kærlighedsforhold er et forsøg på at begrænse hadets tilintetgørende virkninger, ved at finde en havn i skyldens stormvejr. Det gør intet forsøg på at hæve sig over stormen, op i sollyset. Det understreger tværtimod skylden udenfor havnen ved at forsøge at bygge barrikader imod den, og holde sig indenfor dem. Det specielle kærlighedsforhold opfattes ikke som en værdi i sig selv, men som et sikkert sted, hvorfra had er lukket ude og holdes borte. Den specielle kærlighedspartner accepteres kun så længe han tjener dette formål. Had kan komme ind, og virkeligt være velkommen i nogle aspekter af forholdet, men det holdes stadig sammen af illusionen om kærlighed. Hvis illusionen forsvinder brydes forholdet, eller bliver utilfredsstillende på grund af desillusionering. (T-16.IV.3)

Og endelig er der den mest lumske tanke af dem alle - at vi har smidt Guds Kærlighed væk, så vel som alle dem der har svigtet os i vores drøm. Kernen i specielheden er sammenligning, hvor alle altid sammenlignes med alle andre:

Sammenligning må være et egoredskab, for kærlighed sammenligner ikke. Specielhed sammenligner altid. (T-24.II.1:1-2)

Den der lige i øjeblikket vinder egoets behovs-tilfredsstillelses-konkurrence elskes, imens alle de andre dømmes ude. Denne evindelige dømmevirksomhed forstærker den underliggende skyld over den oprindelige dom over Gud, og holder specielhedens onde cirkel kørende i en uendelighed. Inde i denne tilsyneladende uendelige cirkel, ses alle som enten fjender, eller potentielle fjender, og vores liv bliver en veritabel slagmark af adskillelse og had.

I det følgende afsnit vil vi se mere detaljeret på den tredje spaltning.

Flere kommentarer til den tredje og Fjerde Spaltning

Mange passager i *Et Kursus i Mirakler* beskriver egoets grundlæggende måde at spalte sig selv fra på. Nogle af dem er vanskelige at forstå, til en vis grad fordi de fleste studerende af Kurset er relativt ukendte med de avancerede psykologiske principper der udgør dets tankesystem. Men denne vanskelighed forøges af manglen på virkelig forståelse hos næsten alle læsere, selv efter mange års studier af Kurset, af den afgørende ide om, at de selv - de studerende af *Et Kursus i Mirakler* de tror de er - *simpelthen er skyggefigurer i egoets drøm* - og at deres opfattelse af sig selv og deres specielle forhold som fysiske og psykologiske væsener ikke er andet end de fraspaltede *illusoriske* dele (selv B'er og C'er) af et større *illusorisk* selv (selv A), der er i sindet. Omhyggelige studier af disse passager vil lønne læserne ikke blot med en forøget forståelse af Jesu lære i *Et Kursus i Mirakler*, men vil også føre dem til en forøget indsigt i, hvordan de i deres egne individuelle liv har anvendt egoets metodiske fraspaltning af det der forekommer personligt ubehageligt, og bogstaveligt talt

optænkt en verden af specielle forhold, hvorpå disse uacceptable tanker om skyld kan projiceres.

Vi begynder med lektion 161: 'Giv mig din velsignelse, hellige Guds Søn.', som jeg har været inde på i en anden sammenhæng i det forrige afsnit. Denne vigtige lektion beskriver grunden til at egoet optænker en verden af konkrete: Det er for at have en verden af objekter, så det kan spalte sit had (skyld) væk fra sig selv (selv A), og projicere det over på en eller anden konkret person (selv C), der opfattes som udenfor det selv. Den gen-citerede passage begynder med et udsagn om, at sindets naturlige eller ikke-dualistiske tilstand er abstrakt, eller ikke-konkret:

Sindets naturlige tilstand er fuldstændig abstrakt. Men en del af det er unaturligt nu (dvs. en del af sindet er nu i en tilstand af adskillelse og skyld). **Det ser ikke på alt som eet. I stedet ser det kun fragmenter af helheden, for kun sådan kunne det optænke den partielle verden du ser.**

Her har vi i øvrigt endnu et af *Et Kursus i Miraklers* mange ordspil, der findes hele vejen igennem de tre bøger. Ordet 'partiel' ('engelsk 'partial') i den sidste sætning skal forstås både i betydningen at være forudindtaget eller partisk i sine synspunkter - egoet har allerede en forudfattet præference angående hvordan verden skal ses - og som helt bogstaveligt kun at se fragmenter eller dele. Egoets fordrejede opfattelse er altid modsat det der er helt, som er den eneste virkelighed.

Passagen fortsætter herefter med et udsagn om egoets formål med al opfattelse:

Formålet med alt syn, er at vise dig det du ønsker at se. Al hørelse bringer blot dit sind de lyde det ønsker at høre.....Sådan blev de specielle ting lavet. (A-dI.161.2:1-3:1; min kursivering)

Kroppen, med dens meget komplicerede og intrikate sanseapparat, er bogstaveligt talt lavet for at vise Sønnens sovende sind, at der sandelig er en *konkret* verden, der er virkelig og uafhængig af sin kilde, der er det samme fraspaltede sind, som sover. Vi kan se, at

dynamikken her er identisk med det fraspaltede sinds tro på at det er virkeligt og uafhængigt af hvad det opfatter som sin kilde: Den gud der båder er offer og krænker, og som det opfandt for at overbevise Sønnen om, at synd, skyld og frygt er virkelige og sande. Egoet laver en verden af konkreter (selv C'er) for at være i stand til at indeholde det had (selv A) det er 'blevet fri for', og det fokuserer på kroppen, der nu synes at bekræfte at verden er virkelig. Til sidst får egoet, som vi allerede har set, Sønnen (selv B) til at glemme, at det i virkeligheden er *ham selv* (selv A) der laver verden. Og på den måde forekommer det som om denne drømmeverden virkeligt er der, selvom den virkeligt ikke har nogen eksistens, undtagen i Sønnens tro på den - en tanke der nu er klogeligt begravet i hans sovende sind. Og nu er denne drømmeverden den virkelige årsag til alle de problemer og al den lidelse Sønnen oplever som meget håndgribelig og virkelig i sin fysiske og psykologiske krop, hvilket de to følgende passager gør klart, og hvoraf den sidste allerede er citeret tidligere i dette kapitel:

Det er helt sikkert, at al lidelse ikke ser ud til kun at være manglende tilgivelse (skyld). Men det er indholdet under formen. (A-dI-193.4:1-2)

Een ting var du sikker på: Din skyld var ikke blandt de mange årsager du opfattede, som det der bragte dig lidelse og smerte. Og på ingen måde bad du selv om dem. Sådan er alle illusioner opstået. Den der laver dem, ser ikke sig selv som den der laver dem, og deres virkelighed er ikke afhængig af ham. Uanset hvilken årsag de har, er det noget helt adskilt fra ham, og det han ser er adskilt fra hans sind. Han kan ikke tvivle på sine drømmes virkelighed, fordi han ikke ser den rolle han selv spiller i at lave dem, og få dem til at synes virkelige. (T-27.VII.7:4-9)

Arbejdsbogens lektion 161 fortsætter senere med en detaljeret beskrivelse af det fulde omfang af hadet, som har til formål at dræbe og fraspalte den specielle anden (selv C), så egoets hadefulde individualitet (selv A), der skjuler sig bag uskyldighedens maske (selv B), kan forblive i sikkerhed:

Had er specifikt. Der må være en ting at angribe. En fjende må nødvendigvis opfattes i en sådan form, at han kan røres, ses og høres (dvs. i en krop), og i sidste instans dræbes. Når had rettes mod noget, kræver det døden, lige så sikkert som Guds Stemme forkyn-der der ingen død er. Frygt er umættelig, og den fortærer alt hvad dens øjne falder på; den ser sig selv i alt, og den drives til at vende sig imod sig selv, og til at tilintetgøre. Den der ser en broder som en krop, ser ham som frygtens symbol. Og han (selv B) vil angribe, fordi det han ser (selv C), er hans egen frygt (eller hans morderiske skyld: selv A) udenfor ham selv, parat til at angribe, og hylende efter igen at forene sig med ham. Tag ikke fejl af intensiteten i det raseri projiceret frygt må frembringe. Den skriger i vrede, og fægter med klørerne i luften i et afsindigt håb om, at den kan nå sin ophavsmand og fortære ham. (A-dI.161.7-8; min kursivering)

Hvis man har læst *Et Kursus i Mirakler* vil man måske kunne huske en lignende beskrivelse af det voldsomme had frygtens budbringere - 'frygtens sultne hunde' - lever i, og som kan findes i teksten til 'Den Første Hindring for Fred':

Dens budbringere stjæler skyldbetyngt løs i sulten søgen efter skyld, for de holdes kolde og udhungrede og gøres meget ondsindede af deres herre, som kun tillader dem at leve af det de vender tilbage med til ham. Selv den mindste rest af skyld undgår ikke deres sultne øjne. Og i deres vilde søgen efter synd, kaster de sig over hver eneste levende ting de ser, og bærer den skrigende til deres herre for at blive fortæret..... For de vil bringe dig bud om knogler og skind og kød. De er blevet oplært til at søge efter det fordærvelige, og vende tilbage med deres bug fyldt med opløste og forrådnede ting. For dem er sådanne ting smukke, fordi de synes at lindre deres vilde hungersmerter. (T-19.IV-A.12:5-7; 13:2-4)

Et Kursus i Mirakler minder os hyppigt om at egoets mål er mord, som vi allerede har set, og Jesus mener dette meget bogstaveligt. *Indholdet* i disse passager skal ikke tages let eller metaforisk af hans studerende, selvom sproget (eller *formen*) bestemt ikke skal ses som bogstavelig sandhed i vores drøm i verden. De færreste af os fortærer hinanden rent

adfærdsmæssigt, selvom sindets ucensurerede tanker altid er fokuseret på at tilpasse sig egoets princip om *den ene eller den anden*. Hver eneste individualiseret Guds Søn, der vandrer på denne jord, tror i sit ubevidste sind, at det var mord - mordet på Gud og korsfæstelsen af Kristus - der gav ham hans individualitet og specielhed, og hans frihed fra den 'tyranniske' trussel fra Guds fuldkomne helhed. Egoet bliver derfor ved med at fortælle os, at når mord virkede dengang, og gav os det vi ville have, vil det altid være mord der vil forsvare os, når som helst vi føler os truede udefra.

Angående de vilde bæster i den netop citerede passage kan vi forstå, at disse sindssyge kreaturer som naturligt er finder hvad de søger, fordi egoet (selv A) anbragte disse hadede skyld- og skamredne skikkelser (selv C) i drømmen, *så at de kunne findes, blive hadet og tilintetgjort* af det uskyldige offer (selv B). Derfor burde vi aldrig blive overraskede over vores egne reaktioner, ligesom en skuespilforfatter ikke bliver overrasket over figurerne i sit skuespil, siden han specielt skrev dramaet for at få sine helte og skurke til at sige og gøre præcist det de siger og gør på scenen. Vores liv er vores manuskript, der er 'skrevet' for at sikre at vi beholder den individualitet vi stjal, men uden at være ansvarlige for det.

Den her beskrevne dynamik forklares i den næste meget vigtige passage fra tekstbogen. Jeg har citeret fra den før, da jeg skrev om valget imellem at projicere og at udvide, som er valget imellem egoet og Helligånden. Den passage forklarer desuden hvordan det vi vælger, er det vi vil se udenfor os selv - igennem enten projektion eller udvidelse - og tro at det *rent faktisk* er udenfor os. Når vi gør skylden virkelig (selv A), gør vi også modsætningen imellem Sønnen og Faderen, offer og krænker (selverne B og C) virkelig. Og deraf kommer det, at vi nu uvægerligt vil opfatte konflikt og modsætninger som om de er *udenfor* vore sind, ude i ofrene og krænkerne i vores egne individualiserede og konkrete drømme om specielhed. Igennem denne projektionsproces er vi ikke længere nødt til at tage ansvar for det vi i første omgang gjorde virkeligt i vores sind - egoets historie om synden imod Gud, der er grundlaget for vores specielle eksistens:

Du ser det du forventer, og du forventer det du inviterer. Din opfattelse er resultatet af din invitation, og kommer til dig sådan som du sendte bud efter den. Hvis manifestationer vil du se? Hvis tilstedeværelse vil du overbevises om? For du vil tro

på det du manifesterer, og som du ser udad, vil du se indad. I dit sind er der to måder at se på verden, og din opfattelse vil afspejle den vejledning du har valgt..... Husk altid at du ser det du søger, for det du søger vil du finde. Egoet finder det det søger, og kun det. Det finder ikke kærlighed, for det er ikke det det søger..... Når du ser ind, vælger du vejlederen for det at se. Og så ser du ud, og ser hans vidnesbyrd. Det er derfor du finder det du søger. Det du ønsker i dig selv vil du manifestere, *og du vil modtage det fra verden, fordi du placerede det der ved at ønske det.* Når du tror du projicerer det du ikke ønsker, er det alligevel fordi du *i virkeligheden* ønsker det.

Og det vi ønsker er selvfølgelig skyld, men sådan at den kan ses i nogen udenfor vores sind, på en måde der kan lade os beholde den individuelle identitet vi tror vi stjal fra Gud, og alligevel se ud som om vi ikke er ansvarlige for det. Passagen fortsætter med det uundgåelige resultat af denne projektion:

Dette fører direkte til splittelse (adskillelsen af to gensidigt hinanden udelukkende tanker, hvor man alligevel fastholder dem begge i sit sind), **fordi det repræsenterer accept af to mål, som opfattes på hver sit forskellige sted; og adskilt fra hinanden fordi du gjorde dem forskellige.** *Så ser sindet en opdelt verden udenfor sig selv, men ikke indeni.* Dette giver det en illusion om integritet, og sætter det i stand til at tro, at det forfølger eet mål. Men så længe du opfatter verden som opdelt, er du ikke helbredt. For at være helbredt er at forfølge eet mål, fordi du kun har accepteret eet, og kun ønsker eet.... Du har set på dit sind og accepteret modsætningsforhold der, fordi du har søgt dem der. Men tro ikke derfor, at vidnesbyrdene om modsætningsforholdene er sande, for de viser kun din beslutning om hvad virkelighed er, og sender de budskaber tilbage til dig, som du gav dem. (T-12.VII.5:1-5; 6:3-5; 7:2-11; 8:3-4; min kursivering - undtagen 7:6)

Den næste passage vi ser på, på en meget sofistikeret og direkte måde, beskriver det spaltede sinds (selv A's) skæbne, når det splitter sig selv ud i to tilsyneladende forskellige selver. Det ene kalder vi os selv (selv B), som er virkningen, og det andet er det uskyldige offer for de skyldige og krænkende selver vi kender som vores specielle had- og kærlighedspartnere (selv

C). Set fra en så splittet opfattelse af Sønforholdet - offer og krænker - er det naturligvis umuligt at forstå, for slet ikke at tale om at opleve, eenheden i formål og funktion, som hele Sønforholdet deler. Grunden er, at funktionen nu er delt imellem os selv og vores partnere i det specielle forhold. Den funktion vi har tildelt os selv er at opretholde vores uskyld, igennem at forstærke den andens funktion som den skyldige synder i vores drøm. På den måde holdes vores egen opfattede skyld skjult for vores bevidsthed af den uomtvistelige opfattelse af vores broders skyld. I øvrigt findes den første paragraf i denne vigtige passage ikke i den første udgave af *Et Kursus i Mirakler*:

I et splittet sind må identiteten nødvendigvis synes at være spaltet. Og ingen kan opfatte en funktion, der har modstridende formål og forskellige mål, som forenet. For et sind der er så spaltet, er korrektion at straffe andre for synder du (det skyldige selv A, før splittelsen i selverne B og C) tror er dine. Og således bliver han (selv C) dit (selv B) offer, ikke din broder, og anderledes end dig ved at han er mere skyldig, og derfor har brug for korrektion fra dig, som den der er mere uskyldig end han. Dette skiller hans funktion fra din, og giver jer forskellige roller. Og derfor kan I ikke opfattes som een, med een enkelt funktion, der ville betyde en identitet I deler, med kun eet mål.

Fra en ide om et selv som to (selverne B og C), opstår der nødvendigvis et syn på funktionen som splittet imellem de to. Og det du vil korrigere er kun halvdelen af fejltagelsen, som du tror er det hele. Din broders synder bliver det centrale mål for korrektion, for at dine fejltagelser og hans ikke skal blive set som eet. Dine er fejltagelser, men hans er synder, og ikke de samme som dine. Hans fortjener straf, hvorimod dine retfærdigvis bør overses.

Med denne fortolkning af korrektion, vil du (selv B) end ikke se dine egne fejltagelser (selv A's skyld). Brændpunktet for korrektionen er blevet lagt udenfor dig, på een (selv C) som ikke kan være en del af dig, så længe denne opfattelse varer. Det der fordømmes (selv A's skyld), kan aldrig vende tilbage til sin anklager, som hadede det, og stadig hader det som et symbol på sin frygt. Dette er din broder (selv C); brændpunkt for dit had; uværdig til at være en del af dig (selv B), og derfor udenfor dig; den anden halvdel,

som fornægtes. Og kun det der er tilbage uden hans nærvær, opfattes som hele dig.
(T-27.II.11; 13:2-14:5; min kursivering)

Igen kan vi se hvordan egoet opnår at fastholde individualitetens synd, som er dets mål, men samtidigt lægger skylden for det på 'nogle andre', der nu er fraspaltede og holdt adskilt fra det nyligt lavede, uskyldige selv vi tror er os selv. Den skyld der tilhører selv A, og som opstod da valget for egoet frem for Guds Kærlighed blev truffet, er blevet fraspaltet og nægtes at tilhøre dette selv. Nu er den placeret i det nyligt lavede og skyldige selv C, den broder (det nyligt lavede uskyldige selv B) vi nu tror er det retfærdige objekt for vores had.

Til sidst vil vi undersøge en genial passage fra afsnittet 'Selvopfattelse Kontra Selvet', i tekstbogens sidste kapitel, 31. Her viser Jesus os ved hjælp af logik, at vi ikke kan være dem vi tror vi er (selv B), lige så lidt som dette illusoriske selv kan påvirkes af vores broder (selv C). Det er det underliggende selv (selv A - *vælgeren*, der har forenet sig med egoets ide om skyld) *som vi har fornægtet*, og som faktisk afspejler det vi tror er vores sande identitet. Før vi anerkender sandheden i at vi bogstaveligt talt har optænkt en verden af forhold, *og tager ansvar for det*, og herigennem genidentificerer os med det oprindelige egoselv A, vil vi ikke være i stand til at vælge et andet selv (det retsindede selv, der afspejler vores sande Identitet som Kristus). Dette punkt er afgørende, fordi vi, uden at vide at det er *os* (vælgeren) der har valgt forkert, aldrig vil være i stand til at korrigere vores fejltagelse. Dette skridt - essensen i tilgivelse - beskrives mere indgående i kapitel fem i denne bog. Den følgende passage begynder med en beskrivelse af den tilstand egoet får os ind i; uskyldens ansigt, selv B - 'det aspekt der er grundlag for handling' - der beskrives tidligere i afsnittet:

Så lad os da se på hvilket bevis der er for, at du (selv B) er det din broder (selv C) gjorde dig til. For selvom du endnu ikke opfatter at det er dette du tror, har du ganske givet lært nu, at du opfører dig som om det er. Reagerer han for dig? Og ved han nøjagtigt hvad der vil ske? Kan han se din fremtid, og, før den kommer, dekretere hvad du bør gøre i hvert enkelt tilfælde? Han må have lavet verden lige så vel som du, for at kunne have en sådan forudviden om de ting der kommer.

Med andre ord tillægger vi sanseløst vores specielle partnere (selv C'erne) Guds egenskaber, som dem der ved alt om os, inklusive alle fremtidige virkninger på os af det de gør, og hvad vores reaktioner derpå vil være. Efter at Jesus på den måde har gjort det af med den påstand at vi kan være det uskyldige offer for en anden, går han videre med at vise hvordan der må være et andet selv - *vælgeren*, der har forenet sig med egoet (selv A) - der går forud for selverne B og C:

At du (selv B) er det din broder (selv C) har gjort dig til, synes højst usandsynligt. Og selv hvis han havde gjort det, hvem gav dig så uskyldens ansigt? Er det dit bidrag? Hvem er da det "dig" (vælgeren, der har forenet sig med selv A), der lavede det? Og hvem vildledes af al din godhed, og angriber den så voldsomt? Lad os glemme det tåbelige ved selvopfattelse, og blot tænke på dette: Der er to dele (det uskyldige selv B og det skyldige selv A) i det du tror der er dig. Hvis den ene blev frembragt af din broder, hvem var der så til at lave den anden? Og for hvem må noget holdes skjult? Selvom verden er ond, er der dog ingen grund til at skjule hvad du er lavet af. Hvem er der til at se det? Og hvad andet end det der angribes, kan have brug for forsvar?

Herefter kommer Jesus ind på egoets behov for at holde denne dynamik skjult for os, for at vi (vælgeren, der allerede har valgt egoet, og således har identificeret sig med det skyldige selv A) ikke skal opdage sammensværgelsen imod os selv, og vælge en anden Lærer. Dette ego-anslag går frem ved at trække skylden væk fra selv C (de andre), og kun se den i os selv B, den vi opfatter som os selv i verden. Men det hverken helbreder eller korrigerer troen på skylden. Tværtimod forstærker det kun skylden over vores uretfærdige angreb på en anden. Kun igennem erkendelsen af, at der er en vælger - drømmeren af drømmen - kan man virkelig blive befriet for skyldens tunge byrde, der er blevet gjort virkelig. Og så til sidst indfinder erkendelsen sig af, at der 1) 'må have været noget før disse selvopfattelser', og 2) 'noget må have lært det, der var ophav til dem'. Her følger så de passager der virkelig afslører egoets svindelagtige dynamik, der har fastholdt drømmen som virkelig, og dens rødder i sindet sikkert skjult udenfor korrektion. Her præsenterer Jesus i sit Kursus selve hjertet i tilgivelsens

tankesystem for verden, foruden at han også beskriver vores frygt for faktisk at tage imod hans frelsende budskab:

Måske er grunden til at denne opfattelse (uskyldens ansigt) må skjules i mørke den, at i lys er du (vælgeren) den der ikke ville tro at den er sand. Og hvad ville der ske med den verden du ser, hvis alle dens understøtninger blev fjernet? Din opfattelse af verden er afhængig af denne opfattelse af selvet..... Men hvem var det der valgte først? Hvis du er det du valgte din broder skulle være, var der alternativer at vælge imellem, og en eller anden (igen vælgeren) må nødvendigvis først have besluttet sig for at vælge det ene, og opgive det andet..... Noget må være gået forud for disse opfattelser af selvet. Og noget må have gennemgået den indlæring, som fik dem til at opstå. Den største fordel ved at skifte til det andet (den første opfattelse af, at skylden er i selv B) fra det første, er, at du på en eller anden måde traf valget ved din beslutning. Men den gevinst betales med et næsten lige så stort tab, for nu anklages du for at være skyld i det din broder er. Og du må dele hans skyld, fordi du valgte den for ham i form af din. Hvor det før kun var ham der var forræderisk, må du nu fordømmes sammen med ham. (T-31.V.9:2-11:3; 12:6-7; 13:2-3, 5-8; min kursivering)

Således er tilgivelsens fokus, at Guds Søn vender tilbage til sin sande identitet i drømmen: nemlig *vælgeren*. Det er det eneste sted hans håb om frelse ligger, for han kan ikke huske sin Identitet som Kristus, før han forud er i stand til at *vælge at ændre* sit fejlagtige valg af at være et individuelt ego.

Før vi slutter dette afsnit vil det være nyttigt at gentage, at en forståelse af følgerne af egoets dynamiske strategi er yderst vigtig, for at man kan forstå og påskønne tilgivelsens tankesystem, som Jesus fremsætter i *Et Kursus i Mirakler*. Uden en sådan forståelse af hvordan egoet fungerer, vil sandsynligheden for at den studerende fejlfortolker hvad der rent faktisk siges i Kurset være stor. Vi kommer tilbage til dette langt mere detaljeret, når vi kommer til tilgivelsesprocessen i næste kapitel. Lad det være tilstrækkeligt her at gentage det afgørende punkt: Den 'anden' (selv C), som vi opfatter som udenfor vores sind, og som er fuld af den synd, der retfærdiggør vores egen frygt og vores had som selvforsvar (som selv

B) er *ikke andet end* den fraspaltede del af et billede af skyld (selv A), som vi - *vælgeren*, der har identificeret sig med en eksistens som individuel personlighed - ikke ønsker at se på, og anerkende som vores eget.

Den helt centrale mening i Jesu lære i *Et Kursus i Mirakler* er altså, at vi tilgiver vores broder for noget han ikke har gjort (T-17.III.1:5). Og der er bogstaveligt talt ikke noget at tilgive. Vores brøders synder er opfundet. De er projektioner af den skyld vi opfatter i os selv, og ikke nok med det, selve vores broder er opfundet. Der er ingen synd i vores brødre, der er ingen individuelle brødre. Der findes kun en drømmeverden, hvor alt dette blot *synes* at finde sted. Derfor er den uundgåelige konklusion af at undersøge vores egos tankesystem, at når der ingen skyld eller synd findes, kan der heller ikke findes noget adskilt og individuelt selv. Der findes kun Gud og Hans Skabning, det *ene* Selv, som Han skabte som *eet* med Sig Selv. Og denne kendsgerning er den virkelige mening i Soningens princip.

Kroppen: Egoets Hjem

Specielhedens slagmark, og det sidste trin i egoets splittelsesstrategi, er kroppen. I det følgende vil vi se på hvordan *Et Kursus i Mirakler* beskriver det der er hjem for egoets tankesystem om had.

Som vi før har været inde på, vil selve det forhold at der er et had medføre, at der må være et specielt objekt hadet kan rette sig imod. Og som vi så i kapitel tre siger Jesus derfor helt utvetydigt i sit Kursus, at Guds kreative princip intet overhovedet har at gøre med sindet i adskillelsen, med individualitet, med opfattelse eller med kroppen.

Guds love gælder ikke direkte i en verden der beherskes af opfattelse, for en sådan verden kunne ikke være blevet skabt af det Sind, for hvilket opfattelse ingen mening har. (T-25.III.2:1).

Og i arbejdsbogen læser vi disse ord, der beskriver Himlens evige ikke-dualitet i modsætning til den klart dualistiske verden af tid og rum:

Hvorfor vente på Himlen? Den er her i dag. Tiden er den store illusion om at den er fortid, eller ligger ude i fremtiden. Men sådan kan det ikke være, hvis den er der hvor Gud vil Hans Søn skal være. Hvordan skulle Guds Vilje kunne være i fortiden, eller i noget som skal ske i fremtiden? Det Han vil er nu, uden nogen fortid og helt fremtidsløst. Det er lige så langt fra tid, som et lille stearinlys fra en fjern stjerne, eller som det du valgte fra det du virkeligt ønsker.

Himlen er stadig dit eneste alternativ til denne mærkelige verden, som du har lavet i alle dens afskygninger; i dens skiftende former og usikre mål, i dens pinefulde nydelser og tragiske glæder. Gud lavede ingen modsætninger. Det som fornægter sin egen eksistens og angriber sig selv, er ikke af Ham. Han lavede ikke to sind, med Himlen som den glædelige virkning af det ene, og jorden, Himlens modsætning på enhver måde, som det sørgelige udfald af det andet.

Gud udsættes ikke for konflikt. Og Hans skabning er ikke splittet i to. Hvordan skulle det kunne være muligt at Hans Søn er i helvede, når Gud Selv har anbragt ham i Himlen? Kunne han fortabe det den Evige Vilje har givet ham som hans hjem for evigt? Lad os ikke længere forsøge at påtvinge Guds udelte hensigt en fremmed vilje. Han er her fordi Han vil være her, og det Han vil er nærværende nu, uden for tidens rækkevidde. (A-dI.131.6-8).

Men på trods af sit klare og konsistente ikke-dualistiske perspektiv, angriber *Et Kursus i Mirakler* ikke verden eller kroppen, eller taler om dem i en nedsættende tone, som andre åndelige systemer gør, hvoraf de mest bemærkelsesværdige er mange af de gnostiske skoler. Interessante er også de passager i Kurset der taler om vores egne negative holdninger til vores fremmede hjem. I en af disse passager siger Jesus til os:

Fordøm ham ikke (Guds Søn), ved at se ham i det *usle fængsel* (kroppen) hvor han ser sig selv. (T-26.I.8:3; min kursivering)

Og tidligere i tekstbogen:

Og du ønsker at din Fader, ikke *en lille klump jord* (kroppen), skal være dit hjem. (T-19.IV-B.4:8; min kursivering)

Og endnu tidligere:

Kroppen er et meget lille hegn omkring en lille del af en strålende og fuldendt ide. Den trækker en uendeligt lille cirkel rundt om en meget lille splint af Himlen, som skiller den fra helheden og erklærer, at indeni den er dit rige, hvor Gud ikke kan komme ind. (T-18.VIII.2:5-6; min kursivering)

Og nogle steder omtales kroppen som en parodi eller en karikatur på Guds Skabning, som f.eks. i T-24.VII.1:11 og i T-24.VII.10:9.

Men det er sikkert, at Jesus i *Et Kursus i Mirakler* venligt driver løjer med vores dyrkelse af kroppen, som vi kan se i denne karakteristiske passage:

Kroppen er den centrale skikkelse i verdens drømme. Der er ingen drøm uden den, og den eksisterer ikke uden drømmen, hvor den optræder som om den er en person, der skal ses og blive troet. Den indtager den centrale plads i enhver drøm, der fortæller historien om hvordan den blev lavet af andre kroppe, født ind i verden udenfor kroppen, lever en kort stund, og dør for at blive forenet i støvet med andre kroppe, der dør ligesom den selv. I den korte tid det tillades den at leve, søger den andre kroppe som sine venner og fjender. Dens sikkerhed er det der optager den mest. Dens komfort er dens rettesnor. Den prøver at søge efter nydelse, og at undgå de ting der vil være smertefulde. Frem for alt prøver den på at lære sig selv, at dens sorger og glæder er forskellige, og kan skelnes fra hinanden.

Verdens drømmeri antager mange former, fordi kroppen på mange måder prøver på at bevise, at den er selvstændig og virkelig. Den ifører sig ting den har købt for små metalskiver eller papirstykker, som verden erklærer for værdifulde og virkelige. Den arbejder for at få dem ved at gøre meningsløse ting, og smider dem så væk til meningsløse ting den ikke har brug for, og end ikke ønsker. Den ansætter andre kroppe,

så de kan beskytte den, og samle flere meningsløse ting den kan kalde sine. Den ser sig omkring efter specielle kroppe, der kan dele dens drøm. Sommetider drømmer den, at den erobrer kroppe der er svagere end den selv. Men i andre faser af drømmen er den slave af kroppe, der vil krænke og tortere den. (T-27.VIII.1-2)

Vi ser også her, at *Et Kursus i Mirakler* ud fra sit ikke-dualistiske perspektiv ikke gør kroppen virkelig, ved at se den som en fjende der skal overvindes af Sønnen. Som Jesus siger om at transcendere lovene for kroppens begrænsninger:

Der er ingen voldsomhed overhovedet i denne befrielse. Kroppen angribes ikke, men opfattes simpelthen korrekt..... Ikke ved at gå under, ikke ved at bryde ud, men blot ved en rolig sammensmeltning. (T-18.VI.13:1-2; 14:6)

Da kroppen intet er, hverken lever eller dør den. I en passage der allerede er delvist citeret, spørger Jesus derfor, med henblik på kroppen:

Kan du male rosenrøde læber på et skelet, klæde det i skønhed, forkæle og forvænne det, og få det til at leve? Og kan du være tilfreds med en illusion om at du lever? Der er intet liv udenfor Himlen. Hvor Gud skabte livet må livet være. I en hvilken som helst tilstand adskilt fra Himlen, er liv illusion. I bedste fald forekommer det at være liv; i værste død. (T-23.II.18:8-19:4)

Senere understreger han kroppens fuldstændige neutralitet, og siger, at den ligesom en marionetdukke ganske enkelt udlever ønskerne for det sind, der er dens herre:

Den der straffer kroppen er sindssyg. For her ses den lille kløft, men den er her ikke. Den har ikke dømt sig selv, eller gjort sig selv til noget den ikke er. Den forsøger ikke at lave lidelse om til glæde, og at se efter varig nydelse i støvet. Den fortæller dig ikke hvad dens formål er, og den kan ikke forstå hvad den tjener til. Den gør ingen til offer, for den har ingen vilje, ingen præferencer og ingen tvivl. Den spekulerer ikke på hvad den

er. Og derfor har den intet behov for at konkurrere. Den kan gøres til offer, men den kan ikke føle sig selv som offer. Den accepterer ingen rolle, men gør hvad den får besked på, uden at angribe.

Det er virkeligt et meningsløst synspunkt, at holde en ting der ikke kan se ansvarlig for at se, og laste den for de lyde du ikke bryder dig om, selvom den ikke kan høre. Den udsættes ikke for den straf du giver, fordi den ingen følelser har. Den opfører sig som du ønsker, men tager aldrig beslutningen. Den fødes ikke, og dør ikke. Den kan kun formåsløst følge den vej den er blevet sat på. Og hvis vejen ændres, går den lige så let en anden vej. Den tager ikke parti, og dømmer ikke den vej den går ad. (T.28.VI.1:1-2:7)

Og endelig lærer Jesus os, da han taler om troen på at kroppen dør, hvordan kroppen hverken kan leve eller dø, fordi den ingenting er, og ikke eksisterer virkeligt. Denne passage har i øvrigt været anvendt ukorrekt af nogle kursusstuderende til at 'bevise' at kroppen kan være udødelig, fordi Jesus lærer, at den ikke kan dø. Den pointe der undgås er selvfølgelig, at kroppen ikke kan dø fordi den aldrig har levet. Derfor giver det ikke-eksisterendes udødelighed ingen mening:

Kroppen dør lige så lidt som den føler. Den gør intet. Af sig selv er den hverken forgængelig eller uforgængelig. Den *er* intet. Den er resultatet af en lille, vanvittig ide om forgængelighed, der kan korrigeres. (T-19.IV-C.5:2-6)

Kroppen er således slet ikke en fjende, men simpelthen en konstruktion egoet har optænkt, som hjem for selverne B og C, for at overbevise os om at det umulige - adskillelsen af selv A fra Gud, der medførte *troen* på synd og skyld - virkeligt er sket. Som vi vil komme nærmere ind på i senere kapitler, anvender Helligånden kroppen som sit klasseværelse, så vi endelig kan lære Hans lektioner om frelse. Denne neutrale holdning til den illusoriske krop adskiller *Et Kursus i Mirakler* fra næsten alle andre tankesystemer, både traditionelle og nutidige, som det ses i denne passage fra tekstbogen, og i en bøn fra arbejdsbogens lektion 'Min krop er en helt neutral ting':

Det er umuligt at se din broder som syndfri, og stadig se på ham som en krop. Er dette ikke i fuldkommen overensstemmelse med målet at være hellig? For hellighed er blot resultatet af at lade syndens virkninger blive ophævet, så det der altid var sandt erkendes. At se en syndfri krop er umuligt, for hellighed er positiv, og *kroppen er blot neutral. Den er ikke syndig, men den er heller ikke syndfri. Som intet, hvad den er, kan kroppen ikke meningsfuldt udstyres hverken med Kristi egenskaber eller med egoets. De må begge være en fejltagelse, for de vil begge anbringe egenskaberne hvor de ikke kan være. Og de må begge ophæves, for at sandhedens formål kan opfyldes.* (T-20-VII.4; min kursivering)

Min krop, Fader, kan ikke være Din Søn. Og det som ikke er skabt, kan ikke være syndigt eller syndfrit; hverken godt eller ondt. Lad mig da benytte denne drøm til at fremme Din plan, så vi kan vågne fra alle drømme vi lavede. (A-dII.294.2; kursiveringen ophævet)

Vi vender nu opmærksomheden mod en analyse af de tre komponenter - ånd, sind og krop - der i den vestlige, kristne filosofiske og religiøse tradition hyppigt anses for at udgøre den menneskelige naturs essens.

Ånd, Sind, Krop

Mange åndelige tankesystemer og holistiske ideer om sundhed - både traditionelle og nutidige - lægger stor vægt på at integrere det, der anses for at være de tre afgørende aspekter af *homo sapiens*: Ånd, sind og krop. Men det syn *Et Kursus i Mirakler* har på denne tre-enighed, er fuldstændigt anderledes end næsten samtlige disse andre systemer, og det gør integrering af de tre absolut umulig. Det må fra starten understreges, at Jesus i sit kursus siger til os, at disse tre planer - der faktisk kun er to, fordi kroppen simpelthen er en tanke der er projiceret ud fra sindet - gensidigt udelukker hinanden. Denne tanke om gensidig udelukkelse imellem ånden

og kroppen/sindet følger direkte af Kursets grundlæggende metafysik, der beskriver de tre komponenter som følger:

Ånden er den eneste del af vores identitet der er virkelig, fordi det var den Gud skabte. I den forstand kan vi sætte lighedstegn imellem ånd og Sind, der i *Et Kursus i Mirakler* sædvanligvis omtales som Guds Sind eller Kristi Sind. Det *spaltede sind* derimod, er illusorisk, og bliver så at sige den centrale skikkelse i det kosmiske drama om Sønnens tilsyneladende fald, eller adskillelse fra Himlen, og i hans endelige tilbagevenden til Selvet eller Sindet, som han i virkeligheden aldrig har forladt. Det lille sinds primære forsvar er *kroppen*, der grundlæggende er lavet for at beskytte tanken om adskillelsen imod at vælgeren vælger at huske åndens sandhed. Kroppen har således intet at gøre med Himlen overhovedet, og ved intet om den, fordi den blev lavet som et forsvar imod Himlen. Himlen, der er åndens hjem, har intet som helst at gøre med kroppen, som *den* intet ved om, fordi kroppen er udenfor Guds Sind, og derfor ikke har og ikke kan have nogen virkelig væren.

Kort sagt har ånden intet som helst at gøre med sindet eller kroppen, fordi deres ophav eller kilder - sandhed og illusion - gensidigt udelukker hinanden. Sindet er dog slet ikke i kroppen, men fordi de begge er en del af egoets tankesystem om adskillelse - en tanke som er i det splittede sind - kan vi igen sige, at kroppen i virkeligheden er sindets projektion, og denne ide om kroppen har ikke forladt sin kilde i sindet.

I det følgende vil vi mere detaljeret se på hver af de tre dele ånd, sind og krop.

Ånd

Som vi allerede har set, er ånden det Selv Gud skabte. Det sættes lig med Kristus, der blev skabt i Guds billede og lignelse. Dette Selv er fuldstændigt af en anden verden, og har som sådan ingen som helst forbindelse med denne verden. Ånden er ikke en del af menneskeheden, ligesom den ikke eksisterer i menneskeheden. Faktisk har ånden væren 'på trods af' *homo sapiens* tilsyneladende eksistens. Det vi kalder menneskeheden (ego-kropselvet) blev specifikt lavet som et forsvar *imod* ånden, sammen med hele det fysiske univers. Derfor kan åndens væsen ikke forstås i denne verden, fordi den er i en dimension der transcenderer tid og rum, som er de eneste kategorier hvormed den menneskelige hjerne kan 'forstå' fænomener. På lignende vis kan åndens mål og formål, som kun er at skabe,

heller ikke forstås af hjernen. Derfor kan vi med en parafrase over arbejdsbogens lektion 169 (A-dI.169.5:4) sige, at 'ånd er', og så holder vi op med at tale, for i den viden er ord meningsløse'. En meget dybtgående passage i kapitel 17 i tekstbogen gør det endnu tydeligere, at det er umuligt at forstå sandheden set fra illusionens synsvinkel. Betydningen af dette punkt berettiger til meget omhyggelig læsning, og vi vil komme tilbage til det i kapitel seks, hvor vi vil tale om Jesus, og igen i bind to: *Få Vælger at Lytte*.

Tror du at du kan bringe sandhed til fantasi, og lære hvad sandhed betyder set fra illusionernes perspektiv? Sandhed har ingen mening i illusionen. Grundlaget for at forstå dens mening må nødvendigvis være den selv. Når du prøver på at bringe sandhed til illusioner, prøver du på at gøre illusionerne virkelige, og beholde dem ved at retfærdiggøre din tro på dem. Men at give illusioner til sandheden, er at sætte sandheden i stand til at undervise dig i at illusionerne er uvirkelige, og således sætte dig i stand til at undslippe dem. Forhold ikke sandheden een eneste ide, eller du indfører grader af virkelighed, som vil spærre dig inde. Der er ingen grader i virkeligheden, fordi alt der er sandt. (T-17.I.5)

Som konklusion kan vi derfor gentage det vigtige princip om, at ånd absolut intet overhovedet har at gøre med noget udenfor Himlen. Jeg behøver blot at citere nogle få af de mange passager i *Et Kursus i Mirakler* - hvorefter vi allerede delvist har citeret en - der taler om dette princip:

Ånden, som ved,(er) næsten utilgængelig for sindet (undtagen naturligvis igennem Helligånden, erindringen om Gud, der findes i det Kurset omtaler som 'det rette sind'), **og fuldstændigt utilgængelig for kroppen.** (T-3.IV.6:4-5)

Egoets uophørlige forsøg på at opnå åndens anerkendelse, og således fastslå sin egen eksistens, er nytteløse. Ånd er i sin viden ikke bevidst om egoet. Den angriber det ikke, den kan blot ikke forestille sig det overhovedet. Selvom egoet er lige så ubevidst om ånd,

opfatter det alligevel sig selv som om det bliver afvist af noget der er større end det selv..... Egoet og ånden kender ikke hinanden. (T-4.II.8:5-8; VI.4:1)

Jeg har gentagne gange understreget, at eet plan i sindet ikke er forståeligt for et andet. Sådan er det med egoet og Helligånden; med tid og evighed. (T-5.III.6:1-2)

Ligesådan læser vi om uforeneligheden af helvede og Himlen i lektion 130 'Det er umuligt at se to verdener.' og i afsnittet i *Håndbog for Lærere* 'Hvad er den virkelige betydning af at bringe ofre?':

Accepter en lille del af helvede som virkelig, og du har fordømt dine øjne og forbandet dit syn, og det du vil se er i sandhed helvede. Men Himlens befrielse er stadig indenfor rækkevidden af det du kan vælge, så den kan erstatte alt det helvede ville vise dig. (A-dI.130.11:1-2)

Glem ikke at ofring er total. Der er ingen halve ofre. Du kan ikke opgive Himlen delvist. Du kan ikke være en lille smule i helvede. (H-13.7:1-4)

Sind og Krop

Som vi var inde på tidligere, blev egoet født da sindet syntes at blive adskilt fra sin Kilde og derved blev spaltet. Som en følge heraf taler vi nu om to sind: Sind, der er eet med Gud; og sind der er adskilt fra Ham. Dette adskilte sind, er det der i sidste ende fremstår som det fuldt udviklede ego, det adskilte, illusoriske og 'skyldige' selv. *Et Kursus i Mirakler* skelner faktisk imellem *væren*, der kun henviser til ånd, til Guds abstrakte Sind eller Kristus, der er den eneste virkelighed, og *eksistens*, som er det adskilte eller specielle sinds domæne, den illusoriske tilstand af ikke-væren:

Både eksistens og væren hviler på kommunikation. Men eksistens er konkret med hensyn til hvordan, hvad og med hvem det dømmes værd at kommunikere. Væren er fuldstændigt uden denne skelnen. Det er en tilstand hvor sindet er i kommunikation

med alt hvad der er virkeligt..... Dette er din virkelighed. Profaner den ikke, og vig ikke tilbage fra den. Den er dit virkelige hjem, dit virkelige tempel og dit virkelige Selv. Gud, Som omfatter al væren, skabte væsener som har alt individuelt..... Husk at i Riget er der ingen forskel på at *have* og at *være*, som der er i eksistens..... Kun *væren* lever i Himmeriget, hvor alting lever i Gud uden spørgsmål. (T-4.VII.4:1-5:1, 7; T-6.IV.7:4)

Vi er således tredelte væsener, selvom det er på en måde, der er fuldstændigt anderledes end den verden normalt forestiller sig det. *Kroppen* og *sindet* hører til eksistensens uvirkelige verden (ikke-væren); kun *ånd* er væren, og er derfor den eneste virkelighed. Kurset er derfor på en måde aldeles uinteresseret i kroppen, der kun er en skygge i det adskilte sind, og ikke har nogen eksistens udenfor vores tanker. Læseren vil huske Kursets centrale princip om, at *ideer forlader ikke deres kilde*. *Ideen* om adskillelsen - projiceret ud som en krop - har aldrig forladt sin *kilde* i sindet. På dette plan er Jesu eneste fokus i Kurset derfor *sindet*, der er sædet for både problemet og løsningen. Ordet *sind* kan i øvrigt groft set lignedes med en for tiden herskende opfattelse af sjæl, hvor sjælen ses som den del af selvet der rejser tilbage til Gud. Men i den sammenhæng må *sjæl* så ikke sammenlignes med *ånd*, fordi 'da den er af Gud er den evig, og blev aldrig født.' (B-1.3:3)

Derfor hører begrebet *ånd* ikke til i nogen behandling af et fysisk væsen, for nu at gentage denne meget vigtige pointe, og heller ikke af *homo sapiens*. Ånd er præcist det der *ikke* findes i en fysisk organisme, fordi kroppen - legemliggørelsen af tanken om adskillelsen - som sagt specielt blev lavet for at udelukke det åndelige Selv eller ånden. Den traditionelle, menneskelige *tredeling* af sind, krop og ånd, bliver nu for Kurset en *tvedeling* af sind og krop. Men i sindet kan vi skelne imellem tre dele. Da først sindet (med lille 's', for at skelne det fra Kristi Sind, der er åndens hjem) syntes at spalte sig af fra Gud, og påtage sig en uafhængig eksistens, var der i det, som vi har set, to 'stemmer'. Den ene taler for at adskillelsen er virkelig. Det er egoets stemme, der lærer os om synd, skyld og frygt, og om at vi har brug for at forsvare og beskytte vores individuelle eksistens. Den anden taler for at adskillelsen er uvirkelig. Det er Helligåndens Stemme, hvis lære om Soning er tilgivelse og forsvarsløshed. En tredje del i sindet er vælgeren, der må vælge imellem disse to stemmer. Det er faktisk det *eneste* valg vi virkeligt har, som vi allerede har været inde på:

I denne verden, er den eneste frihed der er tilbage friheden til at vælge; altid imellem to muligheder, eller to stemmer. (B-1.7:1)

Det skal lige understreges, at *fri vilje* - friheden til at vælge - kun findes i den dualistiske adskillelses drømmeverden. Den har intet modstykke i Himlen, hvor Guds og Kristi Vilje er ikke-dualistisk, og hvor der derfor ikke er noget at vælge imellem.

Tilsyneladende sejrer egoets stemme, i det mindste sådan som vi oplever det, fordi vi tror vi er her i den illusoriske verden vi kalder virkeligheden. Sammenfattende en tidligere behandling af emnet kan vi sige, at egoet overbeviser Sønnen om at han skal vælge *det* i stedet for Gud. Det valg sikrer fortsættelsen af det individuelle, autonome og af Gud uafhængige selv, der nu opfatter sig som om det er sin egen skaber. Sønnen, der nu tror på historien om sin synd, forsøger at skjule sig for den hævn han forestiller sig Gud ønsker, og laver en krop som en kappe, i det umulige håb om at hans optænkte Gud har glemt: 'Når du projicerer din "glemsel" over på Ham, forekommer det dig, at Han også har glemt.' (H-17.6:11). Og så går vi allesammen rundt i verden i den dybeste, ubevidste rædsel for, at den hævngherrige gud vi har gjort virkelig i vores sind en dag vil finde os. Denne rædsel er malende beskrevet i den følgende passage fra 'Helbredelsens Love', der giver et vidunderligt sammendrag af egoets tankesystem om synd og skyld, og Helligåndens tankesystem om helbredelse og tilgivelse. Her læser vi især om den virkning, som troen på at vores synd imod Gud er virkelig, har, med ganske 'virkelige' og forfærdelige konsekvenser:

Men troen på at den er virkelig, har fået nogle fejltagelser til for evigt at synes udenfor håb om helbredelse, og det evigtvarende grundlag for helvede. Hvis det var således, ville Himlen blive modstået af sin egen modsætning, der ville være lige så virkelig som den. Så ville Guds Vilje være splittet i to, og hele skabningen være underkastet lovene om to modsatrettede kræfter, indtil Gud bliver utålmodig, splitter verden ad og retter angreb mod Sig Selv. Han har således mistet Sin Forstand, og proklamerer at synden har taget Hans virkelighed fra Ham, og endelig bragt Hans Kærlighed til at bøje sig for hævn. (T-26.VII.7:2-5)

For at beskytte os selv imod vores skyld og angst, benytter vi konstant kroppen - vores egen og andres - som et middel til at distrahere vores tanker fra den 'frygtelige' sandhed om vores syndige identitet, som egoet har gjort virkeligt. Når vi først har accepteret egoets miserable billede af os, fortrænger egoet det 'barmhjertigt' for os, og vi bliver som den legendariske struds, der magisk tror og håber, at den virkelige trussel vi ikke ser, ikke vil såre os.

På den måde bliver kroppen et stærkt instrument i hænderne på egoet, og den tjener sit formål virkelig godt. Pointen her er afgørende, og tåler en gentagelse: Kroppen, vores egen eller andres (selverne B og C) er lavet af egoet, og er derfor bogstaveligt talt ingenting, og fortjener derfor hverken ros eller fordømmelse. Det er aldrig den der er problemet, der altid kun ligger i sindet, hvor troen på skylden fastholdes (selv A). Det er den angstfyldte tilstedeværelse af denne skyld, der nødvendiggør et forsvar, der består i at fraspalte skylden, og derved frembringe to eller flere tilsyneladende adskilte kroppe. Som sagt er problemet *at sindet vælger egoet*, det er ikke kroppen der er problemet, fordi den kun tjener som et middel til at forstærke den skyld, der er egoets mål. I næste kapitel vil vi komme nærmere ind på hvordan Helligånden anvender kroppen og dens specielle forhold, til at ophæve egoets tankesystem *i sindet*. Det vil sætte os i stand til endnu tydeligere at se kroppens neutrale tilstand, idet den ganske enkelt udfører den rolle der gives den af vælgeren, der har forenet sig med enten egoet eller med Helligånden.

I sammenfatningen af dette kapitel kan vi se hvordan *Et Kursus i Mirakler* afviger radikalt fra næsten alle andre åndelige retninger i verden. *Ånd* spiller ingen rolle overhovedet i vores menneskelige oplevelse, som kun er en drøm, der skal holde os adskilt fra virkeligheden. I drømmen er sindet splittet imellem egoet og Helligånden, en spaltning der ikke er så forskellig fra hvad der findes i andre åndelige traditioner. Og kroppen ses som illusorisk, ontologisk set et produkt af vores sinds skyld og frygt, og alligevel neutral i drømmen, i den forstand at den kan være et instrument for enten egoet eller Helligånden. Det er det formål vi giver kroppen, der giver den al den betydning den har for os, fordi den hverken er god eller ond, da den intet er. At se kroppen som enten det ene eller det andet - som er kernen i en dualistisk tankegang - opfylder egoets formål ved at tillægge den illusoriske krop en virkelighed den ikke har.

Forståelsen af dette lægger grunden til ophævelsen af egoet igennem tilgivelse, der er hjertet i frelsen og som er emnet for det næste kapitel.

Kapitel 5

HVAD ER FRELSE

Tilgivelse og Det Hellige Forhold

Introduktion

I *Et Kursus i Miraklers* tankesystem, er frelse simpelt hen korrektion - eller ophævelse - af den fejlagtige tro på adskillelsen. Denne korrektion er det samme som Soning, som er en proces der ophæver fejltagelsen igennem en ændring i tænkemåde, ikke igennem bod eller opofrelse af kroppen, som det traditionelt er blevet doceret, eller for den sags skyld igennem nogen som helst kropslig aktivitet overhovedet. Sagt på en anden måde frelses vi ikke fra selve synden, men fra *troen* på synd og skyld. Denne skelnen er afgørende. Hvis vi skal frelses fra skyld, *må* skylden nødvendigvis være virkelig, den må være udenfor vores sind, og adskillelsen må være en sand og faktisk begivenhed, der behøver at blive korrigeret. At skylden er virkelig, er kristendommens udtrykkelige lære; det er jo derfor Biblen siger, at Jesus blev sendt af Gud ind i verden, imens næsten samtlige andre spirituelle tankesystemer der mener at verden er virkelig, har doceret dette underforstået. Det kristne syn på soning af skyld (og til en vis grad også det jødiske), og det generelle syn på åndelig udvikling i øvrigt, indebærer, at vi må foretage os ganske nøje definerede handlinger i verden, for at korrigere det der er sket. Denne proces begynder selvfølgelig med gud selv, som det ses i 1. Mosebog, fordi han reagerer på sine børns synder, og han ser i allerhøjeste grad skyld som virkelig. Synden er således en fuldbyrdet kendsgerning, som vi behøver at blive reddet fra. Dette er meningen bag den følgende næsten eksplicite henvisning til den jødisk-kristne gud, der udgør kernen i egoets anden kaoslov:

Den *anden* kaoslov, som er virkelig dyrebar for enhver tilbeder af synd er, at alle nødvendigvis *må* synde, og derfor fortjener angreb og død. Dette princip, som er nært knyttet til det første, er kravet om at fejltagelser kræver straf og ikke korrektion. For ødelæggelsen af ham som begår fejltagelsen, bringer ham hinsides korrektion og hinsides tilgivelse. Det han har gjort fortolkes således som en uigenkaldelig straf over ham, som Selv Gud ikke har magt til at eftergive. Synd kan ikke eftergives, idet den er troen på at Guds Søn kan begå fejltagelser, der gør hans ødelæggelse uundgåelig.

Tænk på hvad dette synes at gøre ved forholdet imellem Faderen og Sønnen..... Nu er de forskellige, og fjender... Den arrogance kaoslovene hviler på, kan ikke blive tydeligere end det viser sig her. *Her er et princip, som vil definere hvad virkelighedens Skaber må være; hvad Han må tænke, og hvad Han må tro, og hvordan Han må reagere når Han tror på det.* Det ses end ikke som nødvendigt at Han spørges, om det der er fastlagt som det Han tror på, er sandt..... For hvis Gud ikke kan tage fejl, må Han acceptere Sin Søns overbevisning om hvad han er, og hade ham for det. (T-23.II.4:1-5:1; 4; 6:1-3, 6; min kursivering)

Og på den måde bliver den bibelske gud lige så sindssyg som hans søn. Det er selvfølgelig uundgåeligt, fordi denne gud, det oprindelige og prototypiske selv C, ikke er hverken mere eller mindre end det projicerede og fraspaltede billede af sønnens skyldige og hadefulde selv A, som vi så i kapitel tre, hvor vi beskrev egoets tredje spaltning. I virkeligheden er den vestlige verdens *opfattelse* af gud (igen selv C) bogstaveligt talt lavet i hans søns (selv A's) lignelse og billede. En søn der er individuel og speciel må med logisk nødvendighed komme af en gud af individualitet og specielhed.

Et Kursus i Miraklers perspektiv er som sagt meget anderledes. Siden problemet *kun* eksisterer i Sønnens sind - i.e. hans beslutning om at være et individuelt og skyldigt selv A - kan frelse *kun* være en proces, der foregår i det selvsamme spaltede sind. Troen på skyld og synd findes i dette illusoriske sind, og derfor må denne tro på skyld og synd også være illusorisk. Ideen om at skyldens problem og frelsens løsning er det samme sted, sammenfattes meget smukt af Jesus for os i arbejdsbogens lektion 70: 'Min frelse kommer fra mig selv' (hvor 'mig selv' selvfølgelig er sindets vælger):

Al fristelse er ikke andet end en eller anden form af den grundlæggende fristelse til ikke at tro på dagens ide. Frelse synes at komme alle andre steder fra end fra dig (vælgeren). Det gør kilden til skyld også. Du ser hverken skyld eller frelse som at de er i dit eget sind, og ingen andre steder. Når du indser, at al skyld udelukkende *er opfundet af dit eget sind*, indser du også, at skyld og frelse *må være det samme sted*. Når du forstår dette, er du frelst.....

Men det står muligvis ikke klart for dig, hvorfor erkendelsen af at skylden er i dit eget sind, medfører erkendelsen af at frelsen også er der. Gud ville ikke have anbragt hjælpemidlet mod sygdommen hvor det ikke kan hjælpe. Det er den måde dit sind har fungeret på, men næppe Hans. Han ønsker du skal blive helbredt, så Han har bevaret Kilden til helbredelse der hvor behovet for helbredelse er. (A-dI.70.1, 3; min kursivering)

De tre sidste sætninger skal ikke tages bogstaveligt, som vi før har været inde på, men forstås som symboler, der taler til os om Gud på vores forståelses- og oplevelsesplan.

Frelse er altså skiftet fra det u-rette sind til det rette sind, en forandring i vælgerens sind fra at have valgt egoet som lærer til at vælge Helligånden som Lærer, Som Gud - billedligt talt - anbragte i vores sind efter adskillelsen. Selvom frelse kan *afspejles* i kroppen og i mange former for adfærd, må sindet ikke desto mindre være det eneste fokus, for det er alene der *valget* af skyld finder sted, lige så vel som *ændringen* af valget, der fører til skyldens ophævelse. Derfor kan tilgivelse kun foregå i sindet, hvor den ophæver vælgerens identifikation med selv A, et punkt vi kommer tilbage til senere, i forbindelse med forholdet imellem selverne B og C. Det er derfor Jesus kommer med denne meget vigtige pointe:

Derfor, søg ikke at forandre verden (selverne B og C), men vælg at forandre den måde du tænker om verden på. (beslutningen om at være et selv A) (T-21.in.1:7)

Frelsens instrument er tilgivelse, eller *sindets* korrektion af vores misopfattelse af andre. - 'Tilgivelse og frelse er det samme. Tilgiv det du (vælgeren, forenet med selv A) lavede (en specielhedsverden af selver B og C), og du er frelst.' (A-dI.99.10:6-7). Der hvor vi tidligere

dømte en eller anden som vores fjende, og som udløseren eller årsagen til vores lidelser, ser vi nu med Helligåndens hjælp den samme som vores ven. Som en af lektionerne siger:

Dagens ide ('Giv mig din velsignelse, hellige Guds søn') **er din sikre befrielse fra vrede og frygt. Vær omhyggelig med at anvende den øjeblikkeligt, hvis du skulle blive fristet til at angribe en broder, og opfatte symbolet på din frygt i ham. Og du vil pludseligt se ham transformeret fra fjende til frelser; fra djævel til Kristus.** (A-dI.161.12:4-6)

Tilgivelse af Forskelle

Jesus lærer os at vi skal tilgive hinanden for det vi *ikke* har gjort, ikke for det vi *tror* vi har gjort. Som der står i en karakteristisk passage:

Derfor viser din helbredelse, at dit sind er helbredt, og har tilgivet det han (din broder, selv C) **ikke gjorde.** (T-27.II.6:2)

Det betyder, at vi bliver oprørt - ikke over en andens handlinger, men altid over vores *opfattelse* af en andens handlinger. Dette giver naturligvis ingen mening for os i vores drøm om kroppe, der rent faktisk føler fysisk og psykologisk smerte. Kun set i det rette sinds perspektiv, som er *udenfor* drømmen, bliver dette princip ikke alene forstandigt, men sandt. Og vores opfattelse styres, som vi har været inde på mange gange tidligere, af vores behov for at fornægte skylden i os selv (selv A), og se den i andre (selv C'er). At bede Helligånden om hjælp gør det muligt for os at få vores opfattelse af angreb korrigeret i vores egen opfattelse, så det nu bliver forstået som et råb om hjælp eller et råb om kærlighed, noget vi kommer nærmere ind på i kapitel 7 (T-12.I8:12-13). I *Et Kursus i Mirakler* lærer Jesus os således en anden måde at se verden på. Denne vision fornægter ikke de ydre handlinger vores sanseorganer fortæller os om, men *omfortolker* blot det vi har set, eller mere korrekt, det vi tror vi har set. Som Jesus siger: Opfattelse er en fortolkning, ikke et faktum. Det er:

..... en fortløbende proces af accept og forkastelse, organisering og reorganisering, skift og forandring. Vurdering er en afgørende del af opfattelse, fordi domme er nødvendige for at kunne udvælge. (T-3.V.7:7-8)

Afgørende for en forståelse af *Et Kursus i Miraklers* ide om frelse er, at det ikke er verden eller skylden man må frelses fra, fordi det *ikke* er det ydre der er problemet, for nu at gentage denne meget vigtige pointe. Problemet er det underliggende tankesystem om adskillelsen - *den måde vi tænker på* - som frembragte verden og skylden. Det er denne "måde at tænke på" - egoet - som vi måske mere passende skulle bruge i stedet for ordet "djævelen", med en omfortolkning af den traditionelt ondartede betydning af ordet. Med andre ord er djævelen intet andet end *troen* på at det er muligt, at der kan eksistere en kraft der kan modsætte sig Gud, og at dette kan lykkes. Som Kurset siger:

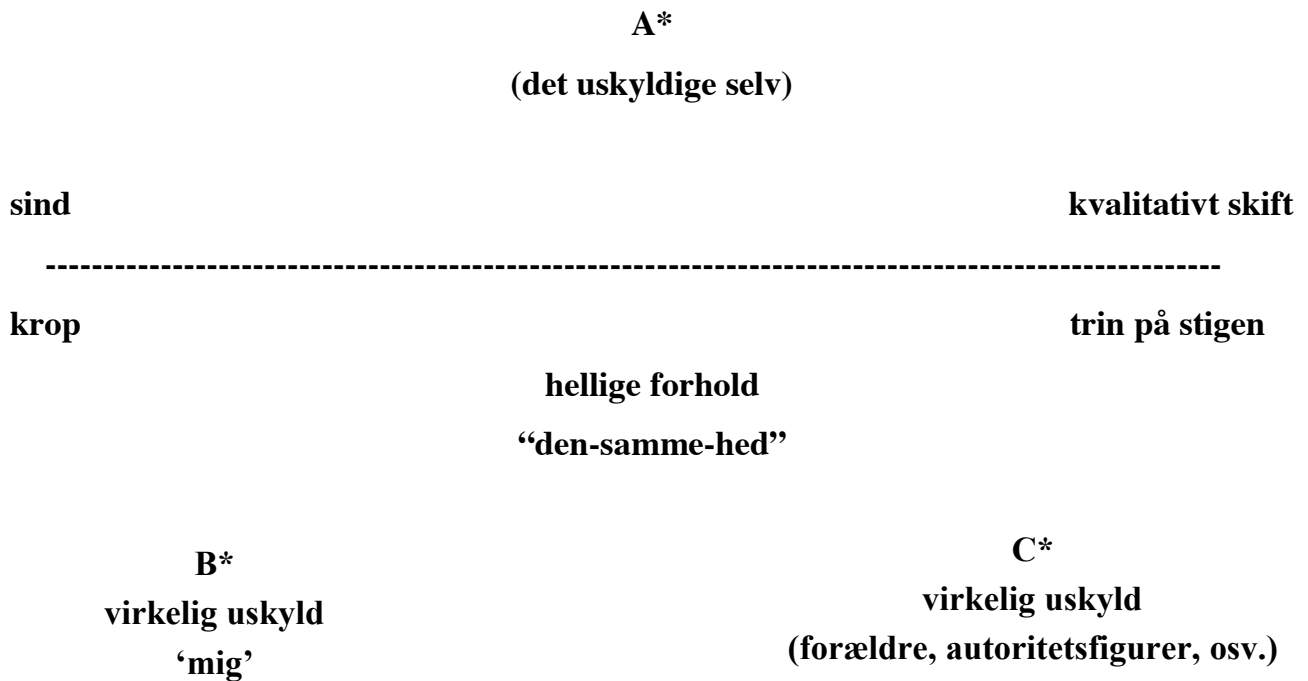
Sindet kan gøre troen på adskillelsen meget virkelig, og meget skræmmende, og denne tro er "djævelen". (T-3.VII.5:1)

Derfor: Hvis problemet er troen på adskillelsen, kan løsningen *kun* være forening. Tilgivelse betegner således den proces det er at forene sig med en anden person (i et helligt forhold), som indtil nu har været oplevet som adskilt fra os (i et specielt forhold). Igennem denne forening med en anden - *en proces der kun foregår i sindet*, som vi straks skal se - lader vi vores fejltagelse korrigere, og ophæver på den måde egoets tro på, at angreb er frelse. Dette angreb er arnestedet for skylden, der er den 'sande skaber' af denne verden. Gud skabte Kristus - vort virkelige Selv - som eet med Sig Selv, og det følger heraf, at den fortsatte forening med andre, skridt for skridt, korrigerer det tankesystem der er grundlagt for forsøget på at erstatte Himlens eenhed med noget andet. Jesus siger om denne gradvise proces:

Helligånden tager dig blidt ved hånden, og går sammen med dig tilbage igennem din forrykte rejse udenfor dig selv, og fører dig blidt tilbage til sandheden og sikkerheden indeni. (T-18.I.8:3)

Den tidligere beskrivelse af egoets strategi til at spalte selv A ud i selverne B og C, giver os mulighed for at forstå *ophævelsen* af spaltningerne igennem tilgivelse, der anvender den korresponderende ret-sindede korrektion af selverne A*, B* og C*, der læses A-prim etc., og som illustreres nedenfor i skema 4. Som vi snart vil komme til at se, er forskellen imellem det specielle forhold (selverne B og C) og det hellige forhold (selverne B* og C*) ganske enkelt en forskel i opfattelse. Igennem hvis 'øjne' opfatter vi forholdet; igennem egoets skyld eller igennem Helligåndens uskyld?

Skema 4

I det foregående kapitel så vi på den vigtige rolle forskelle spiller i egoets tankesystem, som kulminerer i det specielle forhold, der er det vigtigste fokus i vores individuelle liv i drømmen. Uden forskelle er der intet ego, siden dets oprindelse og grundlæggende betydning ligger i tanken om at Sønnen er adskilt og derfor *anderledes* end sin Fader, og er blevet sin egen skaber, som vi beskrev det i kapitel fire. Så længe ideen om *forskelle* ses som sand og virkelig, er egoets eksistens som et individuelt væsen sikret. I den forstand ville tanken om 'een(s)hed'

- (fra engelsk 'sameness' - '*den-samme-hed*') - blive anset for den officielle fjende nummer eet. Det kan faktisk siges, at selve ordet 'sammehed' ikke eksisterer i egoets leksikon. Egoet kan som sagt ikke eksistere uden Sønnens tro på forskelle. Og som vi har set er ideen om forskelle den grundlæggende forudsætning, som hele dets tankesystem om fraspaltning hviler på, og dermed hele den ydre verden. I '*Håndbog for Lærere*' findes følgende beskrivelse af den proces det er at se forskelle i den ydre verden - som følger i og med enhver form for at dømme eller vurdere - en proces der intet har at gøre med 'objektivt' opfattede kendsgerninger i vores omverden, men derimod har alt at gøre med sindets *fortolkninger* af disse 'kendsgerninger'. Og fortolkningerne affødes konstant af behovet for at få vores ydre opfattelse af forskelle til at bekræfte egoets grundlæggende forudsætning om at der er forskelle, som danner fundamentet i hele dets eksistens. Passagen findes forresten ikke i den første udgave af Kurset:

Hvor kommer alle disse forskelle fra? De synes ganske givet at være i verden udenfor. Men det er også givet, at det er sindet der dømmer det øjnene ser. Det er sindet der fortolker øjnenes budskaber, og giver dem "mening". Og denne mening eksisterer ikke i verden udenfor overhovedet. Det der ses som "virkelighed", er ganske enkelt det sindet foretrækker. Dets hierarki af værdier projiceres udad, og det sender kroppens øjne for at finde det. Kroppens øjne vil aldrig se, undtagen ved hjælp af forskelle. Men det er ikke de budskaber de bringer, som opfattelse hviler på. Kun sindet vurderer deres budskaber, og derfor er kun sindet ansvarligt for at se. Det alene beslutter, om det der ses er virkeligt eller illusorisk, ønskværdigt eller uønskværdigt, behageligt eller smerteligt..... Det er i sindets sorterende og kategoriserende aktiviteter fejltagelser i opfattelse opstår. Og det er her korrektion må foretages. (H-8.3:1-4:2)

Læseren vil fra gennemgangen af skema 3 i kapitel fire huske, hvordan selv B er det uskyldige offer vi kalder os selv, imens selv C er vort livs plageånd, vores specielle kærligheds- og hadpartnere, blandt hvilke de mest fremtrædende er forældrene eller forældrefigurene. Og fjendskabet imellem B og C udgør det specielle forhold, der selvfølgelig er baseret på forskellen imellem deres (C) skyld og vores egen (B) uskyld. På et eller andet tidspunkt vil

lidelserne i denne opfattelse af forskelle, som vores specielhed kræver, blive for store, og vi råber i vores nød at 'der må være en anden måde' eller 'en anden lærer'. Jesu svar er at lære os *en anden måde* at se verden på, og især at se vore specielle forhold på. Som de fleste studerende af *Et Kursus i Mirakler* ved, er selve Kurset Jesu svar på Helen og Bills enighed om, at der måtte være *en anden måde* at forholde sig til andre på, som begyndte med deres eget forhold. Denne udskiftning af lærer afspejler sig i en udskiftning af *formålet* med forholdet, og *ikke nødvendigvis* en håndgribelig ændring i forholdets *form* eller *struktur*. Det er en *indre* transformation, idet der - som allerede fastslået - i virkeligheden ikke er noget ydre at forandre. Man prøver ikke på at forandre en skygge, selvom den er ubehagelig, men derimod kilden til den, der projiceres som en skygge. Derfor siger Jesus det følgende i sin beskrivelse af det helbredte (eller hellige) forhold:

Det hellige forhold, som er et vigtigt skridt henimod opfattelsen af den virkelige verden, læres. Det er det gamle uhellige forhold, transformeret og set på ny. Det hellige forhold er et vidunderligt undervisningsredskab. I alle dets aspekter, fra det begynder, udvikler sig, og til det fuldbyrdes, repræsenterer det omvendingen af det uhellige forhold. Vær trøstet i dette: Den eneste vanskelige fase er begyndelsen. For her ændres forholdets formål ganske pludseligt til nøjagtigt det modsatte af det det var. Dette er det første resultat af at tilbyde Helligånden forholdet, så Han kan anvende det til Sit formål.....

Denne invitation modtages øjeblikkeligt, og Helligånden spiller ingen tid, før Han indleder de praktiske konsekvenser af at bede Ham indenfor. Øjeblikkeligt erstatter Hans mål dit. (T-17.V.2:1-3:2; min kursivering)

Derfor er de to mennesker i det hellige forhold de samme som dem i det specielle forhold, men nu har de en anden Lærer som Vejleder, og i det mindste opfatter den ene af dem, dem begge anderledes. Nu er de ikke længere selverne B og C - igen i mindst den enes øjne - der er fastlåst i en dødelig kamp som offer og krænker, med kun een mulig vinder. Nu ses det som om de (selverne B* og C*) har de *samme* behov, problemer og mål. Som vi så i kapitel fire, tror alle mennesker i verden ubevidst på, at de har tilintetgjort deres Skaber og Ophav,

og ser derfor sig selv som forældreløse og alene i universet, uden noget håb om nogensinde at kunne vende hjem. Uanset de *former* vore liv antager i drømmen, oplever vi alle det samme *indhold* af fremmedgjorthed, håbløshed og den sikre død. Det er oplevelsen af at være '*den-samme*', der er den principielle forskel på det specielle og det hellige forhold, og derfor Jesus slutter kapitel 15 i tekstbogen med denne specielle nytårs-bøn:

Således vil året begynde i glæde og frihed. Der er meget at gøre, og vi er blevet opholdt længe. Modtag det hellige øjeblik imens dette år bliver født, og indtag din plads, som så længe har stået tom, i Den Store Opvågning. Gør dette år anderledes ved at gøre alt til det samme. Og lad alle dine forhold blive gjort hellige for dig. Dette er vores vilje. Amen. (T-15.XI.10:8-14; min kursivering)

Senere i tekstbogen kommer Jesus specifikt ind på emnet 'korrektion af opfattelsen af forskelle', der fører til bevidstheden om vores iboende 'samme-hed' som Guds Søn:

Et helligt forhold starter ud fra en anden forudsætning (end et u-helligt forhold). De har hver især set ind i sig selv, og ikke fundet nogen mangel. Siden han accepterer sin fuldstændighed, vil han udvide den ved at forene sig med en anden, der er hel som han selv. *Han ser ingen forskel på disse selver, for forskelle er kun af kroppen.* Derfor ser han ikke på noget han vil tage. Han fornægter ikke sin egen virkelighed, *fordi* den er sandhed. Lige under Himlen står han, men nær nok til ikke at vende tilbage til jorden. For dette forhold har Himlens hellighed. Hvor langt kan et forhold så lig Himlen være hjemmefra?

Tænk over hvad et helligt forhold kan lære dig! Her ophæves troen på forskelle. Her forandres troen på forskelle til lighed. Og her forvandles synet af forskelle til vision. Nu kan forstandigheden lede dig og din broder til det logiske resultat af jeres forening. Den må udvide sig, som du udvidede dig da du og han forenede jer. Den må række ud over sig selv, som du rakte ud over kroppen for at lade dig og din broder blive forenet. *Og nu udvides den lighed du så, og fjerner endeligt alle følelser af forskelle, så den lighed der ligger neden under dem alle bliver åbenbar.* Her er den gyldne cirkel, hvor du genkender

Guds Søn. For det der fødes i et helligt forhold, kan aldrig høre op. (T-22.in.3-4; min kursivering, undtagen i 3:6)

Og senere i kapitlet tager Jesus emnet op igen, og her spiller han på ordet *forskellige*:

Kun de der er forskellige fra hinanden kan angribe. Derfor slutter du, at fordi du kan angribe, må du og din broder være forskellige. Men Helligånden forklarer dette på en anden måde. Fordi du og din broder ikke er forskellige, kan du ikke angribe. Begge udsagn er en logisk slutning. Den ene kan fastholdes, men aldrig dem begge. Det eneste spørgsmål der må besvares, for at du kan vælge hvilket må være sandt er, om du og din broder er forskellige. Som du forstår det lige nu, synes I at være det, og kan derfor angribe. Af alternativerne synes dette det naturlige, og mest i overensstemmelse med din erfaring. Og derfor er det nødvendigt at du får nogle andre erfaringer, der er mere i overensstemmelse med sandheden, så de kan lære dig hvad der er naturligt og sandt. (T-22.VI.13; min kursivering, undtagen de to 'fordi' i sætning. 2 og 4, og 'er' i 10)

Og disse 'andre erfaringer' er naturligvis de muligheder vores specielle forhold tilbyder, når vi vender os til Helligånden for at få hjælp. Det er når vi beder om korrektion af vores beslutning om at være skyldige og specielle, at vi endelig befinder os på den rigtige stige. Hidtil har vi desperat søgt, men aldrig fundet vejen hjem, og derved levet efter egoets grundsætning '*Søg, men find ikke*' (T-16.V.6:5). Vores specielle forhold var egoets madding til at lokke os dybere og dybere ind i kroppens verden, og derfor længere og længere væk fra den virkelige korrektion i vores sind. Men nu, hvor målet for forholdet er skiftet, finder vi den virkelige vej hjem, igennem tilgivelse. Nu bliver kroppen, der blev lavet af egoet for at begrænse kærlighed, Jesu redskab til at sende os tilbage til kærligheden med.

Når først vores mål ændres til tilgivelse, bliver Jesus i stand til at lære os, hvordan egoet anvender kroppen til at angribe med, nemlig til at understrege forskelle, som er egoets livsblod. Men nu, da kroppen tjener hans formål, bliver den et middel til at nå hans mål med, som er at ophæve opfattelsen af forskelle. På den måde bliver kroppen for Jesus et instrument til kommunikation, på trods af at den fra starten er en illusion. I en række passager med

ensartet indhold, viser Kurset den vægt der lægges på den hellige anvendelse af kroppen som et redskab til frelse af Guds lærere. (se *Håndbog for Lærere* om dette begreb). Igen er det ikke kroppen i sig selv der er hellig, men det formål der gives den af Jesus eller Helligånden, som er tilgivelse. Måske den mest bevægende passage kommer fra arbejdsbogen, hvor Jesus taler til os som Lærerens manifestation, Helligånden:

For kun dette har jeg brug for: At du vil høre de ord jeg siger, og give dem til verden. Du er min stemme, mine øjne, mine fødder, mine hænder, som jeg frelser verden igennem. (A-dI.r.V.in.9:2-3)

Hvor kroppen tidligere blev anvendt af egoet til at tjene dets uhellige formål, som er at angribe Gud og udelukke Kristus fra vore sind, bliver den nu for Helligånden det hellige middel - Hans klasseværelse - til at korrigere Sønnens fejlagtige valg af den forkerte fører. I en vidunderlig passage fra kapitel 18 i tekstbogen, sammenfattes denne lære meget koncist:

Kroppen blev ikke lavet af kærligheden. Men kærligheden fordømmer den ikke, og kan anvende den kærligt ved at respektere det Guds Søn har lavet, og benytte den til at redde ham fra illusioner. (T-18.VI.4:7-8)

Og selvom vi er på bunden, og stadig har lang vej igen foran os, er vi yderst taknemmelige for at vi omsider har fundet den rette stige. Hjemrejsen begynder med et skift i opfattelsen af det gamle specielle forhold imellem selverne B og C. Når målet er tilgivelse i stedet for skyld, bliver vi selverne B* og C*, der stadig er kroppe, men nu har et fælles mål og formål. Det er nødvendigt her at understrege, at dette ikke er et mål der nødvendigvis må deles af *begge* selver i forholdet, som det blev antydnet før. Det ville virkeligt være meget uvenligt af Jesus at udarbejde et åndeligt kursus, der gjorde den ene partner afhængig af den anden for at blive frelst. Desuden *er* sind forenede, som det så ofte påpeges hele vejen igennem *Et Kursus i Mirakler*, og derfor vil helbredelsen af *eet* sind, helbrede alle: 'Når jeg helbredes, helbredes jeg ikke alene.' (A-dI.137) Og derfor er dette fælles mål det der opleves af begge parter *i hver isærs sind*. Det er med andre ord ophævelsen af egoets princip om *den ene eller den*

anden. Det er ikke nødvendigt at jeg angriber dig for at blive frelst fra min skyld, som egoet havde rådet mig til. Nu forstår jeg igennem Helligånden, at jeg ved at trække mine (selv A) projektioner af skyld på dig (selv C) tilbage - trin eet i tilgivelsen - kan skylden tilgives i mit eget sind - trin to. Derigennem erklæres det, at selverne B og C er uskyldige som een. Men efterhånden som vi går op ad stigen - som er en generalisering af vores lektioner i tilgivelse til et stadigt voksende antal mennesker - går det gradvist op for os, at Guds Søns sande uskyld ikke ligger i selverne B* og C*. Uskylden er den kvalitet ved Guds Søn der ligger i hans fuldkomne eenhed: Selv A*, der i den ovennævnte passage er refereret til som 'den gyldne cirkel, hvor (vi) genkender Guds Søn.' (T-22.in.4:9). I en passage i begyndelsen af tekstbogen om Helligåndens opfattelse, der visse andre steder kaldes sand opfattelse, beskriver Jesus det pludselige skift, når vi bliver bevidst om Guds Søns virkelige natur:

Endelig viser den (Helligåndens opfattelse) vej ud over den helbredelse den bringer, og leder sindet ud over dets integration mod skabelsens veje. *Det er på dette punkt, at tilstrækkelig kvantitativ forandring finder sted, til at frembringe et virkeligt kvalitativt skift.* (T-5.I.7:5-6; min kursivering)

Det er dette kvalitative skift der karakteriserer Guds Søns skift fra bevidstheden om sit individuelle selv B*'s forhold til alle de kvantitative selver C* i hans verden, til den pludselige erkendelse af, at det er sandt at *vi alle er een Søn*, som vi her har kaldt selv A*. Dette kvalitative skift afspejler også erkendelsen af, at Guds Søn ikke er en krop, men en tanke i sindet. På dette tidspunkt er vores individualitet og specielhed fuldstændigt væk, og vi er i det *Et Kursus i Mirakler* kalder *den virkelige verden*. Vi vil vente med beskrivelsen af dette stadium til senere.

Hvis vi nu vender tilbage til de nederste trin på stigen, og til vores oplevelse af at vi forener os med hinanden i tilgivelse, må vi stadig påpege, at selv foreningen med en anden er en illusion, fordi alle kroppe, som vi har set, i virkeligheden er illusoriske figurer i en illusorisk drøm. Den virkelige forening sker med Jesus, eller med Helligånden - i vores sind - hvad der medfører at vi kan slippe skylden over troen på at vi havde adskilt os fra Guds Kærlighed. Det var den fortrængte skyld, der førte til projektionen eller fraspaltningen af det skyldige

selv A, der så videre dannede et andet selv C, som vi - selv B - nu er nødt til at 'tilgive'. Ved ophævelsen af skylden med Jesu hjælp, er der intet at fortrænge, og derfor intet at projicere. Og derfor er der så tilsvarende intet at tilgive. Det er den sande betydning af tilgivelse. Vi kommer også tilbage til dette senere i kapitlet.

Hvis vi lige tænker på vores mytiske historie, er frelse ganske enkelt en proces hvori Sønnen ændrer tænkemåde, og lytter til Helligånden. Det korrigerer hans oprindelige fejlagtige valg af at tro på egoets historie om individualitet og forskelle, om synd, skyld og frygt, der, som vi har set, starter det strategiske forsvar, der igen fører til det kosmiske drama det er at lave det materielle univers. Sønnen 'frelses' således fra sit forkerte valg ved at han ændrer *sin egen* tænkemåde. Det centrale her er, at frelsens instrument er Sønnen Selv, ikke en ydre kraft som f.eks. Gud eller en af Hans repræsentanter. Frelse kommer ikke til os udefra, men den kommer af at vælge at acceptere Helligåndens Soning, og derved ophæve det tidligere valg af at fornægte Hans Sandhed. Hvis vi lige kaster et blik på lektion 70, læser vi følgende vigtige paragraf:

Den tilsyneladende pris for at acceptere dagens ide er denne: Det betyder, at intet uden for dig selv kan frelse dig; at intet uden for dig selv kan give dig fred. Men det betyder også, at intet uden for dig selv kan såre dig, eller forstyrre din fred, eller gøre dig urolig på nogen måde. Denne ide indsætter dig som ansvarlig for universet, hvad der er din rette position på grund af det du er. Dette er ikke en rolle som kan modtages delvist. Og du må ganske givet begynde at indse, at modtagelsen af den er frelse. (A-dI.70.2)

Et Kursus i Mirakler gør det imidlertid også glasklart, at en sådan gen-optræning ikke kan komme fra egoet, men kun fra den *indre* tilstedeværelse af Helligånden, der på trods af denne indre tilstedeværelse i dit sind forbliver *udenfor* egoets tankesystem. Som Helligåndens manifestation er Jesus også *i* vores sind, og alligevel *udenfor* egotankesystemet. En mere dybtgående beskrivelse af Jesu væsen følger i det næste kapitel.

Tilgivelse som Ophævelse

Et af tilgivelsens nøgleelementer er, at den i sig selv ikke er en positiv dynamik; tilgivelse er *ophævelse* af det der er negativt. Denne helt afgørende pointe understreges hele vejen igennem Kurset, og jeg citerer blot nogle få af disse vigtige passager. Den første er fra tekstbogen, hvor der tales om sygdom og helbredelse:

Mirakler er blot forvandlingen af fornægtelse til sandhed..... For mirakelarbejderen bliver opgaven således at *fornægte fornægtelsen af sandheden*. (T-12.II.1:1,5)

Med andre ord er egotankesystemet en fornægtelse af sandheden om Hvem vi er som Kristus, som ren ånd og eet med Gud. Når vi vender os til Jesus eller Helligånden for at få hjælp, *fornægter* vi altså egoets fornægtelse, og bekræfter derved sandheden. Som han siger lidt senere i tekstbogen:

Din opgave er ikke at søge efter kærlighed, men blot at søge efter, og finde, alle de barrierer inde i dig, som du har bygget imod den. Det er ikke nødvendigt at søge efter det som er sandt, men det *er* nødvendigt at søge efter det som er falsk. (T-16.IV.6:1-2)

‘Din Funktion i Soningen’ i kapitel 14 i tekstbogen beskriver vores funktion som tilgivelse, igen ud fra at ændre vores forkerte valg. I dette afsnit fortæller Jesus os meget konkret hvordan vi skal tænke om vores funktion, så længe vi tror vi er i verden - nemlig som ophævelse af vores tro på at vi ved hvad der er til det bedste for os selv:

Før du tager nogen beslutninger for dig selv, så husk at du har besluttet dig imod din funktion i Himlen, og overvej så omhyggeligt om du ønsker at træffe beslutninger her. *Din funktion her er kun at beslutte dig imod at beslutte hvad du ønsker, i erkendelse af at du ikke ved det.* (T-14.IV.5:1-2; min kursivering)

I afsnittet 'Det Sidste Ubesvarede Spørgsmål' i tekstbogens kapitel 21, stiller Jesus os fire spørgsmål, hvoraf det sidste er det mest kritiske: 'Ønsker jeg at se det jeg fornægtede *fordi* det er sandheden?'. Jesus forklarer hvordan vi muligvis har svaret ja til de tre første spørgsmål, men stadig er usikre på det fjerde og sidste. Og det kommer af, at vi endnu ikke har forstået, at 'ja' nødvendigvis må betyde 'ikke-nej' (T-21.VII.5:14; 12:4). Vi lærer, at det at sige 'ja' til Jesus betyder at vi må være villige til at sige *og mene* 'nej' til egoets 'nej', eller til *negationen* af sandheden. Og så fortsætter han:

Glæde må nødvendigvis være konstant, fordi den opnås ved at opgive ønsket om det ukonstante. (T-21.VII.13:2)

Dette ønske om at fornægte vores investering i egoets tankesystem rummes i den følgende koncise sætning, der indleder den vigtige lektion i arbejdsbogen: 'Jeg ønsker Guds Fred':

At sige disse ord er intet. Men at mene disse ord er alt. (A-dI.185.1:1-2)

Kapitel 28 begynder med disse linier, der også indeholder en smuk definition af miraklet:

Miraklet gør intet. Alt hvad det gør er at ophæve. Og således sletter det indgrebet i det der er gjort. Det tilføjer ikke, men fjerner blot. (T-28.I.1:1-4; min kursivering)

Og endelig i slutningen af tekstbogen omtales *ophævelses*processen, som betegner den rolle frelse har - der er magen til miraklets - i at hjælpe os til at ændre vores tidligere valg af egoet. Her stirrer vi lige på den tilsyneladende ydre verden igennem Kristi Vision:

Frelse er ophævelse. Hvis du vælger at se kroppen, ser du en verden af adskillelse, usammenhængende ting, og begivenheder der ingen mening giver overhovedet.Frelse er ophævelse af alt dette. For der opstår konstans i deres syn, hvis øjne frelsen har befriet fra at se på omkostningerne ved at beholde skyld, fordi de valgte at opgive den i stedet.

Frelsen beder ikke om at du ser ånden, og ikke opfatter kroppen. Den beder blot om, at det er det du vælger. Du kan se kroppen uden hjælp, men forstår ikke hvordan du kan se en verden adskilt fra den. Det er din verden frelsen vil *ophæve*, og lade dig se en anden verden dine øjne aldrig vil kunne finde.....

Du, der tror at du kan vælge at se Guds Søn som du vil have ham til at være, glem ikke, at ingen opfattelse af dig vil modstå sandheden om hvad du er. At ophæve sandheden ville være umuligt. Men opfattelser er ikke vanskelige at ændre. Een vision der ses klart, og ikke passer til billedet som det blev opfattet før, vil forandre verden for øjne der lærer at se, fordi opfattelsen af selvet er blevet forandret. (T-31.VI.2:1-2, 6-3:4, 5; min kursivering)

Tilgivelse (eller miraklet, eller frelsen) ophæver således den fornægtelse, der var grundlaget for at de fire fraspaltninger kunne finde sted, som er årsag til at vi har glemt hvad vi spaltede os *væk fra*. I den følgende meget sigende passage om drømmen, forklarer Jesus præcist hvad miraklets rolle er, og derigennem indirekte hvad det ikke er:

Intet som helst er sket, andet end at du har lagt dig til at sove, og drømt en drøm hvor du var en fremmed for dig selv, og kun en del af en andens drøm. Miraklet vækker dig ikke, men viser dig blot hvem drømmeren er. Det lærer dig, at du, så længe du endnu sover, har et valg imellem drømme, som afhænger af dit formål med at drømme..... Drømmeren af en drøm er ikke vågen, men ved ikke at han sover..... Miraklet fastslår at du drømmer en drøm, og at dens indhold ikke er sandt. Dette er et afgørende skridt i at forholde sig til illusioner. Ingen er bange for dem, når han opfatter at han selv fandt på dem. Frygten blev holdt på plads, fordi han ikke forstod at han var forfatter til drømmen, og ikke en figur i drømmen. (T-28.II.4:1-3; 6:7; 7:1-4)

Et Kursus i Mirakler kan ses som et råb til os, der kommer fra udenfor drømmen om adskillelse og fordømmelse, et råb om at skifte tænkemåde igennem tilgivelse og miraklet, og derigennem vågne op til vores sande virkelighed. Som Jesus siger - noget han lige så godt

kunne have sagt om sig selv, og som vi vil komme tilbage til og gå i dybden med i kapitel seks:

Ophør af drømme er ophør af frygt, og kærligheden var aldrig i drømmenes verden.
(T-28.III.4:1)

Modstanden imod denne proces er enorm, fordi tiltrækningen til vores specielhed synes for overvældende til at kunne overvindes. Læseren vil huske vores gennemgang i det forrige kapitel af Platons hulebillede, hvor fangerne dræber Sokrates, frem for at de vil 'vågne op' fra deres skyggevirkelighed til sandhedens lys.

Og alligevel siger Jesus udtrykkeligt, at han ikke kan vække os uden vores egen hjælp, og det er det der afspejles i at vi må vælge at skifte tænkemåde. I et meget vigtigt afsnit med overskriften: 'Egoets Dynamik' gør Jesus dette fuldstændigt klart, og vi vil komme tilbage til det senere. Lige her er det tilstrækkeligt at fremhæve Jesu omtale af *vores egen* vigtige rolle:

Vi er rede til at se nærmere på egoets tankesystem, fordi vi *sammen* har den lampe der vil fordrive det..... Vi vil roligt ophæve denne fejltagelse *sammen*, og så se hinsides den til sandheden. (T-11.V.1:3,6; min kursivering)

Frelse er således et samarbejde imellem Sønnen og Jesus eller Helligånden, ligesom Sønnen hidtil har arbejdet sammen med egoet:

.....du og din rådgiver må være enige om hvad du ønsker, før det kan ske. Det er kun denne overenskomst der tillader alle ting at ske. Intet kan forårsages uden en eller anden form for forening, enten det er med en drøm om at dømmes, eller Stemmen for Gud. (T-30.I.16:2-4)

Denne sammenføjning af det Sønnen oprindeligt havde besluttet at holde hver for sig og adskilt (hans sind fra sandheden), bliver så spejlet på det kropslige oplevelsesplan, når vi forener os med dem vi før valgte at være adskilt fra. Adskillelse var det ontologiske valg der

førte til det adskilte sind, og i sidste instans til den adskilte verden. Det er dette fejlagtige valg der må korrigeres. Det forekommer som om korrektionen sker på det plan, hvor vi har vores forhold til hinanden her i den fysiske verden. Men faktisk *er* korrektionen *allerede* sket på sindets plan. Sagt endnu tydeligere: korrektionen *sker lige nu*, fordi fortid og fremtid simpelthen er opdigtede forfalskninger, fremstillet af egoet for at vildlede os.

En af de vigtige former for korrektion af denne tidsfordrejning, er at hjælpe Sønnen til at ændre opfattelse af Gud. Vi husker, at egoet har overbevist den sovende Søn om, at Gud er vred, og besat af ønsket om at straffe ham for hans synder imod ham. Set fra egoets synspunkt fjernede dette på en smuk måde enhver mulighed for at Sønnen kan modtage nogen virkelig hjælp fra sin Skaber, som vi kan se i den følgende passage fra ‘Kaoslovene’, der tidligere er citeret i kapitel to:

Gud..... må acceptere Sin Søns overbevisning om hvad han er, og hade ham for det. Se hvordan frygten for Gud forstærkes ved dette..... Nu bliver det umuligt at vende sig til Ham for at få hjælp i elendigheden. For nu er Han blevet “fjenden” Som har forårsaget den, og til Hvem bøn om hjælp er nytteløs..... Og frelse kan ikke ligge i Sønnen, i hvem hvert eneste aspekt synes at være i krig med Ham, og berettigede i deres angreb. Og nu er konflikt gjort uundgåelig, og afskåret fra Guds hjælp. Nu må frelse forblive umulig, fordi frelseren er blevet fjenden.

Der kan ingen befrielse være og ingen udvej. Soning bliver således en myte, og hævn, ikke tilgivelse, er Guds Vilje. Set fra hvor alt dette starter, er der ingen hjælp i syne som kan lykkes. Kun tilintetgørelse kan være resultatet. Og Gud Selv synes at tage parti for den, for at overvinde Sin Søn. (T-23.II.6:6-8:5)

Vi begynder således processen med at blive frelst, med at sætte spørgsmålstejn ved egoets stemme, i erkendelsen af at dets lære er sindssyg, og modsiger det der må være sandt. Det er et udtryk for den lille villighed, som Jesus lærer os er alt hvad frelsen beder os om. Det er den lykkelige erkendelse af at vi har taget fejl, og af at der er Een indeni os Der *ikke* tager fejl:

Når du har besluttet, at du ikke synes om det du føler, hvad kan da være lettere end at fortsætte med følgende:

Og derfor håber jeg at jeg har taget fejl.

Dette virker imod følelsen af modstand, og minder dig om at hjælpen ikke påtvinges dig, men er noget du ønsker og har brug for, fordi du ikke synes om den måde du føler på. Denne minimale åbning vil være tilstrækkelig til at lade dig gå blot nogle få skridt videre, som du har brug for, for at lade dig selv blive hjulpet.

Nu har du nået vendepunktet, fordi det er gået op for dig at det vil være en gevinst, hvis det du har besluttet ikke er rigtigt. Indtil dette punkt er nået, vil du tro at din glæde afhænger af at du har ret. Men så megen forstandighed har du nu opnået; det ville være bedre for dig hvis du tog fejl. (T-30.I.9-10)

Nu begynder vi at indse, at Helligåndens Stemme faktisk giver mening, og at det bedste for os er at lytte til Hans undervisning i tilgivelse, i stedet for til egoets undervisning i at dømme.

Vi har indtil nu beskrevet frelse mest på et metafysisk eller ontologisk plan, som en korrektion af Sønnens sind efter at have truffet et andet valg. Men et af *Et Kursus i Miraklers* enestående aspekter er dets integration af metafysik og praksis, hvorigennem vi lærer hvordan vi kommer til erkendelsen af at vi allerede er forenet med de mennesker vi tidligere valgte at holde os adskilt fra, hvad enten det nu var i form af et specielt hadforhold eller i form af et specielt kærlighedsforhold. Denne tilgivelse af andre (og i sidste instans tilgivelse af os selv) er det Kurset benævner frelse. En kort repetition af tilgivelsens principper giver ikke alene eksempler på Kursets holdning til kroppen, men også til frelse.

Som det allerede er blevet forklaret, må korrektionen af den fejltagelse, der førte til at vi tror vi er i denne verden, foregå i sindet, fordi det er der fejltagelsen finder sted. Jesus understreger dette afgørende punkt i tilgivelsen og helbredelsen, og han taler her i billeder om Guds skabelse af Hans Svar på adskillelsen - Soningen:

Guds svar er der hvor troen på synd nødvendigvis må være (i sindet), *for kun der kan dens virkninger blive fuldstændigt ophævet og være uden årsag. Opfattelsens love må vendes om, fordi de er omvendinger af sandhedens love. Sandhedens love vil i evighed være sande, og kan ikke vendes om; men de kan ses som vendt på hovedet. Og dette må nødvendigvis korrigeres der hvor illusionen om omvendingen er.* (T-26.VII.5; Min kursivering, undtagen i sætning 2)

Det er således sindet og ikke kroppen, der er det aktive og kausale element i drømmen om den adskilte verden, som vi ser i denne passage fra arbejdsbogens lektion 132: ‘Jeg løsgør verden fra alt hvad jeg troede den var’:

Verden er intet i sig selv. Dit sind må give den mening..... Der er ingen verden adskilt fra det du ønsker, og heri ligger din endelige befrielse. (A-dI.132.4:1-2; 5:1)

Når dette er givet, vil det ikke give nogen mening at korrigere en fejltagelse hvor den ikke er; alligevel vil egoet med garanti blive ved med at prøve på at få os til at gøre præcist det. Læseren kan her huske analogien fra biografen, og at ingen, der sidder i biografen, ville prøve på at løse et problem i filmen ved at gå op til lærredet, hvor problemet ikke er. Derfor vender tilgivelse fuldstændigt de skridt, egoet har fået Sønnen til at tage i det oprindelige øjeblik, om; et øjeblik vi gennemlever igen og igen, som vi har set. Lad os ganske kort gennemgå disse skridt her, så vi bedre kan komme til at forstå tilgivelsens ophævende korrektion.

Som det vil huskes begynder egoet med at overbevise Sønnen om, at *dets* tre-enighed af synd, skyld og frygt er virkelig, og kulminationen på det er, at han tror at den gud han har syndet imod af al magt stræber efter at straffe ham. Dertil kommer - påstår egoet - at Helligånden - den Stemme Der taler for Guds Kærlighed i Sønnens sind - ikke er til at stole på, og derfor må fornægtes og *undgås*. Egoet har således effektivt overtalt Sønnen til at fornægte sin egen rolle i at understøtte dets version af guds ‘vrede’: nemlig at han selv angreb gud først.

Dynamikken følger dette mønster: Sønnen tror at Gud angriber ham, og det uretfærdigt, fordi han projicerer dette angreb over på Gud. På den måde er synden og skylden først blevet fornægtet, og derefter projiceret. Her husker vi på gennemgangen af fraspaltningerne i kapitel

tre, hvor Sønnen ved at afskære sig fra Helligånden tror på at hans syndige, skyldige selv A er virkeligt. Og for at slippe for dette selv A's smerte, må han fraspalte skylden, og projicerer den over på et nyt selv C, der opfattes som om det er udenfor ham selv, og den der nu ses som den skyldige. På den måde er han nu tilsyneladende blevet u-skyldig, blevet til et nyt selv B, der er 'renvasket' for sin tidligere skyld.

De skridt der følger på denne første projektion er, at Sønnen først fragmenterer sig selv ud i utallige fragmenterede tanker, og dernæst, for at projicere disse tanker om adskillelse ud af sit sind, laver (eller mis-skaber) en fysisk verden og en krop, som han så kan opfatte sig som adskilt fra, og uafhængig af det sind der lavede dem. Egoet erkender, at hvis Sønnen husker at *han selv* laver verden, vil han også erkende at den er en illusion, der er arrangeret til at skjule *hans egen* skyld for ham selv i, for ikke at nævne tilstedeværelsen af den kærlighed i hans sind, der kan ophæve skylden for evigt, igennem tilgivelse af det der aldrig har været til. Med andre ord ville Sønnen ganske enkelt vågne op af det mareridt han har om adskillelse. Vi finder her en gentagelse af det vigtige princip vi var inde på i vores oprindelige omtale af spaltningens forløb: Det der spaltes af *fra* glemmes, hvorimod det der spaltes af *til* huskes, opleves og identificeres med.

På grund af effektiviteten i fornægtelse og projektion - hjerte og sjæl i de fire spaltninger - forekommer det som om tidens og rummets verden på vores individuelle oplevelsesplan er udenfor vores sind, og særdeles virkelige. Derved vil vi uundgåeligt opleve os som ofre for kræfter der er udenfor vores kontrol. De daglige erfaringer - både fysiske og psykologiske - fra fødsel til død - arbejder alle sammen under egoets vejledning på at overbevise os om, at verden er virkelig, og om vores hjælpeløse situation i den. Denne tro er 'uskyldens ansigt', som Jesus beskriver så malende næsten i slutningen af Tekstbogen, i en passage der er citeret fra før. Dette:

ansigt (er) ofte tårevædet, på grund af de uretfærdigheder verden tildeler dem der ønsker at være gavmilde og gode. Dette aspekt (af vores selvopfattelse) angriber aldrig først. Men hver dag angriber hundrede ubetydeligheder dets uskyld, provokerer det til irritation, og i sidste instans til åbne fornærmelser og mishandling. (T-31.V.3:2-4)

Det er altså egoets plan til at frelse sig selv - at fastholde adskillelsen, men uden den skyld der ledsager den - et mål det når ved at fornægte sin andel i opfindelsen af verden og kroppen, og dernæst projicere ansvaret for dem *ud* på verden og kroppen. Nu ser det ud som om, at det vi faktisk selv har gjort ved verden, bliver gjort ved os:

Verden demonstrerer blot en gammel sandhed: Du vil tro at andre gør imod dig, nøjagtigt det du tror du gjorde imod dem. Men når du først har ladet dig lokke til at beskyldte dem, vil du ikke se årsagen til det de gør, fordi du *ønsker* skylden skal hvile på dem. (T-27.VIII.8:1-2)

Det der nu er blevet 'frelst' er selvfølgelig egoet, hvorimod Guds Søns sind stadig synes at ligge i lænker, fanget af kræfter han tror han intet kan gøre ved.

Virkelig frelse begynder nu hvor egoet stopper, og den går den anden vej: Som Kurset siger:

Denne verden er fuld af mirakler. De står i lysende tavshed ved siden af hver eneste drøm om smerte og lidelse, om synd og skyld. De er drømmens alternativ; valget af at være drømmeren, frem for at fornægte den aktive rolle i at udtænke drømmen. De er de glædelige virkninger af at bringe følgerne af sygdom tilbage til dens årsag. Kroppen sættes fri, fordi sindet anerkender at "dette gøres ikke imod mig, men *jeg* gør dette". Og således bliver sindet fri til at træffe et andet valg i stedet. Frelsen vil begynde her, og den vil gå frem ved at ændre retning på hvert eneste trin i nedstigningen til adskillelsen, indtil alle trin er blevet fulgt tilbage, stigen er væk, og alle verdens drømme ophævet. (T-28.II.12)

Nu er vi rede til at gå i dybden med de trin tilgivelsen følger, i omvendingen af egoets nedstigning til adskillelsens vanvid.

Tilgivelsens Tre Trin

Som vi allerede har været inde på, består tilgivelse igennem sindets korrektion ved hjælp af det der kaldes miraklet, i at ophæve egoets principper om fornægtelse og projektion, hvorved den retning sindet har taget ved at følge egoets vejledning vendes om. Tilgivelse som et instrument til frelse kan sammenfattes som en tre-trins proces. (Selvom det faktisk er nyttigt at forstå det som om processen har tre trin, må vi huske, at 'trinene' absolut ikke kommer i rækkefølge, fordi hverken tiden eller processen med at ophæve den er lineære)

Trin 1) Det første trin består i at erkende, at årsagen til vores personlige verden af lidelse og smerte, af at være offer og begå overgreb, ikke findes i det der fremstræder som det ydre, men derimod findes i vores sind. Siden den ydre verden ikke er andet end en billedgørelse af det der er i sindet - en drøm, der i sin dynamik ikke er anderledes end den sovende drøm, hvor intet 'virkeligt' finder sted - er hvad som helst der sker i vores liv drømt af os selv, *helt bogstaveligt*:

Frelsens hemmelighed er kun denne: At du gør dette imod dig selv. Uanset angrebets form, er dette alligevel sandt. Uanset hvem der antager rollen som fjende og angriber, er dette alligevel sandheden. Uanset hvad der synes at være årsag til en hvilken som helst smerte eller lidelse du føler, er dette alligevel sandt. For du ville ikke reagere overhovedet på skikkelser i en drøm du vidste du drømte. Lad dem være lige så hadefulde og ondsindede de vil; de kunne ikke have nogen virkning på dig, medmindre du var ude af stand til at forstå, at det er din drøm.

At lære denne ene lektion vil befri dig for lidelse, uanset hvilken form den antager. Helligånden vil gentage denne ene, altomfattende lektion i frelse, indtil den er lært, uanset hvilken form for lidelse der bringer dig smerte. Uanset hvilke krænkelse du bringer til Ham, vil Han svare med denne meget enkle sandhed. For dette ene svar fjerner årsagen til enhver form for sorg og smerte. Formen påvirker ikke Hans svar overhovedet, for Han vil kun lære dig den ene årsag til dem alle, uanset deres form. Og

du vil forstå, at mirakler afspejler det simple udsagn: “ *Jeg har gjort dette, og det er dette jeg vil ophæve*”. (T-28.VIII.10:1-11:6)

Trin 1) Det første trin i denne proces er således, at give problemet (valget af at være skyldig; selv A) tilbage til Sønnens Sind, hvor det var før egoet fjernede det igennem projektion. Årsagen er så kommet tilbage til sit rette sted, sindets vælger:

Dette er adskillelsens sidste trin, som frelsen, der går frem den modsatte vej, begynder med. Dette sidste trin er en virkning af det der er gået forud, der fremtræder som årsag. Miraklet er det første skridt i at tilbagegive årsagen (sindet) dens funktion som årsag, og ikke som virkning. For denne forveksling har frembragt drømmen, og så længe den varer ved, vil opvågning frygtes. Og råbet om at vågne vil ikke blive hørt, fordi det synes at være råbet for frygt. (T-28.II.9)

Set på den måde bliver vores projektioner en gave, fordi vi i andre ser hvad der er i vort eget sind. Der er i virkeligheden ikke nogen udenfor os, undtagen dem vi har anbragt der i vores drøm. Det had egoet skjuler kan nu blive set på, og endelig kan vi vælge om. Den værdi vi tillægger verden beskrives i en anden passage fra tekstbogen, der understreger sindets (selv A's) valg af at gøre egoets tankesystem virkeligt, for derefter at projicere det ud, således at verden (selv C) synes at oplære det selv vi foregiver at være (selv B):

Opfattelse (selv C) synes at lære dig (selv B) det du ser. Men den bekræfter kun det du (selv A) underviste i. Den er det ydre billede af et ønske; et billede du ønskede skulle være sandt. (T-24.VII.8:8-10)

Verden kommer på den måde til at tjene Helligåndens formål, som er at spejle eller give os et vidnesbyrd om den skyld der er i sinnet, og som er blevet fortrængt.

Trin 2) Scenen er sat til andet trin. Nu, da årsagen er bragt tilbage i Sønnens sind, er vi vendt tilbage til den del af vores historie der ligger *forud for* at Sønnen troede på egoets historie.

Sønnen får således endnu en chance til at vælge imellem de to stemmer. Det er det der menes i Jesu gentagne opfordringer til at vi vælger igen, som vi f.eks. ser i denne passage i slutningen af tekstbogen:

I enhver vanskelighed, i al nød og hver gang du er forvirret, kalder Kristus blidt på dig og siger: “Min broder, vælg igen”. (T-31.VIII.3:2)

Sønnen er vendt tilbage til ‘gerningsstedet’ for sin fejltagelse, og kan nu skifte tænkemåde:

Din rolle er blot at tænke tilbage til det punkt hvor fejltagelsen blev begået, og overgive den til Soningen med fred. (T-5.VII.6:5)

Hvor vi tidligere, som een Søn, valgte at tro på egoets påstand om, at Sønnen ‘er hjemsted for ondskab, mørke og synd.’ (A-dI-93.1:1), og at han er årsag til synd og skyld og fortjener al den smerte hans skyld og frygt har givet ham, kan vi nu høre en anden Stemme tale om Guds sande dom over Sin Søn:

“Du er stadig Min hellige Søn, i evighed uskyldig, i evighed kærlig og i evighed elsket, lige så ubegrænset som din Skaber, og fuldstændigt uforanderlig og i evighed ren. Vågn derfor op, og kom hjem til Mig. Jeg er din Fader, og du er Min Søn”. (A.dII.10.5)

Med andre ord er skylden ikke en *iboende* del af vores selv, men er derimod et forsvar vi har *valgt*, for at beskytte vores individualitet. Og siden det ikke er andet end et valg vi har truffet, kan vi lige så let *vælge om*, som er det egoet frygter allermost. Og nu da vi er kommet tilbage til den oprindelige valgsituation, hvor fejltagelsen blev begået, erkender vi fejltagelsen som sådan, og når vi så vælger *imod* vores individualitet og skyld, vælger vi *for* Helligåndens Sonings princip. På den måde ophæves drømmen til sidst, når vi siger:

Jeg må have valgt forkert, for jeg har ikke fred.

Jeg traf selv valget, men jeg kan også vælge noget andet.

Jeg ønsker at vælge noget andet, for jeg ønsker at få fred.

Jeg føler mig ikke skyldig, fordi Helligånden vil ophæve alle konsekvenserne af mit forkerte valg, hvis jeg vil lade Ham gøre det.

*Jeg vælger at lade Ham gøre det, ved at tillade Ham at vælge for Gud for mig.
(T5.VII.6:7-11)*

Trin 3) Med dette valg af at vågne fra egoets drøm om skyld og rædsel, åbner Sønnens øjne sig langsomt på det tredje trin, til den vidunderlige sandhed Guds Sonings-stemme taler om. Erindringen om Guds uforandrede og uforanderlige Kærlighed begynder at vågne i hans sind, og han husker det hjem i Gud han faktisk aldrig har forladt. Det er denne erindringsproces der betyder sammenbruddet af egoets individualitet, for i nærværelse af Guds fuldkomne eenhedskærlighed, forbliver intet tilbage af det adskilte selv. Sønnen har gjort sin del, og påtaget sig det eneste ansvar han har i frelsen: At acceptere Soningen for sig selv, og at tage imod sandheden i sit sind:

Et mirakel kan intet forandre overhovedet. Men det kan lade det der altid har været sandt, blive genkendt af de der ikke kender det, og igennem denne lille sandhedens gave, som blot får lov at være sig selv, tillade Guds Søn at være sig selv, og hele skabningen bliver som een fri til at kalde på Guds Navn. (T-26.VII.20:4-5)

Det der allerede er, accepteres nu som virkelighed, og synd, skyld og død er ikke mere:

Og nu træder Guds *viden*, uforanderlig, sikker, ren og helt forståelig, ind i sit rige. Opfattelse er væk, både den falske og den sande. Tilgivelse er væk, for dens opgave er fuldendt. Og kroppe er væk i det strålende lys på alteret for Guds Søn. Gud ved det er Hans Eget, som det er hans. Og her forenes de, for her har Kristi ansigt skinnet tidens sidste øjeblik væk, og nu er den sidste opfattelse af verden formålsløs og årsagsløs. For der hvor erindringen om Gud endelig er kommet, er der ingen rejse, ingen tro på synd, ingen mure, ingen kroppe, og skyldens og dødens grusomme tiltrækning udslettes for evigt der.

Åh mine brødre, om I blot kendte den fred der vil svøbe sig om jer, og holde jer sikkert og rent og kærligt i Guds Sind, kunne I kun styrte afsted for at møde Ham der hvor Hans alter er. Helliget vorde dit navn, og Hans, for de forenes her på dette hellige sted. Her bøjer Han Sig ned for at løfte dig op til Sig, ud af illusionerne og ind i helligheden; ud af verden og til evigheden; ud af al frygt og givet tilbage til kærligheden. (B-4.7-8)

Jeg repeterer tilgivelsens tre trin: *Først* stiller Sønnen spørgsmålstegn ved gyldigheden af egoets historie om offer og krænker, om selverne B og C; dvs. historien om, at vi er underkastet kræfter udenfor os selv, der er hinsides vores egen kontrol. Dette bringer problemet om synd og skyld tilbage til vores eget sind (selv A), hvor det rent faktisk hører hjemme, og ikke i noget andet eller nogen anden. Det er ophævelsen af projektionen, der er en del af egoets plan til at forsvare os imod Guds tilsyneladende vrede.

Det *andet* trin gøres muligt ved at Sønnen igennem det første trin genovervejer sit oprindelige valg af at lytte til egoet. Problemet var Sønnens *tro* på at han var skyldig. Nu kan han se på denne tro igen - *i sinde* og *sammen med* Helligånden - og på den måde trækkes vores (beslutningstagerens) investering i troen tilbage. Når først dette valg er truffet, og valget er ændret, forsvinder skylden, fordi den kun blev holdt på plads af vores tro på den:

Når du tager imod et mirakel, føjer du ikke din drøm om frygt til een der allerede er ved at blive drømt. *Uden støtte vil drømmen svinde bort uden virkninger.* For det er din støtte der styrker den. (T-28.III.1:6-8; min kursivering)

Det der bliver tilbage er Guds Kærlighed, som altid har været der. Det *tredje* trin er derfor slet ikke et trin. Det er det naturlige og uundgåelige resultat af accepten (de to første trin) af Helligåndens korrektion, *der allerede er fuldbragt*. Det er grunden til at Kurset lærer, at de to første trin er vores eget ansvar, hvad det tredje ikke er:

.....du (er) ikke fanget i den verden du ser, fordi dens årsag kan ændres. Denne ændring forudsætter for det *første* (trin), at årsagen identificeres, og for det *andet* (trin)

at den opgives, så den kan erstattes (tredje trin). De to første skridt i denne proces kræver dit samarbejde. Det sidste gør ikke. (A-dI.23.5:1-4; min kursivering)

Disse tre trin er opsummeret på en anden måde i arbejdsbogens lektion 196 'det kan kun være mig selv jeg korsfæster'. Her bliver vi atter bedt om at erkende, at vores smerte kommer indefra os selv, og ikke udefra. Den proces er ikke uden frygt, for det at bringe skylden tilbage og ind i vort eget sind, er en direkte konfrontation med egoets historie om at Guds frygtelige vrede venter utålmodigt på at vi kommer hjem. Denne proces finder således sted i en større metafysisk sammenhæng end den vi har beskæftiget os med. Jeg har sat en parentes omkring tallene ved tilgivelsens trin i den følgende passage:

(1) For overhovedet at tvivle på den (troen på, at vi kan blive frelst igennem angreb), må dens form først ændres i det mindste så meget, at frygten for hævn reduceres, og ansvaret til en vis grad er vendt tilbage til dig selv..... Indtil dette skift er fuldført kan du ikke opfatte, at det kun er dine egne tanker der gør dig bange, og at din udfrielse afhænger af dig..... For når du først forstår, at det er umuligt at du kan blive såret, undtagen af dine egne tanker, må frygten for Gud nødvendigvis forsvinde. Så kan du ikke tro at frygtens årsag er udenfor. Og Gud, Som du havde tænkt dig at landsforvise, kan bydes velkommen tilbage i det hellige sind Han aldrig forlod.

Frelsens sang kan uden tvivl høres i den ide vi øver med i dag. Hvis det kun kan være dig selv du korsfæster, har du ikke såret verden, og behøver ikke at frygte for dens hævn og forfølgelse. Du behøver heller ikke at skjule dig i skræk for den dødelige frygt for Gud, som projektioner skjuler bag sig..... (2) Der er et øjeblik, hvor rædslen synes at gribe dit sind så fuldstændigt, at flugt forekommer fuldkommen håbløst. Når du een gang for alle erkender, at det er dig du frygter, opfatter sindet sig som splittet. Og dette havde været skjult, så længe du troede at angreb kunne rettes udad, og gengældes udefra og ind. Det så ud som om det var en fjende udenfor du var nødt til at frygte. Og sådan blev en gud udenfor dig din dødsfjende, og kilden til frygt.

Nu, i et kort øjeblik, opfattes en morder indeni dig, der er ivrig efter at se dig død, og fast besluttet på at planlægge din straf, indtil han endelig kan dræbe. (3) Men dette

øjeblik er også det tidspunkt hvor frelsen kommer. For frygten for Gud er forsvundet. Og du kan påkalde Ham til at frelse dig fra illusionerne ved Hans Kærlighed, og kalde Ham Fader, og dig selv Hans Søn. (A-dI.196.7:1-3; 8:3-9:3; 10:1-4; 11:1-4)

Som tidligere nævnt opnås frelse grundlæggende ved vort eget arbejde, udført i samarbejde med Helligånden. Men Helligånden må ikke tænkes som en ydre kraft, der på magisk vis sendes af Gud for at ophæve vores frygt og løse vore problemer. Som Jesus siger i begyndelsen af tekstbogen, hvor han taler om det traditionelle syn på at 'Han gør det for os':

Frygt kan ikke kontrolleres af mig, men den kan selv-kontrolleres. Frygt forhindrer mig i at give dig min kontrol..... Korrektion af frygt *er* dit ansvar. Når du beder om befrielse fra frygt, siger du underforstået at det er det ikke. I stedet burde du bede om hjælp til de omstændigheder som har frembragt frygten. Disse omstændigheder indebærer altid en villighed til at være adskilt. På det plan *kan* du gøre for det. (T-2.VI.1:4-5; 4:1-5)

Jesus kan således hjælpe os til at træffe et andet valg, men han kan ikke vælge for os, som vi allerede har set.

Som afslutning på gennemgangen af de tre trin i tilgivelsen, citerer vi denne smukke beskrivelse, som Jesus har leveret til os i Begrebsafklaringen. Også her har jeg indføjet de tre trin i parenteserne:

Dette er det skift sand opfattelse giver: (1) Det der blev projiceret ud ses indeni, og (2) der lader tilgivelse det forsvinde. For der er alteret for Sønnen rejst, og der huskes hans Fader. Her bringes alle illusioner til sandheden og lægges på alteret. Det der ses udenfor må ligge hinsides tilgivelse, for det synes i evighed at være syndigt. Hvor er håbet, så længe synden ses som udenfor? Hvilket lægemiddel kan skyld forvente? Men når den ses inde i dit sind, ligger skyld og tilgivelse et øjeblik sammen, side om side på eet alter. Der forenes til sidst sygdom og dens eneste lægemiddel (3) i een helbredende klarhed. Gud er kommet for at gøre krav på Sine Egne. Tilgivelsen er fuldbragt. (B-4.6)

Verden som Kongevejen til Det Ubevidste

I det forrige afsnit var vi kort inde på den ændrede rolle verden kommer til at spille, når vi først vælger Jesus eller Helligånden som vores lærer. Verden, der ontologisk blev lavet som et angreb på Gud, og derved også lavet til at være et fængsel for skylden, kan ikke desto mindre ændres til at blive et klasseværelse, hvor Helligånden lærer os sine frelsende lektioner i tilgivelse, ved at skifte fokus for vores opmærksomhed, og omdirigere vores syn fra verden til vores sind:

Fordi synet blev lavet for at føre væk fra sandheden, kan det omdirigeres. Lyde bliver til Guds kalden, og al opfattelse kan gives et nyt formål, af Den Gud udnævnte til verdens Frelser. Følg Hans Lys, og se verden som Han ser den. Hør kun Hans Stemme i alt hvad der taler til dig. Og lad Ham give dig fred og vished, som du har smidt væk, men som Himlen har bevaret for dig i Ham. (A-dII.3.4)

Det følgende er en gennemgang af dette meget vigtige tema i *Et Kursus i Mirakler*.

For næsten et århundrede siden skrev Sigmund Freud i sin epokegørende 'Drømmetydning': 'Tydning af drømmene er kongevejen til viden om sindets ubevidste aktiviteter'. Dette udsagn var kimen til en ganske enorm udvikling, og det er baseret på den psykoanalytiske ide om, at det ubevidstes processer - id'ets irrationelle og tøjlesløse impulser - pr. definition var fuldstændigt utilgængelige for vores bevidsthed, og derfor tilsyneladende aldrig kunne blive afdækket og behandlet. Men en sådan afdækning af det psykoanalysens fader opfattede som vores instinktive drifter, er afgørende, hvis man skal kunne hjælpe mennesker med deres problemer, fordi Freud antog, at det er disse ubevidste impulser der er bestemmende for alt hvad vi tænker, føler og tror, for ikke at nævne vores adfærd. Freuds undersøgelser ledte ham til den konklusion, at igennem analysen af drømmene ville vi finde den nøgle der ville åbne til det han troede var disse mørke destruktive kræfter, der var årsag - ikke kun til vores individuelle neuroser - men - igennem det psykologiske forsvar han kaldte sublimering - også til intet mindre end civilisationens vækst. Igennem drømmeanalyse eller fortolkning af

drømmenes symboler ville vi således få adgang til det ubevidste, og derved opfylde psykoanalysens mål om at gøre det ubevidste bevidst. Kun på denne måde mente Freud, kunne folks neuroser, der var forårsaget af ubevidste og derfor uløste konflikter, blive helbredt.

Det er interessant, at den Jesus der er ophav til *Et Kursus i Mirakler* kunne sige det samme som Freud, og baseret på den samme tankegang, men med et langt større totalbillede, og med et mål, der ville have fået den store wienerske læge til at krympe sig, hvis han havde været i live i dag. Som vi har set, er konteksten for Jesu lære om tilgivelse den metafysiske forudsætning, at det fysiske univers er en illusion. Og som også tidligere omtalt, er optænkningen af verden kulminationen på egoets strategi til at bevare sin eksistens, ved at fornægte sindet, og distrahere vores opmærksomhed fra det virkelige problem, som er at vi har valgt egoet frem for Helligånden.

Fordi vi har glemt den sande årsag til vores nød - som er vores sinds valg af at være adskilt fra Gud - er vi faktisk blevet bogstaveligt talt sindsløse, hvilket er egoets ultimative mål. Hvis vi lige repeterer vores tidligere gennemgang husker vi, at hvis vi ikke har et sind, er der naturligvis ingen måde vi nogensinde kan forandre tænkemåde om egoet på. (... if we are without a mind, there is naturally no way we can ever change our minds about the ego). Og netop det synes at sikre, at dets tankesystem om adskillelse, individualitet og specielhed til evig tid forbliver hinsides ethvert håb om korrektion. På den måde fuldføres egoets strategi, og dets løfte om at bevare Sønnens individualitet opfyldes. Denne plan til at fornægte vores sinds beslutning om at være adskilt, og projicere denne glemte beslutning ud på kroppen, sammenfattes i lektion 136 'Sygdom er et forsvar imod sandheden'. I denne vigtige lektion bruger Jesus vendingen 'dobbelt beskyttet af glemsel.' (A-dI.136.5:2) til at beskrive, hvordan vores valg af at være adskilte fra sandheden beskyttes af det dobbelte forsvar, i form af både fornægtelse og projektion.

På den måde er der intet håb for Sønnen om nogensinde at erkende sin fejltagelse og træffe det rigtige valg. Men som Jesus trøster os i tekstbogen: Egoets tænkemåde vil: 'muligvis være idiotsikker, men den er ikke Gudsikker.' (T-5.VI.10:6). Og det der får Guds Tilstedeværelse i vores sind - Helligånden eller Jesus - til at ophæve egoets tilsyneladende uovervindelige anslag, er den smerte vi oplever som resultat af vores oprindelige og fortsatte

valg af at blive ved med at være adskilt fra Gud, som jo er det valg der gør det muligt for os at eksistere som en individuel personlighed. Det er dette ubehag over vores ulykkelige situation (i det følgende citat omtalt som 'en fængslet vilje') der til sidst får os til at bede om 'en bedre måde':

En indespærret vilje afføder en situation som bliver helt utålelig, når den når ud i det ekstreme. Tolerance for smerte kan være høj, men den er ikke uden grænse. Efterhånden begynder alle at erkende - omend vagt - at der *må* være en bedre måde. Efterhånden som denne erkendelse vinder bedre fodfæste, bliver den et vendepunkt. Dette genopvækker i sidste instans åndelig vision, og reducerer samtidigt investeringen i fysisk syn. (T-2.III.3:4-8)

Når vi erkender at vores måde ikke har virket - 'Træd tilbage nu som din egen lærer..... for du blev dårligt undervist.' (T-12.V.8:3; T-27.I.7:1) - råber vi efter den 'bedre måde', hvilket betyder at vi råber på en bedre Lærer. Og så bliver vi undervist i en anden måde at opfatte verden på. Det er dette røb der indleder den proces, hvor vi blidt og venligt føres af Helligånden på vores vej hjem.

Valget for egoet førte os ind i verden, hvori vi formede en krop fyldt med ikke-tilgivelse, der opstod og stadig er i sindet. Vores nye Lærer må således begynde Sine lektioner omkring vores fysiske og psykologiske erfaringer - vores specielle forhold. Som før sagt, er det det at vi beder om hjælp, der får tilgivelsens helbredelsesproces til at begynde. Jesus eller Helligånden lærer os, at den verden vi opfatter som udenfor, er skyggen af den verden vi først har gjort virkelig i vores sind. Og så kan vi begynde at forstå den vigtige rolle verden spiller i ophævelsen af egoets tankesystem. Hvis det ikke var for vores projektion af egoets tankesystem om synd, skyld og frygt, ville vi ikke have nogen mulighed for at komme til at kende eksistensen af sindet, samt de sindssyge tanker det indeholder. På den måde bliver verden kongevejen der fører os tilbage til Himlen, som det oprindelige formål med verden var at skjule. På den måde får Jesus overtaget over egoet. Projektionens dynamik, der så at sige er egoets trumf es, er blevet transformeret til et redskab til frelse og helbredelse. Når vi lader Jesus fortolke verden for os kan vi forstå, at opfattelsens tilsyneladende virkelige verden ikke

er andet end en projektion ud i form af sindets tanker - om egoets adskillelse og angreb, eller om Helligåndens tilgivelse og glæde:

Projektion laver opfattelse. Den verden du ser, er det du gav den, ikke mere end det. Men selvom den ikke er mere end det, er den heller ikke mindre. Derfor er den vigtig for dig. *Den vidner om din måde at tænke på; det ydre billede af en indre tilstand. Som en mand tænker, således opfatter han.* Derfor, søg ikke at forandre verden, men vælg at forandre den måde du tænker om verden på. Opfattelse er et resultat, og ikke en årsag..... Og du vil se vidnesbyrdet om det valg du traf, og af det lære at erkende hvilket af dem du valgte. Den verden du ser, viser dig kun hvor megen glæde du har tilladt dig at se i dig selv, og tage imod som din. Og, hvis dette er dens mening, må magten til at give den glæde ligge i dig. (T-21.in.1:1-8; 2:6-8; min kursivering undtagen i den sidste sætning)

Derfor står valget altid imellem egoets had og lidelser og Helligåndens tilgivelse og glæde (lektion 190). Hans glæde er faktisk den eneste vi burde søge, for den glæde er kun afhængig af det evige, og ikke af noget som helst i denne ikke-permanente verden.

Det er først når vi er i stand til at erkende vores had til andre i alle dets myriader af former - skjulte og åbenlyse, speciel kærlighed og specielt had - at vi meningsfuldt kan bede om hjælp til at ændre vores opfattelse af skikkelserne i drømmen vi drømmer. I begyndelsen tror vi, at vi ændrer opfattelse af vores partner i specielheden, men det varer ikke længe før det går op for os, at ændringen i virkeligheden ikke angår det vi opfatter som *udenfor vores sind*. At acceptere Helligåndens korrektion i form af tilgivelse af en anden, afspejler faktisk tilgivelse af os selv - *i vores eget sind*. Da vi selv er ophavsmand til drømmen og alle skikkelserne i den igennem de tanker vi projicerer ud, arbejder vi faktisk på sindets tilgivelse af sig selv. Derfor har egoets opfundne historie om vores tilsyneladende synd imod Gud og Hans Søn heller ingen virkning haft, og skete aldrig i virkeligheden. I og med erkendelsen af det fulde omfang af vores angrebstanker imod andre, kan vi 'af dette lære at erkende hvilket (vidnesbyrd) vi valgte'. Kilden til vreden, ja faktisk til al lidelse, hviler i vælgerdelen af sindet, som egoet har forsøgt at skjule for bevidstheden med sit to-lags-skjold af forglemmelse: Fortrængt skyld

og en projiceret verden. Igennem Helligåndens venlige genfortolkning af vores opfattelser kommer vi til erkendelse af, at alt dette opstod på grund af sindets valg af at være adskilt og at blive ved med at være adskilt. Og nu, da vi endelig er bevidst om fejltagelsen, kan vi træffe det rigtige valg, og få alle de fortidige fejltagelser ophævet af Helligånden i det rette sind.

Når vi ser rigtigt på verden, og følger Helligåndens vejledning, opdager vi, at den virkelig er et sørgeligt og håbløst sted. Det vi ser - *hvis vi virkeligt ser* - er den præcise kopi af vores 'indre (og håbløse) tilstand', som er had, skyld og død. 'Den verden du ser, er det vildledende system lavet af dem der er blevet vanvittige af skyld.' som der står i en vigtig linie i begyndelsen af kapitel 13 (T-13.in.2:2). Rædslen ved at se på denne skyld, som man oplever når man opdager det sindssyge hads fulde omfang, der er kilden til skylden, er så ubærlig, at mange mennesker forsøger at dække over den med en femte splittelse: 'Lykkens' naivt overoptimistiske maske, der i virkeligheden tjener som 'glemslens tredje slør', som vi sommetider refererer til som en tilstand af '*blissninnynhood*' (romantisering). Denne maske behandles mere indgående i *Få Vælger at Lytte*, men da den er så vigtig fortjener den nogle få ord her.

Desværre har mange studerende af *Et Kursus i Mirakler* en tendens til at fornægte verdens bizarre grusomhed, og dække den med disse overlykkelige slør af noget der kan kaldes 'positiv spiritualitet'. Problemet med denne lykkelige maske er, at den i virkeligheden er fornægtelse, der maskeres som optimisme og åndelighed. Denne attitude, der som sagt er født af fornægtelse, ser kun 'det gode', og den opfattelse gør det muligt at foregive, at i egoets drømmeverden af adskillelse er der ingen lidelse, intet had og ingen myrderier. Ved ikke at se nogen problemer i verden udenfor, nægter man sig selv den eneste mulighed - *kongevejen* - for at komme tilbage og i berøring med den indre verden.

Lærere gøres overflødige, hvis der ikke er noget klasseværelse til deres elever og intet kursus at undervise dem i. Sorgen i den verden vi lavede som en erstatning for Gud, er selve det klasseværelse Jesus bruger, så han igennem sit kursus om specielle forhold kan lære os, hvordan verden er et spejl, der viser os sindets virkelige problem, som er at vi har valgt at være skyldige og individuelle personligheder. Hvis man dækker over verdens sorg med et smilende ansigt, fjerner man den eneste begrundelse der findes til at skifte tænkemåde, og sige: 'Der må være en bedre måde'. Som vi har set tidligere, er det kun ved at se lidelserne

udenfor man kan vide, at de afspejler smerterne fra den skyld, skam og frygt vi tror der er i vores sind. På den måde bliver lidelserne over det vi ser, som der ikke er nogen virkelig løsning på og intet håb derfor kan være berettiget, motivationen til virkeligt at bede om hjælp. Hvis alt er vidunderligt udenfor, er det eneste *virkelige* håb om at vende tilbage til sindet og korrigere den oprindelige fejltagelse, blevet fjernet. Ego tanke-systemets håbløshed og Helligåndens håb sammenfattes meget kort og koncist i følgende to passager fra arbejdsbogens lektion 135: 'Hvis jeg forsvarer mig, angribes jeg'. Først egoets plan om at forsvare kroppen og fornægte sindet:

Du tilbyder den (kroppen) beskyttelse af en art den ingen gavn har af overhovedet, men som blot forøger pinen i dit sind. Du helbreder ikke, *men fjerner kun håbet om helbredelse, fordi du undgår at se hvor håbet må ligge* (i sindet), *hvis det skal være meningsfuldt.* (A-dI.135.10.4-5; min kursivering)

I slutningen af lektionen, efter at vi har opgivet forsvaret af kroppen, og tilladt Helligånden i vores sind at tale til os, læser vi:

For dette er Påsketiden i din frelse. Og du opstår igen fra det der tilsyneladende var død og håbløshed. *Nu genfødes håbets lys i dig, for nu kommer du uden forsvar, for at lære den del af Guds plan der er til dig.* Hvilke små planer eller magiske overbevisninger kan stadig have værdi, når du har modtaget din funktion fra Stemmen for Gud Selv? (Ad.I.135.25:3-6; min kursivering)

Den følgende passage sammenfatter på en smuk måde det vi har været igennem, og sætter fokus på den centrale pointe i dette afsnit:

Alt hvad du opfatter som den ydre verden, er blot dit forsøg på at opretholde din identifikation med egoet, for alle tror at identifikation er frelse. Tænk over hvad der er sket, for tanker har virkeligt konsekvenser for den der tænker dem. Du er kommet på kant med verden som du opfatter den, fordi du tror den er dig fjendtlig. Dette er en

nødvendig konsekvens af det du har gjort. Du har projiceret det ud, som er fjendtligt overfor det indre, og derfor må du nødvendigvis opfatte det på den måde. *Det er derfor du er nødt til at indse, at dit had er i dit sind, og ikke udenfor det, før du kan komme af med det; og derfor du må komme af med det, før du kan opfatte verden som den virkeligt er.* (T-12.III.7:5-10; min kursivering)

‘Frygten for Befrielse’ i kapitel 13 begynder med disse to betydningsfulde linier, der er paralleller til den ovennævnte passage:

Du undrer dig måske over hvorfor det er så afgørende, at du ser på dit had og erkender dets fulde omfang. Du tænker måske også, at det ville være let nok for Helligånden at vise dig det, og at fordrive det, uden at det skulle være nødvendigt for dig selv at drage det frem i bevidstheden. (T-13.III.1:1-2)

Før vi kan ‘opfatte verden som den virkeligt er’ (en henvisning til den tilgivne eller virkelige verden) må vi ‘komme af med’ hadet i vores sind. Og det når vi igennem en proces der består i at vi, efter at have projiceret hadet ud på andre, af Jesus lærer, at kilden til hadet aldrig har forladt vores sind. Ønsket om at holde fast ved identifikationen med egoet, er den skjulte begrundelse for den verden af konkreter vi har gjort virkelig, og nu opfatter. Det er dette ønske vi har forsøgt at skjule bag slørene af specielhed i verden. Men igennem studiet af *Et Kursus i Mirakler* og praktisering af Jesu lære om tilgivelse, er vi kommet til en forståelse af at vi er sindssyge, og derfor kan vi endelig træffe den eneste meningsfulde beslutning drømmen om adskillelsen tilbyder os: Beslutningen om at vælge igen.

I *Et Kursus i Mirakler* lærer Jesus os, at det er vigtigt hvordan vi lever i denne verden, uanset hvor illusorisk den er i sit væsen. Vi oplever at Helligånden forener sig med os i egotankesystemets fejlagtige overbevisninger, og korrigerer de fortolkninger af adskillelsen vi har lavet, med Sine fortolkninger af forening (tilgivelse). Kurset understreger, at også tilgivelse er en illusion, for den korrigerer en fejltagelse der ikke er der i virkeligheden. Men til forskel fra verdens illusioner avler tilgivelsen ikke flere illusioner, som vi har været inde på, men leder os hinsides dem alle til Guds sandhed.

Siden vi allerede har valgt at være her i drømmen om fysisk virkelighed, er det nødvendigt at leve i illusionens verden, men med en forandret (eller sand) opfattelse. Dermed får verden et vældigt stort formål, som er at være et klasseværelse, hvor Helligånden igennem Sine korrektioner af tilgivelse underviser os i, at der ingen verden er:

Der er et andet formål i den verden fejltagelsen lavede, fordi den har en anden Frembringer, Der kan forsone dens formål med Hans Skabers formål. I Hans opfattelse af verden, ses intet der ikke er berettiget til tilgivelse, og til synet af fuldkommen syndfrihed. Intet opstår, som ikke mødes med øjeblikkelig og fuldkommen tilgivelse. Intet forbliver blot et øjeblik, som kan skjule den syndfrihed der skinner uforandret, hinsides specielhedens ynkværdige forsøg på at skubbe den ud af sindet, hvor den nødvendigvis må være, og lyse kroppen op i stedet for den. Et sind kan ikke vælge at se Himlens lamper hvor det vil. Hvis det vælger at se dem andre steder end i deres hjem, som om de oplyste et sted hvor de aldrig kunne være, må Frembringeren af verden korrigere din fejltagelse, for at du ikke skal forblive i mørket, hvor lamperne ikke er. (T-25.III.5).

Og som Jesus forklarer angående Helligåndens formål med tid (som vi kan forstå som et synonym for verden):

Det er tydeligt, at Helligåndens opfattelse af tid er nøjagtigt den modsatte af egoets. Årsagen er lige så klar, for de opfatter formålet med tid diametralt modsat. *Helligånden fortolker formålet med tid som at gøre behovet for tid unødvendigt.* Han betragter tidens funktion som midlertidig, fordi den kun tjener Hans undervisningsfunktion, som per definition er midlertidig. (T-13.IV.7:1-4; min kursivering)

Fra at være et helvedes fængsel, bliver tidens verden konverteret til at klasseværelse af glæde, for hvad kan være mere glædeligt end at lære, at de ulykker og lidelser vi troede var virkelige, ikke er andet end en slem drøm?

Det er det hellige formål med den (tiden), fordi den nu er transformeret fra det formål du gav den..... (Ad.I.138.7:2)

Nu er drømmen lykkelig. Nu er håbet endeligt fuldt ud berettiget, for i en

... udtørret og støvet verden, hvor udhungrede og tørstige væsener kommer for at dø..... har de (nu) vand. Nu er verden grøn. Og overalt springer tegnene på liv frem for at vise, at det der er født aldrig kan dø, for det der har liv har udødelighed. (A-dII.13.5)

Ophævelse af Egoet ved at Se

Vi har allerede set, at Helligånden ikke er en person a la *homo sapiens*, men i virkeligheden er den abstrakte og formløse erindring om Guds fuldkomne Kærlighed, der er 'begravet' i Sønnens splittede sind. Den Kærlighed er tilsyneladende tabt for evigt, men er faktisk altid nærværende, og den venter simpelt hen på at vi skifter tænkemåde. Det konstante 'råb' til os om at Kærligheden er nærværende hele tiden, er det middel vi vender tilbage til den med:

Vores Kærlighed (Gud) venter os når vi går til Ham, og går ved siden af os og viser os vejen. Han svigter ikke i noget. Han er det mål vi søger, og Han er det middel vi går til Ham ved. (A-dII.302.2)

På samme måde som et fyrtårn kaster Helligåndens Tilstedeværelse sin lysstråle ind i vort sinds skyldformørkede sind, som et sikkerheds- og retningstegn for alle de fortabte i egoets turbulente vande. Blidt minder Hans Kærlighed os om sandheden i vores eenhed med Gud, og helbreder os for alle tanker om fragmentering. Arbejdsbogen siger:

Tanken om fred blev givet Guds Søn i det øjeblik hans sind havde tænkt på krig. Der var ikke brug for en sådan Tanke før, for fred blev givet uden nogen modsætning, og

var blot. Men når sindet er splittet, er der behov for helbredelse. Således blev den Tanke der har evne til at helbrede splittelsen, til en del af hvert fragment af sindet der stadig var eet, men undlod at anerkende sin eenhed. Nu kendte det ikke sig selv, og troede dets Identitet var mistet. (A-dII.2.2)

Selvfølgelig blev Tanken om fred i virkeligheden ikke 'givet' til os; for som det er blevet understreget kan en ikke-dualistisk og fuldkommen eenheds Gud ikke give noget til nogen. Men Tanken ledsagede os ind i drømmen da vi faldt i søvn, som et minde der bliver hos os. På samme måde som minder vi har om kære der er døde. Disse minder er jo klart ikke givet til os, men de er nærværende i vores sind, som et led til den kærlighed vi tror er forsvundet. Sammenfattende er frelseprocessen i *Et Kursus i Mirakler* en indre proces, fordi der i virkeligheden ikke er noget ydre teater at spille på. Det ser ud som om frelse er noget vi gør (i kroppen), men det er faktisk en ophævelses-proces (af egotanker i sindet), som det kan ses i denne meget klare passage fra arbejdsbogen:

Frelse er ophævelse i den forstand, at den ikke gør noget, idet den undlader at støtte drømmenes og ondskabens verden. På den måde lader den illusioner forsvinde. Ved ikke at støtte dem, lader den dem blot roligt falde sammen til støv. (A-dII.2.3:1-3)

Vi læser noget lignende om miraklet, der som før sagt minder sindet om, at det har valgt illusionen om adskillelsen i stedet for sandheden om vores iboende eenhed, som alle Guds Sønner er forenede i. Miraklet giver sindet erkendelsen af at det er drømmeren, og ikke offer for noget som helst andet. Der findes ikke noget andet. Og derfor kan vi altid træffe et andet valg:

**Som enhver lektion Helligånden beder dig om at lære, er miraklet tydeligt.....
Miraklet giver årsagen til frygt tilbage til dig der lavede den. (T-28.II.10:1; 11:1)**

Frelse-processen bringer således sindet tilbage til det punkt hvor det oprindelige valg blev truffet, og sætter det i stand til at vælge igen. Sønnens beslutning om at lytte til egoet i stedet

for til Helligånden er ikke fortidig, men vedvarende, og afspejles konstant i det der fremtræder som vores nuværende valg. Husk at tid ikke findes, og derfor sker alt lige nu. Jeg citerer igen denne vigtige passage fra 'Den Lille Hindring', denne gang i hele sin længde:

Hver eneste dag, og hvert minut hver eneste dag, og hvert eneste øjeblik hvert minut indeholder, genoplever du blot dette enkelte øjeblik, hvor rædslens tid indtog kærlighedens plads. Og således dør du hver dag, for at leve igen, indtil du krydser svælget imellem fortiden og nutiden, som ikke er et svælg overhovedet. Sådan er hvert enkelt liv: Et tilsyneladende interval fra fødsel til død, og videre til liv igen, en gentagelse af et øjeblik der er forsvundet for længe siden, og ikke kan genopleves. Og al tid er kun den vanvittige tro på, at det der er forbi stadig er her og nu. (T-26.V.13)

Beslutningen om at tilgive en fjende i det vi oplever som her og nu, er ganske enkelt det ydre udtryk for et indre skift, hvor Sønnen anvender tid, der oprindeligt blev lavet af egoet til at angribe Gud med, til at lade sin frygt for Guds vrede blive opløst. Hver gang vi oplever det som at vi vælger at tilgive på dette illusoriske, fysiske plan, udtrykker vi blot i form sindets helbredende valg af endelig at acceptere frelsen, der er Soningens princip.

En anden måde at forstå tilgivelsesprocessen på, er at overveje meningen i udsagnet om, at der i virkeligheden ikke er nogen bro imellem Himlen og verden; det er fordi der i virkeligheden ikke er nogen kontinuitet imellem dem. Det er derfor umuligt at Guds Sandhed kan forstås ud fra den illusoriske og opfattelsesmæssige verdens perspektiv. Vi ser på nogle repræsentative passager, der stærkt understreger dette afgørende, metafysiske og ikke-dualistiske punkt i *Et Kursus i Mirakler*:

Gud er et Middel, såvel som et Mål. I Himlen er mål og midler eet, og eet med Ham. Det er den sande skabelses tilstand, som ikke findes i tiden, men i evigheden. Det kan ikke beskrives for nogen her. Og der findes ingen måde det kan læres på, hvad denne tilstand betyder. Ikke før du går forbi indlæring til det Givne; ikke før du igen laver et helligt hjem for dine skabninger, bliver det forstået.

En med-skaber til Faderen må have en Søn. Men denne Søn må være skabt ligesom Han Selv. Et fuldkomment væsen, alt-omfattende og alt-omfattet, intet at tilføje og intet at tage bort; ikke født af størrelse, sted eller tid, og ikke holdt fast af grænser eller usikkerheder af nogen art. Her forenes mål og midler til eet, og dette eene har ingen afslutning overhovedet. *Alt dette er sandt, og dog har det ingen mening for nogen, der stadig har een eneste ulært lektion i behold i sin hukommelse, een eneste tanke med et formål der endnu er usikkert, eller eet eneste ønske med et splittet mål.* (T-24.VII.6:6-7:5; min kursivering)

Lad os vende tilbage til det vi sagde før, og overvej det mere omhyggeligt. Det må være sådan, at enten er Gud vanvittig, eller også er denne verden et vanviddets sted. Ikke een eneste af Hans Tanker giver nogen som helst mening i denne verden. Og intet som verden tror er sandt, har nogen som helst mening i Hans Sind. Det der ikke er forstandighed, og som ingen mening giver, er sindssyge. Og det der er vanvid kan ikke være sandhed. *Hvis een eneste overbevisning, der sættes meget højt her, var sand, er enhver Tanke Gud nogensinde har haft en illusion. Og hvis blot een af Hans Tanker er sand, er al tro, som verden giver nogen som helst mening, falsk, og giver ingen mening overhovedet.....*

At forsvare een eneste værdi som verden holder i hævde, er at fornægte din Faders forstandighed, og din. For Gud og Hans elskede Søn tænker ikke forskelligt..... Den der tror at verden er forstandig på nogen som helst måde; har ret i noget som helst den tænker, eller opretholdes af nogen som helst form for fornuft, tror at dette er sandt. Synd er ikke virkelig, fordi Faderen og Sønnen ikke er sindssyge. Denne verden er meningsløs, fordi den hviler på synd. Hvem kunne skabe det uforanderlige, hvis ikke det hviler på sandhed? (T-25.VII.3:1-8; 4:1-2, 7-10; min kursivering, bortset fra de sidste to 'fordi')

Og i arbejdsbogens lektion 96 'frelse kommer fra mit eneste Selv', læser vi følgende, der fremhæver det umulige i nogensinde at forsone sandhed og illusion, ånd og krop:

Skønt du er eet Selv, oplever du dig som to; som både god og ond, som kærlig og hadefuld, som sind og krop. Denne fornemmelse af at være splittet imellem modsætninger, medfører følelser af alvorlige og konstante konflikter, og fører til heftige forsøg på at forene de modsætningsfyldte aspekter i denne selvopfattelse. Du har søgt mange af den slags løsninger, men ingen af dem har virket. De modsætninger du ser i dig selv, vil aldrig være forenelige. Der eksisterer kun een.

Den kendsgerning, at sandhed og illusion ikke kan forsones uanset hvordan du prøver, hvilke midler du end anvender og hvor du end ser problemet, må nødvendigvis accepteres hvis du vil frelses. Indtil du har accepteret den, vil du prøve på at nå en uendelig række mål du ikke kan nå; bruge en frygtelig masse tid og gøre dig store anstrengelser, fuld af håb og tvivl, og hver eneste er lige så nytteløs som den forrige, og vil mislykkes med samme sikkerhed som den næste.

Problemer som ingen mening har, kan ikke løses indenfor de rammer hvor de er opstået. To selver i konflikt kan ikke forsones, og godt og ondt har intet mødested. Det selv du lavede kan aldrig være dit Selv, og dit Selv kan ikke splittes i to, og alligevel være det. Det er og i evighed må være. *Et sind og en krop kan ikke begge eksistere. Gør ikke noget forsøg på at forsones de to, for de fornægter begge, at den anden kan være virkelig. Hvis du er fysisk, er dit sind forsvundet fra din selvopfattelse, for det har ikke noget sted hvor det virkeligt kan være en del af dig. Hvis du er ånd, må kroppen nødvendigvis være meningsløs for din virkelighed.* (A-dI.96.1-3; min kursivering)

Som beskrevet af Jesus i *Et Kursus i Mirakler*, er Helligånden broen imellem illusionerne og virkeligheden, imellem den adskilte Søn og hans virkelighed som Kristus. Men han er *kun* en bro i den forstand, at Han hjælper os med at huske, at der ingen illusorisk verden er at *gå fra*. Husk at rejsen til Himlen er en 'rejse uden afstand' (T-8.VI.9:7), og derfor er der ingenting at rejse igennem. Vi frelses ikke fra noget virkeligt, men fra vores *tro* på at det er virkeligt; egotankesystemet om individualitet og skyld. Det er derfor jeg igen og igen har gjort opmærksom på Jesu understregning i Kurset af tilgivelsens *ophævende* funktion. Vi lærer at ophæve det der aldrig har været, som det siges i denne illustrerende passage fra tekstbogen, der er delvist citeret i kapitel to:

Denne verden ophørte for længe siden. De tanker der lavede den, er ikke længere i det sind der tænkte på dem, og elskede dem en kort stund..... Alle skyldens virkninger er her ikke mere. Skyld er forbi. (T-28.I.1:6-7; 2:1-2)

Hvis der rent faktisk var *noget* at tilgive, helbrede, ophæve eller blive frelst fra, ville adskillelsen have været en virkelig og faktisk kendsgerning, og sand tilgivelse have været umulig. Der findes med andre ord ingen måde at komme *Derhen herfra* på. Det er kun igennem erkendelsen af, at vi aldrig har været her fra begyndelsen, at vi til sidst sættes i stand til at huske, at vi altid har været Der. Dette minder mig om en science-fictionhistorie jeg læste som dreng, selvom jeg har glemt både historiens navn og forfatter for længe siden:

Jorden er på kollisionskurs med en fremmed civilisation, og begge vil blive tilintetgjort, da en ikke identificeret Magt af en eller anden art vælger repræsentanter fra begge verdener til at slå på en øde planet. Så vidt jeg husker har ingen af parterne våben, og de kan heller ikke nå hinanden på grund af et usynligt skjold, der er anbragt imellem dem. Efter mange timers frugtesløse anstrengelser kolliderer mennesket af udmattelse op ad skjoldet, kun for at vågne op og finde sig selv på den anden side af barrieren, men meget langt væk fra sin modstander. Han kommer til erkendelsen af, at kun ved at blive ubevidst, og slippe al kontrol med situationen, kan han passere igennem skjoldet. Da han nu sidder inde med information som hans modstander mangler, er han naturligvis i stand til at slå ham til sidst og frelse jorden. Læren for os er igen, at vi kun er i stand til at gå igennem barrieren imellem her og Der ved at opgive al kontrol over vores liv - ophæve vores bevidste tanker og planer, som vi var inde på i det forrige afsnit - så finder vi pludselig os selv vendt tilbage til det Hjem vi aldrig virkeligt har forladt.

Den meget vigtige ide om at se indad på egoet, er en ubetinget del af tilgivelsen, og denne ide udgør faktisk hjertet i helbredelsesprocessen. Og vi vil nu gå over til at undersøge vigtigheden af den i *Et Kursus i Miraklers* tankesystem. Husk her på vores tidligere understregning af egoets princip om at glemme (dvs. fornægte eller fortrænge) det det har spaltet sig *fra*. Det er det samme som at egoet siger til Sønnen:

Se ikke ind i dit sind, for så vil du se en synd og en skyld, der er så ubærlig at du ikke vil kunne leve. Og selv hvis du overlevede skylden, er der bag den denne rasende, sindssyge Gud, der helt sikkert vil tilintetgøre dig.

Vi har allerede undersøgt dette tema i kapitel to, og behøver her kun at minde læseren om den rolle, dette arketypiske tema spiller i forskellige mytologier i den vestlige verden. Tænk f.eks. på det påbud Orpheus fik om ikke at se tilbage på Eurydike, så hun ikke skulle dø. Det gjorde han, og hun forsvandt. Grækerne blev belært om ikke at stirre på Medusas hoved med slangehåret, for at de ikke skulle blive forvandlet til sten. Pandora fik at vide, at hun aldrig måtte åbne den berømte æske; hun adlød ikke, og alle de hemmeligholdte problemer slippes løs på verden. Ødipus straffer sig selv ved at stikke sine øjne ud for - uden at vide det - at begå incest med sin mor og slå sin far ihjel, så han aldrig mere skulle se på de tragiske følger af sine syndige handlinger. Og fra Biblen husker vi blandt mange eksempler temaet om Guds advarsel til Lot og hans familie, om ikke at se tilbage på tilintetgørelsen af Sodoma og Gomorra. Det gør Lots hustru alligevel, og bliver øjeblikkeligt forvandlet til en saltstøtte. Og endelig er der selve Guds stemme (i virkeligheden egoets), der advarer Moses: 'Du kan ikke skue mit åsyn, thi intet menneske kan se mig og leve' (2.Mos.33.20). Det er naturligvis egoets måde at sige sin egen 'sandhed' til os på: Hvis vi ser på dets ansigt, syndens og skyldens maske, vil vi ikke være i stand til at overleve.

Disse mytologiske temaer afspejler denne dybt begravede tanke, som hvert eneste menneske i verden bærer rundt på. Sindet er et veritabelt minefelt, og at gå derind, fortæller egoet os, er at udsætte sig for den visse død. Så når først vælgeren har valgt egotankesystemet, og identificerer sig med troen på at synd og skyld er virkelige, har den ikke andet valg end at følge egoets diktat, og ikke se på den skyld den allerede har gjort virkelig. Jesus beskriver i *Et Kursus i Mirakler* hvordan egoet altid taler først, og altid tager fejl, og at Helligånden er Løsningen (T.5.VI.3:5-4:2; T-6.IV.1:1-2). Hvis vi forstår, at egoets 'talen først' er dets påbud om ikke at se indad i sindet, er Helligåndens korrektion at se. Og derfor læser vi disse repræsentative passager fra tekstbogen og fra arbejdsbogen. Vi begynder med denne fra tekstbogen, der delvist er citeret tidligere. Det er sandsynligvis den tydeligste beskrivelse i

hele kursusmaterialet om nødvendigheden af at se sammen med Jesus (eller Helligånden) på det vi i hemmelighed er allermest bange for:

Ingen kan undslippe illusioner medmindre han ser på dem, for ikke at se på dem, er den måde de beskyttes på. Det er ikke nødvendigt at undgå illusioner, for de kan ikke være farlige. Vi er rede til at se nærmere på egoets tankesystem, fordi vi sammen har den lampe der vil fordrive det, og siden du erkender at du ikke ønsker det, må du være rede. Lad os være meget rolige imens vi gør dette, for vi søger blot ærligt efter sandheden. Egoets »dynamik« vil være vores lektion i nogen tid, for vi må først se på det for at vi kan se hinsides det, fordi du har gjort det virkeligt. Vi vil roligt ophæve denne fejltagelse sammen, og så se hinsides den til sandheden.

Hvad er helbredelse, andet end fjernelsen af alt hvad der står i vejen for viden? Og hvordan kan man fordrive illusioner på anden måde, end ved at se direkte på dem uden at beskytte dem? (T-11.V.1:1-2:2; min kursivering)

Jesu rolle i denne ophævelsesproces antydes også i den følgende passage, der findes tidligere i tekstbogen:

Dit sind og mit kan forene sig i at skinne dit ego væk, og lade Guds styrke trænge ind i alt hvad du tænker og gør. Stil dig ikke tilfreds med mindre end dette, og nægt at acceptere andet end dette som dit mål. Overvåg dit sind omhyggeligt for alle overbevisninger som hindrer at du når det, og tag afstand fra dem. (T-4.IV.8:3-5)

I en beskrivelse af lidelserne, og af hvordan der i egoets tankesystem intet håb er om at undslippe det, fordi dets oprindelse er 'skubbet' ud af sindet igennem projektion, viser Jesus os vejen ud:

Nu bliver du vist, at du kan undgå det. Alt hvad der er nødvendigt er at du ser på problemet som det er, og ikke sådan som du har stillet det op. Hvordan kunne der være en anden måde at løse et problem på, der er meget enkelt, men som er blevet tilsløret af tunge

skyer af komplikationer, der blev lavet for at beholde problemet uløst? Uden skyerne vil problemet fremtræde i al sin primitive enkelthed. Valget vil ikke være vanskeligt, fordi problemet er absurd når det ses klart. Ingen har vanskeligt ved at beslutte sig for at lade et simpelt problem blive løst, hvis han ser det sårer ham og meget let kan fjernes. (T-27.VII.2; min kursivering, undtagen *kan* i den første sætning)

Det netop nævnte citat er et af mange steder i *Et Kursus i Mirakler*, hvor Jesus giver os svaret på troen på adskillelsen i *een sætning*, den kursiverede, anden sætning i citatet, der lærer os, at alt hvad vi behøver at gøre for at blive fri for al lidelse er at 'bryde' eden til egoet, og se på hvordan vores liv helt konkret blev konstrueret til at beholde den hemmelige skyld og derved fastholde vores individualitet.

I arbejdsbogen finder vi en af de tydeligste beskrivelser af miraklets rolle:

Et mirakel er en korrektion. Det skaber ikke, eller forandrer noget overhovedet. Det ser blot på ødelæggelse, og minder sindet om at det det ser er falsk. Det ophæver fejltagelser..... og baner vejen for tidløshedens tilbagevenden og kærlighedens opvågnen..... (A-dII.13.1:1-4,5)

Ligeledes i arbejdsbogen finder vi en lignende beskrivelse af tilgivelse:

Tilgivelse.... er stille, og gør roligt intet..... Den ser blot, og venter, og dømmer ikke.... (A-dII.1.4:1,3)

Som før sagt findes problemet ikke i de billeder vi projicerer op på livets skærm, og som vi tror er helt virkelige. Problemet ligger i den kendsgerning *at vi har projiceret*, hvad der er uundgåeligt når vi først har fornægtet, eller nægter at se på skylden. I en passage i tekstbogen om dissociation, kommer Jesus med den samme pointe, nemlig at det er beslutningen om at forsvare sig der er problemet, ikke den form forsvaret har:

Medmindre du først ved noget, kan du ikke dissociere det. Viden må gå forud for dissociering, så dissociering ikke er andet end *en beslutning om at glemme*. Det der er blevet glemt synes så at være skræmmende, men kun fordi dissocieringen er et angreb på sandheden. Du er fuld af frygt *fordi du har glemt*. Og du har erstattet din viden med en bevidsthed om drømme, fordi *du er bange for din dissociation, ikke for det du har dissocieret*. Når det du har dissocieret er blevet accepteret, hører det op med at være skræmmende. (T10.II.1; min kursivering, undtagen fordi i den 4' sætning)

Løsningen er derfor ganske enkelt at se, og afsløre, den løgn der er egoets tankesystem, ved at ophøre med at forsvare sig med fornægtelse og projektion. Vi har observeret hvordan egoet kan lyde præcist ligesom Helligånden, og derfor er vi nødt til at være årvågne så vores 'seen' på egoet ikke sker *med* egoet.

Når egoet 'ser' på sig selv, ser det naturligvis ikke virkeligt. For egoet ser kun for at dømme og finde fejl, hos os selv og/eller andre. Som det beskrives i afsnittet 'Skyldens Tilløkkelse', som allerede er citeret, sender egoet konstant angstens budbringere ud for at søge og finde den skyld det kræver til sin næring og overlevelse. Det finder den skyld det leder efter, fordi det har anbragt skyld der, ved hjælp af fornægtelse og projektion, netop så det ville finde den. Og derfor er det ikke egoet vi ønsker at have som ledsager i den proces.

Set i det lys kan vi således forstå, at Jesu rolle i Helligåndens plan til at frelse os er, at hjælpe os med at trække egoets slør væk, som holdt dets plan om individualitet, skyld og sindsløshed skjult for vores bevidsthed. At bede om hans hjælp viser den lille villighed vi endelig nu har til, i vores sind at se den tilsyneladende rædsel vi en gang troede fandtes der, og som blev beskyttet af verden og kroppen. At tage Jesu hånd betyder, at vælge at se efter hvad egoet er ude på, og altid har været ude på. Valget for Jesus fødes af, at vi ærligt bringer ham alle vores mørkeste tanker og ønsker. Det vil nødvendigvis omfatte det der også er egoets erklærede mål, nemlig ønsket om at dræbe endog ham, for slet ikke at tale om at dræbe alle andre, for at kunne tilfredsstille begæret efter specielhed, og for at kunne sikre individualitetens fortsatte eksistens. Det er grunden til at han i et af de første kapitler så indtrængende beder os om:

Vær meget opmærksom, og se hvad det er du virkelig beder om. Vær meget ærlig med dig selv i dette, for vi må intet skjule for hinanden. Hvis du virkelig vil prøve på at gøre dette, har du taget det første skridt mod at forberede dit sind til at lade Den Hellige træde ind..... Tænk ærligt på hvad du har tænkt, som Gud ikke ville have tænkt, og hvad du ikke har tænkt, som Gud ville have dig til at tænke. Søg oprigtigt efter hvad du har gjort, og følgelig ladet ugjort, og skift tænkemåde og tænk med Guds sind. Det kan synes vanskeligt at gøre, men det er meget lettere end at prøve på at tænke imod det. (T-4.III.8:1-3; T-4.IV.2:4-6; min kursivering)

At vi begynder at se sammen med Jesus medfører, at vi til sidst - uden fordømmelse, frygt eller skyld - kan være bevidst om den frygtelige morderiskhed, der er resultatet af behovet for at beskytte og bevare vores individuelle eksistens. Det adskilte selvs iboende egoisme eller selvished bekymrer sig ikke om omkostningerne ved at opretholde individualiteten. Og så længe dets krav om overlevelse tilfredsstilles, er det ligeglad med hvem der må betale prisen, så længe det ikke er det selv, også selvom det tilsyneladende må ske på bekostning af en andens liv.

At tage Jesu Hånd:

At bytte vores Egne Gaver ud med Hans

Som en følge af det vi har været igennem i det forrige afsnit kan vi se, at alt hvad Jesus beder os om er, at vi er bevidst om præcist hvad vi gør, og om den virkelige pris for vores fejlagtige valg: Nemlig, at ved at vælge egoet frem for ham er vi villige til at give afkald på vores viden om Hvem vi er som Kristus, og på erindringen om Kilden til Kærligheden. Derfor spørger Jesus os konstant: 'Er denne sølle smule brødkrumme med specielhed det du virkelig ønsker, oh hellige Søn af Gud, når jeg i stedet tilbyder kærlighedens fulde banket?'. Det er et spørgsmål han stiller os igen og igen i *Et Kursus i Mirakler*, som det kan ses af følgende eksempler:

Det første er en paragraf i arbejdsbogens lektion 133: ‘Jeg vil ikke værdsætte det der er værdiløst’, der kortfattet beskriver den iboende mangel på værdi af alting her i verden, og hvor dumt det er at ønske noget der ikke kan bringe os sand glæde:

Du forlanger ikke for meget af livet, men alt for lidt. Når du lader dit sind tiltrækkes af kropslige behov, af hvilke ting du skal købe, af berømmelse som værdsættes af verden, beder du om sorg, ikke om glæde. Dette kursus forsøger ikke at tage det lidt du har fra dig. Det prøver ikke på at give dig utopiske ideer i stedet for noget der kan tilfredsstille dig i verden. Der er intet i verden der kan tilfredsstille dig. (A-dI.133.2; min kursivering)

En passage fra ‘Helbredelsens Love’ udvider temaet fra ovenstående paragraf, og modstiller Guds Vilje til at Hans Søn skal være fuldstændigt lykkelig med vores egen magre ‘skat’ i form af vores identitet som et adskilt og derfor isoleret selv:

Hvad er Guds Vilje? Han vil, at Hans Søn skal have alt. Og dette garanterede Han da Han skabte ham *som* alt. Det er umuligt at noget går tabt, hvis det du *har* er det du *er*..... *Her* (i denne verden) *beder Guds Søn ikke om for meget, men om alt for lidt. Han ville ofre det at være identisk med alt, for at finde sin egen lille skat. Og dette kan han ikke gøre uden en følelse af isolation, tab og ensomhed. Det er den skat han har forsøgt at finde.* Og han kunne kun være bange for den. Er frygt en skat? Kan usikkerhed være det du ønsker? Eller er det en fejltagelse angående din vilje og det du virkelig er?..... Guds Søn kunne aldrig være tilfreds med mindre end fuldstændig frelse og befrielse fra skyld. For ellers kræver han stadig at han må ofre noget, og fornægter således at alt er hans, ubegrænset af tab af nogen art. Et lille, bitte offer er i sine virkninger nøjagtigt det samme som hele ideen om opofrelse. Hvis tab i nogen form er mulig, er Guds Søn gjort ufuldstændig, og er ikke sig selv. Og han vil hverken kende sig selv, eller forstå sin vilje. Han har afsvoret sin Fader og sig selv, og i had gjort Dem begge til sine fjender.....

Afsnittet slutter med endnu en beskrivelse af miraklets funktion, som er citeret tidligere, og som ganske enkelt minder Sønnen om hvem han i virkeligheden er som Guds Søn:

Et mirakel kan intet forandre overhovedet. Men det kan lade det der altid har været sandt, blive genkendt af de der ikke kender det, og igennem denne lille sandhedens gave, som blot får lov at være sig selv, tillade Guds Søn at være sig selv, og hele skabningen bliver som een fri til at kalde på Guds Navn. (T-26.VII.11:1-4, 7-14; 14.4-9; 20:4-5; min kursivering)

I *'Bønnens Lovsang'*, det ene af to tillægsskrifter til *Et Kursus i Mirakler*, finder vi den samme formaning fra Jesus til ikke at lade os tilfredsstille med mindre end hvem vi er, eller med det der er vores sande skat. Her kommer formaningen sammen med lovsangen om, at Faderen og Sønnen synger til hinanden med een stemme, uendeligt og evigt. Det er den sang der er vores virkelige arv, som vi i vores uvidenhed og sindssyge afviser til fordel for det smålige og konkrete. Kernen i vores individuelle eksistens er blot

..... en genklang af Hans Stemmes svar. Den virkelige tone er altid en sang af taknemmelighed og Kærlighed.

Du kan altså ikke bede om genklangen. Det er sangen der er gaven. Sammen med den kommer overtonerne, harmonierne, genklangene, men de er sekundære. I sand bøn hører du kun sangen. Resten føjes blot til. Du har først søgt Himlens Rige, og alt andet er i sandhed blevet givet dig. (BL.1.I.2:8-3:6)

Et af de smukkeste udtryk for Jesu præsentation af valget imellem vore egne sindssyge og sølle gaver og hans herlige gaver, kommer i *'Guds Gaver'*, det prosadigt Helen skrev efter indre diktat i 1978. Det begyndte som et særligt budskab til hende fra Jesus, på et tidspunkt hvor hun var frygteligt bange, og hvor han indtrængende opfordrede hende til at tage imod hans gaver af kærlighed, i stedet for sit egos gaver af frygt. Den fulde historie om nedskrivningen af det budskab findes i *'Historien bag Et Kursus i Mirakler'*, s. 468 - 72; (SpinX, Kbh., 2003), men som det vil kunne ses af den passage, er det et vidunderligt

trøsterigt budskab til *alle* studerende af *Et Kursus i Mirakler*. Det peger på de enorme omkostninger vi er villige til at betale for at fastholde vores ret til at blive ved med at være et individuelt og specielt selv, og på den store lykke vi oplever, når vi til sidst taknemmeligt erkender, at vi tog fejl.

Vi begynder med dette sammenfattende citat om frygtens gaver - de drømme der udgør verden - der begyndte med troen på at vi kunne adskille os fra vores Skaber, og på den måde indføre frygt som en erstatning for kærlighed: (Det følgende digt er på originalsproget versificeret i en meget smuk poetisk rytme, som desværre er uigengivelig på dansk. O.A.)

Sådan blev frygten lavet, og med den kom nødvendigheden af gaver, der kunne give substans til en drøm, hvori der ingen substans er. Nu synes drømmen at have værdi, for dens tilbud forekommer som håb og styrke og endda som kærlighed, om end kun for et øjeblik. De stiller den skræmte drømmer tilfreds, om end kun for en kort stund, og lader ham ikke huske den første drøm, som gaverne af frygt blot tilbyder ham igen.

Jesus sammenstiller derefter dette mareridt af adskillelse, individualitet og angst, som vi kalder virkeligheden og værdsætter over alt andet, med sine egne virkelige gaver af kærlighed, og beder os indtrængende om at lytte til hans ord, og handle efter dem:

Oh børn af den Fader I glemte, I har ikke sat jeres afguder på Hans plads, eller fået Ham til at give jer de frygtens gaver I selv lavede. Lad mig være Frelseren fra illusioner. Sandheden er muligvis blevet skjult for jer af onde drømme, men det er kun fra drømmen I har brug for frelse. Sandheden er stadig uberørt af jeres selvbedrag. Men I kan ikke gå forbi den første drøm uden en Frelzers hånd i jeres. Hver enkelt gave af angst ville holde jer tilbage, hvis ikke I lader mig fjerne den fra jeres sind, ved at vise jer, at den kun er en drøm indeni en større drøm om håbløshed, hvori der intet håb er. Tag ikke imod dens gaver, for de fordømmer jer til et evigt helvede, som vil bestå, når alle de tilsyneladende glæder gaverne syntes at give er forsvundet..... Hjælp mig med at give jer frelse. Lad os dele Kristi Styrke, og se på den drøm hvor illusionerne startede, og som tjener til at holde deres oprindelse hemmelig, og væk, så sandheden ikke kan

illumineres. Kom til mig..... Frelsen har brug for jeres hjælp, såvel som for min. Glem ikke, at I ikke svarer for jer selv alene.

Min bøn og opfordring til dig er, at du tilbyder hjælp til at vågne fra alle de drømme Guds Søn forestiller sig, og har forestillet sig, fra den gang den første drøm blev givet falsk virkelighed, og indtil alle drømme ender for evigt. Kan en gave være helligere end det? Og kunne behovet for hjælp i en verden af drømme være mere akut eller mere overbevisende? Hjælp mig i dette, og ikke een eneste gave verden ville prøve på at give, eller een eneste illusion holdt op mod sandheden, kan længere binde dig. (*'The Gifts of God'*, pp.120-21)

Denne passage minder stærkt om tekstbogens sidste inspirerende ord, som her vil blive citeret med en enkelt sætning, fra Jesu opfordring til os om at lytte:

Nægt mig ikke den lille gave jeg beder om, når jeg i bytte for den vil lægge Guds fred for dine fødder, og styrke til at bringe denne fred til alle, der vandrer usikre og ensomme omkring i verden i konstant frygt. (T-31.VIII.7:1)

Vi vender tilbage til '*Guds Gaver*', hvor Jesus vejleder os igennem det næste skridt, der blev nævnt i den ovenanførte passage, og som vi har gennemgået tidligere: Nødvendigheden af at sige 'nej' til egoets gaver. Kun dette 'ikke nej' får os til at sige og virkeligt mene det 'ja' til Jesus, som han beder om på vores vegne. Og på den måde opfordrer han os indtrængende til at bringe ham vores gaver, så han kan bytte dem om med sine egne.

Hvordan kan du blive befriet fra alle de gaver verden har tilbudt dig? Hvordan kan du ombytte disse små grusomme tillbud med dem Himlen giver, og som Gud ønsker du skal beholde? Åben dine hænder, og giv alt det til mig, som du har brugt imod din hellighed og bagtalt Guds Søn med....

Jeg tager det med glæde fra dig, og lægger det ved siden af Guds Gaver, som Han har lagt på alteret for Sin Søn. Og dem giver jeg dig, så de kan erstatte dem du giver mig i barmhjertighed over dig selv. Det er de gaver jeg beder om, og kun dem. For når du

lægger dem rækker du ud til mig, og så kan jeg komme som frelser til dig. Guds gaver er i mine hænder, så jeg kan give dem til hvem som helst der vil ombytte verden med Himlen. Du behøver kun at påkalde mit navn, og bede mig om at modtage den smertens gave af dine villige hænder, der lægges i mine. Tornene forsvinder, og naglerne kastes bort, som den ene efter den anden af jordens sørgelige gaver i glæde lægges væk. I mine hænder er der alt det du ønsker og har brug for, og håbede at finde blandt jordens usle legetøj. Jeg tager det fra dig, og det er væk. Og lysende på det sted hvor det en gang var, er der en port til en anden verden, som vi går igennem i Guds Navn. (*Guds Gaver*, pp.118-19. Min kursivering)

Jeg kan finde på at sige til Studerende af *Et Kursus i Mirakler*, at Jesus ser os som om vi kun har *een* hånd - i den betydning, at vi ikke både kan holde hans hånd og egoets samtidigt. Selvom vi har friheden til at bevæge os frem og tilbage imellem de to, kan vi på et givet tidspunkt kun holde den ene. Det er et af det splittede sinds karakteristika: Vælgeren må vælge imellem egoet og Helligånden; Den kan ikke *ikke* vælge nogen af dem, og den kan ikke vælge dem begge. Den kan kun vælge den ene *eller* den anden, og det er og bliver dens eneste valgmulighed. Som vi har set, lærer Jesus os i Kurset:

I denne verden, er den eneste frihed der er tilbage friheden til at vælge; altid imellem to muligheder, eller to stemmer. (B-1.7:1)

Og i en af arbejdsbogens lektioner omtales kontrasten imellem egoets verden af adskillelse og Helligåndens virkelige verden, og her ser vi det samme princip:

Det er umuligt at se to verdener, som ingen berøringspunkter har af nogen art. Søg efter den ene; den anden forsvinder. Kun een bliver tilbage. De udgør grænserne for hvad der kan vælges, som din evne til at vælge ikke kan overskride. Det virkelige og det uvirkelige er alt hvad der er at vælge imellem, og intet mere end det. (A-dI.130.5)

I et afsnit med overskriften 'Guds Belønninger' lyder Jesus lidt ligesom en indlæringsteoretiker: **'At lære igennem belønning er mere effektivt end at lære igennem smerte, fordi smerte er en egoillusion og kan aldrig fremkalde mere end en tidsbegrænset virkning.'** (T-4.VI.3:4), når han beskriver sin metode til at hjælpe os til at vælge ham som lærer fremfor egoet. Vi citerer en central paragraf:

Hvordan kan du undervise nogen i værdien af noget han med fuldt overlæg har smidt væk? Han må have smidt det væk, fordi han ikke værdsatte det. Du kan kun vise ham hvor ulykkelig han er uden det, og langsomt bringe det nærmere, så han kan lære hvorledes hans elendighed bliver mindre når han nærmer sig det. Dette lærer ham at associere sin elendighed med dets fravær, og det modsatte af elendighed med dets nærvær. Dette bliver gradvist ønskværdigt efterhånden som han ændrer tænkemåde om dets værdi. Jeg lærer dig at associere elendighed med egoet, og glæde med ånden. Du har lært dig selv det modsatte. Du har stadig din frihed til at vælge, men kan du virkelig ønske egoets belønninger ansigt til ansigt med Guds belønninger? (T.4.VI.5)

Så længe vi klamrer os til egoets hånd kan vi ikke tage Jesu hånd. Vi klynger os i virkeligheden til egoets hånd *fordi* vi ikke ønsker at tage hans. At tage Jesu hånd betyder, at vi allerede har besluttet at værdsætte hans gave af glæde og ikke egoets gave af elendighed. Han forklarer videre:

Når du forener dig med mig, forener du dig uden egoet, fordi jeg har opgivet egoet i mig selv, og derfor ikke kan forene mig med dit. Vores forening er derfor vejen til at opgive egoet i dig. Sandheden i os begge er hinsides egoet.....

Vil du kende Guds Vilje for dig? Spørg mig om den, som kender den for dig, og du vil finde den. Jeg vil intet nægte dig, ligesom Gud intet nægter mig. Vores er ganske enkelt rejsen tilbage til Gud, Som er vores hjem. Når som helst frygt forstyrrer et eller andet sted på vejen til fred, er det fordi egoet har forsøgt at forene sig med os på rejsen, og det kan det ikke. Da det fornemmer nederlaget, og bliver vred over det, ser egoet sig som afvist, og bliver hævngherrigt. Du er usårlig overfor dets hævn, fordi jeg er med dig. På

denne rejse har du valgt mig som din rejsefælle i stedet for egoet. Prøv ikke på at holde fast ved begge, ellers vil du prøve på at gå i forskellige retninger, og fare vild. (T-8.V.4:1-3, 5; min kursivering)

Jeg vil lige nævne igen, at i denne passage, ligesom i det meste af *Et Kursus i Mirakler* for øvrigt, taler Jesus antropomorft om egoet på en måde der får det til at lyde som om egoet er en person, der reagerer på samme måde som enhver af os andre ville reagere. Men i virkeligheden ligger der bag de symbolske ord en frygt for, at vi vil komme til at miste den individualitet der får os til at vende ryggen til Jesus, og igennem angreb - på andre eller os selv - har vi held til at beskytte og bevare specielheden imod truslen fra Jesus og hans fred. Som han siger i *Håndbog for Lærere*:

Guds fred kan aldrig komme hvor der er vrede, for vrede må nødvendigvis fornægte at der eksisterer fred. Den, der ser vrede som berettiget på nogen måde eller under nogen omstændigheder, erklærer, at fred er meningsløs, og må nødvendigvis tro at den ikke kan eksistere. I den tilstand kan fred ikke findes. (H-20.3:3-5)

Vi går så videre med den passage vi var i gang med lige før:

Egoets vej er ikke min, men det er heller ikke din. Helligånden har een retning for alle sind, og den Han lærte mig er din. Lad os ikke tabe Hans retning af syne ved at tro på illusioner, for kun illusioner om en anden retning kan tilsløre den eneste, som Guds Stemme taler for i os alle. Lad aldrig egoet få magt til at forstyrre rejsen. Det har ingen, fordi rejsen er vejen til det som er sandt. Læg alle illusioner bag dig, og ræk ud over alle egoets forsøg på at holde dig tilbage. Jeg går foran dig, fordi jeg er hinsides egoet. Ræk derfor ud efter min hånd, fordi du ønsker at transcendere egoet. Min styrke vil aldrig mangle, og hvis du vælger at dele den, vil du gøre det. Jeg giver den villigt og med glæde, for jeg har lige så meget brug for dig, som du har brug for mig. (T-8.V.6)

At tage Jesu hånd betyder, at vi endelig vælger at genoverveje vores oprindelige valg, fordi vi forstår at vi i det ontologiske øjeblik tog fejl, og at Helligånden havde ret. At tage vores ældre, kærlige broders hånd (T-1.II.3:7-8) repræsenterer den ændrede tænkemåde, der erkender, at egoets historie om synd, skyld og frygt ganske enkelt ikke er sand. Skyld og synd findes ikke, fordi Guds Søn aldrig kan skilles fra sin Skaber og Kilde. Og uden skyld er der intet behov for at forsvare sig imod den. Det forsvar er selve grundlaget for verdens eksistens og opretholdelse. Fjern behovet for verden, *der er dens årsag*, og verden forsvinder ind i den intethed hvorfra en kom (H-13.1:2):

Den (verden) vil ikke vare længere end den tanke der fødte den værdsættes. Når tanken om adskillelse er blevet ændret til tanken om sand tilgivelse, vil verden blive set i et helt andet lys; et lys der fører til sandheden, hvor hele verden nødvendigvis må forsvinde, og alle dens fejltagelser svinde bort. (A-dII.3.1:3-4)

Verden vil ende i en illusion, som den begyndte..... Verden vil høre op, når dens tankesystem er blevet fuldstændigt vendt om..... Verden vil ende i glæde, fordi den er et sorgens sted. Når glæden er kommet, er formålet med verden forsvundet. Verden vil ende i fred, fordi den er en krigsskueplads. Når freden er kommet, hvad er da formålet med verden? Verden vil ende i latter, fordi den er et tårernes sted. Hvem kan græde længere hvor der er latter? Og kun fuldstændig tilgivelse giver alt dette for at velsigne verden. I velsignelse forsvinder den, for den vil ikke ende som den begyndte. (H-14.:2; 4:1; 5:1-8)

Derfor opdager vi, når vi endelig er i stand til at se indad i vort sind, med Jesu kærlighed som vejleder og trøst, til vores forbavselse, at *der intet er der*, som vi læser i en passage der er delvist citeret allerede i kapitel to:

Hvad nu hvis du så ind i dig selv, og ikke så nogen synd? Dette “frygtelige” spørgsmål stiller egoet aldrig. Og du som stiller det nu, truer egoets hele forsvarssystem for alvorligt, til at det vil besvære sig med at foregive det er din ven. (T-21.IV.3:1-3)

Og så erkender vi, at hele vores eksistens som et fysisk og psykologisk væsen - et adskilt, isoleret og individualiseret selv - var et forsvar *imod intet*. Det er selvfølgelig ikke syndigt, men det er lige så selvfølgelig meget dumt. Ligesom den lille dreng i eventyret, der som den eneste har den uskyldiges visdom til at se med forsvarsløse og frygtløse øjne på kejserens 'nye klæder', opdager vi, at ikke alene har egoet intet tøj på, men hvis vi bringer eventyret et skridt videre, indser vi, at der i virkeligheden *slet intet ego er overhovedet*. Og denne lykkelige kendsgerning er essensen i tilgivelse, og grunden til at *Et Kursus i Mirakler* lærer os, at der i virkeligheden slet ikke er noget at tilgive. Der skete intet, fordi der ingen og intet er udenfor vores sind. Hele vores verden var bygget på en løgn, og når miraklet til sidst afslører dens illusoriske væsen, forsvinder den drøm om synd og had, der *er* verden, i intethed. Og alt hvad der bliver tilbage er sandhedens lys, som Helligånden altid har været for os, og som Jesus er et eksempel på.

Og derfor vender vi os nu igen til ham, den største repræsentant for Guds Kærlighed i den vestlige verden. Det næste kapitel omhandler mere generelt betydningen af denne frelserfigur eller befrier, og til sidst specifikt personen Jesus og den betydning han har for os og for vores frelse.

Kapitel 6

FRELSEREN - JESUS

Introduktion: Vores Virkelige Frelser

Ordene 'frelser' eller 'befrier' anvendes på forskellige måder i *Et Kursus i Mirakler*, så vi begynder med at undersøge disse måder, for vi går i gang med personen Jesus. Vi har set, hvordan genløsning i sidste instans er vores eget ansvar, fordi det er os der bliver nødt til at skifte tænkemåde, fordi det er os der oprindeligt har valgt forkert. Ultimativt er vi derfor vore egne frelsere eller befriere, for frelse kan ikke komme andre steder fra end inde fra os selv. Men på et andet plan er vi ikke længere bevidst om den del af vores sind der beslutter sig og

vælger, fordi egoet har overtalt os til at fornægte problemet med skyld, som er det vi behøver frelse fra. Og derfor kan det 'jeg' som vi tror er os selv, *ikke* redde os fra et problem vi ikke kender noget til. Igennem fornægtelsens eller fortrængningens dynamik, er skylden blevet så dygtigt skjult i egoets skyer af kompleksitet, at vi ikke længere ved noget om dens faktiske tilstedeværelse i sindet. Derfor har vi brug for hjælp fra dem der synes at være udenfor os selv, for at de kan spejle det der i virkeligheden er inden i os, dvs. i vores sind.

Som det blev forklaret i kapitel fem, at når først vores ubevidste skyld (selv A) er blevet projiceret ud på andre, (selv C) får Helligånden mulighed for at vise os (det selv B vi *tror* vi er), at den synd vi anklager andre for, *ikke er andet* end den synd vi selv (selv A) med held har udraderet af vores egen bevidsthed. I den forstand bliver andre mennesker vores frelsere, for i dem ser vi det der er brug for at blive tilgivet i os selv. Uden deres tilstedeværelse i vores liv (uanset hvor illusorisk den tilstedeværelse i sidste instans er), ville vi aldrig få denne mulighed for at blive frelst fra troen på skyld. Det er derfor Kurset så ofte anvender ordet 'frelser' om disse andre mennesker, som er vores specielle kærligheds- og hadpartnere:

Se i mørket frelseren *fra* mørket, og forstå din broder som hans Faders Sind viser ham for dig. Han vil træde frem fra mørket når du ser på ham, og du vil ikke se mørket mere. Mørket rørte ham ikke, og heller ikke dig, som bragte ham frem for at se på ham. Hans syndfrihed er blot et billede af din. (T-25.II.8:1-4)

Det er i det perspektiv jeg i forrige kapitel omtalte verden som *kongevejen* til det ubevidste sind. Vore brødre er kongevejen til tilgivelsen af os selv:

Kun i en anden kan du tilgive dig selv, for du har kaldt ham skyldig i dine synder, og i ham må din uskyld nu findes. (BL.2.I.4:6)

I denne drøm om et forhold er vi derfor i stand til at opfatte andre (selv C*er) som ikke adskilt fra os selv (selv B*), og det afspejler den dybere tanke, at vi ikke er adskilt fra vores Selv (Selv A*). Forholdet (og derfor personerne i forholdet) tjener således som frelser fra (eller korrektion af) tanken om adskillelsen, som vi ikke er bevidst om. Men det er beslutningen

om at tilgive der er den afgørende variabel her, og derfor kan vi se, at frelseren ikke på nogen måde er et overnaturligt væsen, men simpelt hen vælgeren i vores eget sind. Det er i vort eget sind, og udelukkende i vort eget sind, at evnen til at vælge egoet findes, ligesom evnen til at vælge igen, og tage Jesus eller Helligånden som Lærer. Det er således vælgeren der er problemet, og den samme vælger der er løsningen. Men husk til stadighed, at der i virkeligheden ikke er nogen personer udenfor os. Det der forekommer som et andet menneske vi har et specielt forhold til - specielt had eller speciel kærlighed - er simpelthen en projektion af den del af vores sind (det skyldig selv A) som vi ønsker at fraspalte og fornægte i os selv. Ligesom tilgivelse er umulig uden vælgeren, er tilgivelse umulig uden Helligåndens hjælp, fordi det var troen på at vi adskilte os fra Guds Kærlighed, der førte til behovet for Helligånden i første omgang. I det følgende vil vi komme nærmere ind på Ham og Hans rolle i frelsen.

Helligånden som vores Frelser

Som vi har set tillægges 'personen' Helligånden i *Et Kursus i Mirakler* en afgørende rolle i frelsesprocessen. Vi har været inde på, hvordan Helligånden ikke er en *person* på den måde ordet sædvanligvis defineres. Helligånden er en ren, abstrakt, ikke specifik Tanke om Kærlighed, der altid er til stede i vores adskilte sind: En erindring om hvem vi er som Kristus, som vi tog med os i drømmen, da vi syntes at falde i søvn. Men som jeg før har sagt, har Jesus givet os *Et Kursus i Mirakler* på et niveau vi kan forstå og anvende. Jeg kan her gentage et allerede tidligere benyttet citat:

Det betyder ikke nødvendigvis at dette er det højeste kommunikationsplan han magter. Men det betyder, at det er det højeste kommunikationsplan han magter nu. Hele miraklets mål er at hæve kommunikationsniveauet, ikke at sænke det ved at forøge frygt. (T-2.IV.5:4-6)

Derfor omtales Helligånden som om Han er en person (Selv C*), på samme måde som vi har set det andre steder i Kurset: Kærlig, vejledende og undervisende os i form af en Stemme i

vores sind. Det er nødvendigt for os, der er opdraget til at tro på Gud som et antropomorfisk væsen, med alle en ideel og fuldkommen Faders egenskaber. Sådan er det også med Helligånden. *Et Kursus i Mirakler*, der kommer til os på det dualistiske plan vi fungerer på, benytter det sprog og begrebsapparat der hører til på det plan. Men hvis man omhyggeligt undersøger det metafysiske grundlag for Jesu undervisning, sådan som vi har gjort i de foregående kapitler, kan man umiddelbart se at kurset præsenteres metaforisk. Jeg vil komme tilbage til dette tema i den anden bog *Få Vælger at Lytte*, der handler om de fejltagelser der allerede er opstået omkring *Et Kursus i Mirakler*, både i studerendes begrebsmæssige forståelse af læren, og deres praktiske anvendelse af den.

Når vi således taler på det plan *Et Kursus i Mirakler* er skrevet på, kan vi sige, at Helligånden er vores Frelser, når vi først har valgt Ham frem for egoet, fordi denne Tanke om fuldkommen Kærlighed er det der frelser os fra egoets tro på, at adskillelsens synd er fuldstændigt uoprettelig og at kærligheden for evigt er blevet forvist fra vores sind. Helligånden er det oplevede bevis på, at dette angreb aldrig er sket, og Han repræsenterer det Jesus i *Et Kursus i Mirakler* omtaler som Soningsprincippet. Dog, Hans hjælp uddeles ikke på magisk vis til os; men Hans Stemme opfordrer os konstant til at vælge igen, for Han kan ikke vælge for os, og gør det heller ikke. I virkeligheden kan Han bedst beskrives som det Nærvær i vores adskilte sind, der *minder* os om at vi skal træffe det eneste valg der kan frelse os fra skylden; vi kan med andre ord sige, at Helligånden minder os om, at *vi selv* - den del af sindet vi her har kaldt vælgeren - er vores sande frelser:

Helligåndens Stemme befaler ikke, fordi den er ude af stand til at være arrogant. Den kræver ikke, fordi den ikke søger kontrol. Den overvinder ikke, fordi den ikke angriber. Den påminder blot. Den er kun overbevisende på grund af det den minder dig om. Den minder dit sind om den anden måde, og forbliver stille, selv midt i al den tumult du muligvis laver. Stemmen for Gud er altid stille, fordi den taler om fred. (T-5.II.7:1-7)

Helligånden er derfor den Stemme der taler til os om sandheden, og venligt forklarer - overfor egoets højtråben og evigt gentagne skrigen om synd, skyld og frygt - at adskillelsen aldrig er sket, og at denne lykkelige kendsgerning om Soningen er vores blot ved at vælge den.

Helligånden er således opfordringen til vores sind om at vælge igen. I den forstand er Helligånden en 'passiv' tilstedeværelse i sindet, af den grund, at da der intet er der behøver at gøres, gør Han aktivt ingenting. Frelse opnås ganske enkelt igennem den rolige erkendelse af eller erindring om, at der intet er vi behøver at blive frelst fra. Der er intet sket. Et sted udtaler Jesus om Kursets metode til at opnå fred:

..... når målet endelig nås, kommer det..... altid med en eneste lykkelig erkendelse: "jeg behøver intet gøre." (T-18.VII.5:7)

Et sted hvor Jesus taler om helbredelse, lærer Jesus os i lærerhåndbogen, i *Begrebsafklaring* at vi kan blive: '.....Hans fremtrædelsesform i denne verden.' (B.6.5:1)

Til dem (der tror de er syge) kommer Guds lærere for at repræsentere et andet valg, som de havde glemt. Den blotte tilstedeværelse af en Guds lærer er en påmindelse..... Som Guds budbringere er Hans lærere symboler på frelse. De symboliserer Alternativet. Med Guds Ord i deres sind kommer de med velsignelse, ikke for at helbrede de syge, men for at minde dem om det lægemiddel Gud allerede har givet dem. Det er ikke deres hænder der helbreder. Det er ikke deres stemme der taler Guds Ord. De giver blot det som er givet dem..... Og de minder ham om at han ikke lavede sig selv, og stadig må være som Gud skabte ham. (H-5.III.2:1-2, 4, 6-10; 3:4)

Det er Helligåndens princip, og vi bliver som Hans budbringere i verden bedt om at være denne enkle *påmindelse* for andre. Vi kommer tilbage til dette tema i slutningen af kapitlet, og igen mere dybtgående i det følgende kapitel, hvor vi kommer ind på hvad det betyder at være en Guds lærer.

Sammenfattende er Helligånden altså vores Frelser igennem at repræsentere Soningsprincippet. Hans Kærlige tilstedeværelse i vores sind er beviset på, at adskillelsen fra Kærligheden ikke kan være sket. Derigennem bliver vi frelsere for hinanden ved igennem forsvarsløs fred at demonstrere, at det er muligt at træffe et andet valg. Princippet i total tilgivelse er altså, at der intet er at tilgive, fordi der intet er sket. Det er kun egoets historie,

der taler om at der sker 'noget', som det kalder synd. Helligåndens blide Stemme taler kun om den Himmelske Kærlighed, der aldrig kan rystes af den synd, der ville gøre Sønnen hjemløs. Det eneste vi er ansvarlige for er, at vi skifter tænkemåde, og accepterer sandheden om hvem vi er: Den uskyldige Søn af Gud, Selv A*. Det er det skift Jesus hentyder til i *Et Kursus i Mirakler*, hvor han gentager det om det eneste ansvar vi har, som første gang kommer i Kurset i denne form:

Mirakelarbejderens eneste ansvar er at acceptere Soningen for sig selv. (T-2.V.5:1)

Men Jesus forklarer også - igen i mytens metaforiske sprog - at den adskilte verden havde brug for en konkret manifestation af dette princip, for selvom Soningsprincippet kom til live med 'skabelsen' af Helligånden (T-5.I.5:2), var en eller anden skikkelse i Sønnens drøm nødt til at repræsentere det for os:

Sonings-princippet var virksomt længe før Soningen begyndte. Princippet var kærlighed og Soningen var en kærligheds-handling. Handlinger var ikke nødvendige før adskillelsen, fordi troen på tid og rum ikke eksisterede. Det var først efter adskillelsen, at Soningen og de nødvendige betingelser for dens fuldførelse, blev planlagt. (T-2.II.4:2-5)

Soningsprincippet blev givet til Helligånden længe før Jesus satte det i gang. (B-6.2:4)

Og derfor vil vi nu vende vores opmærksomhed mod Jesus, 'kærlighedens gerninger'.

Jesus som vores Frelser

At den skikkelse der kaldtes Jesus stod frem i Palæstina for to tusinde år siden, var et udtryk for en nødvendig betingelse for fuldbyrdelsen af Soningen, for han var den tanke i det splittede sind, der aldrig glemte sit forhold til Gud (B-6.2:2) og sin Identitet som Kristus. Han

er af Helligånden 'indsat' som leder af hele planen, og som leder af Sønforholdet og af Soningen, som vi kan se i det følgende citat. Jeg skulle måske lige her bemærke, at alle udsagn om Jesus i *Et Kursus i Mirakler* kommer direkte i første person (dvs. at det er Jesus selv der taler) med undtagelsen af tre afsnit i Håndbog for Lærere og i Begrebsafklaringen, hvor Jesus taler om sig selv i tredje person, som f.eks. her:

Han (Helligånden) har indsat Jesus som den leder, der skal føre Hans plan (om Soningen) ud i livet, fordi han var den første der fuldførte sin rolle fuldkomment. (B-6.2:2)

Dette bør ikke misopfattes af Kursusstuderende som om der i virkeligheden var *to* stemmer Helen kunne lytte til, da hun nedskrev *Et Kursus i Mirakler*. Det er klart, at der kun kan være *een* sand Stemme der taler om *indholdet*, men af hensyn til stilen eller *formen* bliver Jesus omtalt i tredje person i disse tre afsnit.

Når vi nu fortsætter vores gennemgang af Jesu forhold til Soningsplanen, hører vi ham sige et andet sted i Kurset:

Jeg er leder af Soningsprocessen, som jeg påtog mig at begynde..... jeg er Soningen. (T-1.III.1:1; 4:1)

Jesus taler igen metaforisk her, *som om* Helligånden var den øverstbefalende over tropperne, der udpeger Jesus til general i verden. I virkeligheden er der slet ingen verden, som allerede omtalt flere gange, kun ydre billeder af tanker, der alle er til stede *samtidigt*: 'Der er ingen verden! Det er den centrale tanke kurset forsøger at undervise i.' (A-dI.132.6:2-3). Og denne 'udnævnelse' af Jesus foregår på et helt andet plan, fordi der ingen tid findes, og fordi alt det vi kender som tid foregår i dette øjeblik, *nu*, som vi så blot gen-oplever i vores sind. Den vi kalder Jesus eksisterer også i virkeligheden *kun* i dette øjeblik, som vi nu skal se.

Han viser sig i drømmen

Lad os tænke på Sønforholdets kollektive sind. Til formålet vil vi begrænse denne beskrivelse til den del af Sønnens sind, der tror den bebor planeten jorden som arten *homo sapiens* - som

om det er lukket inde i et mørkt rum af skyld og frygt. Vælgeren i sindet begynder at erkende, at den har begået en fejltagelse ved at vælge egoet til herre over virkeligheden, og vender tilbage til Helligånden, der også kendes som opretholder af Soningsprincippet. Der er således lidt mindre frygt i hans sind end der var tidligere, og denne frygtreducerede tilstand manifesterer sig symbolsk som en dør der åbner sig på klem, og derved lader mere lys komme ind i det rum, der er Sønnens sind. Lyset er abstrakt, men siden Sønnen tror han er en konkret person, der lever i en konkret krop, oversætter hans sind automatisk den abstrakte oplevelse af kærlighed ind i den specifikke kropslige form han kan opleve, og som han kan identificere sig med. Det er denne form verden kender som Jesus. Hvis vi låner en tidligere citeret beskrivelse af Helligånden, kan vi sige om vores ældre broder:

Denne form er ikke det Han er i virkeligheden, som alene Gud kender sammen med Kristus, Hans virkelige Søn, Som er en del af Ham. (B-6.1:5)

Men denne form *er* det der hjælper os til at komme til at kende virkeligheden, og til at vide, at denne virkelighed er både Jesu og vores. Nu vi er ved det, er den proces, hvorved sindet automatisk oversætter det abstrakte til det konkrete, magen til den hvorved hvert enkelt menneske faktisk opfatter verden. Det billede der kastes op på øjets nethinde er bogstaveligt talt vendt på hovedet, som jeg tidligere har omtalt. Men hjernen vender automatisk billedet, eller 'oversætter' det til opfattelse af en verden, som vi oplever som retvendt. Og ingen, bortset fra fysiologer og øjenspecialister, ved noget som helst om det.

Derfor: Det uspecifikke lys, der nu skinner ind i det rum i sindet der indtil nu har været lukket, symboliseres i Sønnens drøm om form i tilsynekomsten *i hans drøm* af det lysvæsen vi kalder Jesus. I virkeligheden er det svaret på de adskilte specielle selver (B'er og C'er), der er vores identiteter som symboler på mørkets tanker (selv A'er) i sindet. Husk at vi taler om hallucinatoriske skikkelser i en drøm, der på ingen måde er virkelig, og som kun er projektioner af vildledende tanker i drømmerens splittede sind, der grundlæggende heller ikke er virkeligt. Vi husker på denne vigtige passage som vi har citeret fra tidligere:

Hvad nu hvis du erkendte, at denne verden er en hallucination? Hvad nu hvis du virkelig forstod, at du har opdigtet den? Hvad nu hvis du erkendte, at de der synes at gå omkring i den, at synde og at dø, at angribe, myrde og tilintetgøre sig selv, er helt uvirkelige? Kunne du tro på det du ser, hvis du accepterede dette? Og ville du se det? Hallucinationer forsvinder, når de erkendes som det de er. Dette er både helbredelsen og helbredelsesmidlet. (T-20.VIII.7:3-8:2)

Fremkomsten af *Et Kursus i Mirakler* 'to tusinde år senere' afspejler en lignende virkning af den samme let åbnede dør i Sønnens sind, som jeg vil komme tilbage til om et øjeblik. Det skulle være unødvendigt at sige, at vi i denne bog begrænser os *udelukkende* til disse to symboler på lys. Der har selvfølgelig ned gennem historien været mange andre symboler. For at hjælpe den studerende til at undgå den fejltagelse om åndelig specielhed det er at se Jesus eller hans kursus som den *eneste* vej til sandheden og livet, vil jeg lige gen-citere denne vigtige passage fra Begrebsafklaringen:

Der gives dig hjælpere i mange former, selvom de på alteret er een. Bag dem hver især er der en Guds Tanke, og dette vil aldrig forandres. Men de har navne som skifter for en tid, for tiden har brug for symboler, fordi den selv er uvirkelig. Deres navne er legion, men vi vil ikke gå ud over de navne kurset selv anvender. (B-5.1:3-6; min kursivering)

Lad os undersøge virkningen af Jesu tilsynekomst i drømmen om verden lidt dybere ved at anvende et billede: Vi forestiller os at vi ligger og sover, og drømmer lykkeligt, og pludseligt ringer telefonen i soveværelset, og truer vores søde søvn og fredelige drøm. Vores sovende hjerne har to muligheder. Den første, der er helt uacceptabel for vores ønske om at blive liggende og drømme sødt videre, er at vågne og tage telefonen. Den anden er at bringe den ringende telefon ind i drømmen, hvad vi kan opnå ved ganske enkelt at drømme om en telefon der ringer, som vi så tager. Så tror hjernen at telefonen er taget, og er i stand til at overhøre ringningen af telefonen i soveværelset. På den måde kan drømmen fortsætte uforstyrret, og drømmerens behagelige sovetilstand kan opretholdes. Som Jesus lærer os i Kurset om frygten for at vågne op:

Hvis et lys pludselig tændes imens en eller anden drømmer en skræmmende drøm, vil han måske først fortolke lyset selv som en del af drømmen, og blive bange for det. Men når han vågner vil lyset korrekt blive opfattet som det der befrier ham fra drømmen, som så ikke længere tillægges virkelighed. Denne befrielse er ikke afhængig af illusioner. Den viden som lyser op sætter dig ikke alene fri, men den viser dig også tydeligt at du er fri. (T-2.I.4:6-9; min kursivering)

Tilsynekomsten i verden af den skikkelse der er kendt som Jesus for to tusinde år siden, præsenterede Sønnen for en lignende situation. Verden sov sødt, og drømte sin drøm om adskillelse, individualitet og specielhed. Pludselig kommer Jesus til syne, på samme måde som telefonen ringer i soveværelset. Selve hans tilstedeværelse var/er et budskab: Denne verden af tid og rum er en drøm, der i virkeligheden er forbi. Det er muligt at vågne fra drømmen ved at lytte til mine ord og følge mit eksempel. Og de mange guder du tror på er ikke virkelige, fordi den virkelige Gud er total Eenhed og Kærlighed.

Som med vores sovende drømmer, havde - og har - Guds Søn muligheden for at vælge enten at vågne op af sin søvn og forene sig med Jesus *udenfor* drømmen, eller at bringe Jesus *ind i* sin drøm, og derved sove videre. Valget for at vågne op af søvnen og besvare Jesu råb om at vågne, er også valget af at sige, at jeg ikke længere ønsker at sove. Og det er det vanskelige valg: At sige nej til drømmen. Det er *afvisningen* af egoets tiltrækkende lokkemad, der er at forblive en individuel personlighed, der er kernen i ændringen af den tænkemåde som er målet for *Et Kursus i Mirakler*.

Jesus er således, som en tanke om fuldkommen kærlighed, den kærligheds lys, der skinner ind i det sovende Sønforholds sind, med et andet budskab end verdens manifestationer af egoet stemme. Helligåndens Stemme, der ontologisk talte til Sønnen, har nu fået et specifikt navn og en specifik form: Jesus, der blev set gå omkring i Palæstina. At sige mere end det, er at føje myter til dette faktum. At Gud *sendte* Sin Søn ind i verden; At Jesus *valgte* korsfæstelsen som et middel til at lære verden en lektie, eller en hvilken som helst af de utallige teorier om ham, rammer allesammen ved siden af hvis de *tages bogstaveligt, som virkelighed*, fordi de taler om Jesus som om han faktisk *levede* i tidens og rummets verden. Han levede rent faktisk ikke, vi lever rent faktisk ikke, fordi individuel eksistens er en del af

egoets magiske show. I en sådan magisk verden spiller de forskellige myter om Jesus en vigtig rolle, og Kursets version synes at komme nærmest sandheden, der afspejles i det liv vi identificerer som Jesus, i kraft af budskabets dybe konsekvens og overensstemmelse. På dette plan er Jesus vores frelser, fordi hans tilsyneladende individuelle selv for vores drømmende øjne udlevede princippet om Soningen, der faktisk frelser os fra troen på at skyld er virkelig, *hvis, og kun hvis* vi vælger ham som lærer i frelse i stedet for egoet. Vi kommer tilbage til dette punkt senere i kapitlet.

Oprindelsen til Et Kursus i Mirakler

Vi fortsætter nu beskrivelsen af Jesus med oprindelsen til *Et Kursus i Mirakler*. I Introduktionen nævnes det, at det var Jesu stemme der blev 'hørt' af skriveren Helen Schucman, og at den dikterede Kurset til hende over en periode på syv år. Som nævnt er meget af materialet skrevet i første person, og hvad enten læseren accepterer Jesus som kilden eller ikke, er det tydeligt, at det er sådan *Et Kursus i Mirakler* præsenterer sig selv, for nu ikke at nævne at det var en vigtig del af Helens egen oplevelse. Kontroverser om hvorvidt Jesus er kilden til materialet er absolut meningsløse, fordi vi i sidste instans blot taler om et symbol, som vi netop har set, på samme måde som vores individuelle identiteter er symboler. Hans er symbolet på en kærlighed der forener, medens vores oftest er symboler på adskillelse, skyld og frygt.

Derfor blev *Et Kursus i Mirakler* ikke virkeligt skrevet, men fremkom på samme måde som den historiske Jesus fremstod i Palæstina for to tusinde år siden. Kurset er mere en *virkning*, der oplevedes i tid og rum, af en *årsag* der findes i Guds Søns sind, udenfor tid og rum. Vi har således det samme problem med skikkelsen Jesus som vi havde med Helligånden, fordi *Et Kursus i Mirakler* præsenterer Jesus i den to tusindårige gamle bibelske tradition (*formen*), selvom kernen i denne tradition modsiger Kursets egen lære (*indholdet*). Mange passager handler specifikt om korsfæstelsen og opstandelsen, og henviser til ord Jesus menes at have 'sagt' ifølge evangelierne, og korrigerer her det der, set fra Kursets perspektiv, er alvorlige misforståelser af det budskab han oprindeligt præsenterede verden for. Siden Kurset opfylder vores behov på dette kristne symbolplan, er det derfor vigtigt at arbejde med det på det plan det opleves af os som adskilte personligheder, på samme måde som Kurset selv vælger at

forblive indenfor sine egne rammer. ‘..... vi vil ikke gå ud over de navne kurset selv anvender.’ (B-5.1:6). At afvise dette behov og opfyldelsen af det, vil ganske enkelt fastholde egoets problem med Jesus igennem fornægtelse; det vil helt sikkert ikke opfylde det.

Men det er ikke desto mindre vigtigt at vi på det metafysiske plan forbliver konsistente, og erkender, at Jesus også er et symbol, for nu at understrege denne vigtige pointe igen. I sidste instans gør det ingen forskel om man tror på dette symbol, eller på et andet specifikt symbol på tanken om Soning. Det der *virkeligt* betyder noget er accepten af denne tanke i den form man nu *kan* acceptere den i. Det ‘universelle kursus’ Jesus omtaler i *Håndbog for Lærere*, der blev citeret i introduktionen, er processen med at lære at huske den fuldkomne kærlighed. Jesus repræsenterer et specifikt udtryk for denne Kærlighed, og *Et Kursus i Mirakler* repræsenterer et endnu mere specifikt udtryk for hans lære. Som han skriver om sig selv i sit kursus i *Håndbog for Lærere*:

Dette kursus er kommet fra ham, fordi hans ord har nået dig på et sprog du kan elske og forstå. Er det muligt, at andre lærere kan føre an på vejen, for dem der taler andre sprog og søger støtte i andre symboler? Bestemt ja! Ville Gud efterlade nogen uden en meget nærværende hjælp i vanskelige tider; en frelser der kan symbolisere Ham Selv? Men vi har brug for en kursusplan med mange facetter, ikke på grund af forskelle i indholdet, men fordi symboler må skifte og forandres for at passe til behovet. Jesus er kommet for at opfylde dit. I ham finder du Guds Svar. Så undervis du sammen med ham, for han er med dig; han er her altid. (H-23.7; min kursivering).

En Søn af Gud, ikke Sønnen af Gud

I *Et Kursus i Mirakler* Taler Jesus om sig selv som at han ikke på nogen måde er anderledes end os alle sammen, *undtagen i tid*, som vi snart skal se. Han præsenterer sig som at han har adskilt sig sammen med resten af Sønforholdet - Sønnens sind når det er helt forenet - men som den første til at være vågnet op fra drømmen om adskillelsen ved at huske sin Identitet som Kristus. Med andre ord har han allerede fuldført Soningsvejen, som vi alle må fuldføre i tiden. Der er en fortsat uofficiel diskussion i nogle af de traditionelle kristne kirker, ligesom det gælder for new age grupper, om hvornår i sit liv Jesus rent faktisk vidste hvem han var

(Kristus). På lignende måde kan en studerende af *Et Kursus i Mirakler* spekulere over hvornår Jesus i sin Palæstina-inkarnation, eller 'tidligere', 'huskede at le', og vågne op af drømmen. En sådan diskussion er i det væsentlige meningsløs, fordi der som allerede flere gange nævnt ingen tid findes at huske i, og fordi der simpelt hen er tale om forskellige aspekter af illusionen om lineær tid. Desuden er Jesu virkelighed, som vi lige har set, *udenfor* rummets og tidens verden, i Guds Søns sind, og derfor er spørgsmålet meningsløst.

Origenes, en kristen filosof fra det tredje århundrede, så på Jesus på en måde der ligger meget tæt op ad det vi her er inde på. Denne store tænker, der afveg stærkt fra den ortodokse indstilling - hvilket er grunden til at han ikke er *St.* Origenes - anvendte billedet af et træ for at tydeliggøre sin pointe. Før faldet (eller adskillelsen) var Guds skabninger (også benævnt *rationelle væsener* af Origenes, som er hans ækvivalent til Kursets begreb om Guds Søn) som frugter på et træ, hvis stamme repræsenterede Gud. Ved uagtsomhed og skødesløshed, dovenskab eller dorskhed blev disse væsener urolige og faldt ned af træet. Jesus er det navn vi giver til det rationelle væsen, der på intet tidspunkt ophørte med at huske sin Skaber. Han faldt således så tæt på stammen, at han øjeblikkeligt blev eet med den, og atter blev eet med Gud. Her fortsætter jeg med at citere fra min beskrivelse af Origenes i min bog *Love Does Not Condemn (Kærlighed Dømmer Ikke)*, en beskrivelse der også citerer Origenes:

Han (Jesus) er således medlem af den gruppe (om ikke det første medlem i gruppen, som antydtes andesteds af Origenes) af 'andre.... (der faldt) så kort fra deres oprindelige tilstand, at det ser ud som om de næsten intet har tabt'. Synd plettede aldrig Jesu sjæl, og han bibeholdt sin skabelses uskyld, idet han med Esajas' ord valgte det gode og fornægtede det onde. Denne Kristi uskyld var så nær ved ham, at den, i tiden, blev uadskilleligt lænket sammen med hans sjæl, og Jesus og Kristus blev een..... (som Origenes skrev:)

'Hvad kunne være mere passende for 'en ånd der var et med Gud' som denne sjæl, der forenede sig så fast i kærlighed til Gud, end at være værdig til at blive kaldt 'een ånd' med Ham?..... det var fuldkommengørelsen af hans kærlighed og oprigtigheden i hans sande hengivenhed, der for ham vandt denne uadskillelige eenhed med Gud.'

Origenes vidste at han trådte på tynd teologisk is i forhold til kirkens ortodokse lære, men han fastholdt sin holdning til at Jesus var som resten af Sønforholdet. Med andre ord *en* Søn af Gud, ikke *Sønnen* af Gud. Jesus havde således i sig allerede i begyndelsen evnen til at vælge imellem Helligånden og egoet. Med Origenes' egne ord: 'blandt alle rationelle skabninger er der ingen, der ikke har evnen til både godt og ondt'. Det betød dog ikke at hver eneste sjæl vælger det onde. Som sagt valgte Jesus helt fra det oprindelige øjeblik kun Gud. Origenes igen:

det kan ikke betvivles, at hans sjæls natur var den samme som alle sjæles..... denne sjæl, der tilhører Kristus (Jesus) valgte altså at elske retfærdigheden, så han holdt fast ved den konstant og uadskilleligt og i harmoni med kærlighedens enorme styrke. Resultatet var at al modtagelighed for forandringer og skift blev tilintetgjort igennem et fast forsæt, en meget stor hengivenhed og en uudslettelig, kærlig varme, og det der før afhang af viljen blev igennem påvirkning fra lang tids sædvane forandret til natur. (*Love Does Not Condemn*, pp 339-40)

På basis af vores tidligere diskussion er alt hvad vi faktisk kan sige derfor, at Jesus repræsenterer det fragment i Sønnens sind, der blev ved med at lytte til Helligånden og 'huskede at le'. Det fragments liv der fandt sted som Jesus, repræsenterer Guds Søns *vedvarende* valg af at fornægte egohistoriens virkelighed, og af i stedet at forene sig med den tilstedeværende kærlighed, der vækker os af drømmen. *Et Kursus i Mirakler* vil således tage stærk afstand fra kirkens dogme om Legemliggørelsen, hvorved den fuldkomne guddom sender sin fuldkomne søn ind i en syndig verden igennem jomfrufødsels mirakel. Om dette dogme siger Kurset, med henvisning til den berømte prolog i Johannesevangeliet:

Biblen siger: "Ordet (eller tanken) blev kød". Strengt taget er dette umuligt, siden det tilsyneladende indebærer at een virkelighedsorden oversættes til en anden. Forskellige ordner af virkelighed eksisterer kun tilsyneladende..... Tanke kan ikke laves til kød, undtagen ved at tro det, fordi tanke ikke er fysisk. Men tanke er kommunikation, som kroppen *kan* anvendes til. Det er den eneste naturlige anvendelse der kan gøres af

den. At anvende kroppen unaturligt, er at tabe Helligåndens mål af syne, og således misforstå formålet med Hans studieplan. (T-8.VII.7; min kursivering)

Jesus er altså klart nok ikke den traditionelle kristendoms eneste ene Kristus, men en del af det ene Selv, som vi alle er del af. Men han er altså navnet der blev givet til det fragment af helheden, der først huskede hvem han/vi er. I tredje person siger Jesus i en passage vi allerede har citeret i kapitel eet:

Navnet *Jesus* er navnet på en som var et menneske, men som så Kristi ansigt i alle sine brødre og huskede Gud. Derfor blev han identisk med *Kristus*, og var ikke længere et menneske, men eet med Gud..... I sin fuldstændige identifikation med Kristus - den fuldkomne Guds Søn, Hans eneste skabning og Hans glæde, som for evigt er som Han Selv og er eet med Ham - blev Jesus hvad I allesammen må blive. Han førte an på vejen, for at du skal følge ham. Han fører dig tilbage til Gud, fordi han så vejen foran sig og fulgte den..... Er han Kristus? Ja, sandelig, sammen med dig. (B-5.2:1-2; 3:1-3; 5:1-2)

Jesus lærer os konsekvent i Kurset, at han på ingen måde er anderledes end os i virkeligheden, men i den illusoriske og symbolske verden af tid og rum kan han være vores lærer og vejleder, hvis vi vil tillade ham at være det for os. Han er

En ældre broder (der) er berettiget til respekt for sin større erfaring, og til at blive adlydt på grund af sin større visdom. Han er ligeledes berettiget til kærlighed fordi han er en broder, og til hengivenhed hvis han er hengiven. Det er kun min hengivenhed, som berettiger mig til din. Der er intet ved mig du ikke kan opnå. Jeg har intet, som ikke kommer fra Gud. Forskellen på os nu er, at jeg ikke har andet. Herved er jeg i en tilstand, som kun er potentiel i dig.

"Ingen kommer til Faderen uden ved mig" (Joh.14.6), betyder ikke at jeg på nogen måde er adskilt fra dig eller anderledes end dig, undtagen i tid, og tid eksisterer ikke virkeligt. Udsagnet er mere meningsfuldt i forhold til en lodret end til en vandret akse. Du står under mig, og jeg står under Gud. I processen med at "hæve sig op" er jeg højere oppe,

fordi uden mig ville afstanden imellem Gud og menneske være for stor at overkomme for dig. Jeg slår bro over afstanden som en ældre broder til dig på den ene side, og som en Søn af Gud på den anden. Min hengivenhed for mine brødre har indsat mig som leder af Sønforholdet, som jeg fuldstændiggør ved at være en del af det. Dette kunne synes at være i modstrid med udsagnet "Jeg og min Fader er eet" (Joh.10.30), men der er to parter i udsagnet, i erkendelse af at Faderen er større. (T.1-II.3:7-4:7)

I den forstand er Jesus *ulig* os andre, at han ikke har nogen egotanker om adskillelse - skyld, frygt eller angreb - til at skygge i sit sind for det klare Kristuslys. Han er en ren manifestation af denne klarhed, fordi kun Kristi Kærlighed er til stede i hans sind. Så længe det så ud som om Jesus gik på denne illusoriske jord som et menneske, var Kristi Kærlighed - *der kom fra udenfor tidens og rummets verden* - den eneste kilde til den krops handlinger, som verden identificerede som tilhørende ham. Det er derfor han beskrives som manifestationen af Helligånden (B-6.1:1), som vi lige straks skal se.

Jesus spejler således ind i det adskilte sind, som vi også er en del af, dette levende vidnesbyrd om Guds Kærlighed, som vi aldrig har forladt. Han er ligesom Helligånden, leddet der går tilbage til Gud: Vejen, sandheden og livet, der er Johannesevangeliets beskrivelse af ham (Joh. 14.6). Og derfor læser vi i en passage:

Det betyder, at når du husker Jesus, husker du Gud. Hele forholdet imellem Sønnen og Faderen ligger i ham. Hans andel i Sønforholdet er også din, og hans fuldendte lærdom garanterer din succes..... Navnet Jesus Kristus som sådan er kun et symbol. Men det står for kærlighed der ikke er af denne verden. Det er et symbol, der kan anvendes som en sikker erstatning for de mange navne på alle de guder, du beder til. Det bliver til det lysende symbol på Guds Ord, så nær ved det det står for, at den korte afstand imellem de to forsvinder, i det øjeblik Navnet huskes..... Jesus er gået foran på vejen. Men i hans øjne er din elskelighed så fuldendt og fejlfri, at han ser et billede af sin Fader i den..... Så vend dig til een der lagde alle begrænsninger væk, og gik hinsides lærdoms yderste rækkevidde. Han vil tage dig med sig, for han gik ikke alene..... Jesus er kommet for at opfylde dit. I ham finder du Guds Svar. Så undervis

du sammen med ham, for han er med dig; han er her altid. (H-23.3:2-4; 4:1-4; 5:1,5; 6:8-9; 7:6-8)

Det er på baggrund af det vi har set klart, at hvis studerende af *Et Kursus i Mirakler* virkelig skal komme til at kende Jesus, bliver de nødt til at se ham i et fuldstændigt nyt lys, og ikke i lyset af to tusinde års kristen tradition. De bør med andre ord se ham igennem sandhedens lys, frem for igennem en linse formørket af illusioner. Hvis vi læser en ganske let omformuleret og tidligere citeret passage, kan vi bedre forstå hvorfor det er sådan. Her erstatter vi ordet 'sandhed' med ordet 'Jesus':

Tror du at du kan bringe Jesus til fantasi, og lære hvad Jesus betyder set fra illusionernes perspektiv? Jesus *har* ingen mening i illusionen. Grundlaget for at forstå dens mening må nødvendigvis være den selv. Når du prøver på at bringe Jesus til illusioner, prøver du på at gøre illusionerne virkelige, og beholde dem ved at retfærdiggøre din tro på dem. Men at give illusioner til Jesus, er at sætte sandheden i stand til at undervise dig i at illusionerne er uvirkelige, og således sætte dig i stand til at undslippe dem. Forhold ikke Jesus een eneste ide, eller du indfører grader af virkelighed, som vil spærre dig inde. Der er ingen grader i virkeligheden, fordi alt der er sandt.

Så vær da villig til at give alt hvad du har holdt udenfor Jesus til Ham Der kender sandheden, og i Hvem alt bringes til sandheden. (T-17.I.5:1-6:1)

Forsøg på at forstå Jesus, hvis virkelighed (sandheden) er udenfor egoets drøm om tid og rum (og derfor udenfor egoets hemmelige drøm om skyld og frygt), ved at bruge det perspektiv vi har på kroppen og verden (fantasi eller illusion), kan kun føre til et fordrejet syn på ham. Desværre er det netop dette fordrejede syn evangelierne formidler, som det tydeligt kan ses af den meget store vægt de forskellige nytestamentlige forfattere lægger på Jesu krop, som vi vil komme til at se nu.

Eksemplet på Soningen

Meningen med Jesu liv kan beskrives på en anden måde, for det kan siges, at Jesus er eksemplet på Soningsprincippet derved at han direkte tilbageviste egoets oprindelige historie om synd, skyld og frygt, og behovet for projektion og angreb som forsvar imod Guds vrede. I en meget kort sammenfatning af den hidtidige gennemgang kan vi sige, at erindringen om Gud - som *Et Kursus i Mirakler* kalder Helligånden - fulgte med Sønnen ind i drømmen da han syntes at falde i søvn, og denne Tanke tjener som en fortsat korrektion af egoets tanker. Den kendes også som princippet om Soningen: Adskillelsen fra Gud er aldrig sket. Erkendelsen af denne sandhed er tilgivelsens slutresultat, i Kurset symboliseret ved at man ser 'Kristi ansigt' i en anden. Når man ser på arten af Sønnens drøm, var korsfæstelsen af Jesus uundgåelig. Guds Søns individualitet er jo opnået på bekostning af tilintetgørelsen af Guds Kærlighed. Når Sønnen konfronteres af denne Kærlighed *i sin drøm om individualitet og korsfæstelse* kan Sønnen kun søge tilflugt i at tilintetgøre den igen. Jesus blev således den 'adfærdsmæssige' korrektion, eller den symbolske form hvori Helligåndens Tanke manifesterede sig i drømmen, som ophævelsen af Sønnens tro på at Guds Kærlighed kunne tilintetgøres.

Det er denne dynamik Jesus hentyder til i sin omtale af sig selv i afsnittet om hindringerne for fred. Her siger han:

For jeg blev symbolet på din synd, og derfor var jeg nødt til at dø i stedet for dig. For egoet betyder synd død, og derfor opnås soning igennem mord. Frelse ses som en måde hvorpå Guds Søn blev dræbt i stedet for dig. (T-19.IV-A.17:2-4)

Lad mig være symbolet på skyldens ophør for dig, og se på din broder som du ville se på mig. Tilgiv mig alle de synder du tror Guds Søn har begået. Og i lyset af din tilgivelse vil han huske hvem han er, og glemme det der aldrig var. Jeg beder om din tilgivelse, for hvis du er skyldig, må også jeg være det. Men hvis jeg sejrede over skylden og overvandt verden, var du med mig. Vil du i mig se symbolet på skyld eller på ophør af skyld, og huske, at det jeg betyder for dig ser du i dig selv? (T-19.IV-B.6)

Husk igen egoets selvopfundne historie: Sønnen synder imod sin fader, hvad han føler sig skyldig over, og dernæst bange for faderens hævnerrige straf. For at undgå denne hævn laver Sønnen en verden og flygter ind i kroppen. Men da han ikke helt tror på effektiviteten af kroppen som et forsvar, søger han at straffe sin krop igennem selvopofrende lidelser, som et bevis på sin anger overfor Gud, og håber derigennem at afværge Himlens straf: 'Egoet tror, at det ved at straffe sig selv vil lindre Guds straf.' (T-5.V.5:6). Derfor bliver egoets plan til frelse et liv i straf og lidelse, der skal mildne Guds vrede, selvom hans hævn er berettiget på grund af vores oprindelige synd imod ham. En verden af angreb og forsvar, af lidelser og opofrelse er et udtryk for denne egoplan, som i *Et Kursus i Mirakler* symboliseres med udtrykket *korsfæstelse*. Til sidst overbeviser egoet os om, at det er berettiget at se os selv, og ikke andre, som ofre. Vi er uskyldige for vi har lidt, ikke ved vores eget valg, men ved andres handlinger. Egoets ultimative billede af krænkeren er naturligvis Gud, for i egoets sindssyge opfattes han som den store fjende, der har forårsaget vores ulykke. Dette tankesystem er det grundlag verden laves og opretholdes på. Og enhver der synes at være i en krop her, adskilt fra alle andre kroppe, bærer i sit fragmenterede sind et mikrokosmos af det tankesystem. Men som vi har set, er der sammen med det tankesystem også korrektionen af det. Jesus, der nu opleves som en figur i verdens drøm, manifesterede denne korrektion igennem sin krops tilsyneladende død og opstandelse. Om sin korsfæstelse siger Jesus i *Et Kursus i Mirakler*:

Korsfæstelsen er intet andet end et ekstremt eksempel..... (dens) virkelige betydning ligger i den tilsyneladende intensitet i det angreb nogle af Guds Sønner rettede imod en anden. Dette er naturligvis umuligt, og må fuldt ud forstås som umuligt..... Det budskab det var korsfæstelsens hensigt at lære dig var, at det ikke er nødvendigt at opfatte nogen form for angreb i forfølgelse, fordi du ikke kan forfølges..... Jeg har gjort det fuldkommen klart, at jeg er som du, og du er som jeg, men vores grundlæggende lighed kan kun demonstreres igennem fælles beslutning. Du har din frihed til at opfatte dig selv som forfulgt, hvis du vælger det. Men når du vælger at reagere på den måde, kunne du huske, at jeg blev forfulgt ifølge den måde verden dømmer på, og at jeg ikke selv delte denne vurdering. Og fordi jeg ikke delte den, styrkede jeg den ikke. Jeg tilbød derfor en anden fortolkning af angreb, en fortolkning

jeg ønsker at dele med dig..... For din og min skyld valgte jeg at demonstrere, at det mest oprørende angreb, som egoet bedømmer det, ikke betyder noget. Som verden dømmer om disse ting, men ikke som Gud kender dem, blev jeg forrådt, forkastet, pisket, forrevet, og endelig slået ihjel.... Min eneste lektion, som jeg må undervise i som jeg lærte den, er, at ingen opfattelse, som er ude af harmoni med Helligåndens dom, kan retfærdiggøres. Jeg påtog mig at vise at dette var sandt i et ekstremt tilfælde, blot fordi det ville tjene som et godt undervisningsmiddel, for dem for hvem fristelsen til at give efter for vrede og angreb ville være mindre ekstrem..... Korsfæstelsens budskab er fuldkomment klart: *Undervis kun i kærlighed, for det er det du er.* (T-6.I.2:1; 3:4-5; 4:6; 5:1-5; 9:1-2; 11:5-6; 13:1-2)

På den måde omfortolkes Jesu korsfæstelse og død, centrum i egoets drøm om had og magtovertagelse, af Helligånden som verdens største manifestation af Helligåndens Soningsprincip i funktion - Gudskærlighedens usårlighed - fordi selve mordhandlingen ingen virkning havde på *Tanken* om Kærlighed, der er hans virkelighed udenfor drømmen. Vi har allerede været inde på verdens uundgåelige reaktion på konfrontationen med denne manifestation af Guds fuldkomne Kærlighed. Platons hulebillede, som vi var inde på i kapitel fire handler om det samme. Læseren vil huske, at den befriede fange bliver myrdet, da han kommer tilbage til hulen med sit budskab om lys og sandhed, fordi fangerne var for bange for at blive løst fra deres lænker af mørke. Derfor siger Jesus, der selv er en sådan budbringer, om sig selv i Kurset, med ord der også kunne gælde for Sokrates, Platons model af en befriet fange i hans billede:

Mange troede jeg angreb dem, selvom det var åbenlyst at jeg ikke gjorde det..... Det du må erkende er, at når du ikke deler et tankesystem med andre, svækker du det. De der tror på det, opfatter derfor dette som et angreb på sig selv. Det er fordi alle identificerer sig med sit tankesystem, og ethvert tankesystem centrerer sig om det man tror man er. (T-6.V-B.1:5,7-9)

Når man ser på hvad verdens drøm er, kunne udfaldet kun blive det det blev, når man betænker den tiltrækning der ligger i skyld og frygt for egoet:

For egoet er de skyldfri skyldige. De som ikke angriber, er dets “fjender”, fordi de ved ikke at værdsætte dets fortolkning af frelse, er i en udmærket position til at opgive det..... Jeg har sagt at korsfæstelsen er egoets symbol. Da det blev konfronteret med Guds Søns virkelige skyldfrihed (som eksemplificeret af Jesus), forsøgte det at dræbe ham, og den begrundelse det gav var, at for Gud er skyldfrihed gudsbespottelse. (en henvisning til Math. 26.65) (T-13.II.4:2-3; 6:1-2)

Jesu fuldkomne forsvarsløshed, der er fremavlet af den kendsgerning at han *ikke* var i verdens drøm og derfor kun kendte sin virkelighed som Kristus, er det der ophævede roden i egoets tankesystem igennem at vise at angreb ingen mening har: Hans død i drømmen havde ingen virkning på hans virkelighed *udenfor* drømmen. Hvis angreb således ingen magt har til at tilintetgøre Guds Kærlighed, der kommer til syne i verdens drøm som Jesus, så har Sønnens tilsyneladende angreb på Gud i adskillelsen heller ingen virkning. Som han dikterede til Helen omkring juletid:

Fredsyrsten blev født for at genoprette kærlighedens tilstand, ved at undervise dig i at kommunikationen forbliver intakt selvom kroppen tilintetgøres, forudsat at du ikke ser kroppen som det nødvendige middel til kommunikation..... Den lektion jeg blev født til at undervise i, og stadig vil lære alle mine brødre, er at opofrelse ingen steder er og at kærlighed er overalt. (T-15.XI.7:2,5)

Den mørke løgn egoet har fortalt Sønnen, er blevet udsat for sandhedens lys, i hvis tilstedeværelse mørket kun kan forsvinde.

For at sige det på endnu en måde, var Jesus simpelt hen Helligåndens Stemme der blev givet form, så den kunne høres.

Jesus er fremtrædelsesformen af *Helligånden*, Som han kaldte ned til jorden, efter at han steg op til Himlen, eller blev fuldstændig identisk med Kristus, Guds Søn som Han skabte Ham..... Han (Helligånden) blev “kaldt ned på jorden” i den forstand, at det nu blev muligt at modtage Ham, og høre Hans Stemme. (B-6.1:1,3)

Den bibelske historie: Krop, krop, krop

Vi vil nu vende tilbage til telefonanalogien, fordi vi nu kan udvide beskrivelsen med Sønnens reaktion på den ‘fremmede’ kalden, og jeg anvender ordet *Søn* til at beskrive det store flertal af menneskeheden, der dengang, såvel som nu, valgte/vælger at misforstå og misfortolke både personen Jesus og hans budskab.

Sønnen blev konfronteret med valget af om han skulle tage imod Jesu invitation til at vågne af drømmen og komme *til ham*, eller om han modsat skulle invitere Jesus *ind i sin* drøm - hvilket *Et Kursus i Mirakler* omtaler som valget imellem at bringe illusionen til sandhedens lys, eller modsat bringe sandheden til illusionens mørke. Valget faldt på det sidste, og på den måde valgte Sønnen at bevare sin individualitet og specielhed ved at blive ved med at sove. Fremfor at forsøge at blive ligesom Jesus, og omfortolke sig selv til hans kontekst, valgte hans disciple at få ham til at blive som dem, og omfortolke ham til deres kontekst. Og hvad præcist betyder det? Jeg har før citeret den udtalelse Jesus kommer med om Gud og kroppen:

Du kan end ikke tænke på Gud uden en krop, eller i en eller anden form du tror du genkender. (T-18.VIII.1:7)

Vi kan udvide denne tanke til også at gælde Jesus. Helten i Sønnens drøm er kroppen, som Jesus siger i denne meget tydelige passage, som vi kender fra kapitel to:

Kroppen er den centrale skikkelse i verdens drømme. Der er ingen drøm uden den, og den eksisterer ikke uden drømmen, hvor den optræder som om den er en person, der skal ses og blive troet. Den indtager den centrale plads i enhver drøm, der fortæller historien om hvordan den blev lavet af andre kroppe, født ind i verden udenfor kroppen, lever en kort stund, og dør for at blive forenet i støvet med andre kroppe, der dør

ligesom den selv..... Kroppens række af eventyr fra fødsel til død, er temaet for hver eneste drøm verden nogensinde har haft. (T-27.VIII.1:1-3; 3:1)

Hvordan *kunne* kroppene i verden reagere anderledes, når først det ubevidste valg *for* deres individuelle, specielle selv var truffet? Siden de sovende Sønner var uvillige til at opgive deres fysiske og psykologiske identitet som drømmens helt, havde de ikke andet valg end at bringe Jesus ind i deres drøm som en ny helt. På den måde blev han mesteren i kropsidentifikation. Egoets sindssyge tænkemåde er i stand til at transformere ham fra det tidligere skyldbelastede symbol på adskillelsen fra Gud, til et fordrejet symbol på Guds Kærlighed. Lad os kort se på den historie om Jesus, der er givet videre ned igennem århundrederne, og som stammer fra Det Nye Testaments evangeliske beretninger og epistler. Hele vejen igennem finder vi en forherligelse og endda guddommeliggørelse af kroppen, som er blot endnu et eksempel på 'kroppens række af eventyr fra fødsel til død', endda inklusive kroppens fortsættelse igennem de 'utrolige og mærkværdige' hændelser der fulgte korsfæstelsen. Historien begynder med en mirakuløs historie om Jesu fødsel ind i en *krop*, af en *krop* der er næsten lige så mirakuløs som hans egen. Den fortsætter med udviklingen af hans *krop*, der efterhånden som han modnes opfører sig på mirakuløse måder og udfører mirakler med og for andre *kroppe*, for endelig at blive dræbt af jaloux og vrede *kroppe*, i en proces hvor hans *krop* lider en specielt blodig, smertefuld og forsmædelig død. Derefter begravnes hans *krop*, kun for at denne samme *krop* mirakuløst kan genopstå, så den mirakuløst kan vise sig for andre *kroppe*, før den stiger til himmels, hvor den til sidst kan sidde ved Guds *krops* højre hånd.

Krop, krop, krop er den bibelske historie om Jesus. Men hvad kunne den være andet, når først Sønnens angstfyldte sind havde truffet valget om at bringe Jesus ind i drømmen? Og derefter forevigede den katolske kirke - i et årtusinde *den* kristne kirke - egoets drøm om kroppen igennem messens daglige eucharistiske kommuniens ritual. Her har de trofaste ihukommet Jesu *kropslige* død, Jesu *kropslige* opstandelse, og genkomsten af Jesu *krop* (hvad de katolske og anglikanske kristne stadigt gør - ved hver eneste messe intonerer følgende ord, eller en variation deraf: 'Kristus er død, Kristus er opstanden, og Kristus vil komme igen') - ved at fortære (*bogstaveligt* tror katolikkerne) *kroppen* og *blodet* af deres korsfæstede,

genopstandne og snart tilbagevendende, individualiserede frelser i *kroppen*. Det hele går endnu videre ved at Jesu ihjelslåede og forherligede *krop* er og bliver det centrale objekt i millioner af kristnes gudsdyrkelse i deres kirker og hjem, i medaljoner de har om halsen eller i miniaturestatuetter der pryder instrumentbrættet i deres biler.

Alt dette giver meget god mening når man husker på, at Sønnens hensigt er at forblive identificeret med sin krop, imens han komfortabelt sover i sin individualiserede drøm om sin fysiske og psykologiske eksistens. Jesus er nu blevet til en helteagtig og frelsende skikkelse *som en deltager i drømmen*, fremfor den der kan frelse verden *fra* drømmen. Og når vi så har omgjort Jesus til vores billede, kan vi aldrig igen virkeligt blive som han, medmindre vi ændrer formålet med vores liv til at vågne op af drømmen. Så ville vores eneste ønske være at blive ligesom Jesus, hvis væren og hjem er og bliver *udenfor* egoets drømme om specielhed. Helen fik dikteret et meget smukt digt, der meget bevægende udtrykker dette ønske om at blive ligesom Jesus: en tanke (eller ånd) af kærlighed. Det taler om korrektionen af den oprindelige fejltagelse der skete for to tusinde år siden, da verden forsøgte at omgøre Jesus til sit eget kropslige billede af individualitet. Jeg præsenterer digtet her i sin helhed. Det har titlen "A Jesus Prayer"

A child, a Man and then a spirit, come
In all your loveliness. Unless You shine
Upon my life, it is a loss to You,
And what is loss to you is also mine.

I cannot calculate why I am here
Except for this: I know that I have come
To seek you here and find You. In your life
You show the way to my eternal home.

A child, a man and then a spirit. So
I follow in the way You show to me
That I may come at last to be like You.

What but Your likeness would I want to be?

There is a silence where You speak to me
 And give my words of love to say for You
 To those You send to me. And I am blessed
 Because in them I see You shining through.

There is no gratitude that I can give
 For such a gift. The light around Your head
 Must speak for me, for I am dumb beside
 Your gentle hand with which my soul is led.

I take Your gift in holy hands, for You
 Have blessed them with Your own. Come, brothers, see
 How like to Christ am I, and I to you
 Whom He has blessed and holds as one with me.

A perfect picture of what I can be
 You show to me, that I might help renew
 Your brothers failing sight. As they look up
 Let them not look on me, but only You.

(The Gifts of God, pp. 82 - 83)

(En oversættelse: "En Jesusbøn")

Et barn, en mand og dernæst Ånd, kom
 I al din skønhed. Hvis ikke du skinner
 På mit liv, er det tabt for dig,
 Og det der er et tab for dig, er også tabt for mig.

Jeg kan ikke regne ud hvorfor jeg er her,
Undtagen at: Jeg ved at jeg er kommet
For at søge Dig her og finde Dig. I dit liv
Viser du mig vejen til mit evige hjem.

Et barn, en mand og dernæst Ånd.
Jeg følger den vej Du viser mig
Så jeg til sidst kan blive som Du.
Hvad andet end at være som Du kan jeg ønske?

Der findes en stilhed, hvor Du taler til mig,
Og giver mig kærlige ord, som jeg skal sige for Dig
Til dem du sender mig til. Og jeg er velsignet,
for i dem ser jeg dig lyse igennem.

Der findes ingen tak, som jeg kan give
for en sådan gave. Lyset omkring dit hoved
må tale for mig, for jeg er stum ved siden af
Din venlige hånd, hvormed min sjæl ledes.

Jeg tager din gave i hellige hænder, for Du
Har velsignet dem med Dine. Kom brødre, se
hvor lig Kristus jeg er, og dig,
Som Han har velsignet og holder som eet med mig.

Et fuldkomment billede af hvad jeg kan være
Viser du mig, så jeg kan hjælpe med at forny
Dine brødres svigtende syn. Når de ser op,
Lad dem da ikke se på mig, men kun på Dig.)

Digtets slutning minder om kardinal Newmans berømte bøn. Han blev berømt for at konvertere til katolicismen i det 19 århundrede, og hans bøn afspejler hjertets dybe ønske hos alle oprigtige tilhængere af Jesus: At de virkeligt må blive så meget lig ham - en manifestation af Himlens Kærlighed - at andre ved deres tilstedeværelse vil erkende Jesu tilstedeværelse; Guds Søns kærlige tanke, der eksisterer udenfor verdens drøm om adskillelse, specielhed og had.

På lignende måde skrev Origenes, den inspirerede kristne tænker vi omtalte tidligere i dette kapitel, om Jesus som forbillede for at vi vælger Gud, og som 'leder af rejsen':

..... på samme måde bør vi hver især, efter et fald eller en synd, rense os for pletter ved det eksempel der sættes for os, og ved at vælge en leder til rejsen gå frem ad dydens smalle vej, for at vi så måske igennem dette middel så meget som muligt kan få del i det helliges væsen, igennem vores imitation af ham (citeret i *Love Does not Condemn* p.340).

Hvis vi låner Kursets ord, der henviser til vores forgæves og vildledte forsøg på at forstå Gud, kan vi se præcist hvad verdens drøm skrev og lærte om Jesus, og hvorfor det er blevet umuligt for denne samme kristne verden nogensinde virkeligt at komme til at kende ham:

Udstyr Ham ikke med egenskaber du forstår. Du har ikke lavet Ham, og hvad som helst du forstår, er ikke af Ham. (T-14.IV.7:7-8)

Jesus kan kun forstås fra *udenfor* verdens kropslige drøm og *i* sindet, for nu at understrege denne vigtige pointe en gang til. Det bringer os til sagens kerne: Opstandelsen.

Hvad er opstandelse

Der kan naturligvis ikke findes nogen fysisk opstandelse. Hvis kroppen er illusorisk, lever den selvfølgelig ikke. I kapitel fire viste vi, hvordan kroppen ikke er andet end en marionetdukke, hvis snore styres af sindets dukkefører, vælgeren. Ikke alene lever kroppen ikke, og derfor kan den naturligvis heller ikke dø. Men på det fysiske plan må livet automatisk

forudsætte døden, fordi egoets version af virkeligheden bygger på modsætninger. Egoet er lavet i opposition til Livet, og dets betingelser for liv er tilstedeværelsen af modsætninger:

Vi tror at alle ting har en modsætning..... her er at modsætte sig en del af det at være “virkelig”. (A-dI.138.1:2; 2:2)

Derfor er kroppen ikke andet end den oppositionelle tanke om adskillelse udtrykt i form; synd, skyld og frygt. Siden Gud og ånd alene er liv, må hvad som helst der er adskilt fra Gud være en modsætning og derfor livløs, som vi også var inde på i kapitel fire. Så derfor som før sagt: Hvis kroppen ikke lever, kan den ikke dø, og derfor kan den naturligvis ikke komme tilbage til livet, eller genopstå. Selve ordet giver ingen mening.

Hvis vi omformulerer spørgsmålet, er det ikke kroppen der er problemet, men sindet, der har *optænkt* kroppen fra begyndelsen, og derefter gjort den til sæde for skylden, og således til frelsens objekt. Sønnen er igen gået i fælden ved at lade sig distrahere fra hvor både problemet og den korresponderende løsning i virkeligheden er. Opstandelse har således kun mening i det sind, der troede det var i stand til at dø. Hvis *korsfæstelse* er historien om skyld, angreb og død, som Sønnen troede på, er *opstandelse* den forandring i tænkemåden, der accepterer Helligåndens sandhed om Sønning i stedet. Den er erindringen - i Sønnens *sind* - om den kærlighed, der altid har været der:

Meget enkelt: Opstandelsen er at besejre eller overvinde døden. Den er en genopvågning eller en genfødsel; en ændret tænkemåde om meningen med verden. Den er accepten af Helligåndens fortolkning af formålet med verden; accepten af Sønningen for een selv..... Den er Sønnens eneste længsel efter Faderen. (H-28.1:1-3, 10)

Din opstandelse er din opvågning. Jeg er forbilledet for genfødsel, men selve genfødslen er kun, at det som allerede er i dit sind begynder at bryde frem. Gud Selv nedlagde det der, og således er det sandt i evighed. Jeg troede på dette, og accepterede det derfor som sandt for mig. (T-6.I.7:1-4)

Et Kursus i Mirakler vil således have os til at forstå, at Jesu opstandelse fandt sted *før* korsfæstelsen. Det er, at Jesus 'huskede at le' af egoets dumme historie, der er hans opstandelse, og denne lattermilde opvågning førte til, at han kunne være den forsvarsløse manifestation af Helligåndens sandhed, og ikke gøre fejltagelsen med at tro på adskillelse og angreb virkelig. Som sagt blev han *udenfor* egoets drøm om korsfæstelse, selvom han af verden blev oplevet som om han eksisterede *i* drømmen. Han kunne kun være forsvarsløs - som er grundlaget for tilgivelse - da han blev stillet overfor det tilsyneladende angreb, fordi hans virkelighed aldrig ville *kunne* angribes, og det var hans ultimative budskab til verden. Det er det levede budskab, der kan lade Sønnens fragmenterede sind begynde processen med at huske sin Identitet som Kristi helhed. Som Jesus beder os om:

Undervis ikke i at jeg døde forgæves. Undervis hellere i at jeg ikke døde, ved at vise at jeg lever i dig. (T-11.VI.7:3-4)

Vi demonstrerer Jesu opstandelse ved at eksemplificere opstandelsens princip om fuldstændig tilgivelse. På den måde vil verden til sidst blive befriet for det tankesystem der aldrig har været til, efterhånden som vi husker den kærlighed vi er i virkeligheden. Jesus er symbolet på denne kærlighed i vores spaltede sind, og *vores* opstandelse er ganske enkelt opvågningen til Soningens sandhed, der altid har været nærværende. Til sidst vil vi blive som han.

Kapitel 7

PRAKTISKE IMPLIKATIONER

Introduktion: Problemer og Løsninger

Et af *Et Kursus i Miraklers* vigtige aspekter er dets meget stringente overensstemmelse imellem de ikke-dualistiske, metafysiske principper og beskrivelsen af vores oplevelse i den fysiske verden, når vi lever i overensstemmelse med dets lære om tilgivelse. Denne

overensstemmelse er en afspejling af den logik Jesus bygger kursets teori på, der meget smukt er sammenfattet i Introduktionen til tekstbogen:

Intet virkeligt kan trues.

Intet uvirkeligt eksisterer.

Heri ligger Guds fred.

(T-in.2:2-4; Kursiv og fed slettet)

Med andre ord er kun Gud og Kristus virkelige, og derfor kan de ikke trues af den 'lille vanvittige ide' om en adskillelse der ikke er af Gud. Den tanke kan således ikke være virkelig, og eksisterer derfor naturligvis ikke. *Et hvilket som helst* problem må derfor også være ikke-eksisterende, fordi et problem i Guds Nærvær er utænkeligt: 'Der er ingen tid, intet sted, og ingen tilstand, hvor Gud er fraværende. Der er intet at frygte.' (T-29.I.1:1-2). Det virkelige 'problem' må derfor ligge i *troen* på at der er et problem. Sagt på en anden måde, er problemet den måde jeg *opfatter* et tilsyneladende problem i verden på ('verden' omfatter min personlige, fysiske og/eller psykologiske verden). Den direkte betydning af dette princip for løsningen af alle vores opfattede problemer er emnet for dette kapitel. Længden af kapitlet afspejler betydningen for studiet og praktiseringen af *Et Kursus i Mirakler*, og forståelsen af grænsefladen imellem Kursets teori og praktiske anvendelse. Som jeg ofte ynder at minde studerende om, er det denne grænseflade der er grunden til at kurset indeholder *både* en Tekstbog *og* en Arbejdsbog som kernen i Kursets studieplan. Helt i begyndelsen af arbejdsbogen understreger Jesus dette forhold imellem teori og praksis, som begge er afgørende for fuldførelsen af *Et Kursus i Miraklers* studieplan:

For at øvelserne i denne arbejdsbog skal kunne blive meningsfulde, er det nødvendigt med et teoretisk grundlag som det der fremlægges i tekstbogen. Men det er udførelsen af øvelserne der vil gøre det muligt at nå kursets mål. Et utrænnet sind kan intet nå. Formålet med denne arbejdsbog er at træne dit sind i at tænke i de baner tekstbogen fremlægger. (A-in.1)

Vi begynder på emnet ved at vende tilbage til den historie egoet har fortalt Sønnen, og genfortæller den på en måde der er relevant for emnet i dette kapitel. Lad os huske på egoets motivering: Hvis tanken om individuel eksistens - selve egoet - skal overleve, og denne tanke *kun* 'eksisterer' fordi Sønnen tror på den - en 'eksistens' der beror på sindets magt til at vælge egoet frem for Helligånden - vil den bedste forsikring imod at Sønnen nogensinde vil ændre tænkemåde være, at sørge for at han glemmer at han overhovedet kan 'tænke' på en anden måde. (Den amerikanske sætning lyder: 'the best assurance that the Son will never change his mind is to see to it that *he forgets that he even has a mind.*' Men endnu vigtigere er her, at 'mind' også betyder 'sind' eller sjæl, således, at den amerikanske sætning faktisk siger, at Sønnen må huske, at han ikke er en krop, men en sjæl, eller et sind, og han kan lære at tænke med Helligåndens del af sindet, fremfor med egoets, hvad han ikke kan lære, så længe han tror han *kun* er en krop. Det er dette skift i sindet til at tænke sammen med Helligånden, der oversættes ved "at skifte tænkemåde"). Som en del af sin strategi til at overbevise den drømmende Søn om at han er 'sindsløs' ('mindless') (at han slet ikke *har* eller *er* et sind), fortalte egoet ham, at han er i en problematisk situation, der endda er alvorlig. Hans sind er nu blevet en slagmark, og hvis han bliver der vil han møde den visse død. Kerneproblemet kalder egoet skyld, der bliver projiceret over på Gud, så Hans vrede hævn nu er blevet det nye problem, der kræver en umiddelbar løsning eller et forsvar. Som Jesus vil have os til at forstå igennem *Et Kursus i Mirakler*, er alle forsvar former for magi, der er egoets forsøg på at tilbyde en løsning på et problem om skyld, der *simpelthen ikke eksisterer*. Fra det oprindelige øjeblik hvor adskillelsen blev opfattet, har egoets strategi været at fastholde illusionen om at den var *et virkeligt problem*, der kræver *en virkelig løsning* i Sønnens sind. Men denne plan ville aldrig virke, hvis Sønnen vidste hvad egoet i virkeligheden er ude på: Nemlig at undgå at han opdager, at hans eneste problem er at han *tror* på en ikke-eksisterende situation; hans fejlagtige måde at se på 'den lille vanvittige ide' på. Og derfor har egoet helt fra tidens begyndelse hele tiden fundet på nye, ikke eksisterende problemer (i verden og i kroppen), der kræver tilsvarende løsninger (naturligvis også i verden og kroppen), der alle er lykkedes med hensyn til at fastholde Sønnens opmærksomhed *udenfor* hans sind og på kroppen.

Da Sønnen således bliver opslugt af egoet, er han til stadighed og grundlæggende overbevist om, at hans problem er i kroppen - og om det er i hans egen eller andres er irrelevant. Når

han først tror at hans problemer er i verden (der gøres virkelig igennem identifikation med egoets tankesystem), må han nødvendigvis også tro det er i formens og handlingens verden at løsningerne (eller frelsen) skal findes. *Alle* samfundets institutioner, er på en eller anden måde fokuseret på disse magiske løsninger på de forestillede problemer med vores lidelser og elendighed. Blandt de mere fremtrædende af disse institutioner er de religiøse eller de spirituelle, hvor midlet til at opnå lykke, eller til at blive frelst fra skyld, tillægges Gud eller et andet åndeligt væsen eller princip. Men de religiøse løsninger er et paradigme for alle de andre i den forstand, at de følger egoets strategi og forsøger at løse et problem hvor det ikke eksisterer.

Dette kapitel er organiseret omkring de to klasser af løsninger, som religioner og åndelige skoler typisk har foreslået som frelse: Udførelse af sakramenter og/eller ritualer og etiske normer, såsom kærlighed og tilgivelse. Den underliggende forudsætning for alle løsningerne er, sagt eller usagt, at Gud er vred over vores synder, og må forsones og formildes før hans vrede tilintetgør os. Derved er næsten alle religiøse praktiker og ritualer i en vis forstand magiske forsøg på at slå en handel af med Gud. Hvis de forstås rigtigt kan man se, at de *udelukkende* er afspejlinger af den tanke, at hvis vi tilbyder Gud et liv i hengivenhed og lidelse, sorg og selvopofrelse, vil vi kunne kontrollere hans vrede, så han vil tilgive og elske os. Derfor kan lykken kun komme til os igennem et liv i lidelse og afkald på det der er os kærest. Det kan også siges sådan, at det underliggende *indhold* bag den almindelige *form* for religiøs hengivenhed, er denne overenskomst eller opofrelse, der kun tjener til at overbevise os om, at problemet om adskillelsen er virkeligt (ellers ville der ikke være brug for en overenskomst i det hele taget). Men da det underliggende tankesystem om skyld og opofrelse er til stede i *alle* adskilte sind, kan vores behandling her let generaliseres til *alle* adfærdsmæssige praktiker, både hellige og verdslige. Den samme situation gør sig gældende med moralsystemer, også både religiøse og verdslige, der prøver på at styre vores problematiske *handlinger*, så den underliggende tanke om adskillelse i *sindet* lades uberørt og derfor uhelbredt. I beskrivelsen af disse rituelle og etiske løsninger på ikke-eksisterende problemer vil jeg henvise til egoets tredje og fjerde spaltninger, og vise hvordan egoet har overbevist den adskilte Guds Søn om at han er skyldig (selv A) hvilket nødvendiggør at han spalter sit selv ud i to 'nye' selver (B og C), vores specielle had- og kærlighedsforhold.

Religiøs Praksis

Mange passager i *Et Kursus i Mirakler* sigter på en fin måde til sakramenterne og til den romerskkatolske kirkes lære, og viser den forveksling af form og indhold, der har fordrejet et budskab om kærlighed til speciel kærlighed - i sandhed formens ultimative sejr over indholdet. Det er dog sandt, at siden det andet koncil afholdt af Vatikanet i 1962 under ledelse af pave Johannes den 23, er der sket afgørende ændringer i kirkens praksis omkring nogle af disse sakramenter. Alligevel er de grundlæggende forudsætninger - skyldens virkelighed, verden og kroppen, for ikke at nævne forherligelsen af specielheden - der ligger nedenunder disse sakramenter, ikke blevet alvorligt draget i tvivl, og da bestemt ikke i de officielle kanaler. Vi vil nu undersøge de henvisninger i Kurset, der beskæftiger sig med kirkens officielle dogmer og lære. Selvom denne undersøgelse kan forekomme studerende af *Et Kursus i Mirakler* irrelevant, enten fordi mange af dem er af jødisk afstamning, eller har opgivet deres kristne baggrund for længe siden, er den alligevel lærerig derved at man vil opdage, hvor stor en del af kurset der drejer sig om sådanne korrektioner. Dertil kommer, at kirkens fejltagelser - både katolske og protestantiske - kun er specifikke former for fejltagelser som *alle* mennesker begår, uanset deres religiøse eller ikke-religiøse orientering. Jeg vil komme tilbage til en dyberegående gennemgang af disse fejltagelser i kapitel syv i '*Få Vælger at Lytte*'.

Således er den første del af dette kapitels *indhold* rettet til hver eneste studerende af *Et Kursus i Mirakler*, og *formen* er organiseret omkring kursets specifikke korrektioner af den katolske kirkes doktriner og praksis. Der præsenteres seks fejltagelser. 1) forvekslingen af krop og sind, Jesus og eucharisti, 2) selvopofrelse og martyrium, 3) form overfor indhold, hellige strukturer, 4) "tilgivelse-for-at-ødelægge" overfor sand tilgivelse, bodsøvelser, 5) bøn-for-at-tilintetgøre overfor sand bøn, bøn, og 6) vores specielle forhold til arbejdsbogen, ritualers tyrani.

1) Forvekslingen af krop og sind: Jesus og eucharisti.

Straks i begyndelsen af tekstbogen, i de 50 mirakelprincipper der indleder *Et Kursus i Mirakler* og allerede igen i kapitel 2, skitserer Jesus klart krop og sinds gensidigt hinanden

udelukkende planer, og advarer sine studerende imod at forveksle dem. En sådan forveksling, som egoet helt naturligt (i virkeligheden *unaturligt*) nærer, er det der er skyld i alle sygdomme. Og det er miraklet der helbreder, som vi har været inde på, ved at omdirigere Sønnens bevidsthed mod det rette plan - sindet frem for kroppen - hvor både problemet og løsningen findes. Når først Guds Søn er forvirret angående sin identitet, og tror han er en krop i stedet for en tanke i sindet, medfører dette at det bliver umuligt for ham at skifte tænkemåde. På den måde beskyttes og bevares egoets individuelle eksistens i Sønnens sind, uanset hvor illusorisk den er. Her kommer de relevante passager der omhandler denne forveksling af planer, og som belyser miraklets eller helbredelsens dimensioner (sindet) og sygdom (kroppen):

Mirakler er tanker. Tanker kan repræsentere det lavere eller kropslige oplevelsesplan, eller det højere eller åndelige oplevelsesplan. Det ene laver det fysiske, og det andet skaber det åndelige.

Mirakler transcenderer kroppen. De er pludselige skift ind i usynligheden væk fra det kropslige plan. Det er derfor de helbreder.

Mirakler reorganiserer opfattelse, og placerer alle planer i et sandt perspektiv. Dette helbreder, fordi sygdom kommer af forveksling af planer.

Ved at anerkende ånd, justerer mirakler opfattelsesplanerne, og viser dem i den rette indplacering. Dette sætter ånd i centrum, hvor den kan kommunikere direkte. (T-1.I.12, 17, 23, 30; min kursivering)

Miraklets fokus er således at flytte vores opmærksomhed fra *udenfor* vores sind (i kroppen, hvor egoet dirigerer den hen) tilbage til hvor problemet om sygdom opstod (Sønnens beslutning om at tro på adskillelsen). Det er en spejling af åndelig kærlighed i det rette sind, der er kilden til miraklets evne til at helbrede.

Den næste passage fokuserer endnu mere præcist på Sønnens forveksling af sindets og kroppens planer, og på hans tro på at kroppen kan være årsag til smerte, men faktisk kan kroppen intet gøre overhovedet. Troen på at den kan, kalder Jesus magi, som er egoets strategi til at forvirre Sønnen om både hvor problemet og løsningen er:

Et betydningsfuldt skridt i Soningens plan er at ophæve fejltagelse på alle planer. *Sygdom, eller "ikke-retsindethed", er resultatet af en forveksling af planer, fordi den altid indebærer troen på at noget der er forkert på eet plan, kan virke skadeligt på et andet. Vi har omtalt mirakler som midlet til at korrigere forveksling af planer, for alle fejltagelser må korrigeres på det plan hvor de forekommer. Kun sindet er i stand til at tage fejl. Kroppen kan kun handle forkert, når den reagerer på fejltænkning. Kroppen kan ikke skabe, og troen på at den kan, som er en fundamental fejltagelse, frembringer alle fysiske symptomer. Fysisk sygdom er et udtryk for tro på magi. Hele den forvrængning som har lavet magi, hviler på den antagelse, at der er en skabende evne i materien, som sindet ikke kan kontrollere. Denne fejltagelse kan antage to former: Man kan tro at sindet kan misskabe i kroppen, (dvs. fysisk sygdom) eller at kroppen kan misskabe i sindet (f.eks. mental sygdom fremkaldt af kemiske ubalancer). Når det forstås at sindet, som er det eneste skabelsesplan, ikke kan skabe ud over sig selv, behøver ingen af de to former for forveksling at finde sted. (T-2.IV.2; min kursivering).*

I sidste instans er det altså ikke kun kroppen der intet gør, men også det splittede sind. Det skaber ikke noget virkeligt 'ud over sig selv', som egoet påstår. Dette tema om det splittede sinds og kroppens iboende ikke-eksistens videreudvikles i den følgende passage. Accepten af denne sandhed er det samme som accept af Soningen, og den er grundlaget for al helbredelse:

..... at befrielse er indespærring, (er) en tro der allerede er meget fremherskende. Denne fejlopfattelse opstår på sin side af troen på, at skade kan begrænses til kroppen. Det er på grund af en underliggende frygt for, at sindet kan såre sig selv. Ingen af disse fejltagelser er meningsfulde, *fordi sindets misskabninger ikke virkeligt eksisterer. Erkendelsen af dette er et langt bedre beskyttelsesmiddel end nogen form for forveksling af planer, fordi den indfører korrektionen på fejltagelsens plan. Det er afgørende at huske, at kun sindet kan skabe, og at korrektion hører til på tankeplanet.* For at udtrykke et tidligere fremsat udsagn tydeligere, så er ånd allerede fuldkommen, og har derfor ikke brug for korrektion. Kroppen eksisterer ikke, undtagen som et indlæringsredskab for sindet.

Dette indlæringsredskab er ikke underlagt sine egne fejltagelser, fordi det ikke kan skabe. Det er således klart, at det at få sindet til at opgive sine misskabninger, er den eneste anvendelse af skabende evner som virkeligt er meningsfuld.

Mirakelarbejderens eneste ansvar er at acceptere Soningen for sig selv. Det betyder at du anerkender, at sind er det eneste skabende plan, og at dets fejltagelser helbredes igennem Soningen. Når du først har accepteret dette, kan dit sind kun helbrede. *Ved at nægte dit sind ethvert destruktivt potentiale, og genindsætte dets rent konstruktive kræfter, vil du kunne ophæve forvekslingen af planer hos andre.* Det budskab du så giver dem, er sandheden om at deres sind på samme måde er konstruktive, og at deres misskabninger ikke kan såre dem. Ved at bekræfte dette, befrier du sindet fra at overvurdere sit eget indlæringsredskab, og genindsætter sindet i dets sande position som eleven.

Miraklets magt til at tilpasse planerne hinanden, frembringer den rette opfattelse til at helbrede. Før dette er sket, kan helbredelse ikke forstås. (T-2.V.1:2-11; 5; 15:1-2; min kursivering, undtagen i mirakelgrundloven om mirakelarbejderens eneste ansvar)

På den måde opløser miraklet kernen i egoets strategi ved at ophæve Sønnens forveksling af planer, der får ham til at tro at problemet lå i kroppen, frem for i hans sinds beslutning om at vende sig væk fra sandheden om hans Identitet som ånd. I den hensigt at holde Guds Søn fast i hans bevidstløshed, arbejder egoet hele tiden på at overbevise ham om, at den skyld der følger af, at han opretholder sin individualitet ved at tilintetgøre Himlens eenhed, ikke er lokaliseret i hans *sind*, men derimod skal findes i *kroppen* - altså *en andens krop*! (Selv når mennesker føler at *de* er skyldige og uværdige, er der som regel en underliggende tanke om, at det er nogle andres *forudgående* skyld - sædvanligvis forældrenes - der er årsag til at de har udviklet sig til sådanne ulykkelige syndere.)

Med andre ord skal problemet med skyld findes på kroppens plan, og som følge deraf må løsningen på skyldens problem også findes her. Den ovenfor citerede passage fokuserer næsten udelukkende på sygdom eller fysiske symptomer, men forholdet er det samme hvad enten vi taler om skyld, vrede, økonomiske problemer, føde eller noget andet. For hver eneste bekymring vi, der har identificeret os med vores krop, har, velsigner egoet vores forveksling af planer, fordi det sikrer at vi forbliver bevidstløse, og at det virkelige problem - vores

beslutning om at adskille os fra Gud - holdes i sikkerhed væk fra ophævelse og helbredelse. Miraklets formål er, for nu at gentage dette yderst vigtige tema endnu en gang, at bringe problemet tilbage til sit rette sted i sindet, og derved korrigere den forveksling der nu er blevet problemet. Jesus anvender et sted analogien til drømme, i en passage der også tidligere er citeret, og her forklarer han miraklets funktion:

Miraklet fastslår at du drømmer en drøm, og at dens indhold ikke er sandt. Dette er et afgørende skridt i at forholde sig til illusioner. Ingen er bange for dem, når han opfatter at han selv fandt på dem. Frygten blev holdt på plads, fordi han ikke forstod at han var forfatter (*sindet*) til drømmen, og ikke en figur i drømmen. (*kroppen*) T-28.II.7:1-4)

Når først miraklet har løftet fornægtelsens slør - et resultat af at vi har forenet os med Jesus i først at se på den sande natur af kroppens drøm, og dernæst på den faktiske årsag: drømmerens eller vælgerens fejlagtige valg - bliver vores sind helbredt.

Vi går nu videre til at se på en konkret form af denne forveksling af planer, nemlig eucharisti. Uden sammenligning er det det mest betydningsfulde katolske sakramente, uden hvilket der faktisk ikke ville findes katolicisme, eucharisti (eller kommunionen), der er hjertet i den katolske messe. Det henviser specielt til den del af ritualet, hvor præsten indvier eller helliger brødet og vinen på alteret. De troende tror at disse to substanser derved forvandles til Jesu bogstavelige krop og blod, og derved kommer til at udgøre deres opstandne herres *virkelige tilstedeværelse*, der så omtales som det velsignede sakramente. Denne 'tilstedeværelse' nedsvælges så af dem der er korrekt forberedt til det hellige ritual, og de opnår derigennem kommunion med Jesu krop.

På et andet plan gentager messen Jesu opofrelse og død. Kristne tror, at han gav verden frelsen ved at sone for verdens synder, igennem at tilbagebetale faderen med blodet, ved sin korsfæstelse af guds eneste søn. Eucharisti omtales ofte som messens hellige offer. Jesus ofres dagligt på alteret, og bringer stedfortrædende frelse til dem der tror på ham, og indtager hans krop og drikker hans blod. Et resultat af den protestantiske reformation var en genfortolkning af messen til en *symbolsk* gennemspilning af korsfæstelsen og foreningen med Jesus; et skift i vigtigheden fra *form* til *indhold* i foreningen i kommunionen med ham.

Under Helen Schucmans nedskrivning af *Et Kursus i Mirakler* kom Jesus ofte nærmere ind på nogle af de kristne læresætninger, der var personligt meningsfulde og nyttige for hende og William Thetford. Da mange af disse kommentarer var bestemt for dem alene, og ikke til den almindelige læser, blev de efter nøje instruktion fra Jesus til Helen fjernet før udgivelsen. De omhandlede visse specifikke henvisninger til katolicisme, fordi Helen siden sin tidlige barndom havde haft et temmelig ambivalent forhold til den romerskkatolske kirke og i perioder regelmæssigt overværet (men ikke deltaget i) messen. Hun troede aldrig på og tilsluttede sig aldrig kirkens lære, men var mærkeligt fascineret af dens ritualer, og var ofte tiltrukket af dem. (Se '*Historien bag Et Kursus i Mirakler*'. Der er en større beskrivelse både af Helen og hendes religiøse oplevelser). Jesus kommenterede adskillige gange hendes holdning til det særlige eucharistiske sakramente, og disse kommentarer vil blive citeret her. Det første citat er ikke publiceret i Kurset, hvorimod de to andre er med i den anden udgave, der først udkom i 1992, igen ifølge Jesu instruktion:

Ideen om kannibalisme i forbindelse med det velsignede sakramente er en afspejling af et forvredent syn på at dele. Jeg har før sagt dig, at ordet 'tørst' i forbindelse med ånd, blev anvendt i Biblen på grund af mine tilhøreres begrænsede evne til at forstå. Jeg bad dig også om ikke at benytte det. (Min kursivering)

Jeg ønsker ikke at dele min krop i kommunion, for det er at dele ingenting. Ville jeg forsøge at dele en illusion med de mest hellige børn af den mest hellige Fader? Jeg ønsker derimod at dele mit sind med dig, fordi vi er af eet Sind, og det Sind er vores. (T-7.V.10:7-9; min kursivering)

Men ville jeg tilbyde dig min krop, dig, som jeg elsker, når jeg kender dens lidenhed? Eller ville jeg lære dig, at kroppe ikke kan holde os adskilt? Min var ikke af større værdi end din; ikke et bedre middel til kommunikation af frelse, men ikke dens Kilde..... Kommunion er en anden form for fuldkommenhed som er hinsides skyld, fordi det er hinsides kroppen. (T-19.IV-A.17:5-7,15; min kursivering)

Mange passager i *Et Kursus i Mirakler* beskæftiger sig også med denne sammenknytning af messen med opofrelse og tingsliggørelse af kroppen. Måske er de stærkeste dem der handler om specielle forhold, som forherliger form på bekostning af indhold. I visse af disse passager minder sproget med vilje om kirkens rituelle sprog, for hjertet i de specielle forhold er det hemmelige ønske om at dræbe Gud, så egoet kan bevare sin individualitet og fortsætte med at eksistere som en krop. Det er dette hemmelige ønske, der også ligger i den specifikke form for det specielle forhold, der kommer til udtryk i messens offer. Jeg skulle måske nævne her, at deltagelse i sakramenterne, eller i ethvert andet formelt middel til gudsdyrkelse eller ritual, står i direkte modsætning til studiet og praktiseringen af Kurset - hvis man tror at ritualets form er frelsende i sig selv - for ved at bekræfte at ånd kan eksistere i form, gør man fejltagelsen om at verden er virkelig. (:)))))))))). Adskillige passager i *Et Kursus i Mirakler* taler, direkte eller indirekte, om denne fejltagelse angående ritualisering, og det vil vi komme tilbage til i et særskilt afsnit senere. De fleste steder i Kurset omtales fejltagelsen som forvekslingen af form med indhold, der er parallel til den tidligere omtalte forveksling imellem sind og krop, der kommer tydeligst frem i beskrivelsen af specielle kærlighedsforhold, hvor *indholdet* af had og skyld er skjult bag kærlighedens *form*. Disse passager viser klart at *Et Kursus i Mirakler* er skrevet på forskellige planer, som det kan ses i nogle repræsentative eksempler der har været delvist citeret tidligere, således at de der har øjne til at se med og ører at høre med kan forstå:

Når du kender Hans Søn som han er, forstår du at Soning, ikke opofrelse, er den eneste passende gave til Guds alter, hvor intet andet end fuldkommenhed hører til. (T-3.I.8:3)

Lidelse og opofrelse er de gaver egoet vil "velsigne" alle former for forening med. Og de som forenes ved dets alter, modtager lidelse og opofrelse som prisen for forening..... *Det centrale tema i dens monotont gentagne offerritual er, at Gud må dø, for at du kan leve. Og det er dette tema som udspilles i det specielle forhold. Igennem dit selvs død tror du, du kan angribe et andet selv, og frarøve den anden det, for at erstatte det selv du foragter..... Du tror det er mere sikkert at udstyre det lille selv du har lavet med magt, som du har fravristet sandheden i triumf over den, og forladt den*

hjælpeløs. Se hvor præcist dette ritual udspilles i det specielle forhold. Der rejses et alter imellem to adskilte mennesker, hvorpå hver især forsøger at slå sit selv ihjel, og på sin krop at rejse et andet selv, som tager sin livskraft fra sin død. Igen og igen og igen udspilles dette ritual. Og det fuldbyrdes aldrig, og vil aldrig blive fuldbyrdet. Fuldbyrdelsens ritual kan ikke fuldbyrde, for liv opstår ikke af død, og Himmel ikke af helvede..... Det specielle forhold er et formens ritual, hvis formål er at hæve formen op til at indtage Guds plads på bekostning af indholdet. Der er ingen mening i form, og der vil aldrig være det. Det specielle forhold må erkendes som det det er: *Et meningsløst ritual, hvor styrke tages fra Guds død, og investeres i Hans morder, som tegn på at formen har sejret over indholdet, og at kærligheden har mistet sin mening.* (T-15.VII.9:1-2; T-16.V.10:4-6; 11:3-8; 12:2-4; min kursivering)

Ved selve sin natur, må messens specielle forholds alter, udelukke de der ikke er erklærede tilhængere af Jesus, en kendsgerning der modsiger den tilsyneladende kærlighed i hans 'selv-opofrende' liv, hvis eneste sande formål var at lære os, at Sønforholdet *indbefatter alt og alle*. Denne udelukkelse åbenbarer egoets hævngherrige ønske om at adskille og derfor om at dræbe, som *er* indholdet bag formens ritual, som passagen ovenfor om specielle forhold beskriver. Den fordrejede kommunion med kroppen, fornægter indlysende den virkelige kommunion med kærligheden i Jesu *sind*, som opstår igennem forening med andre i den tilgivelse der findes i det hellige forhold. Hvis kristne havde forstået, at erindringen om Guds Søns sande Identitet ikke skal findes i kroppen, men i sindet, et sind der er fuldstændigt forenet og udenfor verdens drøm, ville denne fejltagelse om forveksling af planer aldrig være begået, og kristendommen ville have været tro overfor sin centrale skikkelses budskab.

Med andre ord er kærligheden i Sønnens sind skjult af tanken om adskillelsen, som er projiceret over på egoets store symbol på adskillelsen: Kroppen. Siden denne kærlighed blev repræsenteret af Jesus, gav det mening for verdens egoer at forsvare sig imod den ved at gøre hans krop til fokus, som vi var inde på i kapitel 6. Som sagt repræsenterer dette en klar forveksling af planer. I modsætning hertil viser det følgende citat hvad sand forening med Jesus er:

Kærligheden vil også servere et festmåltid for dig, på et bord dækket med en uplettet dug, sat frem i en stille have, hvor ingen anden lyd end sang og en blidt lyksalig hvisken nogensinde høres. Dette er et festmåltid som ærer dit hellige forhold, og hvortil *enhver* bydes velkommen som en æret gæst. Og i et helligt øjeblik siges en nådens bøn af alle i fællesskab, når de forener sig i mildhed ved kommunionens bord. Og der vil jeg (Jesus) forene mig med jer, som jeg lovede for længe siden og stadig lover. For jeg er blevet budt velkommen i dit nye forhold. Og der hvor jeg bydes velkommen, der er jeg..... Frelse ses som en måde hvorpå Guds Søn blev dræbt i stedet for dig..... (Men) ingen kan dø for nogen anden, og døden soner ikke synd. (T-19.IV-A.16; 17:4, 8; min kursivering)

Vi kan herigennem forstå, hvordan den grundlæggende egofejltagelse om forveksling af form og indhold, som er kernen i hele egoets forsvarssystem, manifesterede sig helt konkret i kirkens holdning til Jesus. I og med denne stærke egoinvestering i menneskers ønske om at opretholde deres individualitet som kroppe, er denne grundlæggende kristne fejltagelse uundgåelig. Men nu, når vi har Jesu budskab i *Et Kursus i Mirakler*, får vi alle givet en ny mulighed for at genoverveje vores billede af ham, og med en let omskrivning af ordene fra lektion 189 kan vi 'komme med helt tomme hænder til vores herre' (A-dI.189.7:5)

2. *Selvopofrelse: Martyrium*

Opofrelse er et af de centrale begreber i egoets tankesystem, som vi ser i følgende passage fra kapitel 26:

At ofre sig er et nøglebegreb i angrebets "dynamik". Det er den akse, hvorom alle kompromisser, alle desperate forsøg på at slå en handel af og alle konflikter, opnår en tilsyneladende balance. Det er symbolet på det centrale tema, at *nogen må tabe*. Dets fokus på kroppen er tydelig, for det er altid et forsøg på at begrænse tab. Kroppen selv er et offer; en opgivelse af magt, med den hensigt at redde blot en smule for dig selv. (T-26.I.1:1-5)

I dette afsnit fokuserer vi på den særlige rolle opofrelse spiller i egoets doktrin om *den ene eller den anden*, som er den der tænkes på i ovennævnte citat: ‘det centrale tema, at *nogen må tabe*.’

Vi har understreget den centrale placering, princippet om *den ene eller den anden* har i egoets tankesystem om at gøre individualitetens synd virkelig - det er enten Gud eller mig, vi kan ikke eksistere side om side. Der må være en vinder, og en taber hvis liv må ofres, så den anden kan leve. Jeg har tidligere været inde på hvordan egoets kaoslove, der er beskrevet nøje i kapitel 23 i tekstbogen, afspejler denne lære.

Jeg begynder gennemgangen med et citat fra mit *Glossary Index for A Course in Miracles* (ikke oversat til dansk) hvor jeg definerer opofrelse som:

princippet om at opgive noget for at modtage noget (at give for at få). E.g. for at modtage Guds Kærlighed må vi betale en pris, sædvanligvis i form af lidelse, der skal bøde for vores skyld (synd). For at få en andens kærlighed må vi betale for den igennem den specielle kærlighedsaftale. (p. 179)

Derfor er opofrelse den ide der ligger nedenunder alle vores specielle forhold, som jeg kort var inde på i kapitel fire. Hvis jeg skal kunne få det mit ego fortæller mig jeg har brug for, for at kunne udfylde den mangel jeg føler inden i, må jeg få det fra dig, mit specielle kærlighedsobjekt. Men fordi du (selv C) bogstaveligt talt er lavet i mit eget ubevidste selvhads (selv A's) billede og lignelse, der er født af troen på at jeg har myrdet Gud så jeg kan leve, kan jeg umuligt have tillid til dig. Når vi følger disse egoprincipper endnu videre, ved jeg uden skygge af tvivl, at du aldrig vil kunne give mig hvad jeg har brug for. Hvordan skulle du kunne det, når du har taget det fra mig, som mit ego påstår, og aldrig vil give mig det tilbage? Den fjerde og femte kaoslov sammenfatter denne sindssyge opfattelse for os i den følgende passage, hvorfra jeg citerede den første paragraf i kapitel fire. I disse to love ser vi et billede af den paranoide sindssyge i at tro, at andre er ‘ude på at få os’, vi, de uskyldige ofre for nogle andres angreb. Klinisk diagnosticerede paranoide kan i øvrigt delvist ses som mennesker, der ikke skjuler deres hallucinationer om at blive forfulgt, så godt som andre, for alle der går rundt på denne klode har del i den samme grundlæggende hallucination:

Alle vanviddets mekanismer viser sig her: “Fjenden”, som er gjort stærk ved at holde den værdifulde arv som skulle være din, skjult; dine holdninger og angreb, som er berettigede på grund af det der holdes skjult; og de uundgåelige tab fjenden må lide, for at du kan frelse dig selv. Således betyder de skyldige deres “uskyld”. Var de ikke tvunget til dette rædsomme angreb af fjendens samvittighedsløse opførsel, ville de kun reagere med venlighed. Men i en grusom verden kan de venlige ikke overleve, så de må enten tage eller blive taget fra.

Og nu er der så et svævende, ubesvaret spørgsmål, som endnu ikke er “forklaret”. Hvad er denne dyrebare ting, denne uvurderlige perle, denne skjulte, hemmelige skat, som i retfærdig vrede må vristes fra denne yderst forræderiske og snu fjende? Det må være det du ønsker dig, men aldrig har fundet. Og nu “forstår” du grunden til at du ikke fandt det. For det blev taget fra dig af denne fjende, og skjult hvor du ikke ville tænke på at lede. Han skjulte det i sin krop, og gjorde den til et dække over sin skyld, til skjulestedet for det som tilhører dig. Nu må hans krop tilintetgøres og ofres, så du kan få det der tilhører dig. Hans forræderi kræver hans død, så du kan leve. Og du angriber kun i selvforsvar.

Men hvad er det du ønsker, som gør hans død nødvendig? Kan du være sikker på at dine morderiske angreb er berettigede, hvis du ikke ved hvad de tjener til? Og her kommer et *sidste* kaosprincip til “undsætning”. Det hævder, at der er en erstatning for kærlighed. Det er den magi som vil helbrede al din smerte; det manglende led i dit vanvid, som vil gøre det “forstandigt”. Det er grunden til at du må angribe. Her er det, som gør din hævn retfærdig. Se her, utilsløret, egoets hemmelige gave, revet ud af din broders krop, skjult der med ondsind og had, for den som gaven tilhører. Han ville berøve dig den hemmelige bestanddel, som ville give dit liv mening. Erstatningen for kærlighed, som er født af dit fjendskab imod din broder, må være frelse. Der er ingen erstatning for den, og der er kun een. Og alle dine forhold har kun det ene formål at gribe den og gøre den til din.

Aldrig vil din besiddelse blive fuldstændig. Og aldrig vil din broder høre op med sine angreb på dig, på grund af det du stjal. (T-23.II.10:1-13:2)

Her ser vi utilsløret den hemmelige slagmark af had, der ligger neden under vores specielle forhold i verden, hvor figurerne i den verden jeg opfatter, forsøger at holde mig væk fra at få det jeg retteligt tror er mit. For at undgå at skulle leve uden denne 'uvurderlige perle' har jeg derfor ikke andet valg end at 'betale dig' for det jeg har brug for fra dig, en betaling jeg tror er ufortjent og uberettiget. Men der findes ingen anden måde hvorpå jeg kan få den specielhed jeg kræver. Jeg ville foretrække at slå dig ihjel uden videre, så jeg kunne tage denne specielheds-skat fra dig, som i virkeligheden er min, men mord ville klart nok ikke fungere som en almindelig praksis i vores samfund:

“Ofringen”, som det betragter som renselse, er faktisk roden til dets bitre harme. For det foretrækker at angribe direkte, og undgå forsinkelse af det det i virkeligheden vil. Men egoet anerkender “virkeligheden” som det ser den, og erkender at ingen kan fortolke direkte angreb som kærlighed. (T-15.VII.6:2-4)

Og derfor begynder jeg at købslå med dig, og prøver på at give (ofre) så lidt som muligt for at få alt det jeg har brug for. Og da du (selv C) og jeg (selv B) bogstaveligt talt er skåret ud af det samme had (selv A), må du nødvendigvis i min opfattelse gøre præcist det samme som mig:

For de tror hver især at de har ofret noget til den anden, og hader ham for det. Men det er dette han tror han vil. Han er ikke forelsket i den anden overhovedet. Han tror blot han er forelsket i opofrelse. Og til gengæld for den opofrelse han kræver af sig selv, kræver han at den anden accepterer skylden, og også opofrer sig. (T-15.VII.7:2-6)

I dette tankesystem om opofrelse og specielhed, finder vi kernen i verdens tankegang, som er det der i virkeligheden får den til at løbe rundt; den sindssyge der missskabte verden, og som er i den for at 'velsigne' dens daglige rotation af skyld. I en passage, der sammenfatter en dybtgående beskrivelse af rollen som den lidende, der beskylder andre - en variant af princippet om *den ene eller den anden* - skriver Jesus:

Det er ikke vilje til livet men ønsket om døden, der er motiveringen for denne verden. Dens eneste formål er at bevise, at skyld er virkelig. Ingen verdslig tanke eller handling eller følelse har anden motivering end dette. Det er de vidner der indkaldes for at der kan tros på dem, og de kan give overbevisning til det system de taler for og repræsenterer. Og de har hver især mange stemmer, der taler til din broder og dig på forskellige sprog. Dog er budskabet det samme til jer begge. (T-27.I.6:3-8)

Som vi ser igen, er det vores specielhed der motiverer og opretholder verden, for egoets mål er altid at minimere sit tab igennem det der må ofres, og på samme tid maksimere sin gevinst. I denne sammenhæng kan vi bedre forstå vores oprindelige specielle forhold til Gud, der er prototypen på alle de former de specielle selv B og C har taget i drømmen om verden. Læseren vil huske, at i begyndelsen af sit tankesystem opfandt egoet en gud der er fjenden, parat til at slå ned på Sønnen som straf for hans synd. Igennem sin flugt ind i den nyligt opfundne verden, håbede Sønnen magisk at problemet var løst, men tydeligvis har han taget erindringen om denne guds hævn med sig. Og således udtrykker dette arketypiske billede af den vrede gud, opsat på straf, sig konstant som selv C, den store krænker af det uskyldige offer selv B. Selv C antager selvfølgelig mange forskellige former i vore individuelle drømme, men enkelte omfatter også den formelle religions gud. Andre udtryk for denne 'manden med leen' er døden, sygdom og i virkeligheden alle jordiske autoritetsfigurer. Fordi Guds Søn (selv B) må adlyde kaos' fjerde og femte lov, der er hovedprincippet i specielhed, må han nu slå en handel af med sin specielle hadpartner, selv C. Når den har antaget en religiøs form, har den udviklet sig til en sjakren, der er velkendt nok for ethvert medlem af en organiseret religion: Jeg vil elske, ære og dyrke dig, Herre, bringe alle ofre og overholde dine bud, regler og ritualer. Til gengæld vil du garantere mig tilgivelse og evigt liv sammen med dig i Himlen. Usagt her, men dog afgørende for forståelsen af religiøs dynamik og praksis, er følgende, som alle troende ubevidst siger til den almægtige:

Jeg vil aldrig give det liv jeg stjal fra dig tilbage; men jeg vil betale dig for det med mine lidelser og mit blod. Så vil du vide hvor ked af det jeg er over min synd imod dig. Og du vil

se hvor ulykkelig jeg er i mit liv som en krop, som ikke har bragt mig nogen glæde overhovedet. Min sygdom og lidelse vil bevise dette for dig.

På den måde forsøger vi at trække vores selvopofrende aftales blodbestænkte tæppe hen over denne egoguds øjne, i det forfængelige håb at han ikke opdager sandheden; nemlig at vi fortsætter med at overtage hans rolle som højeste autoritet. De to følgende passager, som jeg også har citeret delvist fra tidligere, beskriver meget smukt denne egodynamik:

Jeg sagde før, at sygdom er en form for magi. Det er måske bedre at sige, at det er en form for magisk løsning. Egoet tror, at det ved at straffe sig selv vil lindre Guds straf. Men selv i dette er det arrogant. Det tillægger Gud en hensigt om at straffe, og tiltager sig så denne hensigt som sin egen rettighed. Det forsøger at tilrane sig alle Guds funktioner som det opfatter dem, fordi det erkender, at kun en fuldstændig alliance er troværdig. (T-5.V.5:4-9)

Sygdom er en metode, der er udtænkt i vanvid, til at sætte Guds Søn på sin Faders trone. Gud ses som udenfor, voldsom og mægtig, opsat på at beholde al magt for Sig Selv. Kun ved at dø, kan Han overvindes af Sin Søn..... Men hvis han selv vælger døden, er hans svaghed hans styrke. Nu har han givet sig selv det Gud ville give ham, og således fuldstændigt tilranet sig sin Skabers trone. (H-5.I.1:7-9; 2:7-8)

Og endelig er den mest rædselsfulde tanke af dem alle den ubevidste erkendelse af, at Gud *slet ikke blev narret*, fordi alt 'liv' i sidste instans har en ende. Og derfor udøver gud sin hævn ved at tage den *levede* eksistens tilbage fra os, som vi troede var vores, og efterlader os uden den; med andre ord: Vi *dør*. Her genser vi den afslørende passage fra 'Helbredelsens Love' om skyld og den endelige straf over den:

Hvis det var således (at skyld var virkelig), ville Himlen blive modstået af sin egen modsætning, der ville være lige så virkelig som den. Så ville Guds Vilje være splittet i to, og hele skabningen være underkastet lovene om to modsatrettede kræfter, indtil Gud

bliver utålmodig, splitter verden ad og retter angreb mod Sig Selv. Han har således mistet Sin Forstand, og proklamerer at synden har taget Hans virkelighed fra Ham, og endelig bragt Hans Kærlighed til at bøje sig for hævn. (T-27.VII.7:3-5)

Men Sønnen er helt uvidende om egoets hemmelige plan til at fastholde ham som sindsløs ved at opfinde selverne A, B og C, og derfor beholder Sønnen sin tro på magi, og effektiviteten i sin aftale med Gud. Og det fører os til den specifikke form for offer - *som en handelsaftale* - der er kendt som martyriet. Selvom martyriet ikke er et sakramente, har dets praksis og tradition altid været en central del af den kristne lære, idet det har været den ideelle måde at identificere sig med den selvopofrende lidelse i Jesu død, der bliver så konkret ihukommet i den katolske messe. Dynamisk set er martyriet en fuldkommen måde at gøre drømmen virkelig på, i det at Gud Selv har optænkt en plan til at frelse sine børn fra *virkelig* synd og skyld. Afgørende for denne plan er forudsætningen om at kroppen er virkelig. Troen på at skylden er virkelig (selv A), fører til dannelsen af kroppen (selv C - den personlige eller bibelske gud). Dette selv bliver gemmestedet for den projicerede eller fraspaltede skyld, der bevirker smerte og lidelse i den uskyldige krop (selv B - martyr), der er helten i den sovende Søns (selv A's) drøm. Jeg gentager her skema 3 (men kalder det nu skema 5), hvor selv B nu er martyren der lider i hænderne på selv C, der er den første gud, og dernæst enhver krænker vi har indført i vores liv.

SKEMA 5

A (det skyldige selv)

sind

krop

specielle forhold

forskelle

B
det u-skyldige offer
‘mig’ (martyr)

C
(skyldig krænkere)
Autoritetsfigurer
Biblens hævnende gud
Forældre osv.

Et Kursus i Mirakler giver adskillige direkte henvisninger til denne sindssyge martyr-tradition. I kapitel 6, hvor Jesus taler om korsfæstelsen, og ikke ser Guds børn som syndere, der fortjener straf, siger Jesus: ‘Jeg kalder ikke martyrer, men lærere.’ (T-6.I.16:3). Senere siger han ‘Jeg har understreget mange gange, at Helligånden aldrig vil bede dig om at ofre noget.’ Martyrens indstilling er naturligvis ‘..... at Gud forlanger opofrelse.’ Og..... ‘at Gud korsfæster ham.’ (T-9.I.5:1; 8:3,4)

Bag ved denne mærkelige overbevisning om, at lidelse er frelse, ligger et ubevidst ønske om at beskyldte andre for den lidelse, der kun kan være et resultat af vores eget valg. Specielt to afsnit i tekstbogen handler om dette tema: ‘Billedet af Korsfæstelsen’ og ‘Selvopfattelse kontra Selv’. Vi præsenterer korte citater herfra, som delvist er citeret i kapitel fire, og som illustrerer at valget af martyriet (selv B) er et middel til at straffe en anden (selv C), for derigennem at undslippe vores egen fordømmelse (selv A) og guds straf (det oprindelige selv C). Alt dette er selvfølgelig blot en afspejling af egoets forsvarssystem af fornægtelser og projektioner. Vi begynder med beskrivelsen af hvordan vores lidende krop anklager en anden, og bliver ‘martyr for hans skyld’ (T-27.I 3:6) og for guds fældende dom. Det er svært i begyndelsen at acceptere, at Jesus faktisk taler om *alle* mennesker der tror deres krop er deres hjem, og derfor på et eller andet tidspunkt oplever smerter eller bliver syge:

Men hver eneste smerte du lider, ser du som et bevis på at han (din broder) er skyldig i at angribe..... Ønsk ikke at gøre dig selv til et levende symbol på hans skyld, for du vil ikke undgå den død du beredte ham.....

Når som helst du går ind på at lide smerte, at lide afsavn, at blive uretfærdigt behandlet eller at have behov for noget, anklager du blot din broder for at angribe Guds Søn. Du holder et billede af din korsfæstelse op for hans øjne, så han kan se sine synder indskrevet i Himlen med dit blod og din død, og går foran ham og lukker porten i og fordømmer ham til helvede..... Et sygt og lidende dig, repræsenterer blot din broders

skyld; det vidnesbyrd du sender ud, så han ikke skal glemme de krænkelser han har forvoldt, og som du sværger han aldrig skal slippe fra. Dette syge og sørgelige billede accepterer *du*, når blot det kan tjene til at straffe ham. (T-27.I.2:2, 6; 3:1-2; 4:3-4)

Det kan således ses, at som et uundgåeligt resultat af dette behov for at gøre os selv til martyrer (selv B) for andres skyld (selv C), lever hver eneste een af os på denne jord udelukkende for at udarbejde to lange lister. Sådanne lister skal præsenteres for egoets gud ved vort livs afslutning, når han i dødsøjeblikket konfronterer os for at pålægge os straffen for vore synder. Men før han kan gøre det, lægger vi i vores magiske fantasi hurtigt disse lister foran ham, og siger ganske uskyldigt:

Kære gud, du har fat i den forkerte. Se her en liste over alle de mennesker der har behandlet mig uretfærdigt, og alle dem der har mobbet mig, bedraget mig, udnyttet mig, forgrebet sig på mig, krænket mig, forkastet mig og forrådt mig. Og hele tiden har jeg været komplet uskyldig i alle disse uretfærdige angreb. Og se så på den anden liste her, der viser hvor ofte jeg har tilgivet dem der har syndet imod mig, hvordan jeg har overvundet de næsten umulige odds der har været imod mig i mit liv, hvor mange mennesker jeg har hjulpet, om ikke ligefrem frelst.....

Og så videre og videre og videre..... Vi håber på den måde, i vores sindssyge fantasi, at dette forvredne billede af gud vil sluge alle vores udflugter, og vil fordømme de skyldige syndere til helvede, imens vi selv vil blive ført blidt til vores retmæssige plads i himlen. Uanset ens religiøse overbevisninger, eller mangel derpå, følger alle mennesker denne egoplan så længe de tror de faktisk lever her i denne verden. Set indefra - fra kroppenes slagmark - drømmen - synes disse påstande højst uretfærdige og utrolige. Der sker dog forfærdelige ting for mennesker her. Det er først når vi træder ud af drømmen, og hæver os over slagmarken, vi kan forstå de skjulte tanker om skyld og had i *sindet*, der ligger nedenunder alle *kropslige* figurers oplevelse - af krænker og offer - i verdens drøm.

I drømmen om individualitet udvikler vi et 'uskyldens ansigt', hvormed vi forsøger at undgå at tage ansvar for vores had, og beskylder andre for at have presset os til at blive vred. Vi var

inde på dette tema i kapitlerne fire og fem, og her vil vi udvide det, og vi begynder med at gentage et citat fra en vigtig passage:

Dette aspekt kan blive vredt, for verden er ond og ude af stand til at give den kærlighed og beskyttelse, som uskylden fortjener..... Uskyldens ansigt, som selvopfattelsen så stolt bærer, kan tolerere angreb som selvforsvar, for er det ikke et velkendt faktum, at verden opfører sig groft overfor forsvarsløs uskyld?

Men under dette ansigt ligger endnu et (selv A) der indeholder det forræderi, der er den virkelige kilde til skylden: vores hemmelige ønske om at angribe andre (selv C'erne) med vores martyrium (selv B) som et middel til at undgå at tage ansvar for vores lidelser, og i sidste instans for adskillelsen fra Gud:

Ideen om selvet blev lavet for at undervise i den lektion, der er gemt under uskyldens ansigt. Det er en lektion i en frygtelig forskydning (i.e. projektion), og i en angst der er så tilintetgørende, at ansigtet (selv B) der smiler over den altid må se væk, så det ikke opfatter det forræderi (selv A) det skjuler. Lektionen er sådan: "Jeg (selv B) er det du (selv C) har gjort mig til, og når du ser på mig, fordømmes du på grund af det jeg er" Hvis du kan såres af noget, ser du et billede af dine egne hemmelige ønsker. Intet mere end det. Og i din (selv B) lidelse, uanset af hvilken art den måtte være, ser du dit eget (selv A) skjulte begær efter at dræbe. (T-31.V.3:1; 4:1; 5:1-3; 15:8-10)

Skylden i selv A flyttes på den måde over på selv C, og gør derved det individuelle selv B uskyldigt, hvilket klart vises ved at han lider for andres gerninger. Dette er et universelt behov for alle der kommer her, *fordi det er derfor de kommer*: For at undslippe byrden af selv A's fordømmende skyld ved at udvikle dette 'uskyldens ansigt', der inviterer 'uretfærdig' fordømmelse og angreb, som endnu tydeligere beviser selv B's medfødte uskyld:

Verdens befrielse fra fordømmelse er et behov, som de der lever i verden er forenet i at dele. Men de erkender ikke deres fælles behov. For hver enkelt tror, at hvis han gør sin

del, vil verdens fordømmelse hvile på ham. Og det er dette han betragter som sin del i dens befrielse. Hævn må nødvendigvis rettes mod noget. Ellers ligger hævnerens kniv i hans egen hånd og peger imod ham selv. Og han må nødvendigvis se den i en andens hånd, hvis han vil være et offer for angreb han ikke selv har valgt. (T-27.VII.4:2-8)

B-selverne har allerede gjort deres 'del' ved at identificere sig med Jesu korsfæstede kærlighed, og derfor *må* verden nødvendigvis angribe dem ('verdens fordømmelse vil hvile på ham'). Og de tror, at det er deres selvopofrende martyrium der frelser verden (deres 'andel i dens befrielse'), og føjer på den måde endnu mere oplysende ammunition til de før nævnte lister, de vil præsentere for egoets gud for at takkes ham. Således har i århundreder kristne martyrer gennemgået umålelige lidelser og endog gået i døden i selvretfærdig uskyld, og påstået at Jesu universelle kærlighed var deres inspiration. Det er som sagt vanskeligt at acceptere at Jesus taler til alle os, der tror vores psykologiske og fysiske selver er vores virkelige identitet, når han siger:

Døden forekommer dem en ringe pris hvis de kan sige: "Se på mig broder, ved din hånd dør jeg". For..... døden vil bevise at hans fejltagelser må være synder. (T-27.I.4:6-7)

Endelig læser vi i '*Bønnens Lovsang*' (SpinX' Forlag, Kbh. 2001) om:

dem, der søger rollen som martyr for en andens hånd. Her er det nødvendigt at målet ses klart, for dette kunne gå for at være ydmyghed og kristenkærlighed, i stedet for grusomhed. Er det ikke venlighed at acceptere at blive spyttet på af en anden, og ikke reagere, undtagen med tavshed og et venligt smil? Se hvor god du er, der med tålmodighed og helgenagtighed bærer den vrede og pine en anden påfører dig, og ikke viser den bitre smerte du føler..... (Uskyldens ansigt) viser lidelsens og smertens ansigt, der er et tavst bevis på skyld, og på syndens hærgen. (BL-2.II.4:2-5; 5:2)

Martyriet er således langt fra at være et vidnesbyrd om Jesu tilgivelse og kærlighed, men er tværtimod et vidnesbyrd om egoets had. I virkeligheden har martyren intet 'opgivet', men

har derimod ubevidst forstærket egoets forsvarssystem imod selve den kærlighed han søgte at efterligne. Man mindes her William Thackerays 'bon mot' i *Historien om Henry Esmond*: 'Det er ikke det at dø for sin tro der er vanskeligt - det har mænd over hele verden gjort - det er at leve op til den der er vanskeligt'.

3. Form kontra indhold: Hellige strukturer.

Vi har tidligere været inde på forvekslingen af form og indhold, i forbindelse med specielle forhold. I det følgende afsnit vil vi fokusere på, hvordan denne forveksling kommer til udtryk, som det f.eks. forekommer i religiøse, hellige strukturer, og på hvordan Jesus omtaler emnet i *Et Kursus i Mirakler*. Men først nogle få yderligere kommentarer om form og indhold.

Måske er den enkleste måde at genoptage temaet på, at minde læseren om, at indhold *kun* har at gøre med sindet - Gud eller egoet, kærlighed eller frygt, tilgivelse eller skyld - hvorimod form har at gøre med den måde hvorpå sindets beslutning om at identificere sig enten med egoets illusion eller Helligåndens korrektion kommer til *udtryk*. Derfor har ethvert problem *og* dets løsning at gøre med det indhold der er i sindet, imens formen blot udtrykker beslutningen, som vi kan se i denne yderst vigtige passage fra *Håndbog for Lærere* om, hvordan og hvorfor ydre midler (i.e. magi) kan synes at helbrede:

Accepten af at sygdom er en beslutning i sindet, med et formål som det vil benytte kroppen til, er grundlaget for helbredelse. Og sådan er det for alle former for helbredelse. En patient beslutter at det er sådan, og han kommer sig. Beslutter han sig imod bedring, vil han ikke blive helbredt. Hvem er lægen? Kun patientens eget sind. Udfaldet er det han beslutter det er. *Specielle lægemidler forekommer ham at være helbredende, men de giver kun hans beslutning form. Han vælger dem for at give sine ønsker en forståelig form. Og det er det de gør, og intet andet. De behøves faktisk ikke overhovedet. Patienten kunne blot rejse sig op uden deres hjælp og sige: "Jeg har ikke brug for dette". Der er ingen form for sygdom, der ikke ville blive kureret straks.* (H-5.II.2; min kursivering)

Mange gange tidligere i denne bog har vi diskuteret egoets strategi til at skjule *indholdet* af skyld og synd bag kroppens *form*, således at magten i Sønnens sind forbliver uerkendt:

Hensigten er i sindet, der forsøger at udnytte kroppen til at være redskab for synden, som sindet tror på. (T-21.III.10:5)

Derigennem kamufleres den virkelige beslutning - som er sindets beslutning for skyld - af kroppens skyld, der bliver egoets store tiltrækning. Forstandigheden - *Et Kursus i Miraklers* synonym for retsindet tænkemåde, eller Helligåndens tankesystem - lader sig ikke snyde af lokkemaden. Den ser igennem den tilsyneladende solide *form* skylden har - til det underliggende *indhold* i sindets forkerte beslutning:

Forstandighed er ikke frelse i sig selv, men den baner vejen for fred, og bringer dig i en sindstilstand, hvor frelse kan gives til dig. Synd er en blokering, anbragt som en tung port der er låst og uden nøgle, henover vejen til fred. Ingen der ser på den uden forstandighedens hjælp ville forsøge at passere den. Kroppens øjne ser den som tung granit, så tyk at det ville være vanvid at prøve at forcere den. Men forstandigheden ser let igennem den, fordi den er en fejltagelse. *Den form den tager, kan ikke skjule dens tomhed for forstandighedens øjne.*

Kun fejltagelsens form tiltrækker egoet. Det genkender ikke mening (dvs. indhold), og ser ikke om den er der eller ikke. Alt det kroppens øjne kan se er en fejltagelse, en fejllopfattelse, et forvredent fragment af helheden, uden den mening helhed giver. Men fejltagelser kan korrigeres, uanset deres form. Synd er blot en fejltagelse i en særlig form, som egoet holder i ære. Det ville gerne bevare alle fejltagelser og gøre dem til synder..... Kroppens øjne ser kun form. De kan ikke se hinsides det de blev lavet til at se. Og de blev lavet til at se på fejltagelser, og ikke se forbi dem. Deres opfattelse er i sandhed mærkelig, for de kan kun se illusioner, og de er ude af stand til at se hinsides syndens granitblok, men bliver stående ved den ydre form af intethed.

Disse øjne, der er lavet til ikke at se, vil aldrig se. For den ide de repræsenterer (skyld), har ikke forladt ham der har lavet den (sindets vælger, der har identificeret sig med egoet),

og det er ham der ser igennem dem. Hvad var hans mål, andet end ikke at se? Til det er kroppens øjne et perfekt middel, men ikke til at se. Se hvordan kroppens øjne hviler på ydre ting, og ikke kan gå hinsides dem. Iagttag hvordan de standser ved intethed, ude af stand til at se ud over formen til mening. *Der er intet så forblændende som opfattelse af form.* For synet af form betyder at forståelse er blevet skjult. (T-22.III.3:1-4:6; 5:3-6; 6; min kursivering)

Således bør fokus for hver eneste oprigtige studerende af *Et Kursus i Mirakler* være den forandring i tænkemåden, som tilgivelse fører med sig igennem miraklet, og *ikke* en forandring i adfærden. Denne pointe er velbeskrevet i svaret på spørgsmålet i lærerhåndbogen: 'Er forandringer i guds læreres livssituation nødvendige?':

Forandringer i Guds læreres *sind* er nødvendige. Dette kan, men behøver ikke, medføre forandringer i den ydre situation. Husk, at ingen er hvor han er tilfældigt, og tilfældighed er ikke en del af Guds plan. Det er højst usandsynligt, at holdningsændringer ikke vil være det første skridt i den nye Gudslærers træning. Der er dog ingen fastlagt struktur, idet træningen altid er meget individualiseret. Der er dem der opfordres til at ændre deres livssituation næsten øjeblikkeligt, men dette er i almindelighed specielle tilfælde. Langt de fleste gives et langsomt udviklende træningsprogram, hvorigennem så mange tidligere fejltagelser som muligt korrigeres. (H-9.1:1-7)

Og i arbejdsbogen findes dette klare udsagn, der afspejler Kursets meget stærke vægt på en forandring i sindets *indhold* - fra tårer til venlig latter - fremfor på den *form* man fremtræder i:

Der er en måde at leve på, i den verden som ikke er her, selvom det ser sådan ud. Du ændrer ikke udseende, men du smiler oftere. Din pande er afklaret; dine øjne er rolige. Og de der går i verden ligesom du, genkender deres egne. Men de der endnu ikke har opfattet vejen, vil også genkende dig, og tro du er som dem, som du var før.....

Imellem disse veje er der endnu en vej, der fører bort fra tab af enhver art, for både ofre og afsavn lades hurtigt tilbage. Det er denne vej der udpeges for dig nu. Du går denne vej, som også andre går, og du synes ikke at være anderledes end dem, selvom du faktisk er det. Således kan du tjene dem, imens du tjener dig selv, og sætte deres fødder på den vej Gud har åbnet for dig, og for dem igennem dig.

Det ser ud som om illusionen stadig hænger fast ved dig, for at du kan nå dem.
(A-dI.155:1-4; 5:1-6:1)

Også her ser vi, at det eneste Jesus lægger vægt på i sit Kursus er udskiftningen af indholdet i sindet, hvor alene både problemet og løsningen findes. Egoets fokusering på de ydre fænomener og former kan derfor altid forstås som forsøg på at distrahere den studerende fra at se indad, hvor truslen imod individualiteten findes, og den (individualiteten) bevares og beskyttes ved *ikke at se* indad. Som Jesus skriver om det at høre op med at blive syg, og helbredelse af sygdomme, som kommer af erkendelsen af, at 'sygdom er af sindet, og intet har med kroppen at gøre' (H-5.II.3:2):

Hvad "koster" denne erkendelse? Den koster hele den verden du ser, for verden vil aldrig mere synes at beherske sindet. For med denne erkendelse lægges ansvaret hvor det hører til; ikke på verden, men på ham der ser på verden, og ser den som den ikke er. Han ser på det han vælger at se. Ikke mere og ikke mindre. Verden gør ikke noget ved ham. Han troede kun den gjorde det. Og han gør heller ikke noget ved verden, for han tog fejl af hvad den er. Heri ligger befrielsen både fra skyld og sygdom, for de er eet. *Men for at kunne tage imod denne befrielse, må det være en acceptabel ide at kroppen er betydningsløs.* (H-5.II.3:3-12; min kursivering)

For at sikre sig, at egoets verden af specielhed bevares, fortsætter det med at påvise hvor uhyre betydningsfuld kroppen er, ligesom alle andre ydre ting. Når ydre ting tillægges åndelig betydning, og man ligefrem tror de er fremkommet igennem åndelig skabelse, bliver de først rigtigt betydningsfulde. Alle formelle religioner begår den fejltagelse at forveksle form og indhold, for at opfylde egoets underliggende formål om aldrig at få sit tankesystem ophævet.

Det er derfor Jesus kommer med følgende vigtige udsagn i tillægshæftet: *Psykoterapi: Formål, Proces, Praksis*:

Formel religion hører ikke hjemme i psykoterapi, men den hører heller ikke virkeligt hjemme i religion. I denne verden er der en forbavsende tendens til at forene modsætningsfyldte ord til eet begreb, uden at opfatte modsætningen overhovedet. Forsøget på at formalisere religion, er så åbenlyst et egoforsøg på at forsone det uforsonlige, at det næppe behøver en detaljeret beskrivelse her. Religion er oplevelse; psykoterapi er oplevelse. (P-2.II.2:1-4)

Derfor vender vi os atter en gang til den katolske kirke for at finde et vigtigt eksempel på hvad Jesus i *Et Kursus i Mirakler* beskriver som en sådan niveauforveksling.

En logisk følge af den katolske kirkes forveksling af form og indhold, som vi tidligere har været inde på i forbindelse med sakramenterne og ritualerne, er den enorme vægt der traditionelt lægges af alle kristne kirker - både katolske og protestantiske - på 'hellige' strukturer såsom kirker, altre, skrin, relikvier etc. Det samme gør sig gældende i mange new age tankesystemer, selvom det er i andre former. Ideen om, at Biblen er Guds bog, for nu ikke at sige hans *eneste* bog, falder også i denne kategori, der dyrker *form* på bekostning af *indhold*. Som vi så angående den katolske kommunion, der udelukker visse mennesker, kan vi ligeledes genkende fordrejninger af kærligheden i de selvmodsigelser vi finder i selve Biblen, ligesom i århundreders blodsudgydelser begået i Guds Navn, der holdtes i ære igennem hans 'hellige ord', der absolut måtte bekræftes hvis ikke Han eller Hans selvudnævnte forsvarere skulle udløse deres straf over alle ikke-troende. Det ligger udenfor rammerne af denne bog at komme ind på hvordan disse 'tragiske' fejltagelser (T-3.I.2:3) blev retfærdiggjort ved hjælp af forskellige skriftsteder i Biblen. Den interesserede læser kan studere kapitel tre i '*Love Does Not Condemn*'.

Et af de vigtigste skriftsteder, der citeres igen og igen af kristne der ønsker at dokumentere guddommeliggørelsen af egoets verden, er Paulus omtale af kroppen som 'Helligåndens Tempel' (1.Kor. 6.19). Da Jesus i Kurset taler om 'den fordrejede tro på, at kroppen kan anvendes som et redskab til Soning' siger han, med henvisning til dette berømte skriftsted:

At opfatte kroppen som et tempel, er kun det første skridt til at korrigere denne forvrængning, fordi det kun ændrer på en del af den. Det *er* en erkendelse af at Soning i fysisk forstand er umulig. Men det næste skridt er at erkende, at et tempel ikke er en struktur overhovedet. Dets sande hellighed ligger ved det indre alter, hvoromkring strukturen bygges. At lægge vægt på smukke strukturer er et tegn på frygten for Soning, og uvillighed til at nå alteret selv. Templets virkelige skønhed kan ikke ses med det fysiske øje. For at kunne være fuldstændigt effektiv, hører Soningen til i centrum af det indre alter, hvor den ophæver adskillelsen og genopretter sindets helhed. (T-2.III.1:5-10; 2:1)

Jesus uddyber senere dette emne med at definere Helligåndens tempel som det hellige forhold. Vi kan her se endnu et eksempel på *Et Kursus i Miraklers* omtale af sakramenterne og den katolske kirke. Det stadigt tilbagevendende ord ‘mysterium’ i den følgende passage er en klar allusion til den kirkelige anvendelse af ordet, og vi finder desuden en meget fin hentydning til det velsignede sakramente - Kristi *krop* - holdt indelukket i et skrin og tilbedt, og ‘opfattet med ærefrygt og holdt i ære’:

Kærligheden har ingen formørkede templer, hvor mysterier holdes hemmelige og skjult for solen..... Helligåndens tempel er ikke en krop, men et forhold. Kroppen er en isoleret stump mørke; et skjult hemmeligt rum, en lille bitte plet af et uforståeligt mysterium, et meningsløst indelukke der er omhyggeligt beskyttet, men som intet skjuler. Her undslipper det uhellige forhold virkeligheden, og leder efter smuler for at holde sig i live. Herhen vil det slæbe sine brødre, og fastholde dem her i sin afgudsdyrkelse. Her er det “i sikkerhed”, for her kan kærligheden ikke komme ind. Helligånden bygger ikke Sine templer hvor kærligheden aldrig kan være. Ville Han, Der ser Kristi ansigt, til Sit hjem vælge det eneste sted i hele universet, hvor det ikke kan ses?

Du kan ikke gøre kroppen til Helligåndens tempel, og den vil aldrig blive sæde for kærligheden. Den er hjemsted for afgudsdyrkeren, og for kærlighedens fordømmelse. For her gøres kærligheden truende og håbet opgives. Selv de afguder der tilbedes her

indhylles i mystik, og holdes adskilt fra deres tilbedere. Dette er templet som er indviet til ingen forhold, og til ingen hjemkomst. Her opfattes adskillelsens “mysterium” med ærefrygt, og holdes højt i ære. Det Gud vil have *ikke* skal være, forvares her i “sikkerhed” for Ham. (T-20.VI.4:1; 5, 6:1-7)

Et alter defineres således ved sit indhold, og ikke ved sin form: ‘Altre er overbevisninger.....’ (T-6.V-C.7:2) og før det:

Stemmen for Gud kommer fra dine altre for Ham. Disse altre er ikke ting; de er din hengivenhed. Men du er andre ting hengiven i øjeblikket. Din splittede hengivenhed har givet dig de to stemmer, og du må beslutte dig for ved hvilket alter du ønsker at tjene. (T-5.II.8:6-9)

Også en kirke omdefineres i *Et Kursus i Mirakler*, så det kommer til at dreje sig om formålet med den, som er *indholdet i sindet*, der intet overhovedet har at gøre med den *formelle ydre* struktur. Passagen handler om Jesu korrektion af evangeliets ord til Peter om, at *apostlen* skal være den klippe hvorpå han vil bygge sin kirke (Math. 16.18):

..... og at det alligevel er på dem (mine brødre) jeg må bygge min kirke. Dette er ikke et valg, fordi kun du kan være grundlaget for Guds kirke. En kirke er der hvor der er et alter, og tilstedeværelsen af alteret er det som gør kirken hellig. En kirke som ikke inspirerer til kærlighed har et skjult alter, som ikke tjener det formål Gud havde med det. Jeg må grundlægge Hans kirke på dig, fordi de som accepterer mig som forbillede helt bogstaveligt er mine disciple. (T-6.I.8:2-6)

Nu vi er ved det kan læseren finde endnu en allusion til citatet fra Mathæus i den lidt tidligere citerede passage fra kapitel 22. (T-22.III.4:7)

I modsætning hertil er egoets kirke grundlagt på skyld og synd, og eksistensen af den traditionelle kristne kirke ville være utænkelig uden dem. Som Jesus siger:

Der er ingen sten i hele egoets kampberedte fæstning, der forsvars heftigere end ideen om at synd er virkelig; at den er det naturlige udtryk for hvad Guds Søn har gjort sig selv til, og hvad han er..... Synd er blot en fejltagelse i en særlig form, som egoet holder i ære. Det ville gerne bevare alle fejltagelser og gøre dem til synder. For heri ligger dets stabilitet, dets tunge anker i den skiftende verden det har lavet; *den klippe hvorpå dets kirke er bygget*, og hvor dets tilbedere er bundet til kroppe, og tror at frihed for kroppen er deres egen. (T-19.II.7:1; T-22.III.4:5-7; min kursivering)

Jeg vil komme nærmere ind på denne fejltagelse med at gøre skyld virkelig i *Få Vælger at Lytte* (kapitel 7), men her vil jeg blot nævne, at studerende af Kurset går i den samme fælde ved at "committe" sig til *Et Kursus i Mirakler* som en form, hvorved de gør både sig selv og andre studerende til specielle personer. Derved taber de kursets *indhold* om tilgivelse og eenhed af syne, som ellers ville lede dem til at overvinde separatisme og åndelig specielhed og indbefatte *alle* mennesker som deres brødre. Men mere om det i bind to.

Jeg vil afslutte dette afsnit med at citere et af de digte Helen Schucman skrev ned efter diktat: 'Dedication for an Altar', som på en smuk måde giver udtryk for templers (kirkers) og altres sande væsen og formål - tidspunktet og sindstilstanden hvor vi vælger igen: Tilgivelse og eenhed i stedet for specielhed og adskillelse:

Temples are where God's holy alters are,
And He has placed an altar in each Son
Whom He created. Let us worship here
In thankfulness that what He gives to one
He gives to all, and never takes away.
For what He wills has been for ever done.

Temples are where a brother comes to pray
And rest a while. Whoever he may be,
He brings with him a lighted lamp to show
My savior's (Christ's) face is there for me to se

Upon the altar, and remember God.
 My brother come and worship here with me (Jesus)
(The Gifts of God, p. 93)

En oversættelse:

Templer er hvor Guds hellige altre er,
 Og Han har nedlagt et alter i hver eneste Søn
 Som Han skabte. Lad os bede her
 I taknemmelighed over, at det Han giver een
 Giver Han til alle, og tager det aldrig tilbage.
 For det Han vil er gjort for evigt.

Templer er der hvor en broder kommer for at bede
 Og for at hvile en stund. Hvem end han er,
 Bringer han med sig en lysende lampe, der viser
 At min Frelasers (Kristi) ansigt er der, så jeg kan se det
 På alteret, og huske Gud.
 Min broder, kom og bed her sammen med mig (Jesus)

4. Tilgivelse-for-at-ødelægge overfor sand tilgivelse: Bod

Jeg vil lige kort sammenfatte den tidligere beskrivelse af egoets *tredje og fjerde spaltning*. Vi husker, hvordan det fraspalter selv A's uønskede synd og skyld som en del af sin strategi til at gøre Guds Søn sindsløs. Denne projektionsdynamik medfører to nye selver B og C. Det sidstnævnte bliver så opbevaringssted for den projicerede skyld, imens det førstnævnte - selv A minus selv C - bliver det transformerede individuelle selv *uden* skyld. Som vi har været inde på opleves selverne B og C som kroppe, der er helt forskellige og adskilte fra hinanden og opfylder det nødvendig egoprincip om den ene eller den anden. Det sætter scenen for et af egoets allermest foretrukne og effektive forsvar, som i tillægshæftet '*Bønnens Lovsang*' kaldes 'tilgivelse-for-at-ødelægge'. (BL-2.II). (Selve ordet optræder ikke i *Et Kursus i*

Mirakler, men dynamikken beskrives meget detaljeret i to afsnit i tekstbogen - 'Frygten for Helbredelse' i kapitel 27 og 'Tilgivelsens Berettigelse' i kapitel 30, samt i to lektioner i arbejdsbogen: 126 'Alt hvad jeg giver, gives til mig selv' og 134 'Lad mig opfatte tilgivelse som den er'). Strategien i 'Tilgivelse-for-at-ødelægge' forøger effektiviteten i forsvaret, på grund af den overfladiske fernis af åndelighed og godhed der så ofte associeres med begrebet tilgivelse, og det forstærker endnu mere billedet af uskyldens ansigt: Jeg, den gode og noble, (selv B) nedlader mig til at tilgive synderen (selv C). Læseren vil huske vores to lister - godheden og uskylden kontra alle andres ondsindede skyld - i det tidligere afsnit om selvopofrelse og martyrium, og vi vil nu komme ind på denne hadefulde praksis igen.

Et af de tydeligste eksempler på hvordan had maskeres som godhed findes i et andet katolsk sakramente, som Jesus behandler i *Et Kursus i Mirakler*, dog i tilsløret form. Det er bods-sakramentet (også kendt som forsonings-sakramentet, og populært kaldet skrifte). Jesu kritik har to aspekter: Det første er, at denne ego-attitude overfor tilgivelse bygger på at skyld er virkelig, og derfor kræver soning og bod af synderen *for det der virkelig er gjort*. Det er den fejltagelse kurset omtaler som 'at gøre fejltagelsen virkelig', og som uundgåeligt fører til *tilgivelse-for-at-ødelægge*. Det andet er, at udførelsen af sakramentet er baseret på præstens evne til at administrere Himlens tilgivelse, som om 1) der virkelig er noget at tilgive, og 2) at præsten besidder en speciel evne, der ikke er tildelt andre end de af Gud særligt udpegede.

Selvom det tydeligvis ikke kun er den kristne kirke der har misforstået tilgivelse, benytter Jesus, som vi har set mange gange, kirkens sprog i *Et Kursus i Mirakler* til at illustrere sine pointer, fordi kristendommens indflydelse på den vestlige civilisation har været så stor. Det er klart for enhver hvordan institutionaliseringen af en '*tilgivelse-for-at-ødelægge*-teologi' har kunnet udnyttes til at retfærdiggøre utallige krige, der har påvirket den vestlige verdens historie. Det er teologiske fejltagelser som denne, der fik Jesus til i kapitel 3 i tekstbogen, i afsnittet 'Soning uden Opofrelse', at sige:

Det er uklogt at acceptere et begreb, hvis du er nødt til at vende op og ned på en hel begrebsramme for at kunne retfærdiggøre det. Denne procedure er smertefuld når den benyttes i mindre omfang, og virkelig tragisk når det sker i større målestok.
(T-3.I.2:2-3)

Med andre ord er kristne teologer ubevidst blevet tilskyndet til at retfærdiggøre deres behov for at straffe andre (det uundgåelige resultat af projiceret skyld), ved at fordreje en kærlig Gud til en frygtens og hævnens gud ('at vende op og ned på en hel begrebsramme'), for derigennem at få ham til at opfylde deres egne fortrængte behov for at angribe andre, og samtidigt bevare deres personlige, individuelle selver.

Vi begynder med en gennemgang af de traditionelle fordrejelser af tilgivelse:

Ingen af Himlens gaver er blevet mere misforstået end tilgivelse. Den er faktisk blevet en svøbe; en forbandelse, hvor den var tænkt som en velsignelse, et grusomt vrængbillede af barmhjertighed, og en parodi på Guds hellige fred.

At-tilgive-for-at-ødelægge vil derfor tjene formålet med verden langt bedre end tilgivelsens sande mål, og de ærlige midler dette mål nås med. At-tilgive-for-at-ødelægge vil ikke overse nogen synd, nogen forbrydelse, nogen skyld, som den kan udsøge, og finde, og "elske". Fejltagelser står dens hjerte nær, og fejltagelser forstørres voldsomt og vokser og svulmer op for dens blik. Den udsøger omhyggeligt alt ondt, og overser det kærlige som en pestilens; som en hadefuld og farlig dødens ting. (BL-2.I.1:1-2; 2:1-4)

Tilgivelse-for-at-ødelægge gør fejltagelsen virkelig ved at påstå, at adskillelsens synd imod Gud rent faktisk er gennemført. Dette er bestemt ikke ukendt for os, når vi husker egoets oprindelige historie til Sønnen om, at hans mareridt om at han har sat sine egne specielle og selviske interesser over Guds Væren er 'virkeligt'. Troen på det er jo præcist det modsatte af Soningsprincippet om, at adskillelsen fra Gud aldrig er sket, som er repræsenteret ved Helligåndens Tilstedeværelse i vores spaltede sind. Som Jesus lærer os i *Et Kursus i Mirakler*:

At synde ville være at gøre vold på virkeligheden, og have held med det. Synd er en erklæring om, at angreb er virkeligt og at skyld er berettiget. Den går ud fra at Guds Søn er skyldig, og at det således er lykkedes ham at miste sin uskyld, og at gøre sig selv til noget Gud ikke har skabt. På den måde ses skabningen ikke som evig, og Guds Vilje ses som påvirkelig af modstand og nederlag. Synd er den store illusion, der ligger under hele egoets storhedsvanvid.....

Et hvilket som helst forsøg på at omfortolke synd til fejltagelse, er altid utilgiveligt for egoet. Ideen om synd er aldeles højhellig for dets tankesystem, og er helt utilgængelig, undtagen med ærbødighed og ærefrygt. Den er det "helligste" begreb i egoets system; smuk og magtfuld, helt sand, og nødvendigvis beskyttet med hvert eneste forsvar det har til rådighed. For her ligger dets "bedste" forsvar, som alle de andre tjener. (T-19.II.2:2-6; 5:1-4)

Almindelig for alle former for falsk tilgivelse er den opfattelse, at adskillelsen er sandheden, og at Kristi eenhed er en illusion. Fra et sådant uhelbredt sind kan der kun komme angreb, uanset den form for 'tilgivelse' der tages i brug:

De uhelbredte kan ikke tilgive. For de vidner om at tilgivelse er uretfærdigt. De vil beholde følgerne af den skyld de overser. Men ingen kan tilgive en synd han tror er virkelig. Og det der har følger må være virkeligt, for det det har gjort findes, og kan ses. Tilgivelse er ikke medlidenhed, som kun søger at undskylde det den tror er sandheden. Ondt kan *ikke* gengældes med godt, for tilgivelse fastslår ikke først synd, for derefter at tilgive den. Hvem kan sige og mene: "Min broder, du har såret mig, men fordi jeg er den bedste af os to, tilgiver jeg dig for min smerte". Tilgivelse af ham, og din krænkelse, kan ikke eksistere sammen. Det ene fornægter det andet, og må gøre det falsk. (T-27.II.2)

Sand tilgivelse beder os på den anden side ikke om:

..... at tilbyde tilgivelse der hvor angreb er fortjent, og berettiget. For det ville betyde, at du ville tilgive en synd, ved at overse det der virkeligt er der. Du tilgiver ikke det utilgivelige, eller overser et virkeligt angreb, der kræver straf. Frelse ligger ikke i, at du bliver bedt om at komme med unaturlige reaktioner, som er upassende overfor det der er virkeligt. I stedet beder den dig kun om, at du reagerer passende overfor det der ikke er virkeligt, ved ikke at opfatte det der ikke er sket. Ufortjent tilgivelse er angreb. Og det er alt hvad verden nogensinde kan give. Den

tilgiver “syndere” en gang imellem, men forbliver bevidst om at de har syndet. Og således fortjener de ikke den tilgivelse den giver.

Dette er den falske tilgivelse, som verden anvender for at holde følelsen af synd i live.

(T-30.VI.1:6-7; 2:3-5; 3:5-4:1)

Hvis vi lige vender tilbage til den katolske fejltagelse kan vi tydeligt se, at egoets mål om at fastholde at synd er virkelig og derfor i evighed umulig at korrigere, er den underliggende forudsætning i kirkens forhold til bodssakramentet. Dette er en praksis der klart tjener egoets forsvarssystem. Synd kan straffes og sones, ja, men denne soning forstærker ganske enkelt skylden over, at noget *syndigt virkeligt er begået*. Og derfor forbliver den onde cirkel af synd, skyld, frygt og straf i funktion. Ud af denne overbevisning om, at synd og skyld er virkelige, og ses som *udenfor* sindet, og derfor ikke til at korrigere *af* sindet, vokser den uundgåelige ‘korrektion’, der så også må ses som kommende udefra, enten fra en anden person eller endda fra Gud Selv:

Troen på synd er nødvendigvis baseret på den faste overbevisning, at..... sindet (er) skyldigt, og vil forblive det altid, medmindre et sind som ikke er en del af det, kan give det syndsforladelse. (T-19.II.1:4-5)

Tilgivelse-for-at-ødelægge optræder i mange former, og den meste relevante for os lige nu er den, hvor et menneske påtager sig rollen som ‘tilgiver’. Specielheden, der er uløseligt forbundet med denne rolle, og som kommer til udtryk i kirken, ses i præsten der garanterer syndsforladelse, hvilket er et eksempel på, at:

..... en “bedre” person nedlader sig til at bøje sig, og frelse en “uværdig” fra det han i virkeligheden er. Tilgivelsen hviler her på en nådig herrementalitet, der er så langt fra kærlighed, at arrogancen aldrig kan fjernes. Hvem kan tilgive, og alligevel ringeagte? Og hvem kan fortælle en anden at han er gennemsyret af synd, og alligevel opfatte ham som Guds Søn? (BL.2.II.2:1-4)

I *'Psykoterapi'* gentages denne pointe i beskrivelsen af, hvordan en psykoterapeut må undgå fristelsen til specielhed, og i stedet faktisk forene sig med klienten:

Dertil er een ting, og kun een, nødvendig: At terapeuten ikke på nogen måde forveksler sig selv med Gud. Alle "uhelbredte helbredere" foretager denne grundlæggende forveksling i en eller anden form, fordi de nødvendigvis må betragte sig selv som selv-skabte frem for Gud-skabte. Denne forveksling er sjældent, om nogensinde, bevidst, for ellers ville den uhelbredte helbreder øjeblikkeligt blive en Guds lærer, der viede sit liv til sand helbredelse. Før han nåede dette punkt, troede han det var ham der ledede den terapeutiske proces, og derfor var ansvarlig for dens udfald..... For at forstå at der ikke er nogen sværhedsgrader for helbredelse, må han nødvendigvis også erkende ligheden imellem sig selv og patienten. Der er ingen halve løsninger i dette. Enten er de ens, eller de er det ikke. (P-2.VII.4:1-4; P-3.II.9:4-6)

Det er en selvfølge, at man hverken behøver at være terapeut eller præst for at praktisere den arrogante 'tilgivelse-for-at-ødelægge'. Integriteten i egoets tankesystem hviler på, at vi (selverne B) bliver ved med at tilgive skyld *som vi tror rent faktiske findes i andre (selv C'er) og ikke i os selv*. Og det gælder uanset vores personlige roller i livet:

Den synd du tilgiver er ikke din. En eller anden adskilt fra dig, har begået den. Og hvis du så er nådig overfor ham ved at give ham noget han ikke fortjener, er gaven ikke mere din end hans synd var. (A-dI.126.4:3-5)

Igennem det hele bevarer vi vores specielhed og adskilte identiteter. De andres skyld garanterer at vores egen opfattelse af forskellen er korrekt, og at vores adskillelse fra synderne fortsat er sikret:

Det ser for dig ud som om andre mennesker er adskilt fra dig, og at de kan opføre sig på måder der ingen forbindelse har med dine tanker, eller dine med deres. Derfor har dine holdninger ingen virkning på dem, og deres bøn om hjælp har på ingen måde

forbindelse med din. Du tror endvidere, at de kan synde uden at påvirke din opfattelse af dig selv, og at du kan dømme deres synd, og alligevel selv undgå fordømmelse og have fred. (A-dI.126.2:2-4)

Egoet råder os således til at for evigt forblive individuelle personligheder, blot fri for den synd og skyld vi nu i al vores hellige syndfrihed tilgiver andre for. Og følger vi rådet, forøges de to lister med vores egen uskyld og de andres skyld tilsvarende.

5. Bøn-for-at-ødelægge overfor Sand bøn: At bede

En anden religiøs praksis, der udgør hjertet i den jødisk-kristne tradition, er bøn. Desværre har denne traditions fundamentale fejltagelse også fundet vej ind i forståelsen og praktiseringen af *Et Kursus i Mirakler*, på den måde, at Gud eller Helligånden gives rollen som det specielle selv C - den specielle kærligheds- og specielle hadpartner - der forholder sig direkte og konkret til vores selv B's specielle behov. Der findes sandsynligvis ingen mere lumsk og egoforstærkende fejltagelse Kursusstuderende kommer til at begå, end den at gøre Helligånden speciel, at søge Ham i verden, og at bede Ham om hjælp til problemer vi har med vores krop og med verden. Vi vil derfor komme til at se, at bøn i den sædvanlige forstand - at tigge Gud, eller hans repræsentanter, om på en eller anden måde at få tingene til forløbe rigtigt i kroppen - ganske enkelt er en anden måde at gøre fejltagelsen virkelig på. Denne form for bøn er baseret på antagelsen om, at der er et *virkeligt* problem *her*, der har brug for at blive løst, eller 'fixet' *her*.

Man behøver ikke en doktorgrad i psykologi for at se, at næsten al bøn - direkte eller indirekte - bygger på et billede af en antropomorf gud, der på en eller anden magisk måde vil opfylde vore behov (efterkomme anmodninger om at straffe fjenden, afværge katastrofer, kurere sygdomme, helbrede forhold, bringe materielle gevinster, finde parkeringspladser etc. etc.) - med andre ord påtage sig rollen som den ideelle forælder ingen af os nogensinde har haft. I den forstand havde Freud ret i sin forståelse af, at i vores individuelle liv er *troen* på Gud en projektion af oplevelsen af vore egne forældre - positivt eller negativt. Selvom Freud ramte plet i sin beskrivelse af *egoets* fordrejninger af Gud, ramte han fuldstændigt ved siden af, ved at generalisere disse fordrejninger til at gælde *alle* oplevelser af Gud. Hvis vi vender det om

som Freud docerede, er oplevelsen af vores forældre, eller for så vidt af alle forhold, projektioner af vores *dybt fortrængte tro* på egoets kollektive billede af Gud. En sådan tro opstår som resultat af den arketypiske dynamik vi beskrev i kapitel tre under den tredje spaltning (A-B-C). Alt dette er blot eksempler på sandheden i det følgende udsagn fra afsnittet 'De To Billeder' i tekstbogens kapitel 17, som forklarer kernen i problemet med at prøve på at få Helligånden, Der er en del af vores *sind*, til at passe ind i vores liv som *kroppe*. Som symbol anvender Jesus ideen om et billede med ramme:

Du som har prøvet så ihærdigt, og stadig prøver på at passe det bedste billede (Helligåndens billede af lys) ind i den forkerte ramme (egoets specielle forhold), og således prøver på at kombinere det som ikke kan kombineres..... (T-17.IV.13:1)

Et Kursus i Miraklers syn på bøn følger logisk af dets metafysiske grundlag. Hvis der ingen verden er udenfor vort kollektive sind, og der ikke er noget problem - undtagen *troen* på at der er et problem - er bøn i traditionel forstand irrelevant. Hvorfor bede om noget, eller bede om forbedring af en tilstand der er illusorisk? Så behøver bøn jo kun være om hjælp til at acceptere den sandhed der *allerede er der*, eller som det siges i den følgende passage:

Bøn er en måde at bede om noget på. Den er miraklets medium. Men den eneste meningsfulde bøn er om tilgivelse, fordi de som er tilgivet, har alt. Når tilgivelse først er modtaget, bliver bøn i den sædvanlige betydning fuldstændigt meningsløs. *Bøn om tilgivelse er intet andet end en anmodning om at du må blive i stand til at genkende det du allerede har.* (T-3.V.6:1-5; min kursivering)

I den forstand er bøn altså ikke forskellig fra tilgivelse eller fra miraklet, fordi de alle afspejler processen med at ophæve egoets tankesystem, der aldrig var der, så der kun bliver tilbage for den at være Guds Kærlighed, der altid har været, nemlig 'det du allerede har'. Bøn er derfor ikke at *bede om* ting eller specielle tjenester. Det er en tilgivende holdning, som er en bøn til Helligånden om at måtte forene sig med en anden i et helligt forhold - der eksisterer i vores

sind, som vi allerede har set - og om at få korrigeret det specielle forhold, som er hjem for egoets skyld.

Den bedste beskrivelse af hvad bøn er for Jesus, finder vi i det lille skrift '*Bønnens Lovsang*', et supplement til Kurset, og her beskriver han bøn som en stige. Det nederste trin symboliserer oplevelsen som en speciel krop, imens det øverste trin er den virkelige verden. Ovenover stigen finder vi bønns sande mening: foreningen med Gud:

..... den sang Sønnen synger for sin Fader, Der gengælder Sønnen den tak den tilbyder Ham..... Den Kærlighed De deler, er det al bøn vil være igennem al evighed, når tiden er forbi. (BL-1.in.1:2,7)

Ved foden af stigen 'tager bøn den form der vil passe bedst til dit behov.' (BL-1.in.2:1), for stigen afspejler processen på vores åndelige vej, som 'er en måde at nå Gud på, der tilbydes af Helligånden.' (BL-1.I.1:1). Den er:

..... det middel hvorved Guds Søn lægger personlige mål og personlige interesser bag sig, og i hellig glæde vender sig mod sand forening i sin Fader og sig selv. (BL-1.in.2:4)

Når vi tænker på det vi har været igennem om Helligånden i tidligere kapitler, kan vi nu bedre forstå betydningen af visse passager i *Et Kursus i Mirakler*, der taler om at Helligånden opfylder alle vores behov:

Hvad kunne du ikke modtage, om du blot vidste at alt hvad der sker, alle begivenheder, fortidige, nutidige og fremtidige, venligt planlægges af Een Hvis eneste hensigt er dit bedste? Måske har du misforstået Hans plan, for Han ville aldrig tilbyde dig lidelse. Men dine forsvar lod dig ikke se Hans kærlige velsignelse lyse i hvert eneste skridt du nogensinde tog. (A-dI.135.18:1-3)

Helligånden vil løse ethvert konkret problem så længe du tror problemer er konkrete. Hans svar er både mange og eet, så længe du tror den Ene er mange. (T-11.VIII.5:5-6)

Og i denne passage, der delvist er et berømt citat fra Esajas 40.3 siger Kurset:

Når du først accepterer Hans plan som den eneste funktion du vil udfylde, vil der intet andet være, som Helligånden ikke vil arrangere for dig uden at du skal anstrenge dig. Han vil gå foran dig og gøre din vej lige, og ikke lade nogen sten ligge på vejen du kan snuble over, og ingen hindring lade være som kan blokere din vej. Intet du har brug for vil blive dig nægtet. Ikke en eneste tilsyneladende vanskelighed vil ikke smelte væk før du når den. Du behøver intet tænke på, kan være ubekymret om alt, undtagen det ene formål du vil opfylde. Som det blev givet dig, sådan vil dets fuldbyrdelse være. Guds garanti vil holde overfor alle forhindringer, for den hviler på vished og ikke på tilfældigheder. Den hviler på *dig*. Og hvad kan være mere sikkert end en Søn af Gud?
(T-20.IV.8:4-12)

En for overfladisk læsning af sådanne passager giver helt bestemt indtrykket af en personlig gud, eller af hans ånd, der på magisk vis opfylder vore specielle behov; en 'sugar daddy', hvis kærlighed til os måles på hans godgørenhed overfor os i kroppen, imens vi lever i verden. Det er helt tydeligt ikke det Jesus lærer os i *Et Kursus i Mirakler*, idet dets basale metafysiske udgangspunkt er, at Gud end ikke ved noget om drømmen. F.eks. siger arbejdsbogen klart:

Tro ikke Han (Gud) hører de små bønner fra dem, der påkalder Ham med navne på afguder verden værdsætter. De kan ikke nå Ham på den måde. Han kan ikke høre anmodninger om at Han ikke skal være Sig Selv, eller om at Hans Søn skal modtage et andet navn end Hans.

.....Sid i stilhed, og lad Hans Navn blive den altomfattende ide, som fylder dit sind fuldstændigt. Lad alle andre tanker end denne være stille. Ty til Guds Navn for at få din befrielse, og den gives dig. Ingen anden bøn end denne er nødvendig, for den indeholder dem alle i sig. Ord er meningsløse, og al bøn unødvendig når Guds Søn påkalder sin Faders Navn. (A-dI.183.7:3-5; 8:3-4; 10:1-3)

De netop citerede passager om Helligåndens aktivitet i vores liv, handler også, som vi var inde på i kapitel to, om *oplevelsen* af Guds Kærligheds abstrakte Tilstedeværelse i vores splittede sind. Helligåndens 'plan' er *ophævelsen* af egoets manuskript om frygt og lidelse, *igennem Sin stadige Tilstedeværelse*. Vores sind, som er dybt rodfæstede i egoets plan, fortolker vores ændring i tænkemåden som om den gøres for os af Helligånden. På samme måde afspejler 'Guds garanti.....overfor alle forhindringer' den ubekymrede fred, der uvægerligt følger på ophævelsen af skyld og accepten af 'Hans plan'. Under forudsætning af at vores sind således hviler i Helligåndens Kærlighed, gør det ingen forskel hvad der end sker, fordi alt nu opleves som muligheder for at lære at tilgive. Jeg kan her gentage en linie fra arbejdsbogens lektion 135: 'Hvad kunne du ikke modtage, om du blot vidste at alt hvad der sker, alle begivenheder, fortidige, nutidige og fremtidige, venligt planlægges af Een Hvis eneste hensigt er dit bedste?'. På den måde bliver vi de lykkelige elever vi talte om i kapitel fem, der vågner hver morgen i den lykkelige bevidsthed om, at vi er ved at lære Helligåndens lektioner i tilgivelse, uanset dagens omstændigheder. Det er, som før sagt, egoets plan, at prøve på at holde os fanget i dets verden af individualiteter uden at påtage os ansvaret for det, hvorimod Helligåndens korrektion får os til at erkende den kærlighed og fred, der er indeholdt i Hans plan til at lære os at undslippe skyldens, lidelsernes og angrebene fængsel.

Når skylden er væk forsvinder også kravet om at blive straffet. Så opfattes alle tilsyneladende ydre hændelser ifølge Helligåndens dom som udtryk enten for kærlighed eller råb om kærlighed (T-12.I; T-14.X.7:1), og Guds sikre viden om at vi er Hans Sønner bliver også vores.

Bøn er altså *indhold*, ikke *form*; og kærlighedens indhold bliver vores eneste formål:

Strengt taget spiller ord ingen rolle overhovedet for helbredelse. Den motiverende faktor er bøn, eller anmodning. Det du beder om modtager du. Men hermed tænkes på det du beder om i hjertet, ikke på de ord du anvender når du beder. Sommetider modsiger ord og bøn hinanden; sommetider stemmer de overens. Det har ingen betydning. Gud forstår ikke ord, for de blev lavet af sind i adskillelsen, for at de kunne fastholde sig selv i illusionen om adskillelse. Ord kan være nyttige, især for begynderen,

som en hjælp for koncentrationen og til at fremme udelukkelsen, eller i det mindste kontrollen, af uvedkommende tanker. (H-21.1:1-8)

Med andre ord er bøn til hjælp for *os*, ikke for Gud. Som Jesus siger angående det at prise Gud:

Biblen gentager gang på gang at du bør prise Gud. Det betyder næppe at du skal fortælle Ham hvor vidunderlig Han er. Han har intet ego, hvormed Han kan modtage en sådan lovprisning, og ingen opfattelse Han kan dømme den med. (T-4.VII.6:1-3)

Men det vi beder om, modtager vi, *men ikke af Gud*. Det er magten i vores sind der giver os det vores sind anmoder om: Kærlighed eller frygt, fred eller konflikt, Gud eller egoet:

Hjertets bøn beder faktisk ikke om konkrete ting. Den anmoder altid om en eller anden slags oplevelse, og de konkrete ting der bedes om, er efter den bedendes mening de ting der vil medføre den ønskede oplevelse. Bøn om ting af denne verden vil give oplevelser af denne verden. Hvis hjertets bøn beder om dette, vil det blive givet, fordi det vil blive modtaget. Det er umuligt, at hjertets bøn ikke besvares i den bedendes opfattelse. Hvis han beder om det umulige; hvis han ønsker det der ikke eksisterer, eller i sit hjerte søger efter illusioner, bliver alt dette hans. *Magten i hans beslutning tilbyder ham det han beder om. Heri ligger helvede og Himlen. Den sovende Guds Søn har kun denne magt tilbage.* (H-21.2:4-5; 3:1-7; min kursivering)

I det oprindelige øjeblik bad Sønnen altså om at blive fri for kærlighedens tilstedeværelse i sit sind, og verden blev lavet som beskyttelse imod Gud af dette sind, som svar på hans anmodning. Han behøver blot at ændre sin anmodning, og den kærlighed der allerede er nærværende i hans sind vil også blive oplevet af ham. Dette er den eneste meningsfulde bøn, som vi straks skal se.

Men så længe vi tror vi faktisk er her, i denne tilstand af at drømme om en verden, synes der virkeligt at være behov der må opfyldes. '*Bønnens Lovsang*' tager dette emne op i en passage der delvist blev citeret i kapitel fem:

Du har fået at vide (i *Et Kursus i Mirakler*: T-11.VIII.5:5; T-20.IV.8:4-10), at du skal bede Helligånden om løsningen på et hvilket som helst specifikt problem, og at du vil modtage et specifikt svar, hvis det er det du har brug for. Du har også fået at vide, at der kun er eet problem og een løsning. I bøn er dette ikke selvmodsigende. Der er beslutninger der skal træffes her, og de må træffes, enten de er illusioner eller ikke. Du kan ikke blive bedt om at modtage svar, der ligger over det niveau af behov du kan erkende. Derfor er det ikke formen på spørgsmålet der har betydning, og heller ikke hvordan det stilles. Svarets form vil, hvis det er givet af Gud, passe til dit behov som du ser det. Det er blot en genklang af Hans Stemmes svar. Den virkelige tone er altid en sang af taknemmelighed og Kærlighed.

Du kan altså ikke bede om genklangen. Det er sangen der er gaven. Sammen med den kommer overtonerne, harmonierne, genklangene, men de er sekundære. I sand bøn hører du kun sangen. Resten føjes blot til. Du har først søgt Himlens Rige, og alt andet er i sandhed blevet givet dig. (BL-1.I.1:1-3:6)

Ekkoet, overtonerne og harmonierne svarer til de behov vi tror vi har, og til vores anmodning om hjælp, der 'besvares' af Helligånden. Men 'De er sekundære'. På samme måde står der i 'Den Glemte Sang', som indleder kapitel 21 i tekstbogen, at denne vidunderlige sang symboliserer Himlens Kærlighed: 'Noderne er intet' (T-21.I.7:1). Det er ikke formen der er det primære og betydningsfulde, men 'sangens' indhold: Helligåndens kærlige tilstedeværelse, der er abstrakt, og hinsides alle behov:

Hemmeligheden ved sand bøn, er at glemme de ting du tror du har brug for. At bede om det specifikke, er næsten det samme som at se på synd, og så tilgive den. Og på samme måde overser du i bøn dine specifikke behov som du ser dem, og overgiver dem i Guds Hånd. Der bliver de til dine gaver til Ham, for de fortæller Ham, at du ikke vil

have andre Guder end Ham; ingen anden Kærlighed end Hans. Kan Hans svar være andet end din erindring om Ham? Kan den erstattes af et lille ubetydeligt råd, om et problem der varer et øjeblik? Gud svarer kun for evigheden. Og alligevel er alle små svar indeholdt i det. (BL-1.I.4)

I *'Få Vælger at Lytte'* vil jeg i kapitlerne to og tre gå i dybden med den måde Jesus anvender sproget på i *Et Kursus i Mirakler*'. Men vigtigheden af dette kræver i det mindste at det nævnes allerede her.

Svaret på spørgsmålet om, hvorfor Jesus siger een ting - at Helligånden vil opfylde vores konkrete behov - når han tydeligvis mener noget andet - at vores eneste konkrete behov er tilgivelse - ligger i en ide der tidligere er nævnt, nemlig at *Et Kursus i Mirakler* opfylder sine læsers behov på det plan de kan acceptere, tage imod og forstå, fordi dets fokus og formål altid er praktisk:

Du er ganske givet begyndt at forstå, at dette er et meget *praktisk* kursus, og at det mener præcist hvad det siger..... Dette er ikke et kursus i at lege med ideer, men i deres *praktiske anvendelse*..... Dette kursus er altid *praktisk*..... og det er det *praktiske* dette kursus er mest interesseret i. (T-8.IX.8:1; T-11.VIII.5:3; H-16.4:1; H-29.5:7; min kursivering)

Med denne forudsætning ville det virkelig ikke give nogen mening at præsentere metafysiske sandheder der ikke kan virkeliggøres. I tekstbogen siger Jesus om Kristi Eenhed, der underviser os i vores splittede sind:

Men Det må anvende det sprog dette sind kan forstå, og den tilstand det tror det er i. Og Det må udnytte det indlærte til at overføre illusioner til sandheden, tage alle falske ideer om hvad du er, og føre dig hinsides dem til den sandhed der *er* hinsides dem. (T-25.I.7:4-5)

Med andre ord må den ikke-dualistiske sandhed præsenteres for os i den tids- og rumlige verdens dualistiske *og forståelige* sprog ('den tilstand det (sindet) tror det er i'). *Et Kursus i Mirakler* er således udformet på to planer, det metafysiske og det praktiske, og som jeg tidligere har været inde på, er det i integrationen af disse to planer, at Kursets overordentlige påvirkning og perspektiv med tiden kan erkendes af den studerende. Dette dobbelt-plan er tydeligt i den følgende passage, der handler om tid, der af Jesus ganske klart beskrives som illusorisk. Linearitet er blot et magisk trick, og et af egoets snedige kunstgreb, der skal overbevise Sønnen om at adskillelsen og den fysiske verden er virkelig. Men i *Et Kursus i Mirakler* taler Jesus meget om nødvendigheden af at spare tid, om at tilgive fortiden, og i den smukke lektion fra arbejdsbogen om at 'lægge fremtiden i Guds Hånd'. Selvfølgelig giver det logisk set ingen mening at betro en ikke-eksisterende fremtid i en tidløs Guds Hånd, siden Han ikke kender noget til tid. Og derfor siger arbejdsbogen:

Gud holder din fremtid, ligesom Han holder din fortid og din nutid. De er eet for Ham, og derfor burde de være eet for dig. Men i denne verden synes den tidsmæssige fremadskriden stadig virkelig. Og derfor bliver du ikke bedt om at forstå den mangel på rækkefølge, der faktisk findes i tiden. Du bliver kun bedt om at opgive fremtiden, og lægge den i Guds Hånd. Og du vil ved at opleve det forstå, at du også har lagt fortiden og nutiden i Hans Hånd, fordi fortiden ikke vil straffe dig mere, og frygt for fremtiden nu vil være meningsløs. (A-dI.194.4; min kursivering)

Tiden er altså uvirkelig, fordi der i Gud kun er det evige nu. Men siden alle vi i denne verden nødvendigvis må tro på tiden, da vi ellers ikke ville være her, ville det ikke være specielt nyttigt at forlange, at vi skulle praktisere et princip det er ud over vores fatteevne at forstå. (Den eneste undtagelse er de få, isolerede eksempler på virkeligt oplyste mestre, der i østen kaldes avatarer eller bodhisattvaer, og i Kurset 'lærernes Lærere' (H-26.2:2; 3:4). Det der adskiller denne fremskredne gruppe fra alle andre er, at selvom de *tilsyneladende* er her, ved de, at de ikke er her i virkeligheden; deres virkelighed er i sindet, udenfor tid og rum. Men disse undtagelser er 'så sjældne' at det næppe er nødvendigt at drøfte dem her.) Derfor begynder Jesus i *Et Kursus i Mirakler* der hvor vi tror vi er: Nemlig i den sindstilstand, hvor

skylden får os til at tro på egoets historie om en fortidig *synd* der kræver Guds straf i fremtiden, hvilket gør *frygten og angsten* til en berettiget realitet. Denne lektion i arbejdsbogen sigter derfor især på den overbevisning mange har om, at det ville være tåbeligt at tro på en gud (selv C) der uvægerligt vil tilintetgøre os, sådan som egoet advarer os om; rædslen vil simpelthen være for stor, fortæller egoet os. Lektionen her er om, at det er sikkert at betro Gud sin fremtid, og betydningen er, at fordi egoets historie om skam, skyld og frygt er usand, behøver vi ikke at være bange for nogen straf i fremtiden. Igennem at vi lærer denne lektion om at betro Gud vores fremtid (niveau II's praktiske verden), vil vi efterhånden lære at al tid er een, og på den måde ledes vi blidt tilbage til den tidløse Gud vi nu med tillid kan elske (den metafysiske dimension på niveau I). Denne blide måde at korrigere fejltagelserne på, igennem nogle mellemliggende trin, er det der gør *Et Kursus i Mirakler* enestående i de åndelige traditioners historie. Kursets korrektion af egoets historie er ikke virkelig, men alligevel modsiger denne korrektion ikke virkeligheden. Den ophæver blot stille og roligt egoets stemme, og lader kun Sønnen høre den eneste Stemme i denne verden, der kan lede ham hinsides egoet til hans sande hjem:

Så rædselsfuld er drømmen, så tilsyneladende virkelig, at han ikke kan vågne op til virkeligheden uden angstens kolde sved, og et skrig af dødelig rædsel, hvis ikke en blidere drøm gik forud for hans opvågning, og tillod hans roligere sind ikke at frygte, men at byde den Stemme velkommen, Der kærligt kalder på ham for at vække ham; en blidere drøm hvor hans lidelse helbredes, og hvor hans broder er hans ven. Gud ville, at han vågner blidt og med glæde, og gav ham midler til at vågne uden frygt.
(T-27.VII.13:4-5)

Midlet er tilgivelse, der, som Kurset understreger, er en illusion, som det beskrives i følgende passage:

Illusioner laver illusioner. Undtagen een. Tilgivelse er den illusion der er svaret på resten.

Tilgivelse fejer alle andre drømme væk, og selvom den selv er en drøm, avler den ikke andre. Alle andre illusioner end denne, må nødvendigvis formere sig i tusindvis. Men det er her illusioner hører op. Tilgivelse er afslutningen på drømme, fordi den er en drøm om at vågne. Den er ikke selv sandheden. Men den peger på hvor sandheden må være, og viser vejen med Selve Guds sikkerhed. Det er en drøm, hvor Guds Søn vågner til sit Selv og til sin Fader, og ved De er een. (A-dI.198.2:8-3:7)

Tilgivelse kunne kaldes en art lykkelig fiktion; en måde, hvorpå de uvidende kan slå bro over kløften imellem deres opfattelse og sandheden. De kan ikke gå direkte fra opfattelse til viden, fordi de ikke tror det er deres vilje at gøre det. Dette får Gud til at fremstå som en fjende, i stedet for det Han virkeligt er. Og det er netop denne sindssyge opfattelse, der gør dem uvillige til blot at rejse sig og gå hjem til Ham i fred.

Og derfor har de brug for en illusion om hjælp, fordi de er hjælpeløse; en Tanke om fred, fordi de er i konflikt. (B-3.2:1-3:1)

Derfor fremstår det for vores oplevelse når vi er her, som om Helligånden opfylder vores specifikke behov på formniveauet, hvilket tilsyneladende berettiger et liv med bøn om hjælp til Ham. Som før nævnt er Helligånden i virkeligheden rent indhold, uden form. Men dette indhold af Gudskærlighed er så at sige automatisk til stede i vores sind, sammen med egoets indhold af frygt, og det tilpasser sig de behov der opstår af frygten:

Gud ved hvad Hans Søn har brug for før han beder. Han interesserer sig ikke for form overhovedet, men fordi Han har givet indholdet, er det Hans Vilje at det forstås. Og det er tilstrækkeligt. *Form tilpasser sig behov; indholdet er uforanderligt, lige så evigt som sin Skaber.* (B-3.3:2-5; min kursivering)

Guds Søns sind er eet, både i Himlen som Kristus-sindet, og på jorden som det splittede sind. Tankerne om frygt og Kærlighed sam-eksisterer i hvert fragment af det splittede sind, og vi har friheden til at vælge hvilken tanke vi vil identificere os med. Når vi vælger kærligheden oplever vi det som om Helligånden griber ind til fordel for os. Når vi vælger frygten, oplever

vi det som om en udefra kommende kraft griber ind imod os. Det første valg har givet anledning til århundreders tro på en magisk gud, imens det andet valg har resulteret i en tilsvarende tro på djævelen eller på onde kræfter. De er begge forskellige former for den samme fejltagelse: *De fornægter sindets magt til at vælge enten frelse eller fortabelse*. Vi er overbeviste om at vi er modtagere af Guds nåde eller af djævelens forbandelse, der begge er eksterne - *ydre* - i forhold til sindets vælger eller beslutningstager. Sproget i *Et Kursus i Mirakler* spejler den tradition med Helligåndens og egoets figurer, men bringer dem tilbage og *ind i vores sind*, med sin gentagne understregning af betydningen af sindets magt til at vælge.

Hvis vi lige afslutter metaforen med stigen før vi fortsætter gennemgangen af bøn, ser vi, at hinsides det øverste trin - den virkelige verden - er sand bøn, eller Himlens Sang, der lyder i evighed imellem Faderen og Sønnen. På det niveau 'er der intet at bede om, fordi der intet er tilbage at ønske' (BL-1.I.5:6). Det er imidlertid ikke den oplevelse vi har i verden, og derfor præsenterer Jesus bøn som en proces der begynder på stogens nederste trin. Således tilpasses bønnens rene indhold, ligesom Helligåndens Kærlighed, vores behov som vi opfatter dem:

Bøn begynder ikke, og slutter ikke. Den er en del af livet. Men den ændrer faktisk form og vokser med indlæringen, indtil den når sin formløse tilstand, og smelter sammen i total kommunikation med Gud. I den form der beder om noget, appellerer den ikke nødvendigvis til Gud, og gør det ofte slet ikke; eller involverer end ikke tro på Ham. På disse niveauer er bøn blot ønsker, der opstår af en følelse af knaphed og mangel.

Disse former for bøn, eller at bede-ud-af-behov, indebærer altid følelser af svaghed og utilstrækkelighed, og kunne aldrig fremsættes af en Søn af Gud der ved Hvem han er. Ingen der er sikker på sin Identitet, kunne bede i denne form. Men det er ligeså sandt, at ingen der er usikker på sin Identitet, kan undgå at bede på denne måde.

Det er også muligt at nå en højere form for at bede-ud-af-behov, for i denne verden er bøn genopbyggende, og må derfor indføre niveauer af lærdom. Her kan bøn være rettet til Gud med en ærlig overbevisning, omend ikke med forståelse. En vag og sædvanligvis ustabil følelse af identifikation er i almindelighed nået, men har en tendens til at blive sløret af en dybt rodfæstet følelse af synd. På dette niveau, er det muligt at fortsætte med

at bede om ting af denne verden i varierende former, og det er også muligt at bede om gaver såsom ærlighed eller godhed, og specielt om tilgivelse for de mange kilder til skyld, der uundgåeligt ligger bag enhver bøn baseret på behov. Uden skyld er der ingen mangel. De syndfri har ingen behov. (BL-1.II.1:2-5; 3)

At bede ud af behov er derfor i virkeligheden at bede til egoet, fordi vi har erstattet Guds Stemme med egoets. Den historie egoet oprindeligt fortalte Sønnen handlede om knaphed og afsavn, der nødvendiggør at han søger udenfor sit sind for at få beskyttelse af den vrede gud, få opfyldt sine forestillede, specielle behov og blive frelst fra sine frygtede lidelser som følge af synd og skyld. Den form for bøn forstærker blot 'sandheden' i egoets ord til Sønnen, især når det ser ud som om sådanne bønner besvares:

Det er ikke let at erkende, at bøn om ting, om status, om menneskelig kærlighed, om ydre "gaver" af en eller anden art, altid fremsættes for at arrangere fangevogtere og at skjule sig for skyld. Disse ting udgør mål der erstatter Gud, og fordrejer derfor formålet med bøn. Ønsket om dem *er* bøn. Man behøver ikke at bede med ord. At Gud er målet tabes af syne i søgen efter lavere mål af enhver art, og bøn bliver til bøn om fjender. Bøns magt kan erkendes klart selv i dette. Ingen der ønsker at finde en fjende, vil undgå at finde en. Men lige så sikkert vil han miste det eneste sande mål der er givet ham. Tænk over omkostningerne, og forstå det rigtigt. Alle andre mål er på bekostning af Gud. (BL-1.III.6)

Således forstærker bøn om hjælp på eet plan troen på at vi er skyldige syndere, og på at vi mangler det vi har behov for. Men på et andet plan fremmer oprigtig bøn til Gud om hjælp, den proces hvorigennem vi lærer, at Helligåndens Stemme taler sandhed, hvorimod egoets historie er falsk. Oprigtig bøn ophæver egoets grundlæggende påstand om, at Helligåndens Tilstedeværelse i vores sind er en alvorlig fare for os, og om at vi ikke kan have tillid til Ham, og må undgå Ham for enhver pris. Derfor bedes vi om at have tillid til denne Nærværende Kærlighed, Der kun ønsker at hjælpe os. Det er derfor *Et Kursus i Mirakler*, i overensstemmelse med Jesu understregning af den praktiske side af Kurset, taler om at bede

om Helligåndens hjælp. Denne bøn er det nederste trin på stigen, hvor vi tror vi er. Og Himlens Kongerige på jorden består af den form for bøn og undervisning, eller i det mindste *begyndelsen* på opnåelsen af Kongeriget. På den måde er bøn ligesom tilgivelse:

Bøn i sine tidlige former er illusion, fordi der ikke er brug for en stige til at nå det man aldrig har forladt. Men bøn er en del af tilgivelse, så længe tilgivelse, der selv er en illusion, stadig er ufuldbyrdet. Bøn er bundet sammen med at lære, indtil lærdommens mål er nået. Så vil alle ting blive transformeret sammen, og sendt uplettede tilbage til Guds Sind. Fordi det er hinsides lærdom, kan dette niveau ikke beskrives. Men de niveauer der er nødvendige for at det kan nås, må imidlertid forstås, hvis freden skal genoprettes for Guds Søn, der nu lever i illusionen om døden og frygten for Gud. (BL-1.II.8:3-8)

Husk den tidligere citerede passage om, at 'den eneste meningsfulde bøn er om tilgivelse', og at vi beder om hjælp i erkendelse af det vi 'allerede har'. Man kan med andre ord ikke bede om noget der ikke er der. Man kan kun legitimt bede om at huske, eller om at acceptere den sandhed der allerede er i sindet: 'Bed hellere om at modtage det der allerede er givet; om at acceptere det der allerede er der.' (BL-1.I.1:7). Derfor beder vi om hjælp til at tilgive (ophæve) illusionen om, at der nogensinde har været andet i vores sind end Guds og Kristi fuldkomne eenhed. Dette vigtige tema lyder igennem hele Kurset, som det eksempelvis kan ses i disse passager fra tekstbogen og fra arbejdsbogen, den første fra afsnittet 'Din Funktion i Soningen' i kapitel 14:

Skyldfrihedens tilstand er blot den tilstand, hvor det som ikke er der, er blevet fjernet fra det forvirrede sind, som troede det var der.....

Når du har ladet alt hvad der skjulte sandheden i dit allerhelligste sind blive ophævet for dig, og derfor står i nåde foran din Fader, vil Han give Sig Selv til dig, som Han altid har gjort..... *Bed ikke om at blive tilgivet, for det er allerede fuldbyrdet. Bed hellere om at lære hvordan du tilgiver, og genopretter det som altid var for dit utilgivende sind.* (T-14.IV.2:2; 3:1,4-5; min kursivering)

Tilgivelse ser blidt på alle ting der er ukendt i Himlen, ser dem forsvinde, og overlader verden en ren og uplettet tavle, hvorpå Guds Ord nu kan erstatte de meningsløse symboler, der før var skrevet der. (A-dI.192.4:1)

Tilgivelse er en proces, som vi allerede har set, og de forskellige stadier, som udgør stigen trin, behøver ikke at opholde os for længe her, når vi allerede har gennemgået dem ret detaljeret. I overensstemmelse med *Et Kursus i Miraklers* store vægt på helbredelsen af forhold, repræsenterer stigen trin forskellige aspekter af vores holdninger til andre. Den begynder med den 'besynderlige selvmodsigelse': At bede for sine fjender, der ganske klart gør den dualistiske ide om offer og forfølger virkelig, selverne Bog C, der tilslører den virkelige 'forbryder' selv A. Vi går op ad stigen igennem erkendelsen af, at

.....det altid er dig selv du beder for, og sådan er det. Hvorfor bør du så overhovedet bede for andre? At bede for andre bliver, hvis det forstås rigtigt, et redskab til at hæve dine projektioner af skyld fra din broder, og sætte dig i stand til at forstå, at det ikke er ham der sårer dig. (BL-1.III.1:1-2,4)

Tilgivelse ændrer således egoets formål med forhold og med verden i almindelighed fra fængsler til klasseværelser. Fra at være mål for projektion af skylden, og derved et røgslør som egoet skjuler sig bag, bliver forholdene og verden nu et middel, hvorved projektionerne sendes tilbage til vores sind, hvor vi så kan træffe et andet valg: 'Kongevejen' til det ubevidste, som vi var inde på i kapitel fem:

Formålet med den verden du ser er at skjule din tilgivelsesfunktion, og at forsyne dig med en retfærdiggørelse til at glemme den. Den er fristelsen til at opgive Gud og Hans Søn, ved at påtage dig en fysisk fremtrædelsesform. Det er den kroppens øjne ser på. Intet kroppens øjne synes at se, kan være andet end en form for fristelse, for dette var formålet med selve kroppen. Men vi har lært, at Helligånden har en anden måde at anvende alle de illusioner på, som du har lavet, og derfor ser Han et andet formål med dem. For Helligånden er verden et sted hvor du lærer at tilgive dig selv for det du

betragter som dine synder. Opfattet således, bliver fristelsens fysiske fremtrædelsesform til den spirituelle erkendelse af frelse. (A-dI.64.1:2-2:4)

Her er det eneste formål (tilgivelse), der giver denne verden og den lange rejse igennem denne verden, den mening de nu måtte have. Ud over dette er de meningsløse. (T-19.IV-D.21:4-5).

Derefter følger at bede *med* andre, i erkendelse af at vi - vore brødre, søstre og os selv - deler et fælles mål. Dette stadium viser sig i *Et Kursus i Miraklers* meget ofte gentagne tema: At forene sig med en anden i tilgivelse. Afsnittet 'Svaret på Bøn' i tekstbogen handler specifikt om denne betydning af bøn, og indledes med en omtale af at bede om ting:

Alle der nogensinde har forsøgt at benytte bøn til at bede om noget, har oplevet det der synes at være fiasko. Det er ikke kun sandt i forbindelse med konkrete ting der måske er skadelige, men også i forbindelse med bøn, som er i nøje overensstemmelse med dette kursus. (T-9.II.1:1-2)

Dette er tilfældet fordi vi ofte ikke er i kontakt med det dybe niveau af frygt der er i vort sind, og som er årsag til vores behov for forsvar, enten i form af smerte (specielle hadforhold til andre eller til vores krop) eller nydelse (specielle kærlighedsforhold), der begge maskerer angsten. I sådanne tilfælde beder vi ikke virkeligt Gud om hjælp til at befri os fra frygten, men beder derimod ubevidst om at Gud forstærker de magiske forsvar *imod* frygten. Men det er jo noget Han selvfølgelig ikke kan gøre, som Jesus forklarer i teksten:

Biblen understreger at al bøn bliver hørt, og dette er virkelig sandt. Selve den kendsgerning at Helligånden er blevet bedt om noget, vil sikre et svar. Men det er lige så sikkert, at intet svar givet af Ham nogensinde ville forøge frygt. Det er muligt Hans svar ikke vil blive hørt. Men det er umuligt at det vil gå tabt. Der er mange svar, som du allerede har modtaget men endnu ikke hørt. Jeg forsikrer dig for, at de venter på dig. (T-9.II.3)

Svarene på vores anmodninger om hjælp 'venter' således på os indtil det øjeblik, hvor vi virkelig ønsker dem. Det der fremmer vores længsel efter Gud, er 'den lille villighed' til at begynde processen med at ændre vores opfattelser af dem vi har dømt til at være udenfor os, og derved glemt at de, ligesom vi selv, er en del af Kristus. Vores mistillid til dem afspejler vores mistillid til Gud, og i sidste instans mistilliden til vores eget sind, som vi tror oprindeligt valgte at angribe Gud og Hans Søn. Derfor siger Jesus til os:

Hvis du ønsker at vide at dine bønner er hørt, så tvivl aldrig på en Søn af Gud. Tvivl ikke på ham, og gør ham ikke til skamme, for din tro på ham er din tro på dig selv. Hvis du vil kende Gud og Hans Svar (Helligånden), så tro på mig (Jesus), hvis tro på dig ikke kan rystes. Kan du bede Helligånden om noget i sandhed, og tvivle på din broder? Tro på at hans ord er sande, på grund af den sandhed som er i ham. Du vil forene dig med sandheden i ham, og hans ord vil *være* sande.

Din broder ved muligvis ikke hvem han er, men der er et lys i hans sind som ved det. Dette lys kan skinne ind i dit, og give sandhed til hans ord, og bringe dig i stand til at høre dem. Hans ord er Helligåndens svar til dig. Er din tro på ham stærk nok til at lade dig høre?..... Hvis du vil høre mig, så hør mine brødre, i hvem Guds Stemme taler. Svaret på alle bønner ligger i dem. Du vil få svar, efterhånden som du hører svaret i alle. Lyt ikke til noget andet, eller du vil ikke høre sandt..... Hør kun Guds Svar i Hans Sønner, og du har fået svar. (T-9.II.4:1-6; 5:8-11; 7:5-8; 8:7)

Dette betyder naturligvis ikke, at vi skal tro vore brødres egoer. '.....frygtsomme mennesker kan være ondsindede.' minder Jesus os om i T-3.I.4:2, og vi bliver bestemt ikke bedt om at fornægte de sommetider ondsindede former, hvori mennesker råber på hjælp. Men, når vi står overfor sådanne udtryk for frygt, bliver vi bedt om at se på dem sammen med Jesus, så vi kan se hinsides dem til Guds Kærlighed, som er det der i virkeligheden råbes på. Som vi læser i en passage der tidligere er citeret i kapitel fem:

Egoets »dynamik« vil være vores lektion i nogen tid, for vi må først se på det for at vi kan se hinsides det, fordi du har gjort det virkeligt. Vi vil roligt ophæve denne fejltagelse sammen, og så se hinsides den til sandheden. (T-11.V.1:5-6)

På den måde kan vi, med Jesu hjælp, have tillid til og tro på, at selv midt i egoets mørke kamuflage, forbliver Kristi lys lige stærkt.

Sammenfattende er sand bøn altså blot Sønnens ændring af den måde han tænker på, om egoets historie om adskillelse og angreb. I det hellige øjeblik ses det sådan, at Helligåndens Stemme taler om den eneste sandhed: Sandheden om foreningen - af Faderen og Sønnen - der aldrig er blevet brudt, og som nu erkendes som den oplevede forening imellem tilsyneladende adskilte fragmenter i Sønforholdet. Ved at vælge at forene mig med een jeg hidtil har udelukket fra mit sind, lytter jeg virkeligt til Helligåndens Stemme, og genforener mig med mit Selv og med min Skaber. Ved at lære hvordan jeg ikke skal betvivle (i.e. tilgive) den Guds Søn jeg før opfattede som forræderisk, lærer jeg ikke at betvivle den Guds Søn jeg selv er, Sønnen af den Kærlighed, Der aldrig har forladt sin Kilde. At lære dette er at kravle op ad den stige adskillelsen har ført mig ned ad (T-28.III.1:2). Det der binder os til det nederste trin på stigen er vores behov for specielhed, og derfor er *sand bøn* en bøn om, at Jesus eller Helligånden vil hjælpe os med at ophæve vores investering i at være specielle, og i at holde deres Kærlighed væk. Vi læser i denne dybtgående passage fra 'Specielhedens Forrædere', som delvist har været citeret i kapitel to, og som er rettet til alle der tror de er specielle:

De valgte deres specielhed i stedet for Himlen og i stedet for fred, og svøbte den omhyggeligt ind i synd, for at bevare den "i sikkerhed" for sandheden.

Du er ikke speciel. Hvis du tror du er, og vil forsvare din specielhed imod sandheden om hvad du virkeligt er, hvordan kan du da kende sandheden? *Hvilket svar, som Helligånden giver, kan nå dig, når det er din specielhed du lytter til, og som spørger og svarer? Dens lille, spinkle svar, som er uhørligt i den melodi der strømmer fra Gud til dig i evighed i en kærlig hyldelse til det du er, er alt hvad du lytter til. Og den vældige kærlighedshymne der ærer det du er, synes tavs og u-hørt overfor dens "mægtighed". Du*

anstrenger dine ører for at høre dens lydløse stemme, og alligevel er Guds Kalden lydløs for dig.

Du kan forsvare din specielhed, men aldrig vil du høre Stemmen for Gud ved siden af den. De taler forskellige sprog, og de høres af forskellige ører. For den der er speciel, er et andet budskab med en anden mening sandhed. Men hvordan kan sandheden være forskellig for hver især? De specielle budskaber, som de specielle hører, overbeviser dem om at de er forskellige og lever adskilt; at de er i hver sine specielle synder, og er i "sikkerhed" for kærligheden, der ikke ser deres specielhed overhovedet. Kristi vision er deres "fjende", for den ser ikke det de vil se på, og den ville vise dem, at den specielhed de tror de ser er en illusion. (T-24.II.3:7-5:6; min kursivering)

Og derfor må det være vores specielhed der ophæves før vi virkelig kan høre Helligåndens 'stille, lille stemme og dele Kristi vision. Efterhånden som vi opgiver vores investering i at ville have ret fremfor at være lykkelige (T-29.VII.1:9), i at være splittede fremfor forenede, går vi langsomt men sikkert vejen op ad stigen. Det øverste trin, hvorefter stigen forsvinder, er erindringen om, at vore brødre og søstre er en del af os, at vi er eet sind, een Kristus: 'Bøn er blevet det den var tænkt at skulle være, for du har erkendt Kristus i dig.' (BL-1.V.4:6)

*6. Det Specielle Forhold til arbejdsbogen: Ritualernes tyrani. *1*

Til sidst vil vi komme ind på ritualer som de anskues i *Et Kursus i Mirakler*, og især omkring arbejdsbogen, der på grund af de strukturerede lektioner *kan* lade sig udnytte til ritualisering. Men Jesus advarer meget klart imod den form for praktisering:

..... disse øvelser bør ikke blive ritualer. Indlæringen vil ikke blive hæmmet, hvis du går glip af en øveperiode fordi det er umuligt til den fastsatte tid. Og det er ikke nødvendigt at du anstrenger dig overdrevent, for at sikre dig at du når det foreslåede antal. Ritualer er ikke vort mål, og de ville forpurre det. (A-dI.1.3:5; A-dI.r.III.in.2:2-4)

Men selvfølgelig er en vis struktur nødvendig for at vi kan nå det mål Jesus har sat for os i *Et Kursus i Mirakler* om at genoptræne vores sind, som vi kan se i det følgende, som er en del af en paragraf jeg tidligere har citeret i begyndelsen af kapitlet:

Et utrænnet sind kan intet nå. Formålet med denne arbejdsbog er at træne dit sind i at tænke i de baner tekstbogen fremlægger. (A-in.1:3-4)

En struktur er særlig vigtig på de første stadier af den åndelige vækst, og det er selvfølgelig en sag imellem den enkelte og Helligånden hvad disse 'de første stadier' er. De studerende, der er usikre på deres åndelige fremgang

..... er endnu ikke parat til en sådan mangel på struktur for deres eget vedkommende. Hvad må de gøre for at lære at give dagen til Gud? Der er faktisk nogle generelle regler der er i funktion, selvom hver enkelt må benytte dem som han bedst kan på sin egen måde. Rutiner som sådan er farlige, fordi de let bliver guder i sig selv, der truer selve de mål de blev lavet for at nå. (H-16.2:2-5)

Jesus taler til disse usikre studerende i lektion 95, hvor han forklarer formålet bag de mere strukturerede øvelser på dette stadium af træningen. I øvrigt er denne meget interessante lektion den eneste i hele arbejdsbogen, der er struktureret på den måde. Den begynder og slutter med en gennemgang af dagens tema: 'Jeg er eet Selv, forenet med min Skaber', men blandet ind i denne gennemgang af Kursets *indhold*, er der et kvasi-parentetisk afsnit, hvor Jesus ligesom træder tilbage, og taler til de studerende om den *form* de lader deres læreproces komme til udtryk i:

Det er vanskeligt på dette stadium ikke at lade dit sind vandre, hvis det påtager sig længerevarende øvelser. Det har du ganske givet indset allerede. Du har set graden af din mangel på mental disciplin, og dit behov for træning af sindet. Det er nødvendigt at du er opmærksom på dette, for det er faktisk en hindring for dine fremskridt.

Foruden at erkende dine vanskeligheder med vedvarende opmærksomhed, må du også have bemærket, at hvis ikke du hyppigt bliver mindet om dit mål, har du en tendens til at glemme det i lange perioder.

Derfor er en struktur, som er planlagt til at omfatte hyppige påmindelser om dit mål, og regelmæssige forsøg på at nå det, nødvendig for dig på dette tidspunkt. Regelmæssighed i tidsmæssig forstand, er ikke den ideelle forudsætning for den mest udbytterige måde at øve sig i frelse på. Men det er en fordel for de der har en svingende motivation, og som vedblivende opretholder stærke forsvar imod indlæringen. (A-dI.95.4:2-5; 5:2; 6)

Men enhver der er bekendt med åndelig praksis, vil let erkende det tve-æggede sværd i den form for struktur, især når det gælder *Et Kursus i Mirakler*, hvor autoriteten bag kursets praksis er intet mindre end Jesus. På den ene side er der behov for en struktur som støtte til træningen af det utrænede sind. Men på den anden side er der en fristelse for de studerende, ligesom der var det for farisæerne før dem, til at lade sig lulle ind i forestillingen om at de 'tager' Kurset fordi de 'udfører' arbejdsbogen så godt. På den måde kan man igen komme til at erstatte *indholdet* med *formen*, således at de strukturerede perioder bliver 'guder i sig selv'. Der kan opstå et andet problem med at tage de daglige lektioner, når den studerende glemmer de strukturerede tidsperioder der er foreslået til at huske dagens lektion i, som næsten alle uvægerligt vil gøre, og derefter føle sig skyldig over at svigte i den korrekte måde at huske Gud på. Men her kommer det venlige råd angående den sag:

Men benyt ikke dine forglemmelser af dette tidsskema som en undskyldning for ikke at vende tilbage til det, så snart du kan. Der kan meget vel være en fristelse til at betragte dagen som tabt, fordi du allerede har forsømt at gøre det der er nødvendigt. Dette bør imidlertid blot anerkendes som det det er: En vægring imod at lade din fejltagelse blive korrigeret, og uvillighed til at prøve igen.

Helligånden forsinkes ikke i Sin undervisning af dine fejltagelser. Han kan kun holdes tilbage af din uvillighed til at opgive dem. (A-dI.95.7:3-8:2)

Pointen her er ikke den uundgåelige og 'naturlige' fejltagelse det er at glemme en lektions 'foreskrevne' praktikperioder. Pointen er at man tager fejltagelsen alvorligt, og føler sig skyldig over sin tilsyneladende synd overfor Jesus og hans kursus. Når vi først forstår Jesu fortolkning af fejltagelsen, kan vi hurtigt generalisere oplevelsen af vores 'synd' til det oprindelige øjeblik, da Sønnen troede han havde adskilt sig fra Gud, og at 'den lille vanvittige ide' om at glemme Gud (T-27.VIII.6:2) faktisk var sket, og havde meget virkelige virkninger. Så ville den studerende erkende, at 'det syndige' i at glemme en lektion i arbejdsbogen ikke er andet end en afspejling af den ontologiske 'synd' det er at glemme Gud, og tage denne dumme ide alvorligt i stedet for at huske at le. Det vil sige at lytte til egoets fortolkning i stedet for til Helligåndens.

Derigennem vil de studerende, i overensstemmelse med formålet med arbejdsbogen, blive i stand til at erkende, at *begge* tankesystemer - egoets og Helligåndens - er i deres sind. De har så endnu en lejlighed til at vælge Helligåndens milde latter ved at opgive egoets selvhøjtidelighed, *efter* at de har erkendt den for det den er! Derfor kan det ses sådan, at deres fejltagelse gav dem en vidunderlig mulighed for at lære det deres skyld ville have forhindret dem i at lære.

Jesus fortsætter sin instruktion i den samme lektion:

Lad os derfor, specielt i den følgende uge, være fast besluttede på at være villige til at tilgive os selv vores mangler angående flid, og vores fejlslagne forsøg på at følge instruktionerne om dagens ide. Denne overbærenhed overfor svaghed vil sætte os i stand til at overse den, frem for at give den magt til at forsinke vores indlæring. Giver vi den magt til at gøre det, betragter vi den som styrke, og forveksler styrke med svaghed. (A-dI.95.8:3-5)

Ikke alene ville skylden give en egotanke en styrke den ikke har, skylden ville også give egotanken en virkelighed den ikke har. Det er som før sagt een ting at begå en fejltagelse, men det er en helt anden sag at give denne fejltagelse magt ved at kalde den en synd, der jo medfører at vi bliver skyldige i at begå fejltagelsen, med den deraf uundgåelige straf som gengæld. Jesus giver os adskillige eksempler på den holdning han ønsker hans studerende

skal have til deres fejltagelser. Nemlig den, at vores fokus *ikke* skal være på ingen egotanker at have, men på ikke at udelukke hans venlige opfattelse af disse fejltagelser fra vores sind. Med andre ord bør vi ikke føle os skyldige over vores frygtsomme egovalg, men hellere bede om at Jesu kærlige øjne må være vores vision (den måde Jesus/Helligånden ser på, som selvfølgelig er ikke-fysisk, og altså ikke med fysiske øjne. O.a.), så vi kan opfatte vores fejltagelser uden skyld og fordømmelse. Jeg citerer tre korte passager der illustrerer denne venlige lære:

Den tilstand der er nødvendig for det hellige øjeblik kræver ikke, at du ingen tanker har der ikke er rene. Men den kræver faktisk, at du ikke har nogen du vil beholde. (T-15.IV.9:1-2)

Koncentrer dig kun om den (din villighed), og lad dig ikke forstyrre af at den er omgivet af skygger. Det er derfor du er kommet. Hvis du kunne komme uden dem, ville du ikke have brug for det hellige øjeblik. Kom ikke til det med en arrogance der antager, at du må opnå den tilstand dets komme medfører. (T-18.IV.2:4-7)

Så fortvivl ikke over begrænsningerne (fra kroppen). Det er din funktion at undslippe dem, men ikke at være uden dem. (H-26.4:1-2)

Vi bedes altså ikke om at leve *uden* begrænsninger, men derimod om at *undslippe* byrden af den skyld vi har pålagt os selv *på grund af* begrænsningerne. Denne venlige indstilling til vores ego er det der til sidst vil sætte os i stand til ikke at tage det alvorligt, og derigennem at slippe det. Vi har tidligere været inde på Jesu beskrivelse af denne kærlige måde at gå hinsides kroppen på, til dette 'tilflugtssted' i vores sind, et mål vi når: 'Ikke ved at gå under, ikke ved at bryde ud, men blot ved en rolig sammensmeltning.' (T-18.VI.14:6)

Derfor kan Jesu instruktioner her i arbejdsbogen tages som symbol på, hvordan vi bør se på den oprindelige adskillelse. Huske igen på, hvordan alle oplevelser finder sted samtidigt. Da der ikke findes et hierarki af illusioner, er det at føle sig skyldig over en glemt praktikperiode ikke anderledes end at føle sig skyldig over at adskille sig fra Gud. En 'lille' illusion er ikke

anderledes end en 'stor'. Desuden *forlader ideer ikke deres kilde*, og *ideen* om at føle sig skyldig over noget overhovedet, har grundlæggende *sit ophav* i sindets skyld over adskillelsen fra Gud. Derfor er det at lære at tilgive os selv for at 'svigte' Gud ved at glemme en af Hans lektioner, på samme tid at lære at tilgive os selv for at svigte vores kærlighed til Ham og i stedet tro at vi havde adskilt os fra Ham i det ontologiske øjeblik.

Hvis vi lige vender tilbage til lektion 95 et øjeblik, får vi der et vidunderligt eksempel på, hvordan Jesus integrerer lektionens *form* med dens *indhold*. Vi kan her iagttage hvordan han bringer sin pointe om den glemte øveperiode sammen med den mere omfattende tilgivelse af den oprindelige fejltagelse, og forbinder disse to med lektionens tema: 'Jeg er eet Selv, forenet med min Skaber', som afspejler Soningens princip om, at adskillelsen aldrig er sket:

Når det ikke lykkes dig at imødekomme kursets krav, har du blot begået en fejltagelse. Dette opfordrer til korrektion, og intet andet. At tillade en fejltagelse at fortsætte, er at begå yderligere fejltagelser der er baseret på den første, og at forstærke den. Det er denne proces der må bringes til ophør, for det er blot endnu en måde du ønsker at forsvare illusioner imod sandheden på.

Opgiv alle disse fejltagelser ved at erkende dem som det de er. De er forsøg på at fastholde dig i ubevidsthed om at du er eet Selv, forenet med din Skaber, eet med hvert eneste aspekt af skabningen, og ubegrænset i magt og i fred. Dette er sandheden, og intet andet er sandt. (A-dI.95.9:1-10:3)

Fejltagelsen er et eksempel på, at studerende tror de har opgivet deres religiøse baggrunds *form*, men alligevel beholdt det underliggende *indhold* af skyld, frygt og fordømmelse.

Hvor let det kan være for åndeligt søgende at komme til at dyrke ritualer, kan illustreres med en historie fra Indien. Desværre kan jeg ikke huske hvor jeg har den fra. En vis guru samlede hver morgen sine disciple i ashramen for at meditere. En kat der levede i ashramen elskede at være med ved den lejlighed, og var temmeligt distraherende for de mediterende. Derfor sørgede gurun for, at katten før morgenmeditationen blev bundet til en vandpost, så den ikke generede de mediterende. Tiden gik, og både katten og gurun døde. Men i ashramen fortsatte man meditationsøvelserne, og de ældre medlemmer huskede, at den ærværdige guru havde

sørget for, at katten hver morgen før meditationen var blevet bundet til vandposten. Derfor gik medlemmerne i ashramen ud og fandt en kat, der så blev bundet fast, så guruens 'instruktioner' kunne blive fulgt. Tydeligvis blev det meget praktiske *indhold* i guruens oprindelige formål opslugt af *formen*.

Styrken i vores tro, der gør ritualer eller objekter hellige, blev også beskrevet af Krishnamurti i den følgende underfundige instruktion i, hvordan man gør objekter hellige:

Tag en pind, læg den på kamingesimsen, og sæt hver dag en blomst foran den..... og gentag nogle ord, 'coca cola', 'amen', 'oummm..... det er ligegyldigt hvilke ord.... hvad som helst du synes om. Hvis du gør det vil du efter en måned opdage hvor hellig pinden er blevet. Du har identificeret dig med pinden, med den lille sten, eller med den stump ide, og du har gjort den til noget helligt. Men det er den ikke. Du har forlenet den med en fornemmelse af hellighed på basis af din frygt..... og overgivet dig til noget du antager for at være helligt. Billedet i templet er ikke helligere end et klippestykke ved vejsiden. (*The Awakening of Intelligence*, pp. 214 - 15)

Også i dette eksempel er det tydeligt, at fokus er skiftet fra *indhold* til *form*, hvilket har gjort handlingen meningsløs og bedragerisk hellig. Og samtidigt forbliver egoets tankesystem om specielhed, der er begravet sikkert og hemmeligt i disciplens sind, uberørt og uforandret der, utilgængeligt for 'truslen' fra sandhedens *indhold*, der med held er blevet lukket ude igennem dyrkelsen af *formen*.

Etik og Moral. Vores Specielle Funktion.

Introduktion

Oprigtige studerende af *Et Kursus i Mirakler* anerkender princippet om tilgivelse som vejleder for deres adfærd i deres daglige liv, og som det princip der ligger bag Kursets moralske holdning. Strengt taget er al moral af egoet, fordi den er grundlagt på visse foreskrevne regler for opførsel eller adfærd, der i det hele er centreret omkring hvad kroppen

gør og ikke gør, som udtryk for forholdet imellem selverne B og C. På samme måde som 'en universel teologi er umulig' (B-in.2:5) er en universel moral umulig, fordi værdier skifter fra den ene kultur til den anden, og også skifter i løbet af tiden i den samme kultur. Denne moralens relative væsen er et bevis på, at intet etisk system kan være af Gud, i Hvem kun det uforanderlige og den universelle virkelige og ikke-dualistiske sandhed kan eksistere. Derfor er det mere på sin plads at tale om *Et Kursus i Miraklers ikke-normative* eller *nye etik*. Vi har set hvordan Kursets fremstilling af tilgivelse (*indholdet*) afviger radikalt fra den konventionelle tilgivelse, og det samme må derfor gælde forståelsen af Kursets etiske adfærd (*formen*). I det følgende afsnit vil vi komme nærmere ind på forskellene imellem *Et Kursus i Mirakler* og andre åndelige traditioner omkring moral, og på idealet for denne nye moral: Den Avancerede Gudslærer.

Igennem tilgivelsen af alle dem vi før har set som enten specielle hadobjekter (dem vi gør til syndebukke), eller specielle kærlighedsobjekter (dem vi ser som frelsere, og som vi føler os afhængige af for at blive frelst, for at have fred og være lykkelige), finder vi *Et Kursus i Miraklers* centrale rettesnor for al adfærd. Jesus er blevet forbillede og symbol for denne tilgivelse, og i Kurset minder han os om at vi skal tænke på ham, når som helst vi fristes til at gøre vores egne (eller andres) lidelser til den fordømmelige virkning af andres synder. Som han siger i to passager, som jeg allerede delvist har citeret i kapitel seks:

Jeg har indskærpet dig at opføre dig som jeg opførte mig, men vi må reagere på det samme Sind for at gøre dette. Dette Sind er Helligånden, Hvis Vilje altid er for Gud. Han underviser dig i hvordan du skal bruge mig som forbillede for dine tanker, og opføre dig som jeg som et resultat. (T-5.II.12:1-3)

Du har sandsynligvis i årevis reageret som om du blev korsfæstet. Det er en udpræget tendens hos de der lever i adskillelsen, som altid nægter at overveje hvad de har gjort ved sig selv. Projektion betyder vrede, vrede nærer angreb, og angreb fremmer frygt. Korsfæstelsens virkelige betydning ligger i den *tilsyneladende* intensitet i det angreb nogle af Guds Sønner rettede imod en anden. Dette er naturligvis umuligt, og må fuldt

ud forstås som umuligt. Ellers kan jeg ikke tjene som forbillede for det du skal lære.
(T-6.I.3)

Når vi gør Jesus til vores forbillede og vejleder for, hvordan vi skal være *i* verden og alligevel vide vi ikke er *af* verden (f.eks. T-26.VII.4:5, der refererer til Johannes 15.19 og 17.14, 16, og 18), kommer vi til at se, at den eneste funktion vi har her er at demonstrere, at de ting vi tror vi har gjort imod hinanden ingen virkning har haft, og derfor ikke eksisterer. På den måde helbreder tilgivelse. Når først vores sind er ryddet for investeringen i at opretholde egoets tankesystem, er vi fri til at blive vejledt af Helligåndens Kærlige og blide Stemme. Det er denne frihed for tyranniet i egoets stemme der fører til at vores adfærd blive 'moralsk' og kærlig. Når vi har valgt kærligheden som Gud skabte den i vores sind, vil alle vore tanker - og derfor handlinger - uundgåeligt blive kærlige. Tilgivelse bliver det store moralske og etiske princip vi ønsker at følge, fordi den fjerner hindringerne for bevidstheden om og derfor for udvidelsen af kærligheden, hvilket så viser sig i den måde vi opfører os på i drømmen. Jeg har allerede antydnet, at et af de vigtigste afsnit i *Et Kursus i Mirakler* er 'Kaoslovene' i kapitel 23 i tekstbogen. Efter at fem af egoets 'grundlove' er beskrevet, læser vi: 'Ingen kaoslov kunne tiltvinge sig tro, hvis ikke form blev understreget, og indhold ignoreret.' (T-23.II.16:5). Denne læggen vægt på formen er den afgørende faktor i egoets 'røgslørs-plan', fordi den hele tiden forstærker troen på at virkeligheden er ydre, er af kroppen og derfor ulig Gud. På eet plan må enhver form for involvering med og investering i egoet derfor føre til tomhed, fordi det er at involvere sig med en illusion, men hvad der er vigtigere er, at det også er et udtryk for et angreb på Gud og på vores sande Selv, igennem forsøget på at erstatte dem med en 'parodi' på eller en 'karikatur' af virkeligheden. Men fordi vi har gjort illusionen virkelig for os selv, som vi har set, er vi nødt til at begynde der hvor vi er. Igennem tilgivelsesprocessen får vi korrigeret fejlopfattelserne een for een, indtil vi til sidst er gået tilbage igennem dem alle til den oprindelige fejlopfattelse - adskillelsen fra Gud og vores Identitet som Kristus. Denne ophævelse sammenfattes smukt i en passage der allerede er delvist citeret i kapitel fem:

Helligånden tager dig blidt ved hånden, og går sammen med dig tilbage igennem din forrykte rejse udenfor dig selv, og fører dig blidt tilbage til sandheden og sikkerheden indeni. Han bringer alle dine sindssyge projektioner og vilde erstatninger, som du har placeret udenfor dig, til sandheden. Sådan vender Han den sindssyge kurs og genopretter forstandigheden for dig. (T-18.I.8:3-5)

Vores Specielle Funktion: En Ny Form For Moral

Som jeg lige har nævnt opmuntres vi af Jesus til at være *i* verden, imens vi samtidigt ved, at vi ikke er *af* verden. ‘Den Specielle Funktion’ i kapitel 25 er et af de nøgleafsnit i tekstbogen, der taler om at omfortolke verdens former eller symboler, og kommer med et af de tydeligste udsagn i *Et Kursus i Mirakler* om dette emne. (Et andet tydeligt udsagn findes i lektion 184: ‘Guds Navn er min Arv’, og det kommer vi tilbage til i slutningen af dette kapitel.) Det kommer i sammenhæng med det specielle forhold, der, som vi har set, er egoets mest magtfulde våben i dets krig imod Gud. I den forstand bliver specielhed et symbol på hele det fysisk/materielle univers, som egoet har lavet som et angreb på Guds Kærlighed. Det er derfor ikke nogen overraskelse, at vi oplever en stærk ambivalens - specielt had og speciel kærlighed - i den fysiske tilstand her. Men fordi vi tror, at denne had- kærlighedsverden er virkeligheden, som sagt symboliseret ved vores specielle forhold, er det netop i dette trossystem korrektionen må foretages. ‘Forløsningen er nedlagt i korsfæstelsen, for helbredelse er ikke nødvendig hvor der ingen smerte eller lidelse er’ lærer Jesus os i Kurset, og det betyder, at det er selve tankesystemet om had og død, der bliver til muligheden for at lære den tilgivelse, der rent faktisk befrier os for vores trossystem. Lad os derfor ganske kort se på dette afsnit, fordi vi her finder den fuldkomne blanding af metafysisk sandhed og venlig, kærlig korrektion.

‘Den Specielle Funktion’ begynder med en genfremsættelse af Helligåndens budskab til den sovende Søn om, at se på sine ‘synder’ med tilgivende øjne, der er dryppet med Guds nåde:

Guds nåde hviler mildt på tilgivende øjne, og alt hvad de ser på, taler om Ham til den seende. Han kan intet ondt se; der er intet i verden at frygte, ingen er anderledes end han selv. Og som han elsker dem, ser han på sig selv med kærlighed og mildhed. Han

vil lige så lidt fordømme sig selv for sine fejltagelser, som fordømme en anden. Han er ikke en hævnens dommer, eller en syndens revser. Venligheden i hans blik hviler på ham selv, med al den nænsomhed den byder andre. For han vil kun helbrede, og kun velsigne. Og fordi han er i harmoni med det Gud vil, har han magt til at helbrede og velsigne alle dem han ser på, med Guds nåde i sit blik. (T-25.VI.1)

Selvfølgelig kan Sønnen kun blive befriet for sin rolle som hævner på grund af det hans Fader er, siden det der er sandt for Den Eene nødvendigvis også må være sandt for den anden. Helligåndens kærlige budskab til Sønnen om hans skyldfrihed afspejler således Guds nåde: Hans Kærlighed, som den opleves i drømmen.

Men Sønnen afviser denne kærlighed, og kaster sig ud i det sindssyge drama om specielhed, der indledtes med hans oprindelige specielle forhold til Gud (som vi var igennem i kapitel fire). Derved blev en verden af specielhed lavet, som er en verden af lidelse, had og død. Det er denne verden der bliver til Helligåndens klasseværelse, der kommer til at inspirere til taknemmelighed og værdsættelse over at lære tilgivelse, i stedet for den bitre vrede og håbløshed der i almindelighed karakteriserer vores oplevelse her, selvom det er ubevidst.

Helligåndens kærlige Stemme i vores sind, tilbyder konstant korrektion af egoets stemme der taler om had. Men som vi har set gør Helligånden i virkeligheden ingen ting. Han *er* blot, og denne tilstedeværelse af ren, abstrakt Kærlighed transformeres af sindet til tilgivelsens korrektion, når det konfronteres med egoets ikke-tilgivelse. Specielle forhold transformeres til hellige forhold, når de gives til Helligånden. De er begge illusoriske, fordi de begge er baseret på adskillelse, men når de bringes sammen - skyld og tilgivelse - opløses de sammen, og efterlader kun erindringen om kærlighed i Sønnens hellige sind, når dets alter til sidst er blevet rensat. Når de specielle forholds verden viger for det hellige forhold, bliver dette til:

Helligåndens venlige opfattelse af specielhed; Hans udnyttelse af det du lavede; til at helbrede i stedet for at såre. Til hver enkelt giver Han en speciel funktion i frelsen, som han alene kan udfylde; en rolle kun for ham..... Her, hvor Guds love ikke hersker i den fuldkomne form, kan han alligevel gøre *een* fuldkommen ting, og træffe *eet* fuldkomment valg. Og igennem denne specielle loyalitetshandling overfor *een* der

opfattes som en anden end ham selv, lærer han at gaven blev givet til ham selv, og derfor må de være eet. Tilgivelse er den eneste funktion der er meningsfuld i tid. Den er det middel Helligånden anvender til at oversætte specielhed fra synd til frelse..... Den specielhed han valgte til at såre sig selv med, udpegede Gud som midlet til hans frelse, fra selve det øjeblik hvor valget blev truffet. Hans specielle synd blev gjort til hans specielle nåde. Hans specielle had blev hans specielle kærlighed..... Guds Søn kan ikke vælge noget Helligånden ikke kan udnytte til fordel for ham selv, og ikke imod ham. Kun i mørke synes din specielhed at være angreb. I lys ser du den som din specielle funktion i planen til at frelse Guds Søn fra alle angreb, og lade ham forstå at han er i sikkerhed, som han altid har været og vil blive ved med at være både i tid og evighed. (T-25.VI.4:1-2; 5:1-4; 6:6-8; 7:5-7)

Vores liv her får nu en ny mening, som vi deler med *alle* væsener der tror de lever i verden. Denne tilgivelsens specielle funktion tilhører alle, selvom hver enkelt udfylder den i de specielle forhold der er enestående i *formen*, selvom de er det samme i *indholdet*. Udfyldelsen af vores funktion sker ved at invitere Jesus til at se på det specielle forhold sammen med os - dvs. uden fordømmelse eller skyld. Derved skinner det lys, der fødes af vores samarbejde med ham, hadets og angrebets mørke væk, og det efterlader kun en velsignet viden om, at vi alle er tilgivet for synder der aldrig er begået. Vores specielle forhold - der er skyldens og skammens hjem - bliver nu til klasseværelser med lektioner vi byder velkommen med glæde og håb.

Denne forandrede indstilling til verden - der hverken skal undgås (askese) eller dyrkes (udsvævelser), men ganske enkelt tilgives - fører til en ny moral, som vi har været inde på i begyndelsen af dette kapitel. Vores *funktion* her i verden er derfor ikke at skaffe mad til de sultne, befri de undertrykte eller at tjene nogen anden social eller velgørende sag, selvom vores praktiske liv ganske givet kan blive ført i den retning igennem kontakten med Helligånden. Hvordan kan vi tjene eller hjælpe en verden der slet ikke er der? Når der ingen verden er, ingen krop er, intet problem er, ville antagelsen af ethvert moralsk udgangspunkt eller ståsted, være at gå i den fælde det er at *gøre fejltagelsen virkelig*, som jeg har været inde på før. Der kan ikke findes en *rigtig* måde at opføre sig på, fordi der i virkeligheden ikke

findes nogen krop der kan opføre sig. Hvordan skulle man så kunne bedømme opførsel overhovedet?

Fokus for *Et Kursus i Mirakler* er, som vi har set gentagne gange, de tanker der fører til handling, og det er disse *tanker* der må forandres for at der kan ske en helbredelse, ikke handlingerne. Der findes en interessant og ganske overraskende parallel, når man betænker hvornår den er skrevet. Den findes i det gnostiske skrift fra det andet århundrede der kaldes 'Johannes gerninger'. Denne traktat beretter om den legendariske 'elskede discipel' Johannes gerninger efter Jesu korsfæstelse og opstandelse, og her finder vi en stærk betoning af det samme princip om *form* og *indhold*. Scenen er bizar, som det ofte er tilfældet i disse apokryffe skrifter. Johannes møder tilfældigt en ung mand, der har slået sin fader ihjel, fordi han protesterede imod sønnens intime affære med en gift kvinde. Johannes opvækker faderen fra døden, og forårsager derved en sådan sønderknuselse i sønnen, at denne skærer sine genitalier af med en segl, og viser dem til sine elskerinde imens han råber: 'Der har du årsagen til alt dette'. Den unge mand fortæller stolt Johannes hvad han har gjort, men bliver hurtigt sat på plads af apostlen:

Ham (djævelen) der fristede dig til at slå din fader ihjel og til at begå ægteskabsbrud med en anden mands kone, har også fået dig til at tage de urolige medlemmer af, *som om* dette var en dydig handling. Men du burde ikke have tilintetgjort fristelsens sted, *men den tanke der viste sin natur igennem de medlemmer*; for det er ikke disse organer der er skadelige for mennesket, *men de usete kilder, hvorfra hver eneste skamfuld følelse udspringer og kommer frem i lyset*. (Citeret i *Love Does Not Condemn*. p. 115; min kursivering)

Vi kan forstå disse 'usete kilder' som troen på adskillelsen og den deraf følgende skyld (*indholdet*), der i slutningen af tekstbogen er omtalt som 'vores hemmelige synder og skjulte had' (T-31.VIII.9:2). Dette manifesteres som adfærd (*formen*), der arrangeres til at bekræfte virkeligheden af tankerne om skyld og derigennem forstærke troen på dem. Derfor vil korrektion af formen - adfærden - uden at ophæve indholdet - tankerne - løbe ud i ingenting, som apostlen påpegede for sin unge ven.

På sindets niveau kan man faktisk tale om 'rigtig' eller 'forkert'. En 'rigtig' tanke (det Kurset kalder ret-sindet tankegang) er tilgivelse, forening eller helbredelse. En 'forkert' tanke (uretsindet tankegang) er adskillelse, skyld, angreb osv. Men disse er ikke moralske vurderinger, men simpelthen domme, der hviler på deres virkning. En tanke om tilgivelse fører til fred, lige så uundgåeligt som at en tanke om skyld fører til lidelse. I en passage fra tekstbogens sidste kapitel, som jeg tidligere har citeret fra, formuleres dette princip om årsag og virkning:

Der er kun to lektioner at lære. De har hver sit resultat, i hver sin verden. Og hver verden (virkningen) følger usvigelig sikkert af sin kilde (årsagen). Det sikre resultat af den lektion at Guds Søn er skyldig, er den verden du ser. Det er en verden af rædsel og fortvivlelse. Og der er intet håb om at blive lykkelig i den.....

Resultatet af lektionen om at Guds Søn er skyldfri, er en verden uden frygt, hvor alt er oplyst af håb og funkler med en blid venlighed. (T-31.I.7:1-6; 8:1)

Det Jesus lægger vægten på i *Et Kursus i Mirakler* er sindet, hvor både problemerne og løsningerne er; de er ikke i den illusoriske verden. Det er *formålet* med vore handlinger der giver dem deres mening og værdi. Et virkelig godt eksempel på denne lære findes i *Bhagavad Gita*, der er en af hinduismens perler. Scenen er en slagmark, hvor brødre kæmper imod brødre, og her taler Herre Krishna til krigeren Arjuna. Arjuna spørger om krigen imod hans slægtninge er forsvarlig i lyset af hans åndelige stræben, og Krishnas svar udgør hjertet i *Gitaen*. Krishna spørger, ud fra sin ikke-dualistiske tankegang, som vi nu er bekendt med, Arjuna, hvordan han kan dræbe nogen der allerede er døde, for hvordan kan de udødelige dø? (Studerende af *Et Kursus i Mirakler* vil kunne genkende denne linie, der er citeret i T-19.II.3:6). Hvis det er Arjunas dharma (hans livs vej) at være kriger, forklarer Krishna, må han være den bedste kriger han kan være. Ikke fordi selve slagmarken er hellig, men fordi den er den scene hvor han har valgt at lære en åndelig lektion. Ligesom det gælder for *Et Kursus i Mirakler*, er *Gitaen* tydeligvis ikke for åndeligt umodne, der ville forsøge at udnytte åndelige læresætninger til at retfærdiggøre ego-motiver. (Introduktionen til kapitel syv i *Få Vælger At Lytte* går mere i dybden med dette emne). *Bhagavad Gita* godkender bestemt ikke

det bare at slå ihjel. Formålet med dens lære er at forandre vores perspektiv på verden, så vi bedre kan forstå forskellen på sandhed og illusion. Det er det samme mål Jesus har hvor han siger:

Derfor, søg ikke at forandre verden, men vælg at forandre den måde du tænker om verden på. (T-21.in.1:7)

Og vi opfordres endnu stærkere igennem:

At lære dette kursus kræver villighed til at sætte spørgsmålstegn ved hver eneste ting du tillægger værdi. Ikke een eneste kan holdes skjult og gemt, uden at bringe din indlæring i fare. (T-24.in.2:1-2)

Alle vores værdier må undersøges i lyset af de metafysiske principper om sandhed og illusion, for at hjælpe os til at *forstå* og *opleve* årsagssammenhængen imellem krop og sind. Det kan i øvrigt være vigtigt lige at bemærke, at Jesus ikke beder den studerende om at *opgive* sine værdier, men kun præstere villigheden til at *sætte spørgsmålstegn* ved dem. Det er i den ånd Jesus tidligere i tekstbogen forklarer:

Dette kursus forlanger næsten intet af dig. Det er umuligt at forestille sig eet der beder om så lidt, eller kan tilbyde mere. (T-20.VII.1:7-8)

Vi bliver kun bedt om at overveje muligheden af, at vi har taget fejl i vores tænkemåde, i vores opfattelser og værdier, og at Jesus har ret. Og i bytte for denne 'lille' gave tilbyder Jesus os sin gave af fred og kærlighed.

Den proces det er at skifte tænkemåde fra det u-rette til det rette sind, og forandre tankerne under vejledning af den nye Lærer, kan anskues ud fra det figur-grund perspektiv, der danner basis for de fysiske sanse-opfattelser. Afsnittet 'Hvordan kan Opfattelse af Sværhedsgrader for Mirakler Undgås?' i *Håndbog for Lærere*, begynder med en beskrivelse af 'Opfattelsens Verden':

Den bygger på forskelle; på en ujævn baggrund og en skiftende forgrund, på ulige højder og forskellige størrelser, på varierende grader af mørke og lys, og tusinder af kontraster, hvor hver eneste ting der ses, konkurrerer med alle de andre for at blive bemærket. Et større objekt overskygger et mindre. En lysere ting tiltrækker sig opmærksomheden til fordel for en anden, med en mindre intens tiltrækningskraft. (H-8.1:2-4)

Med andre ord foregår den måde vores øjne opfatter den ydre verden på, igennem en udsortering af det vi ikke er interesserede i, imens vi fokuserer på det der interesserer os. Derigennem kontrasteres det vi har dømt som betydningsfuldt og betydningsløst, og vi forkaster det sidste og accepterer det første ind i vores opfattelsesmæssige opmærksomhed. F.eks. er indholdet i mit værelse omkring mig relativt betydningsløst, og jeg er stort set ikke bevidst om det imens jeg sidder her og skriver ved min computer. Modsat er min computer og det jeg skriver mit primære fokus.

Hvis vi anvender dette grundlæggende princip på *Et Kursus i Miraklers* centrale tema, kan vi se hvordan kroppen og verden bliver figuren - forgrunden - når vi lytter til egoet, og identificerer os med dets strategi til at gøre Guds Søn sindsløs, hvorimod sindet træder så langt tilbage i baggrunden, at det bliver bogstavelig talt ukendt. Det er i dette felt vores opmærksomhed fastholdes på vore individuelle behov, og på hvordan vores specielle forhold kan opfylde dem. Alt andet anses for ligegyldigt; og mest af alt tilgivelsens tankesystem, der ville ophæve specielheden. Men når vi beder Jesus om hjælp og deler hans 'sande' opfattelse, er det verden der træder i baggrunden, og bliver til det klasseværelse hvor lektionerne i tilgivelse bliver det eneste virkelige fokus.

Det er dette skift, der giver plads til at Kristi vision kan danne opfattelsen, som Jesus omtaler som Helligåndens Dom. Så er det vi opfatter med en måde at dømme på, der er fuldstændigt uden fordømmelse: Vore brødre enten giver udtryk for kærlighed, eller råber på den. Uanset hvilken af de to vi opfatter, vil vores reaktion være kærlig. Hvis du *udtrykker kærlighed*, kan jeg som din broder i Kristus kun reagere på samme måde. Men hvis du igennem angreb udtrykker din frygt, der i sig selv er et råb om kærlighed, som du desperat forsøger at fornægte, *fordi* den er sandheden (T-12.I.8; T-21.VII.5:14), kan jeg som din broder i Kristus kun reagere

med at udstrække den til dig. I fuld overensstemmelse med det *eneste* formål Jesus ser med vores liv her, reagerer jeg således altid på een måde, uanset hvad du gør: Jeg udstrækker eller udvider Kærlighed. Således er min eneste sande funktion at bede om hans hjælp til at tilgive. Igennem at Jesus og jeg forener os i dette ene formål, ophæves mit egos tro på at adskillelsen er virkelig og på at der findes separate interesser, igennem Kristi vision. Den bevirker, at kun Hans Kærlighed udvides på en naturlig måde igennem mig til den nu tilgivne verden, der forstås som at være eet med mig, Guds eneste Søn. Lektion 270: ‘Jeg vil ikke bruge kroppens øjne i dag.’ sammenfatter meget smukt denne velsignede virkning af tilgivelsen i Kristi vision:

Fader, Kristi vision er Din gave til mig, og den har magt til at oversætte alt hvad kroppens øjne ser, til synet af en tilgivet verden. Hvor strålende og barmhjertig er ikke denne verden! Men hvor meget mere vil jeg ikke opfatte i den, end det synet kan give. At verden er tilgivet, betyder at Din Søn anerkender sin Fader, lader sine drømme bringe til sandheden, og forventningsfuldt venter det ene øjeblik endnu i tiden, som hører op for evigt, når erindringen om Dig vender tilbage til ham. Og nu er hans vilje eet med Din. Nu er Hans funktion kun Din Egen, og enhver tanke, bortset fra Din, er væk.

Dagens stilhed vil velsigne vore hjerter, og igennem dem vil freden komme til alle. Kristus er vore øjne i dag. Og igennem Hans syn tilbyder vi verden helbredelse igennem Ham, den hellige Søn Gud skabte hel; den hellige Søn Gud skabte som een. (A-dII.270)

Middelvejens venlige latter

I lyset af ovenstående er det klart, at det ville være en grov måde at fejllæse *Et Kursus i Mirakler* på at tro, at Kurset opmuntrer til et liv i passivitet og ligegyldighed overfor andre og deres behov. Tværtimod er grundlaget for hvad det står for ikke falsk indføling (T-16.I), der er baseret på den opfattelse, at en eller anden er blevet krænket ved et voldeligt overgreb, der kræver at vi kommer den pågældende til undsætning og forsvar imod voldsmanden. Men jeg vil gentage den yderst vigtige pointe her, som er, at krænkerens ønske om at såre en anden kun vil give ham smerte, lidelser og skyld, samtidigt med, at han sandsynligvis vil forstærke

de samme følelser i offeret. Med andre ord er både krænker og offer dele af det samme, eneste Sønforhold, og at angribe den ene på bekostning af den anden, er at fornægte denne fundamentale kendsgerning om eenheden, og forråde vores identitet som Guds eneste Søn. MEN - Jesus taler *ikke* for at vi *ikke gør noget*, rent adfærdsmæssigt. Der er her en afgørende forskel på passiv indifferens og aktiv intervention. Husk det metafysiske grundlag, som vi vender tilbage til igen og igen: *Der findes bogstavelig talt intet og ingen udenfor vores sind*. Det kunne således komme til at se ud som om Jesus indtager en moderat holdning imellem passivitet og handling. Fordi det er en form der er anderledes end både askese og udsvævelser. Men den står stadig på det samme grundlæggende indhold: At gøre fejltagelsen virkelig. Som før sagt afviger Jesu begrundelser fra de traditionelle, moderate synspunkter. *Et Kursus I Miraklers* 'etiske' lære er ikke baseret på adfærdsmæssige konsekvenser, fordi alle markante synspunkter foruden meget andet dogmatisk må fastholde, at en specifik form for adfærd, i og af sig selv, frelser. Sagt på en anden måde gentager Kurset på sin vis Hamlets berømte ord: '..... for der findes intet enten godt eller ondt, men tankerne gør det til det' (II.ii).

I kapitlerne to og syv i *Få Vælger at Lytte* vil jeg komme nærmere ind på nogle af de almindelige fejltagelser, studerende af *Et Kursus i Mirakler* har begået, i deres forsøg på at anvende dets lære på konkrete erfaringer og problemer i verden. Lige her er alt hvad der behøver at siges, at *ego identifikation* med en hvilken som helst sag, bevægelse eller bekymring i verden - personlig eller international - kan kun skyldes forvekslingen imellem form og indhold, imellem illusion og sandhed. Atter en gang vil Sønnen have ladet sig bedrage af egoets løgne om hvad der er virkeligt og hvad der ikke er, af hvor både problemet og løsningen på det er. Problemet her er, at det ganske givet ikke ser ud som om det er tilfældet, at vores bekymring for menneskers velfærd, for de andre medlemmer af dyre- og planteriget, for slet ikke at nævne planeten eller universet, er et ego-nummer. Men hvad andet kan sådanne bekymringer være, når de er rodfæstede i den forudsætning at der er fare, sårede, smerter og lidelser i verden? Intet kompromis er muligt i denne henseende, uden at gå i den samme fælde, som har fanget verdens ledende filosoffer og teologer.

I starten kan *Et Kursus i Mirakler* forekomme ufølsomt når vi får at vide, at det som problemer ikke anerkender selve de bekymringer mennesker har døjet med helt fra tidens begyndelse: Sygdom lidelser og død. Ydermere får vi at vide om helbredelse, at vores bekymringer om

‘fortsatte symptomer’ i virkeligheden er udtryk for had, fordi de fornægter virkeligheden af kærlighedens eenhed:

En af de fristelser det er vanskeligst at erkende er, at tvivl på helbredelsen fordi symptomerne tilsyneladende fortsætter, er en fejltagelse i form af manglende tillid. Som sådan er det et angreb. I almindelighed synes det at være det stik modsatte. I starten forekommer det urimeligt at få at vide, at fortsatte bekymringer er angreb. Det har alle tegn på kærlighed. Men kærlighed uden tillid er umulig, og tvivl og tillid kan ikke eksistere sammen. Og had må være det modsatte af kærlighed, uanset den form det tager. (H-7.4:1-7)

Det er her - i konfrontationen med lidelser - vi kan iagttage den fulde kraft og klogskab i egoets tankesystem. Når man først har ladet sig bedrage til at tro på, at den fænomenale verden er virkelig, må man nødvendigvis også gøre fysisk og eller psykologisk lidelse virkelig, siden de har deres oprindelse i det samme tankesystem om adskillelse.

Men netop fordi vi tror at kroppen er stedet for vores oplevelse, beder *Et Kursus i Mirakler* os *ikke* om at fornægte vores kropslige erfaringer i verden, eller om at ignorere andres erfaringer. En sådan fornægtelse eller ‘ignorering’ tjener kun egoet, ved først at få noget forfærdeligt til at se ud som om det er virkeligt, og udenfor vores sind, og derefter ved at overbevise os om nødvendigheden af at undslippe det ved at dække det til. For på den måde bliver tanken om skyld indeni, som *er* det eneste problem, beskyttet imod at blive opdaget og ophævet. Som Jesus siger i en vigtig passage, der belyser hans venlige praksis, selv i sammenhæng med en kompromisløs ikke-dualisme:

Kroppen er blot en del af din oplevelse i den fysiske verden. Dens evner kan blive og bliver ofte overvurderet. Men det er næsten umuligt at fornægte dens eksistens i denne verden. De som gør det, indlader sig på en særlig uværdig form for fornægtelse. Ordet "uværdig" her skal kun angive, at det ikke er nødvendigt at beskytte sindet ved at fornægte det ikke-åndelige (i.e. kroppen). Hvis man fornægter dette uheldige aspekt af sindets magt, fornægter man også magten selv. (T-2.IV.3:8-13)

Vi bliver således bedt om at respektere sindets magt til at lave illusioner der er stærkere end sandheden, så vi i løbet af tiden kan anvende denne magt til at skifte tænkemåde om sandhed og illusion. Senere i tekstbogen siger Jesus til os:

Jeg vil elske dig, og ære dig, og bevare en fuldstændig respekt for det du har lavet, men jeg vil ikke støtte det medmindre det er sandt. (T-4.III.7:7)

Men selvom vi bliver bedt om ikke at fornægte vores oplevelse her, bliver vi også bedt om *ikke* at tage verden så alvorligt, som vi kan se i den følgende skarpt tegnede passage, der handler om den drømmeagtige natur af den verden vi har lavet, en verden hvis oprindelse ligger i troen på egoets historie dengang ‘Guds Søn ikke huskede at le’ (T-27.VIII.6:2)

Det er ikke let at opfatte spøgen, når dine øjne overalt omkring dig ser dens tunge konsekvenser, men uden deres ubetydelige årsag. Uden årsagen synes dens virkninger faktisk alvorlige og sørgelige. Men de følger blot. Og det er deres årsag der følger af intet, og kun er en spøg.

Med venlig latter opfatter Helligånden årsagen, og ser ikke på virkninger. Hvordan skulle Han ellers kunne korrigere din fejltagelse, når du fuldstændigt har overset årsagen? Han inviterer dig til at bringe hver eneste frygtelig virkning til Ham, så I sammen kan se på dens tåbelige årsag, og le sammen med Ham en stund. Du dømmes virkninger, men *Han* har dømt deres årsag. Og ved Hans dom fjernes virkningerne. Du kommer muligvis opløst i gråd. Men hør Ham sige: “Min broder, hellige Søn af Gud, se på din intetsigende drøm, hvor dette kunne ske”. Og du vil forlade det hellige øjeblik med din og din broders latter forenet med Hans. (T-27.VIII.8:4-9:8)

Årsagen til lidelserne i verden ligger ikke i de fysiske lidelsers form, der blot er virkninger. Årsagen ligger i at vi har ladet os narre af egoet. Her bliver vi så bedt om at bringe vores sind tilbage til det punkt hvor vi lyttede til den gale stemme, og om at vælge igen. Konkret forstår vi denne anmodning som Kursets vejledning for al adfærd, fordi vi lærer at give Helligånden

hver eneste smerte og bekymring, og sammen med Ham le ad dumheden i at tro, at noget af det kunne have nogen som helst virkning på Guds Kærlighed.

Det samme tema om at le venligt når vi stilles overfor lidelser og tårer, gentages i en passage i arbejdsbogen, der, hvis den tages ud af sin sammenhæng, virkelig kan synes hård og ufølsom. Men rigtigt forstået, i forbindelse med diskussionen om hvad der er sandt og hvad der er illusion, handler passagen om at blive frelst fra *alle* former for lidelse og ubehag. Sammenhængen her er selvopofrelse, som er den dynamik der ligger nedenunder alle problemer:

Glem aldrig, at du kun giver til dig selv. Den der forstår hvad meningen med at give er, må le af ideen om opofrelse. Og han kan ikke undgå at erkende de mange former opofrelse kan antage. Han ler både af lidelse og tab, af sygdom og sorg, og af fattigdom, sult og død. Han erkender, at det at ofre sig er den eneste ide bag dem alle, og i hans venlige latter helbredes de. (A-dI.187.6)

Som sagt er nøglen til denne lære den *venlige latter* vi deler med Helligånden, som afspejler Hans kærlige Tilstedeværelse *udenfor* verdens drøm. Denne kærlighed er tilstedeværelsen af Soningsprincippet, der blidt og venligt korrigerer Guds Søns alvorlige reaktion på den oprindelige 'lille vanvittige ide' om at være adskilt fra Gud.

Så uanset hvilken adfærd vi gør os til talsmand for; om vi gør som vi gør for at opnå nydelse (materiel frelse), eller lidelse (religiøs frelse igennem selvopofrelse og lidelser), eller om det er andres opførsel vi synes er uacceptabel, er vores opgave den samme: At give Helligånden vores bekymringer og begær, og bede om Hans hjælp til at se på vores investering som en blot og bar manifestation af en indre tanke om skyld. Og det er den tanke der behøver korrektion. Eller endnu mere præcist: *Det er vores valg af den tanke der behøver at blive ophævet.* Når først skylden er ophævet vil du: 'forlade det hellige øjeblik med din og din broders latter forenet med Hans.'

Princippet i frelse er enkelt, men det er vanskeligt at anvende det universelt. Her taler jeg om den totale ophævelse af det forsvarssystem, vi har set som nødvendigt for at blive frelst, og for at bevare vores individuelle eksistenser. Hver eneste omstændighed i vores liv der ængster

os - *uden undtagelse* - bliver til en mulighed for at finde frem til den egentlige rod til den ængstelse. Kun en ren, ikke-dualistisk metafysik kan præsentere sådan en enkel plan til frelse:

Så enkel frelse er! Alt hvad den siger er, at det der aldrig var sandt ikke er sandt nu, og aldrig vil være det. Det umulige er ikke sket, og kan ingen virkninger have. Og det er alt. (T-31.I.1:1-4)

Det er som sagt en plan uden undtagelser, og det er derfor der ikke kan eksistere sværhedsgrader for mirakler. Alle mirakler er ens, fordi der ikke findes et hierarki af illusioner. Derfor er alle illusioner - eller problemer - også ens, fordi de kun er manifestationer af *een* fejltagelse:

Eet problem, een løsning. Frelsen er fuldbragt..... Det er i dette frelsens enkelhed ligger. (A-dI.80.1:5-6; 5:6)

Derfor er det ikke verden der har brug for befrielse, beskyttelse eller geniale og entusiastiske planer for fred. Det der har brug for befrielsen, er det *sind* der tror på en sådan trængende verden. Den nye etik funderet på *Et Kursus i Mirakler* kan derfor fremsættes sådan: Lad være med at handle ud fra misforstået indføling, men kun på grundlag af den kærlighed, der *ikke kender* til smerter og lidelser. Og fra dette kærlige sted i vores sind vil kærligheden selv handle, og blidt og venligt vejlede kroppene i deres interaktioner med verden, der nu opfattes som blottet for ego, og derfor fri for problemer. Det var den form for interaktion Jesusskikkelsen demonstrerede, da han gik på jorden. En interaktion med andre og verden, der udelukkende var investeret med Faderens Kærlighed; en Kærlighed der bogstaveligt talt intet gør, men simpelt hen *er*. Jesus var således et eksempel på en måde at være på i drømmen, som han beskriver i denne smukke passage fra tekstbogen:

Intet at gøre er at hvile, og lave et sted indeni dig, hvor kroppens aktivitet ophører med at kræve opmærksomhed. Til dette sted kommer Helligånden, og der bor Han. Han vil

blive der når du glemmer, og kroppens aktiviteter vender tilbage for at optage dit bevidste sind.

Men der vil altid være dette hvilested, du kan vende tilbage til. Og du vil være mere bevidst om dette rolige centrum i stormen, end om al dens vilde aktivitet. Dette rolige centrum, hvor du intet gør, vil forblive hos dig og give dig hvile midt i al den travle aktivitet du bliver sendt til. For fra dette centrum vil du blive instrueret i hvordan du skal anvende kroppen syndfrit. Det er dette centrum, hvor kroppen er fraværende, der vil fastholde den således i din bevidsthed om den. (T-18.VII.7:7-8:7)

På basis af denne nye etiske position angående smerter og lidelser, kan vi udlede lignende konklusioner om den traditionelle åndelige vægt, der lægges på askese og på at løsrive sig fra verden og kroppen. Det er klart, at hvis kroppen er en illusion, er der intet at løsgøre sig *fra*. Og at praktisere nogen form for askese, og tro at dette udrydder 'verden, kødet og djævelen' forstærker blot virkeligheden af kroppen, hvilket så opfylder egoets plan til frelse. Vi kan her huske på en del af et citat fra kapitel to i tekstbogen: 'Det er ikke nødvendigt at beskytte sindet ved at fornægte det ikke-åndelige (kroppen)' (T-2.IV.3:12) Man kan - som før nævnt - sige, at jo mere held åndelige aspiranter har med sig i deres askese, jo mere bedrages de til at tro, at de faktisk har opnået noget (ved at 'fornægte det ikke-åndelige'), fordi deres ubevidste skyld hele tiden er forblevet i sikkerhed i deres sind, bag kroppens væbnede forsvar, og det vil derfor kræve stadigt større anstrengelser at ophæve den. Jesus kommenterer dette fænomen to steder. I tekstbogen siger han:

Det er ekstremt vanskeligt at nå Soning ved at kæmpe imod synd. Der gøres enorme anstrengelser i forsøg på at gøre det helligt, som hades og foragtes. Et helt liv i kontemplation og lange perioder med meditation, hvis formål er objektivitet i forhold til kroppen, er heller ikke nødvendigt. Alle sådanne forsøg vil i sidste instans lykkes på grund af formålet med dem. Men midlerne er kedsommelige og meget tidkrævende, for de retter sig alle mod en fremtidig befrielse fra en nutidig tilstand af uværdighed og utilstrækkelighed. (T-18.VII.4:7-11)

Når følelsen af uværdighed og utilstrækkelighed er gjort virkelig, vil sådanne asketiske praktiker modarbejde deres eget formål. Arbejdsbogens lektion 155 indeholder nogle praktiske råd om at leve i verden, og de taler for en middelvej imellem askese og udsvævelser. Lektionen er rettet til alle der overvejer at blive gudslærere:

Hvis sandheden forlangte at de opgav verden, ville det for dem se ud som om den bad dem om at ofre noget som er virkeligt. Mange har valgt at give afkald på verden, imens de stadig troede på dens virkelighed. Og de har lidt under en følelse af at miste, og er derfor ikke blevet befriet. Andre har ikke valgt andet end verden, og de har lidt under en endnu dybere følelse af tab, som de ikke forstod.

Imellem disse veje er der endnu en vej, der fører bort fra tab af enhver art, for både ofre og afsavn lades hurtigt tilbage. Det er denne vej der udpeges for dig nu. (AdI.155.4:1-5:2)

Både valget af at kæmpe imod kroppen og at give efter for den, ender som to modsatte sider af den samme mønt:

Det ser ud som om kroppen er symbolet på synd, så længe du tror den kan give dig det du ønsker. Så længe du tror den kan give dig nydelse, vil du også tro den kan give dig smerte..... Det er umuligt at søge efter nydelse igennem kroppen, og ikke finde lidelse. Det er afgørende at dette forhold forstås, fordi det er det egoet ser som bevis for synd. Det er virkelig ikke en strafforanstaltning overhovedet. Men det er det uundgåelige resultat af at sætte dig selv lig med kroppen, for det er invitationen til lidelse.... Den (kroppen) vil dele lidelsen i alle illusioner, og illusionen om nydelse vil være det samme som lidelse. (T-19.IV-A.17:10-11; T-19.IV-B.12:1-4,7)

Som en afslutning på nærværende afsnit vil jeg gentage det centrale punkt: 'Middelvejen' - eller *Et Kursus i Miraklers* nye etik - har intet med adfærd at gøre, og advokerer hverken for asketisk tilbagetrækning eller fysisk/psykologisk tiltrækning; hverken passiv indifferens eller aktiv indblanding. Den drejer sig udelukkende om fravær af skyld i vores sind, der

uvægerligt fører til ophør af projektion - angreb og lidelse - i verden. Derfor skiller disse gudslærere sig ikke ud fra andre mennesker, og gør ikke andet end alle andre. Forskellen ligger i den fred og glæde de føler indeni, som vi allerede har set i denne vigtige beskrivelse af en Guds Lærer:

Der er en måde at leve på, i den verden som ikke er her, selvom det ser sådan ud. Du ændrer ikke udseende, men du smiler oftere. Din pande er afklaret; dine øjne er rolige. Og de der går i verden ligesom du, genkender deres egne..... Du går denne vej, som også andre går, og du synes ikke at være anderledes end dem, selvom du faktisk er det.
(A-dI.155.1:1-4; 5:3)

Vi finder den samme pointe i en tidligere lektion:

Kroppen er din eneste frelser..... Dette er den universelle tro i den verden du ser. Nogle hader kroppen, og forsøger at skade og ydmyge den. Andre elsker kroppen, og forsøger at forherlige og ophøje den. Men så længe kroppen står i centrum af din opfattelse af dig selv, angriber du Guds plan til frelse, og beklager dig over Ham og Hans skabning, så du kan undgå at høre sandhedens Stemme, og at tage imod Den som en Ven.
(A-dI.72.6:8; 7:1-4)

De sande studerende af *Et Kursus i Mirakler*, der lærer og lever dets lektioner vil se normale ud og opføre sig almindeligt; i.e. som deres medstuderende. De vil ikke nødvendigvis opgive særlige madvarer, eller seksualitet, eller at nyde en smuk solnedgang. De vil i almindelighed klæde sig som alle andre, og de vil kunne ses hjælpe og trøste mennesker i nød. Men det der ændres er *formålet* med alt dette, og med andre menneskelige aktiviteter. *Formerne* forbliver de samme, men *indholdet* ændres. Hvis deres *former* skifter, vil det kun være for at fuldbyrde det *indhold* af kærlighed der blidt har vejledt dem. Vi vil fortsætte med temaet gudslærere i det næste afsnit.

Om at være en Avanceret Gudslærer

Vi begynder afsnittet med at vende tilbage til Platon, der sandsynligvis er den vestlige verdens fremmeste filosof, og i hvert fald den mest indflydelsesrige. For at ære denne store, visionære tænker, og for at fremhæve de stærke platoniske elementer i *Et Kursus i Mirakler*, vil jeg benytte Platon som referencepunkt i denne sammenhæng.

Platons ideal, som hele hans filosofi var rettet mod, var udviklingen af det han kaldte *filosofkongen*, der ved hjælp af en opnået virkelig værdi og 'visionen om det gode', med visdom kunne regere folket. Det er analogt til det Jesus i *Et Kursus i Mirakler* omtaler som en avanceret Guds Lærer (se f.eks. H-4). Læseren vil huske min tidligere omtale af Platons huleallegori, hvor den befriede fange (Sokrates) som sin mission eller funktion havde at oplyse sine medfanger - efter at han havde set det sande lys, og forstået den opfattede skyggeverdens illusoriske natur. Således læser vi i *Republikken*:

Da er vores arbejde som lovgivere at overbevise de bedste sind om, at de må nå det vi har kaldt den højeste form for viden, og stige op til visionen om det gode som vi har beskrevet, og når de har opnået dette og ser godt nok, forhindre dem i at opføre sig som de nu for tiden får lov til. (dvs.) at blive i den øvre verden, og nægte at vende tilbage til fangerne i hulen nedenunder, og dele både deres hårde erfaringer og glædelige oplevelser, hvad enten de er små eller store.)

Filosofkongerne vil få besked på:

I må derfor hver især stige ned og leve med jeres medmennesker i hulen, og vænne jer til at se i mørke. Når I først har vænnet jer til det, vil I se tusinde gange bedre end de gør, og I vil kunne skelne imellem de forskellige skygger, og vide hvad de er skygger af, fordi I har set sandheden om de beundringsværdige, retfærdige og gode ting.

I en tidligere passage taler Platon om disse filosof-konger - de sande vismænd - der som 'frelser af vort samfund' (VI 502d) ikke længere værdsætter det *tilsyneladende* gode, men

selve det gode; virkeligheden oplyst af sandheden og ikke skyggerne. Det vi finder her er det der i *Et Kursus i Mirakler* kaldes den virkelige verden:

Vi kan antage, at et af trækkene i filosofiens karakter er hans kærlighed til enhver gren af lærdommen, der afslører den evige virkelighed; den verden, der er upåvirket af forandringernes og forfaldets omskiftelser..... Vores sande elsker af viden stræber naturligt efter virkelighed, og hviler ikke i tilfredshed med de detaljer, som den offentlige mening antager for virkelighed, men hæver sig højt med utilsløret og utrættelig lidenskab, til han forstår hver eneste tings natur som den er (i.e. ideerne) med sine mentale evner..... først befriet for det slidsomme arbejde når det har givet viden, og sandt liv og fuldbyrdelse... hans øjne er vendt mod opmærksom beskuelse af de faste og uforanderlige realiteter; en verden hvor ingen lider under eller begår uretfærdigheder, men alt er forstandighed og orden, som er et forbillede han efterligner, og som han tilegner sig så godt han kan..... Så filosofen der forholder sig til den hellige orden, erhverver selv hellighedens og det åndeliges karakteristika så vidt et menneske kan (VI 485b; 500c-d).

En tilsvarende passage i *Et Kursus i Mirakler* beskriver den samme vision af uforanderlig sandhed, som alene skinner med virkelighedens konstante lys:

Sid roligt og se på den verden du ser, og sig til dig selv: “Den virkelige verden er ikke som dette. Den har ingen bygninger, og der er ingen gader, hvor folk går alene og adskilt fra hinanden. Der er ingen forretninger, hvor mennesker køber en endeløs række ting de ikke har brug for. Den er ikke oplyst af kunstigt lys, og natten sænker sig ikke over den. Der er ingen dag der gryr og fordunkles. Der er intet tab. Der er intet, som ikke skinner, og skinner for evigt.” (T-13.VII.1)

Som vi nu har set, er det filosof-kongens eller den avancerede Guds Lærers funktion at hjælpe andre til at nå den samme tilstand. Den etymologiske rod til ordet ‘uddannelse’ (education) er, at ‘føre ud’ (lead out), som vi kan forstå som processen med at hjælpe folk til at forlade deres formørkede og uvidende selver, til fordel for det videns lys, der også er i dem. Overfor

den populære teori om, at uddannelse er at proppe viden, som ikke var der før, ind i hovedet på folk, stillede Platon sin egen teori, der siger at viden:

er en evne, der ligger som en arv i ethvert menneskes sind..... (der) må vendes bort fra forandringernes verden indtil dets øjne kan bære at se direkte på virkeligheden, og på den lyseste af alle virkeligheder, som er det vi kalder det gode (VII 518c).

Det navn Platon gave denne uddannelsesproces var 'dialektik', og dens mål var at opnå visionen af det gode. Denne vision er i hule-allegorien symboliseret ved den endelige evne til at stirre direkte på solen, der her er Platons symbol på Kilden til al viden og sandhed. Den kan karakteriseres ved:

udvikling af synet, så man fra at kunne se skygger kan se de virkelige væsener selv, og dernæst stjernerne, og endelig selve solen. Så når man forsøger at finde ud af hvad hver ting er i sig selv gennem øvelse med dialektikken, og har tillid til forstandigheden uden nogen hjælp fra sanserne, og nægter at give op før man med den rene tanke har fattet hvad det gode er i sig selv, er man på højdepunktet af intellektets rige, ligesom manden der så på solen var i den visuelle verden. (532a,b)

Denne proces der fører til opnåelse af vision og oplevelse af sandheden er individuel, og foregår indvendigt. Den kan ikke 'puttes ind' udefra. Formålet med et ydre program, som f.eks. Platons utopiske republik, er at stille den struktur og vejledning til rådighed, der fremmer den enkeltes indre rejse. I Kursets forstand taler vi om den proces det er, fortsat at bede Helligånden om hjælp til at lære at tilgive, som vil føre fra tro på illusionerne i den drømmeagtige eksistens i kroppen til sand opfattelse, videre til den virkelige verden, og endelig til fuldstændig opvågning fra drømmen og erindring om Himlen, som vi aldrig virkeligt har forladt.

Således ville Jesus og Platon være enige om, at vores opgave ikke er at undervise andre, eller at give dem visdom eller åndelighed, som de mangler. Derimod er vores opgave - *den eneste opgave* - at minde andre om sandheden, der allerede er i dem, og som de derfor kan vælge og

derigennem vende deres tidligere fejlagtige valg af at foretrække egoets illusioner fremfor Helligåndens sandhed. Når vi fuldfører Hans lektioner bliver vi avancerede Gudslærere, Hvis Kærlighed og fred stråler ud fra selve vores væren, som det var tilfældet med Jesus. Disse avancerede Gudslærere tjener så som fuldkomne påmindelser for andre om, at de også kan vælge igen: Fred i stedet for konflikt, kærlighed i stedet for frygt, Helligånden i stedet for egoet. Oplevelser af smerter erkendes derfor som kommende fra vælgerens eget sind, og ikke fra kroppen. Igennem at disse hellige Gudslærere symboliserer sindets rette valg for dem der lider, opfordres de til at vælge imod elendigheden, og at vælge lykke og fred i stedet. Gudslærerne ejer det uskyldige sinds indre stilhed, der ved sin blotte tilstedeværelse stilner egoets hæse skrigen om skyld, der får os til at mindes Shakespeares vidunderlige beskrivelse i 'Vinter-æventyr':

Den rene uskylds stilhed

Overbeviser, hvor tale mislykkes. (II, ii)

Det er stilhedens tavse Stemme, der taler om Sandheden, som taler igennem Gudslærerens stilhed, der virkeligt helbreder. Jesus siger, der hvor han skriver om Guds Sønner der vidner om denne sandhed:

Vidnerne for Gud står i Hans Lys, og ser på det Han skabte. Deres tavshed er tegnet på at de har set på Guds Søn, og i Kristi Nærvær behøver de ikke at bevise noget, for Kristus taler til dem om Sig Selv og om Sin Fader. De er tavse fordi Kristus taler til dem, og det er Hans ord de taler. (T-11.V.17:6-8)

Den avancerede Gudslærer er en stærk fortaler, men altid i stilhed, fordi det er Kristi Stemme han har lyttet til, og det er igennem Kristi Stemme han taler. Og i den ene Stemme af Kærlighed og Sandhed helbredes Sønforholdet som een, og ses nu i Kristi forenede vision. Og derfor beder vi denne bøn, der er samlet til een fra to forskellige lektioner i arbejdsbogen:

Lad alle andre stemmer end Guds være stille i mig.

Helligånden ser igennem mig i dag.

Fader, i dag ønsker jeg kun at høre Din Stemme. I den dybeste stilhed vil jeg komme til Dig, for at høre Din Stemme og for at modtage Dit Ord. Jeg har ingen anden bøn end denne: Jeg kommer til Dig for at bede Dig om sandheden. Og sandheden er kun Din Vilje, som jeg vil dele med Dig i dag. Min Fader, Kristus har bedt mig om en gave, en gave jeg giver for at den kan blive givet mig. Hjælp mig med at benytte Kristi øjne i dag, og således tillade Helligåndens Kærlighed at velsigne alle ting jeg ser på, så Hans tilgivende Kærlighed kan hvile på mig.

I dag lader vi ingen egotanker dirigere vore ord eller handlinger. Når sådanne tanker viser sig, træder vi roligt tilbage og ser på dem, og lader dem så forsvinde. Vi ønsker ikke det de ville bringe med sig. Og derfor vælger vi ikke at beholde dem. De er stille nu. Og i stilheden, der er helliget af Hans Kærlighed, taler Gud til os og fortæller os om vores vilje, fordi vi har valgt at huske Ham. Kristus beder om at Han må benytte mine øjne i dag, og udfri verden på den måde. Han beder om denne gave, så Han kan tilbyde mig fred i sindet, og fjerne al angst og lidelse. Og når de fjernes fra mig, er de drømme, som syntes at have sænket sig over verden, væk. Udfrielse må nødvendigvis være een. Når jeg frelses, frelses verden sammen med mig. For vi må alle udfries sammen. Frygt fremtræder i mange forskellige former, men kærlighed er een. (A-dII.254, 295)

Sammenfatning

Det kan siges sådan, at *Et Kursus i Mirakler* ikke kun beskriver en anderledes metafysisk verden, som så godt som alle åndelige systemer gør, men også, med meget få undtagelser, at det adskiller sig fra disse andre systemer når det kommer til den religiøse praksis og den etiske lære. Dette har jeg gjort opmærksom på mange gange før i denne bog, og jeg vil nu sammenfatte *Et Kursus i Miraklers* standpunkt angående praktisering af åndeligt liv i denne verden.

Sakramenter og ritualer spiller en meget vigtig rolle i mange religiøse og åndelige systemer. Foruden de mere synlige sakramenter og ritualer man finder i den katolske kirke, kan man f.eks. hertil lægge den traditionelle jødiske og kristne tiltro til Biblen som en *indviet, hellig* bog, og de hertil knyttede tilbagevendende (daglige, ugentlige, årstidsbestemte) perioder med tilbedelse. Den underliggende forudsætning i alt dette er, at verden er virkelig, at Gud er nærværende i den - i det mindste på bestemte steder og til bestemte tider - og at vores åndelige udvikling fremmes ved at vi manipulerer verden på en eller anden måde, og at vi behager Gud i processen. Således finder vi den nu bekendte forveksling imellem det virkelige og det uvirkelige, som ser den fuldkomne, evige og uendelige Gud som på en eller anden måde involveret i den ufuldkomne, tidsbegrænsede og endelige verden. Det er den almindelige fælde, der gør fejltagelsen virkelig, ved at se et eller andet aspekt af vores oplevelse her som ond, og som noget vi skal slippe for eller af med, i bedste fald et problem vi skal løse her, hvad enten det så er igennem guddommelig indgriben eller at leve et dydigt, asketisk liv, i overensstemmelse med guddommelige påbud.

Selvom *Et Kursus i Mirakler* synes at være enig med den traditionelle kristne tankegang i at søge hjælp hos Helligånden (eller Jesus eller Kristus eller endda Gud), begrænser denne enighed sig faktisk til form- eller sprogniveauet. Kursets indhold eller mening ligger i *ikke* at søge en udvendig hjælp (inklusive den der ser ud som den kommer fra det guddommelige) til problemer der må løses på deres eget plan: i sindet. Helligåndens eller Jesu roller er Deres Kærlige Tilstedeværelse som sandheden *i vores sind*, der *husker os på* dette sinds evne til at træffe et andet valg. Ved at bede om deres hjælp, sættes vi i stand til at ændre opfattelse (eller fortolkning) af det vi først har gjort virkeligt.

Denne stærke understregning af omfortolkningen af verdens former - der flytter fokus fra egoets indhold af adskillelse og angreb til Helligåndens mening med forening igennem tilgivelse - er afgørende for forståelsen af nogle af forskellene på *Et Kursus i Mirakler* og traditionel kristendom. At sige at verden er en illusion, er ikke at sige at den er syndig. Til forskel fra Kirkerne, lærer *Et Kursus i Mirakler* *ikke*, at 'verden, kødet og djævelen' skal undgås, at man ikke skal give efter for dem, eller at man skal kæmpe imod dem. Tværtimod er dets centrale lære, at man skal tilgive verden, og være taknemmelig for at den kan være et

klasseværelse, hvor vi kan lære at tage imod Jesu gave af tilgivelse. I en passage i Kurset der ofte misforstås, sige Jesus følgende:

Udsagnet: "Thi således elskede Gud verden, at Han gav Sin eenbårne Søn, for at enhver som tror på Ham ikke skal fortabes, men have evigt liv", (Joh.3.16) behøver kun en ganske let ændring for at blive meningsfuld i denne sammenhæng: "Han gav den *til* Sin eenbårne Søn." (T-2.VII.5:14)

Den sammenhæng det her nævnte citat kommer i, er om Soningens formål med tid (og derfor med verden). Den verden 'Gud gav til os' er den virkelige verden, som er en afspejling af Helligåndens formål med verden, nemlig at hjælpe os til at ændre vores formål med at være her, fra egoets, som er had og adskillelse, til Helligåndens, som er tilgivelse og forening. For at opklare en eventuel forvirring der måtte opstå her om hvad han mener med 'verden', henviser Jesus til en passage i et senere kapitel:

Jeg sagde før (T-2.VII.3:8), at Gud elskede verden så meget at Han gav den til Sin enbårne Søn. Gud elsker faktisk den virkelige verden, og de som opfatter dens virkelighed kan ikke se dødens verden. For døden er ikke af den virkelige verden, hvor alting afspejler det evige. *Gud gav dig den virkelige verden*, i bytte for den du lavede ud af det splittede sind, og som er symbolet på død. For hvis du virkeligt kunne adskille dig fra Guds Sind, ville du dø. (T-12.III.8; min kursivering)

Igen opmuntres vi til at føle os taknemmelige for vores specielle forhold i den illusoriske verden, fordi de tjener som det klasseværelse hvor vi virkeligt kan lære, at verden og dens underliggende tankesystem *er* illusoriske. Arbejdsbogens lektion 195: 'Kærlighed er den vej jeg går i Taknemmelighed' udtrykker på meget smuk vis kontrasten imellem egoets taknemmelighed over adskillelsen og Helligåndens taknemmelighed, der er født af helbredelsen. Lektionen slutter med følgende:

Vores taknemmelighed vil bane vejen til Ham, og forkorte vores læretid langt mere end du nogensinde kunne drømme om. Taknemmelighed går hånd i hånd med kærlighed, og hvor den ene er må den anden nødvendigvis findes. For taknemmelighed er kun et aspekt af den Kærlighed, der er Kilden til hele skabningen. Gud takker dig, Hans Søn, for at du er det du er; Hans fuldstændiggørelse, og Kilden til kærlighed, sammen med Ham. Din taknemmelighed overfor Ham er eet med Hans overfor dig. For kærlighed kan ikke gå nogen anden vej end taknemmelighedens, og sådan går vi, der går vejen til Gud. (A-dI.195.10)

I en vigtig sætning i tekstbogen, der allerede er citeret, sammenfatter Jesus koncist *Et Kursus i Miraklers* metafysiske syn på og sin holdning til den fænomenale og illusoriske verden:

Kroppen blev ikke lavet af kærligheden. Men kærligheden fordømmer den ikke, og kan anvende den kærligt ved at respektere det Guds Søn har lavet, og benytte den til at redde ham fra illusioner. (T-18.VI.4:7-8)

Det er her vi ser den helt centrale forskel på *Et Kursus i Mirakler* og praktisk talt alle andre åndelige skoler, fordi det bygger på en rent ikke-dualistisk metafysik, der ikke desto mindre hverken nedgør, afviser eller guddommeliggør kroppen eller den fysiske verden. Siden vi tror at kroppen og verden er virkelige, behandler Jesus dem i sin undervisning *som om* de er virkelige, og kommer med et vidunderligt eksempel herpå i arbejdsbogens lektion 184:

Det ville i sandhed være mærkeligt, hvis du blev bedt om at gå forbi alle verdens symboler, og glemme dem for evigt, men alligevel blev bedt om at påtage dig en undervisningsfunktion. Det er nødvendigt, at du anvender verdens symboler i nogen tid. Men lad dig ikke også vildlede af dem. De står ikke for noget overhovedet, og når du øver, er det denne tanke der vil gøre dig fri af dem. De bliver blot til redskaber du kan kommunikere med, på måder verden kan forstå, men som du erkender ikke er den eenhed, hvor sand kommunikation kan findes.

Det du har brug for er således perioder hver dag, hvor verdens lærdom bliver en kortvarig fase; et fængsel hvorfra du går ud i sollyset og glemmer mørket. Her forstår du Ordet, det Navn Gud har givet dig; den eneste Identitet alle ting deler; den eneste anerkendelse af det der er sandt. *Og gå så tilbage til mørket, ikke fordi du tror det er virkeligt, men kun for at forkynde dets uvirkelighed med ord, som stadig har mening i den verden mørket behersker.*

Benyt alle de små navne og symboler som beskriver mørkets verden. Men accepter dem ikke som din virkelighed. Helligånden anvender dem alle, men Han glemmer ikke at skabningen har eet Navn, een Mening og een Kilde, Som forener alle ting i Sig. Benyt alle de navne verden giver dem for nemheds skyld, men glem ikke at de deler Guds Navn sammen med dig. (A-dI.184.9-11; min kursivering)

Når det forstås rigtigt, indeholder det centrale budskab om tilgivelse i *Et Kursus i Mirakler* ikke den fejltagelse at tro på, at den fænomenale verden er virkelig, en tro som ville blive forstærket igennem at hade kroppen. Dette ville nemlig afspejle egoets ubevidste behov for og investering i, i det uendelige at bevare et skin af troen på, at den materielle verden og kroppen er virkelig. På det metafysiske plan (plan I) er der ingen derude at tilgive. Men på det oplevelsesmæssige plan (plan II) *forekommer det som om* vores projicerede skyld er i andre. Derfor er det *oplevelsen af at angribe andre i form af beskyldninger*, vi må begynde med i tilgivelsesprocessen.

Jesu mål for sine studerende er, at de bliver avancerede Gudslærere, der, som vi har set, i det store og hele svarer til Platons filosof-konge. De bliver begge bedt om at være fuldt nærværende i verden for dens indbyggere, og om at være budbringere og forbilleder. Erindringen om sandheden når den først er opnået, bliver et mål for alle mennesker. Ligesom Platons fange må vende tilbage fra lyset for at vække sine medfanger, der stadig er lænket i mørket, bliver vi af Jesus i *Et Kursus i Mirakler* bedt om at være redskaber til lysets udbredelse i verden:

I dit (hellige) forhold har du forenet dig med mig i at bringe Himlen til Guds Søn, som skjulte sig i mørke. Du har været villig til at bringe mørket til lys, og denne villighed har

givet styrke til alle, som ville blive i mørke..... Du som nu er den der bringer frelse, har den funktion at bringe lys til mørket..... Og fra dette lys vil De Store Stråler (Kristus) udvides bagud ind i mørket og fremad til Gud, og lyse fortiden væk, og således gøre plads til Hans evige Tilstedeværelse, hvor alting er strålende i lyset. (T-18.III.6:1-2; 7:1; 8:7)

En hovedforskel på *Et Kursus i Mirakler* og traditionel kristendom findes i deres forskellige syn på det ideelle menneske. Mere religiøst orienterede mennesker ser i almindelighed sig selv i rollen som frelsere, hvis mission det er at frelse verden. De der ikke accepterer det frelsende budskab fordømmes til død og helvede, for at blive straffet for deres uvidenhed i den endelige kæmpeild. I *Et Kursus i Mirakler* ser Jesus den ideelle person som en lærer, og der er ingen belønninger eller straffe fra det høje, andre end de *indre* oplevelser af enten glæde eller de lidelser der er uundgåelige følger af henholdsvis accept eller fornægtelse af sandheden. Kurset er således fuldstændigt konsistent i sin understregning af, at *alle* problemer og bekymringer kun eksisterer i vores sind. Problemerne er aldrig 'derude', men altid i vores tanker og opfattelser. Derfor kan man kun virkeligt blive befriet for problemerne ved total accept af korrektionen af *troen* på at verden er virkelig. Det er denne 100 % overensstemmelse imellem de metafysiske principper og deres praktiske anvendelse, der er Kurset enestående bidrag til tidens åndelige strømninger. Denne overensstemmelse gør det også muligt for os at forstå betydningen af Jesu mål for os som Guds lærere.

*1 To andre skrifter fuldender det nedskrevne materiale: '*Psychotherapy. Purpose, Process and Practice*', oversat til dansk: '*Psykoterapi: Formål, Proces og Praksis*' og '*Song of Prayer*', oversat til dansk: '*Bønnens Lovsang*' (begge Sphinx, Kbh. 2001)

*2 Nærværende bind indeholder kun eet aspekt af den studerendes specielle forhold til arbejdsbogen: Den *tilsyneladende* stærke vægt på ritualer. I '*Få Vælger at Lytte*', kapitlerne eet og syv, er en gennemgang af andre aspekter af denne specielhed.